

היסוד

ХА-ЙЕСОД

ספר למוד להוראת יסודות הלשון העברית

ОСНОВЫ ИВРИТА

לובה יובילר
ונחום מ. ברונזניק

ЛЮБА ЮВИЛЕР и
НАХУМ М. БРОНЗНИК

הוצאת "אח" בע"מ

Кафедра Иудаистики
Государственный университет
Ратгерс - Нью Брансвик
Нью Джерси - С.Ш.А.

ISBN 0-87306-214-0
Library of Congress Card Number 72-86818

Перевёл с английского 1992
САША ЗЛАТКИН

לובה יובילר © ונתום מ. ברונזניק
כל הזכויות שמורות למחברים
ולהוצאת "אח" בע"מ
ת.ד. 170 קרית ביאליק 27000
טל. 04-727227 04-722096
פקס. 04-417839

Все права сохранены авторами

1993

דבר למורה

ספר זה מיועד בעיקרו לצורכי הוראת השפה העברית למתחילים במסגרת מיכללה ובית ספר תיכון. הספר מתאים גם להוראת העברית למבוגרים במסגרת אלפן וכיוצא בו.

נקטנו בשיטה הכרוכה והמנוסה של הוראת העברית באמצעות לימוד יסודות הדיקדוק. בשיטה זו הכנסנו חידושים מחידושים שונים בהתחשב עם הבעיות של תלמיד דובר רוסית, שמושגי הדיקדוק העברי זרי ומוזרים לו מכול וכול.

ברצוננו להצביע על כמה מן החידושים האלה.

מתוך הנסיון למדנו שקשה לתלמיד למצוא את ידו ורגליו בדיקדוק העברי אם בראשית צעדיו הוא נחבל בבנייני השונים של הפועל. משום כך, הקדשנו שיעורים רבים להקניית הפועל על כל גזרותיו בבניין קל (פעל) בלבד, בלי שהתלמיד ייפגש בקריאתו בשום בניין אחר. גם את נטיית הפועל בבניין קל הוא לומד בהדרגה אישית: תחילה הוא לומד את החווה של הקל בכל הגזרות, לאחר מכן הוא עובר לעבר, לשם הפועל ובסוף לעתיד ולציווי. בהגיעו לבניינים האחרים כבר קלם התלמיד היטב את המושגים של שורש, גיזרה ונטייה, ובעת ובעונה אחת הוא רכש אוצר מילולי די הגון. בהיותו מוזין בידיעה מקיפה ובהבנה יסודית של בניין קל, המעבר לבניינים אחרים אינו גורם לתלמיד שום קשיים וסיבוכים מיוחדים.

בכדי שלא להפסיק את הרציפות של למידת בניין קל, החינו את לימוד נטיית השם, שבא מיד לאחר בניין קל ולפני בניין פיעל.

המספרים מהווים בעייה די קשה בפני עצמה, ולכן הקדשנו להם ארבעה שיעורים רצופים והכנסנו אותם אחרי בניין פיעל.

מושגי הדיקדוק מנוסחים בדוסית לא רק בצורה של כללים, אלא גם מוסברים, עד כמה שניתן להסבירם בספר לימוד למתחילים, והם מודגמים על ידי שיבוץם ושילובם בתוך חומר קריאה מתאים המצורף לכל שיעור ושיעור.

חומר הקריאה הוא בחלקו מקורי, בעיקר בשיעורים הראשונים, אבל ברובו הוא לקוח מאוצר התרבות היהודית על כל שיכבותיה. כמובן, החומר נוסח מחדש והותאם לצרכי הדגמתן של הצורות הדיקדוקיות של אותו שיעור.

אוצר המילים שבקריאה מכיל בקירבו היסודיות והחיוניות של השפה. כל מילה ומילה חוזרת ונישנית פעמים אחדות בתוך חומר הקריאה ובתוך התרגילים השונים.

ברצוננו להדגיש, שלאחר שהתלמיד למד את הדיקדוק ואת המילים של השיעור החדש, הוא מסוגל לקרוא בלי כל קושי את הסיפור המצורף לשיעור הזה, כי לא ייתקל בשום צורה דיקדוקית או מילה שלא למד עד כה. החל משיעור עשרים והלאה הוספנו לכל שיעור אימרה או פתגם הלכות מן המקורות: מקרא, סיפורות תלמודית ומדרשית וסיפורות ימי הביניים. הפתגם של כל שיעור מכיל רק אותן המילים שהתלמיד כבר הספיק לקלוטן עד כה.

התרגילים שבספר מכוונים להדריך את התלמיד לכתיבת משפט עברי שלם. נמנענו במיתכוון מתרגילים הדורשים שיבוצים, מילואים והשלמות ההופכים לעיתים קרובות לפעולה מכנית או לניחושם גרידה מצד התלמיד.

בניקוד לא הקפדנו על רפייתן של אותיות בגי'ג כפי'ת הבאות לאחר מילה המסתיימת באחת מאותיות אהו"י, היות וכלל זה אינו נהוג בדיבור פרט לכיטויים מסויימים.

הספר הזה במהדורתו הראשונה הוכיח את יעילותו באוניברסיטאות שונות, ומורים רבים שהשתמשו בו מצאו בו סיפוק מלא. אנו בטוחים שכל מורה שיכניס ספר זה לכיתה יראה ברכה רבה בעמלו. אך זאת לדעת, שישנם כמה חוקים בדיקדוק שהוכנסו לספר, בעיקר בניקוד, שלגביהם לא כדאי לדרוש מן התלמיד אלא הכרות וידיעה סבילה בלבד, וכל מורה יקבע מה אלה לפי ראות עיניו וסולם עדיפויותיו, ולפי התנאים המיוחדים של הכיתה.

מבוא - ВСТУПЛЕНИЕ

Еврейский алфавит

האלף-בית

Упражнения для чтения

תרגילי קריאה

Конечные буквы

האותיות הסופיות

Упражнения по написанию букв

תרגילים באותיות כתב

Число- вое значение	Транс- крипция	АЛФАВИТ		הָאָלֶף-בֵּית	
		Название	Название	Письмен- ная форма	Печатная форма
1	,	Алеф	אָלֶף	א	א
2	ב	Бет	בֵּית	ב	ב
	в	Вет	בִּית	ב	ב
3	г	Гимел	גִּמֶל	ג	ג
4	д	Далет	דָּלֶת	ד	ד
5	х	Хей	הָי	ה	ה
6	в	Вав	וָו	ו	ו
7	з	Заин	זַיִן	ז	ז
8	х	Хет	חֵית	ח	ח
9	т	Тет	טֵית	ט	ט
10	й	Иуд (Йод)	יֹוד	י	י
20	к	Каф	כָּף	כ	כ
	х	Хаф	כָּף	כּ, כֶּ	כּ, כֶּ
30	л	Ламед	לָמֶד	ל	ל
40	м	Мем	מֶם	מ, מ	מ, מ
50	н	Нун	נוּן	נ, נ	נ, נ
60	с	Самех	סָמֶךְ	ס	ס
70	,	Аин	עֵיִן	ע	ע
80	п	Пей	פָּא	פ	פ
			פָּא	פּ, פֶּ	פּ, פֶּ
90	ц	Цади	צָדִי	צ, צ	צ, צ
100	к	Коф	קוֹף	ק	ק
200	р	Рейш	רֵישׁ	ר	ר
300	ш	Шин	שֵׁין	ש	ש
	с	Син	שֵׁין	ש	ש
400	т	Тав	תָּו	ת	ת

I. Согласные.

1. Следующие пять согласных -

ז ב ג ד ה

имеют особую форму, когда пишутся на конце слова:

ז - ז, ה - ה, ג - ג, ד - ד, ב - ב

2. Согласные, составляющие приведенные ниже пары, -

ש - ש, ר - ר, ת - ת, כ - כ, ו - ו, י - י

сегодня звучат одинаково в произношении практически всех говорящих на иврите. Однако первоначально в произношении этих звуков имелось различие, которое до сих пор сохраняется в произношении некоторых неашкеназских евреев.

II. Гласные.

Гласные в иврите правильнее называть огласовками, поскольку они, за исключением двух (וּ, וֹ) являются не буквами, а особыми значками, которые ставятся под согласными.

*	у	о	и	е	эй	э	а
וּ	וֹ	וּ	וֹ	וּ	וֹ	וּ	וֹ

III. Названия огласовок.

(цере) צֵרֶה וּ (патах) פֶּתַח וּ (камац) קָמָץ וּ
 (куббуц) קֻבּוּץ וּ (холам) חֹלָם וּ, וֹ (сегол) סֵגוּל וּ
 (хирик) חֵרִיק וּ, וֹ (шурук) שׁוּרֻק וּ

IV. Гласные וּ, וֹ, וּ.

Если над или слева от буквы "Вав", следующей за неогласованным согласным, имеется точка, то в этом случае "Вав" не является согласным. Он служит гласным, огласующим предшествующий согласный.

Когда "Иуд" не имеет огласовки, предшествующий согласный имеет огласовку וּ, "Иуд" в этом случае не является согласным. Он как бы продлевает предшествующую огласовку וּ.

*В окончании слога является немой, но в начале слога произносится как слабое "э".

V. Долгие и краткие гласные.

Краткие		Долгие	
פֶּתַח	×	קָמֶץ*	×
קָבוֹץ	×	שׁוּרֶק	×
חִירִיק חָסֵר	×	חִירִיק מְלֵא	×
קָמֶץ קָטוֹן*	×	חֹלֶם	×, ×
סְגוּל	×	צִירָה	×

В настоящее время в произношении большинства ивритоговорящих разница между долгими и краткими гласными, не ощущается. Однако знание этой разницы может пригодиться при изучении некоторых грамматических феноменов.

VI. Шва - (×).

Когда "Шва" (×) находится в начале слова или слога, то произносится как слабое "э" и называется "Шва На" (שְׁוֵא נֹחַ) - неустойчивый. Например: קָ-רְאוּ, כָּמוֹ

Когда же "Шва" (×) находится на конце слова или слога, то выражает отсутствие гласного и называется "Шва Нах" (שְׁוֵא נָח) - устойчивый. Например: אֵת, בֶּן

Когда в слове имеются два последовательных "Шва", то первый из них является устойчивым, а второй - неустойчивым: תִּלְמִדּוֹ.

"Шва", следующий за долгим гласным является неустойчивым: בְּ-תִבְּהָ

* В нескольких случаях קָמֶץ произносится как יָ и называется קָמֶץ יָ. По ходу изучения грамматики эти случаи будут рассмотрены.

VII. Составной "Шва".

Для того, чтобы облегчить произношение неустойчивого "Шва" под гортанными согласными (א, ה, ל, ו), к "Шва" приставляются вспомогательные огласовки: ח, ח̣ или ח̣̣.

אני, עבודה, אמת, היום, אניה

Составные формы "Шва" имеют следующие названия:

ח̣̣ - ח̣ - ח - סגול - ח̣ - ח̣ - פתח - ח̣ - ח̣

ח̣ и ח̣̣ произносятся практически так же, как и обычные

ח и ח̣

Однако ח̣̣ произносится как ח̣̣̣: צохораим - צוּחָרִים

VIII. Дагеш - שגף.

Точка, помещённая в согласный, называется "Дагеш".

Есть два вида "Дагеш"

1. שגף קל - слабый "дагеш"
2. שגף חזק - сильный "дагеш"

А. שגף קל бывает только в согласных ה, פ, כ, ט, ל, ז. Он меняет мягкое (спирантное) звучание на твёрдое (взрывное). В современном иврите שגף קל изменяет звучание только согласных פ, כ, ז.

Согласные ה, ל, ט произносятся одинаково независимо от того, ставится в них שגף или нет.

Когда согласные ה, פ, כ, ט, ל, ז стоят в начале слова или слога, в них помещается שגף.

Б. שגף חזק может ставиться во всех согласных, кроме гортанных ו, ל, ה, א и ה.

שגף חזק как бы удваивает согласный, к которому относится: Например:

биккур בקור - בק-קור

хаззан חזן - חז-חזן

Правила употребления שגף חזק будут рассматриваться в дальнейшем при изучении грамматики.

Упражнения для чтения

	א	א	א	א	א	א	א	א
	א	א	א	א	א	א	א	א
ב	ב	ב	ב	ב	ב	ב	ב	ב
ב	ב	ב	ב	ב	ב	ב	ב	ב
ג	ג	ג	ג	ג	ג	ג	ג	ג
ד	ד	ד	ד	ד	ד	ד	ד	ד
	ה	ה	ה	ה	ה	ה	ה	ה
ו	ו	ו	ו	ו	ו	ו	ו	ו
ז	ז	ז	ז	ז	ז	ז	ז	ז
ח	ח	ח	ח	ח	ח	ח	ח	ח
ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט	ט
י	י	י	י	י	י	י	י	י
כ	כ	כ	כ	כ	כ	כ	כ	כ
כ	כ	כ	כ	כ	כ	כ	כ	כ
ל	ל	ל	ל	ל	ל	ל	ל	ל
מ	מ	מ	מ	מ	מ	מ	מ	מ
נ	נ	נ	נ	נ	נ	נ	נ	נ
ס	ס	ס	ס	ס	ס	ס	ס	ס
ע	ע	ע	ע	ע	ע	ע	ע	ע
פ	פ	פ	פ	פ	פ	פ	פ	פ
פ	פ	פ	פ	פ	פ	פ	פ	פ
צ	צ	צ	צ	צ	צ	צ	צ	צ
ק	ק	ק	ק	ק	ק	ק	ק	ק
ר	ר	ר	ר	ר	ר	ר	ר	ר
ש	ש	ש	ש	ש	ש	ש	ש	ש
ש	ש	ש	ש	ש	ש	ש	ש	ש
ת	ת	ת	ת	ת	ת	ת	ת	ת

		ב		ב		א	
אָ	אַ	בּ	בֶּ	בָּא	בֶּבּ	אָב	אָבּ
אֵי	אֵי	בִּי	בֵּי	בִּיא	בֵּיבּ	בִּי	בִּיבּ
אַ	אַ	בִּי	בֵּי	בָּא	בֶּבּ	אָב	אָבּ
אוּ	אוּ	בּוּ	בֹּו	אָבּוּא	בּוּאֵי	אָב	אָבּ
אוּ	אוּ	בּוּ	בֹּו	אָבּוּבּוּ	אָבּבּוּ	אָבּ	אָבּ

		ה		ד		ג	
גָּ	גָּ	הָ	הֶה	דָּאג	גָּב	גָּג	גָּה
גֵּי	גֵּי	הֵי	הֵי	דִּיא	גֵּיבּ	גֵּי	גֵּיבּ
גָּ	גָּ	הָ	הֶה	דָּאג	גָּב	גָּג	גָּה
גּוּ	גּוּ	הּוּ	הּוּ	דּוּב	גּוּב	גּוּג	גּוּה
גּוּ	גּוּ	הּוּ	הּוּ	דּוּב	גּוּב	גּוּג	גּוּה

		ח		ז		ו	
וּ	וּ	חָ	חֶה	זָא	וּב	וּו	וּח
וֵי	וֵי	חֵי	חֵי	זֵיא	וֵיבּ	וֵי	וֵיבּ
וּ	וּ	חָ	חֶה	זָא	וּב	וּו	וּח
וּוּ	וּוּ	חּוּ	חּוּ	זּוּב	וּוּב	וּוּג	וּוּה
וּוּ	וּוּ	חּוּ	חּוּ	זּוּב	וּוּב	וּוּג	וּוּה

		כ		כ		י		ט	
טָ	טָ	כָּ	כֶּ	כָּא	כֶּבּ	יָד	טָא	טָט	טָט
טֵי	טֵי	כִּי	כֵּי	יָבּ	כֵּבּ	יָבּ	כֵּיבּ	טֵיבּ	טֵיבּ
טָ	טָ	כָּ	כֶּ	כָּא	כֶּבּ	יָד	טָא	טָט	טָט
טּוּ	טּוּ	כּוּ	כּוּ	יָבּוּ	כּוּבּ	יָד	טּוּבּ	טּוּבּ	טּוּבּ
טּוּ	טּוּ	כּוּ	כּוּ	יָבּוּ	כּוּבּ	יָד	טּוּבּ	טּוּבּ	טּוּבּ

	נ	מ	ל	
ל	לְמַה	לְמַה	לְמַה	לְמַה
ל	לְמִי	לְמִי	לְמִי	לְמִי
ל	לְמֵאָה	לְמֵאָה	לְמֵאָה	לְמֵאָה
ל	לְמוֹט	לְמוֹט	לְמוֹט	לְמוֹט
ל	לְמוֹלֵךְ	לְמוֹלֵךְ	לְמוֹלֵךְ	לְמוֹלֵךְ

	פ	פ	ע	ס
ס	פָּסַע	פָּסַע	פָּסַע	פָּסַע
ס	פָּסַע	פָּסַע	פָּסַע	פָּסַע
ס	פָּסַע	פָּסַע	פָּסַע	פָּסַע
ס	פָּסַע	פָּסַע	פָּסַע	פָּסַע
ס	פָּסַע	פָּסַע	פָּסַע	פָּסַע

	ק	ר	צ
צ	קָצַר	קָצַר	קָצַר
צ	קָצַר	קָצַר	קָצַר
צ	קָצַר	קָצַר	קָצַר
צ	קָצַר	קָצַר	קָצַר
צ	קָצַר	קָצַר	קָצַר

	ש	ת	ת
ש	שָׁמַע	שָׁמַע	שָׁמַע
ש	שָׁמַע	שָׁמַע	שָׁמַע
ש	שָׁמַע	שָׁמַע	שָׁמַע
ש	שָׁמַע	שָׁמַע	שָׁמַע
ש	שָׁמַע	שָׁמַע	שָׁמַע

Конечные буквы

Конечная "ה" (ח) קמץ иногда огласуется при помощи קמץ.
Остальные конечные согласные не огласуются никогда.

ה, ה	א	ל	עֲלִיה	עֲלִיה	אִיה	בְּנִיה	מִוֲרִיה	הוֹרִיה	חֲנוּה
ם	אם	שם	שְׁלוֹם	מְקוֹם	מְרוֹם	לְקוֹם	תְּלוֹנָם	שְׁמִים	מִים
ו	שׁו	כַּו	רְצוֹן	לְלוֹן	שְׁעוֹן	מְלוֹן	סְפוּרָן	תְּלוֹן	אָבָן
ף	סָף	כָּף	קוֹף	מְעוֹף	כְּפוּף	צְרוּף	מְנוּף	כְּתָף	תּוֹפָף
ץ	עַץ	קַץ	קִמֵּץ	מוֹצֵץ	בְּחוּץ	עַקֵּץ	פוֹצֵץ	צִיץ	

Мапшик - מַפִּיק

Иногда точка может ставиться в неогласованном "ה" на конце слова. Эта точка называется מַפִּיק и указывает на то, что в данном случае "ה" имеет силу согласного.

שְׁלֵהּ גְבֵהּ

ה ח ע

Когда под согласными ה, ח, ע на конце слова стоит огласовка פִתּוּחַ (ח) этот гласный произносится перед согласным, который считается неогласованным.

גְבֵהּ = גְבֵהָ כַח = כַחַח יוֹדֵעַ = יוֹדֵעַע

תְּמִינָה תְּמִינָה לֹת רֹת פּוֹתַח וְכוּת לֹקַח שׁוֹכַח פּוֹרַח מַח
יֹדֵעַ שׁוֹמֵעַ שְׁבוּעַ נוֹגֵעַ פּוֹגֵעַ תְּבִיעַ שְׁמִיעַ שְׁבַע שְׁמַח מְדוּעַ

שוא-Шва

לִילָה שְׁמֵלָה מַלְכָּה רְצֻפָּה מְצוּה מְדַרְכָּה מְחַבֶּרֶת הֶלְכָּה פְּרָצוּ
 סֵפֶר גָּמֹר גְּאוּלָּה שְׁאֵלָה תְּשׁוּבָה תְּרוּמָה שְׁמוּעָה תְּרוּעָה בְּלִי
 יִלְמְדוּ תִמְצְאוּ תִפְגְּשוּ נִזְכָּרָה נִפְגְּשָׁה יִשְׁמְעוּ תִמְכְּרוּ יִשְׁמְחוּ יִדְבְּרוּ

Составные согласные - אַ אָ אֵ אִ

אֵ אֵנִי אֵנַחְנוּ אֵבָנִים תְּלוּם חֲדָרִים צַעֲקָה שְׁאֵלוּ תִבְנֶה
 אִ אִנִּיהַ חֲדָשִׁים עֲנָשִׁים צְהָרִים אֲסָפִים חֲמָרִים עֲמָרִים צִפְרִים
 אֵ אֵמֶת אֵמוּנָה אֵנוֹשׁ נִהְרַג הֵאֲכִיל הֵעֲבִירוּ נֵאֱמָן הֵאֱמִין

Дифтонги - אִי אִו אִוּ אִיּ אִוּּ

אִי דִי חִי מְתִי עֲלִי סוּסִי בְּנִי אוּלִי דוּדוּתִי יְמִי
 אִוּ בִּין אִיפֶה בֵּית בְּתִי יְדִינוּ עֲלִינוּ בִּינִינוּ דוּרִי מוּרִינוּ
 אִוּי בְּלוּי רְבוּי צוּוי עֲלוּי רְצוּי שְׁתוּי קְבוּי חֲקוּי פְּצוּי
 אִוּי אִוּי וְאֲבוּי בְּלוּי תְּלוּי

Письменные буквы - упражнения

ב ב			ב ב			כ כ		
כ	כ	כ	כ	כ	כ	כ	כ	כ
כ	כ	כ	כ	כ	כ	כ	כ	כ
כ	כ	כ	כ	כ	כ	כ	כ	כ

ה ה			ד ד			ג ג		
ה	ה	ה	ה	ה	ה	ה	ה	ה
ה	ה	ה	ה	ה	ה	ה	ה	ה
ה	ה	ה	ה	ה	ה	ה	ה	ה

ח ח			ז ז			ו ו		
ח	ח	ח	ח	ח	ח	ח	ח	ח
ח	ח	ח	ח	ח	ח	ח	ח	ח
ח	ח	ח	ח	ח	ח	ח	ח	ח

י י			ט ט		
י	י	י	י	י	י
י	י	י	י	י	י
י	י	י	י	י	י

ק ק			כ כ			כ כ		
ק	ק	ק	ק	ק	ק	ק	ק	ק
ק	ק	ק	ק	ק	ק	ק	ק	ק
ק	ק	ק	ק	ק	ק	ק	ק	ק

לם   נח   סם
 לִי לֵב מִה מִי לְמִי לְמִה אִם אֲמַלְא לִכֹּל לִי לֵב
 לְמִה לְמִה מִטֵּה כְּמִה כְּמִן לֹט לְמִה לְמִה לְמִה
 חֵם מִיִּם מִטֵּה לֹחֵחַ מִחַ מִחַ מִחַ מִחַ מִחַ מִחַ

גל   ון   סם
 גֵּל גֵּל גֵּלִים מִגֵּה גֵּל גֵּל גֵּל גֵּל גֵּל גֵּל גֵּל גֵּל
 גֵּל כְּסֹל גֵּל גֵּל גֵּל גֵּל גֵּל גֵּל גֵּל גֵּל גֵּל גֵּל
 סֵם סֵם סֵם סֵם סֵם סֵם סֵם סֵם סֵם סֵם סֵם

עז   פו   פו   קף
 עֵז עֵז עֵז עֵז עֵז עֵז עֵז עֵז עֵז עֵז עֵז
 אֵז יֵז יֵז יֵז יֵז יֵז יֵז יֵז יֵז יֵז יֵז
 סֵז סֵז סֵז סֵז סֵז סֵז סֵז סֵז סֵז סֵז סֵז

צז   קף   קף   קף
 צֵז צֵז צֵז צֵז צֵז צֵז צֵז צֵז צֵז צֵז צֵז
 סֵז סֵז סֵז סֵז סֵז סֵז סֵז סֵז סֵז סֵז סֵז
 מֵז מֵז מֵז מֵז מֵז מֵז מֵז מֵז מֵז מֵז מֵז

רז   שש   שש   רר
 רֵז רֵז רֵז רֵז רֵז רֵז רֵז רֵז רֵז רֵז רֵז
 שֵׁז שֵׁז שֵׁז שֵׁז שֵׁז שֵׁז שֵׁז שֵׁז שֵׁז שֵׁז שֵׁז
 עֵז עֵז עֵז עֵז עֵז עֵז עֵז עֵז עֵז עֵז עֵז

חת
 חֵחַ חֵחַ חֵחַ חֵחַ חֵחַ חֵחַ חֵחַ חֵחַ חֵחַ חֵחַ חֵחַ
 חֵחַ חֵחַ חֵחַ חֵחַ חֵחַ חֵחַ חֵחַ חֵחַ חֵחַ חֵחַ חֵחַ
 חֵחַ חֵחַ חֵחַ חֵחַ חֵחַ חֵחַ חֵחַ חֵחַ חֵחַ חֵחַ חֵחַ

שְׁעוֹר א (1)

*и (союз)	וְ	я (м. и ж.р.)	אֲנִי
да; так	כֵּן	ты (м.р.)	אַתָּה
нет; не	לֹא	ты (ж.р.)	אַתְּ
что	מָה (מָה, מַה)	он	הוא
учитель	מוֹרֵה (מוֹרִים)	она	היא
учительница	מוֹרֶה (מוֹרוֹת)	мы (м. и ж.р.)	אֲנַחְנוּ
кто	מִי	вы (м. р.)	אַתֶּם
мир; привет; прощай	שְׁלוֹם	вы (ж.р.)	אַתֵּן
урок	שְׁעוֹר (שְׁעוּרִים)	они (м.р.)	הֵם
ученик	תְּלִמִיד (תְּלִמִידִים)	они (ж.р.)	הֵן
Ученица	תְּלִמִידָה (תְּלִמִידוֹת)	тоже, также	גַּם

* определённый артикль...הַ*

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

גראממאטיקה - דִּקְדוּקָה

I. Род. Все существительные имеют род - мужской (זָכָר) или женский (נְקִבָּה). Если существительное в единственном числе оканчивается на הָ או на הַ, то оно относится к женскому роду. Все остальные существительные - мужского рода. Существует определенное количество исключений, которые будут рассмотрены в Уроке 64. Каждое из этих исключений будет отмечено при первом появлении в словаре.

ученица	תְּלִמִידָה	ученик	תְּלִמִיד
учительница	מוֹרֶה	учитель	מוֹרֵה

II. Множественное число. Форма множественного числа образуется путем прибавления к слову окончания יָם или יָת. Как правило, существительные мужского рода во множественном числе получают окончание יָם, а

существительные женского рода - окончание **לִיךְ**.
Однако исключения из этого правила весьма многочисленны.
Поэтому по мере появления существительных в словаре будет даваться соответствующая форма множественного числа.

Если существительное в единственном числе оканчивается на **ל**, то в форме множественного числа эта буква выпадает.

מורה - מורות   מורים - מורה

III. Определенный артикль. В иврите существует определенный артикль **הַ**. Это частица, которая приставляется к слову в знак того, что речь идет о чем-то уже известном, определенном, конкретном. Необходимость артикля определяется контекстом. Например, если в предложении "Учитель сказал" речь идет не просто о каком-то учителе, но об известном, единственном, и к нему по смыслу может подойти такое определение, как, например, "этот" или "наш", - то слово "учитель" здесь требует определенного артикля. При этом первый согласный слова получает **שְׁ**

(эти) учителя   הַמּוֹרִים   (этот) учитель   הַמּוֹרֶה
(эти) учительницы   הַמּוֹרֹת   (эта) учительница   הַמּוֹרֶה

IV. Употребление множественного числа мужского рода. Как и в русском языке, когда существительное во множественном числе относится к членам предложения мужского и женского рода одновременно используется форма множественного числа мужского рода:

Давид и Рут - студенты   דָּוִד וְרוּת הֵם תְּלֻמִּידִים

...הַ (определенный артикль); ...י = и, пишутся слитно со словом которому они предшествуют:

Давид и Рут - דָּוִד וְרוּת   (этот) учитель - הַמּוֹרֶה

שעור "א"

המורה:	שלום, תלמידים. אני המורה.
התלמידים:	שלום, מורה.
המורה:	מי את?
שרה:	אני שרה.
המורה:	שרה, את מורה?
שרה:	אני לא מורה. אני תלמידה.
המורה:	שרה, מי היא?
שרה:	היא רות. גם היא תלמידה.
המורה:	מי אתה?
דן:	אני דן. אני תלמיד.
המורה:	דן, מי הוא?
דן:	הוא דוד. גם הוא תלמיד.
המורה:	שרה ורות, אתן תלמידות?
התלמידות:	כן, אנחנו תלמידות.
המורה:	דן ודוד, אתם תלמידים?
התלמידים:	כן, אנחנו תלמידים.
המורה:	רות, מה שרה ודוד?
רות:	תלמידות.
המורה:	לא, רות. הם תלמידים.

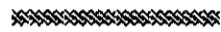

תרגילים - Упражнения

Переведите на иврит:

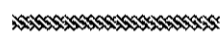
1. Кто он (по имени)?
2. Кто он? (по положению, т.е. буквально - "Что он?")
3. Он ученик.
4. Она ученица.
5. Рут ученица, и Сара тоже ученица.
6. Да - мы ученицы.
7. Он - (этот) учитель.
8. Нет,

ты - (этот) учитель. 9. Давид - ученик, и Дан тоже ученик.
10. Сара и Дан - ученики. 11. Кто (этот) учитель? 12. Кто (эти)
ученики? 13. Она - (эта) учительница, а (и) они - (эти) ученики.
14. Мы ученики, и они тоже ученики. 15. Прощайте, ученицы!

שְׁעוֹר ב (2)

учит, изучает	לֹמֵד	говарит	אוֹמֵר
перед, до	לפְּנֵי	где	איפּוֹה
почему	מְדוּעַ	к	אֵל
тетрадь	מַחְבֵּרֶת (מְחַבְּרוֹת)	в; с	בְּ...־
книга	סֵפֶר (סְפָרִים)	в; с помощью	בְּ...־
иврит	עִבְרִית	мел	גֵּיר
стоит	עוֹמֵד	думает	חוֹשֵׁב
ручка	עֵט (עֻטִּים)	сидит; садится	יוֹשֵׁב
на; об, о	עַל	пишет	כוֹתֵב
на чем	עַל מָה	потому что	כִּי
чем (при помощи } чего)	בְּמָה	весь; каждый; любой	כָּל
		класс	כֶּתָה (כְּתוֹת)
здесь	פֹּה	доска (в классе); календарь	לוֹחַ (לוּחוֹת)

דִּקְדוּקָה

I. **Глагол.** Каждый глагол состоит из трех корневых букв, к которым при спряжении прибавляются префиксы, инфиксы или суффиксы.

Настоящее время - הוֹה - имеет четыре формы:

1. Единственное число мужского рода   (אֲנִי, אַתָּה, הוּא) לֹמֵד
2. Единственное число женского рода   (אֲנִי, אַתָּה, הִיא) לוֹמֵדָת
3. Множественное число мужского рода   (הֵם, אֲתֶם, הֵי) לוֹמְדִים
4. Множественное число женского рода   (הֵן, אַתֶּן, הֵן) לוֹמְדוֹת

Если обозначить каждый корневой согласный символом "X", то расположение гласных во всех формах настоящего времени будет выглядеть следующим образом:

א' xxiX .3	xxiX .1
lixxiX .4	lxxiX .2

Глагол в настоящем времени является, в сущности, причастием и поэтому может выполнять функции и глагола, и существительного. Так, אָנִי לֹמֵד можно перевести и как "я учусь", и как "я учащийся".

II. Множественное число существительных.

Некоторые существительные при образовании форм множественного числа претерпевают изменения в огласовках. Так, двусложное существительное со вторым слогом X, во множественном числе будет выглядеть следующим образом:

ספֿר - ספֿרים

Правила образования форм множественного числа таких существительных будут рассматриваться в соответствующем разделе курса.

III. Предлог. בְּ (в; с помощью ...).

- 1) בְּ пишется слитно со словом, к которому относится.

в книге	בְּסֵפֶר	книга	סֵפֶר
ручкой	בְּטֵט	ручка	טֵט

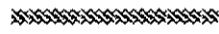
- 2) Предлог בְּ сливается с определенным артиклем и принимает на себя его огласовку; при этом сам артикль בְּ выпадает:

в (этом) классе - בְּהַכֶּתֶה = כֶּתֶה

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

דוד חושב

- בתה "ב" לומדת עברית. כל התלמידים בכתה. המורה אומר אל התלמידים:
- מי לא פה?
- התלמידים אומרים:
- כל התלמידים פה.
- המורה עומד לפני הלוח. הוא כותב על הלוח. הוא כותב בגיר. התלמידים יושבים ולומדים עברית. לפני כל תלמיד ותלמידה ספר וגם מחברת. התלמידים כותבים במחברות. הם כותבים בעצמם. דוד יושב ולא כותב.
- המורה אומר אל דוד:
- דוד, מדוע אתה לא כותב?
- דוד אומר:
- אני לא כותב, כי אני חושב.
- המורה אומר:
- על מה אתה חושב?
- דוד אומר:
- אני חושב על הספר ועל המחברת, איפה הם?

תרגילים

I. Дайте полные ответы на иврите:

1. מה לומדת בתה "ב"?
2. במה כותב המורה על הלוח?
3. במה כותבים התלמידים במחברות?
4. מדוע דוד לא כותב?
5. על מה חושב דוד?

II. Переведите на иврит:

1. Где ты (м.р.) сидишь? 2. Почему ты (ж.р.) стоишь здесь?
3. Что вы (м.р.) пишете в тетрадах? 4. Мы (ж.р.) пишем мелом на доске. 5. Они (м.р.) говорят (этому) учителю "здравствуйте".
6. Ученики учат иврит. 7. Она не пишет, потому что она думает об (этом) уроке. 8. что изучает (этот) класс? 9. Сара тоже учит иврит? 10.(Эти) ученицы не пишут в книгах. 11. Каждый ученик пишет в тетради ручкой. 12. Ученицы, почему вы не садитесь?
13. Давид, почему ты пишешь в тетради? 14.(Этот) класс учит урок"1"на иврите. 15. Все ученики говорят (этой) учительнице: "Прощайте!"

שעור ג (3)

пальто	מעיל (מעילים)	אָדוֹן (אָדוֹנִים)	господин, сударь
газета	עָתוּן (עָתוּנִים)	אָרוֹן (אָרוֹנוֹת)	шкаф; ковчег
вдруг	פתאום	אָתְמוֹל	вчера
смеётся	צוֹחֵק	בֵּית (בָּתִּים) ז.	дом
читает; зовёт	קוֹרֵא	בֵּית סֵפֶר (בָּתֵי סֵפֶר)	школа
спрашивает	שׂוֹאֵל	בֵּית הַסֵּפֶר	(эта) школа
притяжательный предлог	שֶׁל	גַּבְרַת (גְּבִירוֹת)	госпожа, сударыня
в (этом) доме; дома	בְּבַיִת	הוֹלֵךְ	идёт
воскресенье (1-й день недели)	יּוֹם א' (אָלְף)	הַיּוֹם	сегодня
понедельник (2-й день недели)	יּוֹם ב' (בַּיִת)	יָדָע	знает
вторник (3-й день недели)	יּוֹם ג' (גִּימָל)	יּוֹם (יָמִים)	день
		לָאָן	куда
		לוֹקַח	берет

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

דקדוק

I. Настоящее время глаголов, у которых средний корневой согласный - гортанный.
Когда второй корневой согласный глагола - гортанный, то при спряжении во множественном числе он получает огласовку פתח במקום שווא для облегчения произношения.

שואל שואלת שואלים שואלות

עתון של אתמול

אדון כהן יושב בבית. גם גברת כהן יושבת בבית. אדון כהן קורא עתון. גברת כהן קוראת ספר. פתאם גברת כהן עומדת והולכת אל ארון. היא לוקחת מעיל.

אדון כהן שואל:

- מדוע את לוקחת מעיל? לאן את הולכת?

גברת כהן אומרת:

- אתה לא יודע לאן אני הולכת? אני הולכת אל בית הספר.

אדון כהן חושב, ואומר:

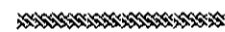
- מדוע את הולכת אל בית הספר היום? היום יום ב', ואת לומדת עברית כל יום ג'.

- כן, אומרת גברת כהן, אני לומדת עברית כל יום ג' והיום יום ג'.

- לא, אומר אדון כהן, היום יום ב' ולא יום ג'.

גברת כהן צוחקת ואומרת:

- אתה קורא עתון של אתמול!

תרגילים

I. Дайте полные ответы на иврите:

1. איפה יושב אדון כהן?
2. מה קורא אדון כהן?
3. מה לוקחת גברת כהן?
4. לאן הולכת גברת כהן?
5. מה לומדת גברת כהן כל יום ג'?

II. Переведите на иврит:

1. Кто сегодня дома?
2. Каждое воскресенье я (ж. р.) сижу дома, потому что я учу иврит.
3. Она читает книгу и смеется.
4. Куда ты (м. р.) вдруг идешь?
5. Госпожа Коэн берет пальто и идет в школу.
6. Что спрашивают ученики?
7. Класс читает вчерашнюю газету.
8. Кто знает где газета госпожи Коэн?
9. Я (ж. р.) читаю и пишу на иврите.
10. Она знает, где дом господина Коэна.
11. Кто стоит перед доской?
12. Госпожа Коэн стоит перед (этим) домом.
13. Она думает о вчерашнем уроке.
14. Где все (эти) тетради?
15. Я (м. р.) не знаю, почему она сегодня идет в школу.

III. Дайте все четыре формы настоящего времени следующих глаголов:

1. חושב	2. יושב	3. הולך	4. צוחק	5. עומד
6. כותב	7. אומר	8. קורא	9. יודע	10. שואל

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

שעור ד (4)

до	עד	если	אם
работает	עובד	если так	אם כן
сейчас	עכשיו, עכשיו	утро	בקר (בקריום)
вечер	ערב (ערבים)	живет; живой	חי, חיה, חיים
улица	רחוב (רחובות)	жизнь	חיים ז.ר.
слушает; слышит	שומע	когда (союз)	כאשר
радость	שמחה (שמחות)	из; от	מן
всегда	תמיד	лаборатория	מעבדה (מעבדות)
среда (4-й день недели)	יום ד'	когда (вопрос, время)	מתי
целый день, весь день	כל היום	работа	עבודה (עבודות)

*****

דקדוק

I. Огласовка определенного артикля. Мы уже знаем, что определенный артикль "ה" получает огласовку הַ, а начальная согласная слова, к которому артикль относится, получает שְׁ. Однако в тех случаях, когда слово начинается с כ, ל, ו или ר, артикль הַ получает огласовку הֶ, которая компенсирует неспособность этих согласных принять שְׁ. Например:

הַאָרוֹן   הַעֶרֶב   הַרְחוֹב

II. Определенный артикль перед "י". Когда определенный артикль предшествует слову, начинающемуся с "י", он как правило, сохраняет свою обычную огласовку, но "י" при этом не получает שְׁ. Например:

הַיְסוּד - основа, фундамент

III. Предлог ...ב. Когда предлог ...ב сливается с определенным артиклем ה, то получает его огласовку. Сам артикль при этом не пишется:

в шкафу   בְּהֶאָרוֹן = בָּאָרוֹן
 вечером ("в вечер")   בְּהָעֶרֶב = בָּעֶרֶב
 на улице ("в улице")   בְּהֶרְחֹב = בָּרְחֹב

IV. מתי, כְּאִשֶּׁר. Оба эти слова означают "когда", но не в одном и том же смысле. מתי служит вопросительным словом или местоимением, например:

Когда он работает?   -   מתי הוא עובד?

Я не знаю, когда он работает.   -   אֲנִי לֹא יוֹדֵעַ מתי הוא עובד.

כְּאִשֶּׁר служит союзом, соединительным словом и означает "в то время, когда...", "во время чего-либо". Например:

Он живет, когда он работает   -   הוא חי כְּאִשֶּׁר הוא עובד.

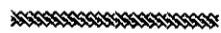
Когда он дома, он читает газету   -   כְּאִשֶּׁר הוא בבית הוא קורא עתון.

כְּ... равнозначен союзу כְּאִשֶּׁר, но в отличие от него пишется слитно с последующим словом.

הוא חי כְּשֶׁהוא עובד.

V. Настоящее время глагола חי. Этот глагол в настоящем времени является неправильным и имеет следующие четыре формы:

אֲנִי, אַתָּה, הוא חי   אֲנַחְנוּ, אַתֶּם, הם חיים
 אֲנִי, אַתָּה, היא חיה   אֲנַחְנוּ, אַתֶּן, הן חיות

הַעֲבוּדָה הִיא חַיִּים

- ערב. אָדוֹן לֹוִי לֹקַח מֵעִיל מִן הָאָרוֹן וְהוֹלֵךְ אֶל הַבַּיִת שֶׁל אָדוֹן כֹּהֵן. גְּבֵרַת כֹּהֵן עוֹמֶדֶת בְּרַחוּב לְפָנֵי הַבַּיִת.
- שְׁלוֹם גְּבֵרַת כֹּהֵן. אָדוֹן כֹּהֵן בְּבַיִת?
  - לא. הוּא לֹא בְּבַיִת.
  - אֵת יוֹדֵעַת אֵיפֹה הוּא?
  - כֵּן. הוּא עוֹבֵד עֲקָשִׁיו.
  - אֵיפֹה הוּא עוֹבֵד עֲקָשִׁיו?
  - הוּא עוֹבֵד בְּמַעֲבָדָה.
  - עֲקָשִׁיו בְּעָרְבֵי?
  - כֵּן, גַּם אֲנִי שׁוֹאֵלֶת תְּמִיד: "מִי עוֹבֵד בְּעָרְבֵי?" אָדוֹן כֹּהֵן לֹא שׁוֹמֵעַ. אָדוֹן כֹּהֵן עוֹבֵד כָּל הַיּוֹם. הוּא עוֹבֵד מִן הַבֹּקֶר עַד הָעֶרֶב.
  - אִם כֵּן, מָתִי הוּא חַי?
- גְּבֵרַת כֹּהֵן צוֹחֶקֶת וְאוֹמְרַת:
- הוּא חַי כְּאִשֶּׁר הוּא עוֹבֵד. הוּא עוֹבֵד תְּמִיד בְּשִׂמְחָה. אָדוֹן כֹּהֵן אוֹמֵר: "הַעֲבוּדָה הִיא חַיִּים!"

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

תְּרַגְּלִים

I. Дайте полные ответы на иврите:

1. לָאֵן הוֹלֵךְ אָדוֹן לֹוִי?
2. אֵיפֹה עוֹמֶדֶת גְּבֵרַת כֹּהֵן?
3. מַה שׁוֹאֵל אָדוֹן לֹוִי?
4. מָתִי עוֹבֵד אָדוֹן כֹּהֵן בְּמַעֲבָדָה?
5. מַה אוֹמֵר אָדוֹן כֹּהֵן עַל הַעֲבוּדָה?

II. Переведите на иврит:

1. Он сейчас не дома, он на улице. 2. Она сидит здесь и читает газету. 3. Кто сегодня работает в лаборатории? 4. Что пишут из дому? 5. Они (м. р.) учатся с утра до вечера. 6. Когда ты (м. р.) идешь в школу? 7. Когда ученик пишет в тетради, он пишет ручкой. 8. Она всегда говорит: "Работа - это радость!". 9. Они живут в мире (т. е. мирно). 10. Я (ж. р.) не знаю, дома ли он сейчас. 11. Если так, почему вы (м. р.) не учите иврит? 12. Что ты (м. р.) думаешь о жизни? 13. Он весь день в школе. 14. Она сидит в классе и смеется. 15. Учительница берёт мел и пишет на доске.

III. Укажите огласовки определенного артикля в следующих случаях:

1. הבקר	4. העבודה	7. השמחה	10. הרחוב
2. הארון	5. האדון	8. הערב	11. החיים
3. העתון	6. המעיל	9. המעבדה	12. השלום

שְׁעוֹר ה' (5)

красивый - ая	יָפֵה, יָפָה	но	אָבֵל
есть (имеется)	יֵשׁ	любит	אוֹהֵב
как (подобно)	כְּמוֹ	после	אַחֲרַי, אַחֲרֵי
мир (вселенная)	עוֹלָם	нет (не имеется)	אֵין
полдень	צִהְרֵימָה ז.ר.	человек; мужчина	אִישׁ (אֲנָשִׁים)
врач	רוֹפֵא (רוֹפְאִים)	женщина; жена	אִשָּׁה (נָשִׁים)
имя	שֵׁם (שְׁמוֹת)	большой - ая	גָּדוֹל, גְּדוּלָה
до полудня	לְפָנֵי הַצִּהְרִים	много	הַרְבֵּה
пополудни	אַחֲרֵי הַצִּהְרִים	больной - ая	חֹלֶה, חוֹלָה
д-р (доктор)	ד"ר (דוֹקְטוֹר)	умный; мудрый	חָכָם, חֲכָמָה
четверг	יוֹם ה'	хороший - ая	טוֹב, טוֹבָה

דְּקוּדָה

I. Имя прилагательное - שֵׁם הַתַּאֲרֵר

1. Имя прилагательное имеет четыре формы:

хорошие (м. р.) - טובים	хороший - טוב
хорошие (ж. р.) - טובות	хорошая - טובה

2. Когда в единственном числе мужского рода первый слог прилагательного имеет огласовку קָמֶץ, то в формах женского рода и множественного числа קָמֶץ заменяется на אָשֶׁרֶץ, а гортанные получают огласовку פֶּתַח-פֶּתַח

גְּדוּלוֹת	גְּדוּלִים	גְּדוּלָה	גְּדוּל
חֲכָמוֹת	חֲכָמִים	חֲכָמָה	חֲכָם

Потеря ׀מֶ׀ связана с перемещением ударения. ׀מֶ׀ является долгой гласной, и ударение должно падать либо на него, либо на следующий за ним слог.

3. Если прилагательное оканчивается на ׀, то изначальный ׀מֶ׀ сохраняется, поскольку ударение не смещается. В формах множественного числа конечная ׀ выпадает:

יְפֹהֶ׀ יְפֵיִם יְפֵה׀ יְפֵה׀

II. Положение прилагательного. Имя прилагательное всегда следует за существительным, которое определяет:

хорошие люди   אַנְּשֵׁים טוֹבִים   хороший человек   אִישׁ טוֹב
хорошие женщины   נְשִׁים טוֹבוֹת   хорошая женщина   אִשָּׁה טוֹבָה

III. Согласование прилагательных. Имя прилагательное обязательно согласуется с определяемым существительным в роде, числе и определенности. Последнее означает, что если определяемое существительное требует определенного артикля, то артикль следует поставить и перед прилагательным:

хороший ученик	תְּלִמִיד טוֹב
хорошая ученица	תְּלִמִידָה טוֹבָה
хорошие ученики	תְּלִמִידִים טוֹבִים
хорошие ученицы	תְּלִמִידוֹת טוֹבוֹת

(этот) хороший ученик	הַתְּלִמִיד הַטוֹב
(эта) хорошая ученица	הַתְּלִמִידָה הַטוֹבָה
(эти) хорошие ученики	הַתְּלִמִידִים הַטוֹבִים
(эти) хорошие ученицы	הַתְּלִמִידוֹת הַטוֹבוֹת

IV. Множественное число прилагательных. Во множественном числе прилагательное всегда получает окончание **ים**, если относится к существительному мужского рода, и **ות**, если относится к существительному женского рода, - независимо от того, какое окончание имеет во множественном числе само определяемое существительное:

большие доски	לוחות גדולים
красивые женщины	נשים יפות

V. Прилагательное в роли сказуемого. Имя прилагательное может служить сказуемым. В этом случае оно не нуждается в определенном артикле:

ученик хорош	התלמיד טוב
ученица хороша	התלמידה טובה
ученики хороши	התלמידים טובים
ученицы хороши	התלמידות טובות

VI. Существительные, употребляемые во множественном числе. В иврите есть имена существительные, которые употребляются только в форме множественного числа, хотя и обозначают единичные предметы или понятия, например:

жизнь - חיים

Прилагательные, которые относятся к таким существительным должны также принимать форму множественного числа:

прекрасная жизнь	חיים יפים	хорошая жизнь	חיים טובים
жизнь прекрасна	החיים יפים	жизнь хороша	החיים טובים

רוֹפֵא טוֹב

- יום יפה. אשה הולכת ברחוב. האשה יפה. גם דוד ושרה הולכים ברחוב. האשה אומרת "שלום" אל שרה. דוד שואל:
 - שרה, את יודעת מי האשה היפה?
 שרה אומרת:
 - כן, אני יודעת. השם של האשה היפה רות כהן. היא האשה של ד"ר כהן.
 - מי הוא ד"ר כהן? שואל דוד.
 שרה אומרת:
 - ד"ר כהן הוא רופא גדול ואיש חכם. הוא איש טוב ועובד הרבה. לפני הצהרים הוא עובד בבית וגם במעבדה. אחרי הצהרים הוא הולך מן חולה אל חולה. הוא עובד כל היום מן הבקר עד הערב. ד"ר כהן עובד תמיד, כי הוא אוהב אנשים. יש הרבה רופאים בעולם, אבל אין הרבה רופאים כמו ד"ר כהן!

תרגילים

- I. Дайте полные ответы на иврите:
1. מי הולך ברחוב?
  2. מי האשה היפה?
  3. מתי עובד ד"ר כהן בבית?
  4. מתי הולך ד"ר כהן אל החולים?
  5. מתי הולכים החולים אל הבית של ד"ר כהן?

II. Переведите на иврит:

1. Давид - умный ученик, потому что он много читает.
2. Мир - как большая лаборатория.
3. Утром на улицах много людей.
4. Теперь немногие врачи приходят к больным домой.
5. Она умная женщина, но не красивая.
6. Она работает здесь утром, а в полдень идет в школу.
7. Когда я болен, я вызываю врача.
8. Сегодня уроков нет, потому что учительница больна.
9. Он живет как мудрый человек.
10. Учителя не любят больших классов.
11. Куда ты (ж. р.) идешь после урока?
12. Они живут хорошо.
13. В доме госпожи Коэн много шкафов.
14. Что берет ученик, когда он идет в школу?
15. Жизнь не всегда прекрасна.
16. Как зовут (имя) больного?

III. Поставьте во множественное число следующие словосочетания:

1. בית גדול	5. איש חכם	9. לוח גדול
2. אשה יפה	6. בתה טובה	10. יום יפה
3. מורה טוב	7. אשה חכמה	11. מורה חולה
4. רחוב גדול	8. איש חי	12. שם יפה

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

שעור ו (6)

очень	מאד	или	או
экзамен	מבְּחָן (מְבַחְנִים)	тогда	אָז
словарь	מְלוֹן (מְלוֹנִים)	потом	אַחֲרֵי-כֵן
дает	נוֹתֵן	какой	אִיזָה
правильный, правильно - ая	נְכוּן, נְכוּנָה	какая	אִיזוֹ
		эти	אֵלֶּה
ивритский - ая	עִבְרִי, עִבְרִית	английский	אַנְגְלִית, אַנְגְלִית
русский - ая	רוֹסִי, רוֹסִית	вещь; слово	דְּבַר (דְּבָרִים)
вопрос	שְׁאֵלָה (שְׁאֵלוֹת)	ничего	שׁוּם דְּבַר
стол	שֻׁלְחָן (שֻׁלְחָנוֹת)	это; этот	זֶה
ответ	תְּשׁוּבָה (תְּשׁוּבוֹת)	эта	זֹאת
пятница	יּוֹם ו'	стул (стулья)	כִּסֵּא (כִּסְאוֹת)
доброе утро	בֹּקֶר טוֹב		

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

דקדוק

I. Указательные прилагательные, אֵלֶּה, זֹאת, זֶה. Как и местоимения, указательные прилагательные согласуются в роде и числе с существительным, к которому они относятся:

Эта женщина	אֵשֶׁת זֹאת	Этот мужчина	אִישׁ זֶה
Эти женщины	נְשִׁים אֵלֶּה	Эти мужчины	אֲנָשִׁים אֵלֶּה

К указательным прилагательным добавляется также определённый артикль, если этого требует определяемое слово:

Эта женщина	הָאֵשֶׁת הַזֹּאת	Этот мужчина	הָאִישׁ הַזֶּה
Эти женщины	הַנְּשִׁים הָאֵלֶּה	Эти мужчины	הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה

II. Вопросительные местоимения - איזה? איזו? Обычно эти местоимения употребляются с существительными как в единственном, так и во множественном числе:

Какую книгу ты читаешь?	איזה ספר אתה קורא?
Какие книги ты читаешь?	איזה ספרים אתה קורא?
Какая это тетрадь?	איזו מתברת היא?
Какие это тетради?	איזו מתברות הן?

Тем не менее существует особое вопросительное местоимение для множественного числа, независимо от рода, - אילו. Его предпочитают знаоки иврита:

Какие это книги?	אילו ספרים הם?
Какие это тетради?	אילו מתברות הן?

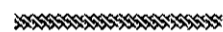

המבחן

כתה א', כל יום ו' לפני הצהרונים המורה נותן מבחן בעברית. היום יום ו'. המורה וכל התלמידים בכתה. המורה אומר: "בקר טוב, תלמידים", וישוב על הכסא. על השלחן לפני המורה יש הרבה דברים. המורה שואל שאלות בעברית.

- דוד, אומר המורה, איזה יום היום?
  - היום יום ו', אומר דוד.
  - באיזה יום יש מבחן בעברית? שואל המורה.
  - בכל יום ו' יש מבחן בעברית, אומר דוד.
- או לוקח המורה מלון גדול מן השלחן ושואל:

- משה, מה זה?
- זה מלון, אומר משה.
- נכון, אבל איזה מלון הוא? שואל המורה.
- המלון הזה הוא מלון עברי-רוסי, אומר משה.
- אחרי-כן לוקח המורה מחברת גדולה מן השלחן ושואל:
  - דוד, מה הוא הדבר הזה?
  - זאת מחברת, אומר דוד.
  - איזו מחברת היא? שואל המורה.
  - המחברת הזאת היא מחברת רוסית, אומר משה.
  - טוב מאד, אומר המורה.
  - אחרי-כן, לוקח המורה עטים מן השלחן, והוא שואל:
    - משה, אתה יודע מה אלה?
    - אלה עתונים, אומר משה.
    - ואתה דוד, מה אתה חושב, התשובה הזאת נכונה?
    - לא, אומר דוד. התשובה הזאת לא נכונה. הדברים האלה הם מעילים.
  - אז אומר המורה אל שרה:
    - מה את חושבת, שרה, איזו תשובה נכונה, התשובה של דוד או התשובה של משה?
    - לא זאת ולא זאת, צוחקת שרה. הדברים האלה הם עטים.

תרגילים

I. Дайте полные ответы на иврите:

1. באיזה יום נותן המורה מבחן בעברית?
2. מה יש על השלחן של המורה?
3. איזה ספר לוקח המורה?
4. איזו מחברת לוקח המורה?
5. מה אומרת שרה על התשובה של משה ועל התשובה של דוד?

II. Переведите на иврит:

1. Это очень красивая улица. 2. Что сегодня, пятница или четверг?
3. Он всегда даёт правильные ответы. 4. Этот мир - красивый мир.
5. Это очень хороший ответ. 6. Какую вещь ты (ж. р.) берешь из шкафа? 7. Английский словарь на столе, а не на стуле. 8. Как имя этой умной женщины? 9. Это красивые пальто. 10. Когда (в какой день) экзамен по ивриту? 11. Врач дома до полудня, а потом он идет в лабораторию. 12. Он сидит на стуле и читает русскую газету. 13. Учителя не смеются, когда ученик дает неправильный ответ. 14. Какой урок в этой книге ты (ж. р.) не знаешь? 15. Я (ж. р.) читаю еврейскую газету каждое утро. 16. Хороший ученик всегда говорит учителю: "Доброе утро!".

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

שעור ז (7)

город	עיר (ערים) ג.	сад; парк	גן (גנים)
дерево	עץ (עצים)	разве; ли (вопр. частица)	האם
открывает	פּוֹתֵחַ	старый (о людях)	זָקֵן, זְקֵנָה
маленький - ая	קָטָן, קְטִינָה	рука	יָד (יָדַיִם)
видит	רוֹאֶה	мальчик	יֶלֶד (יְלָדִים)
шум	רֶעֶשׂ	девочка	יְלֵדָה (יְלָדוֹת)
под (предлог)	תַּחַת	закрывает	סוֹגֵר
кого? (вин. падеж)	אֶת מִי?	скамейка	סִפְסֵל (סִפְסָלִים)
нет занятий (уроков)	אין שעורים }	отвечает	עוֹנֶה
		возле	עַל יָד; לְיַד

דקדוק

I. Глаголы,, у которых третья корневая согласная - ה. Формы настоящего времени этих глаголов таковы:

רוֹאֵה   רוֹאֵת   רוֹאֵי   רוֹאֵי

אֲנִי, אַתָּה, הוּא   רוֹאֵה   אַתָּה, הִיא   רוֹאֵת
אֲנִי, אַתָּה, הוּא   רוֹאֵת   אַתָּה, הִיא   רוֹאֵת

II. Определенное прямое дополнение. Когда в качестве прямого дополнения выступает объект уже известный, определённый- существительное, требующее определенного артикля, или имя собственное, или указательное местоимение "это", такому дополнению предшествует частица **לְאֵ**. Обратите внимание:

דוד לוקח ספר.   Давид берет (какую-то) книгу.
דוד לוקח את הספר.   Давид берет (эту) книгу.
את מי אתה אוהב?   Кого ты любишь?
אני רואה את דוד.   Я вижу Давида.

III. Вопросительные предложения. Вопросительные предложения обычно начинаются с частицы **האם**, которая пишется отдельно и соответствует по смыслу русской вопросительной частице "ли":
האם אתה יודע עברית? - Знаешь ли ты иврит? -

בגן של העיר

על יד הבית של דוד יש גן גדול ויפה. זה הגן של העיר. בגן יש הרבה עצים, עצים גדולים ועצים קטנים. בגן של העיר יש תמיד הרבה אנשים. בגן הנה יש גם הרבה ילדים והרבה ילדות. בגן רעש ושמחה. יום א', היום אין שעורים בבית הספר.

דוד הוא ילד חכם ותלמיד טוב. הוא לוקח ספר עברי ביד והולך אל הגן: דוד רואה ספסל תחת עץ גדול. הוא יושב על הספסל תחת העץ. איש זקן יושב ליד דוד. האיש קורא עתון אנגלי. דוד פותח את הספר וקורא. פתאום סוגר דוד את הספר.

האיש הזקן שואל את דוד:

- מדוע אתה סוגר את הספר? האם הספר הזה לא טוב?
- לא, עונה דוד. זה ספר טוב מאד. אני אוהב את הספר. אבל פה בגן רעש גדול. אני קורא וקורא, אבל אני לא לומד שום דבר.

תרגילים

I. Дайте полные ответы на иврите:

1. מה יש בגן של העיר?
2. על מה יושב דוד בגן?
3. מי יושב בגן על יד דוד?
4. מה שואל האיש הזקן את דוד?
5. מדוע סוגר דוד את הספר?

II. Переведите на иврит:

1. Много ли детей на улице в полдень? 2. Я (муж. р.) люблю умных людей. 3. Эта пожилая женщина - хорошая ли она учительница?
4. Она не знает ничего. 5. (Эта) женщина открывает (этот) шкаф и берет книги. 6. Это красивый город? 7. Много ли красивых домов в этом городе? 8. (Этот) маленький мальчик сидит под скамейкой. 9. Я вижу здесь много детей, но не слышу шума. 10. (Этот) учитель спрашивает на иврите, но не все ученики отвечают на иврите. 11. Когда ты (муж.) закрываешь лабораторию?
12. Эти женщины ходят в парк каждое воскресенье. 13. Когда учитель хорош, дети учатся с радостью. 14. Возле этого дерева есть большая скамейка. 15. Жизнь этого человека - в руках врача.

III. Образуйте четыре формы настоящего времени каждого из следующих глаголов:

1. סוגר	4. רואה	7. קורא
2. עונה	5. שומע	8. פותח
3. לוקח	6. שואל	9. יורד

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

שעור ח (8)

כך	אוניברסיטה	כך	так, таким образом
איך	כמו	כמעט	почти
אמריקה	אמריקה	מיד	сразу
אמריקני, אמריקנית	אמריקני	מעט	мало
בחור (בחורים)	בחור	מעט, מעטה	малочисленный
בחורה (בחורות)	בחורה	נס (נסים)	чудо
בלי	בלי	עם	с
הכל	הכל	עפרון (עפרונות)	карандаш
חבר (חברים)	חבר	רק	только
חברה (חברות)	חברה	שגיאה (שגיאות)	ошибка
ישראל	ישראל	שנה (שנים)	год
ישראלי, ישראלית	ישראלי	שנה טובה	с Новым годом!
ירושלים	ירושלים	עונה על	отвечает на вопрос
כבר	כבר	שאלה	שאלה
	уже (нар.)		

*****

דקדוק

I. Oglosovka opredelennogo artiklya. Как вы уже знаете, для огласовки определенного артикля используется или פתח (ה), или קמץ (ה). Существует лишь одна ситуация, когда определенный артикль огласуется с помощью סגול (ה). Это происходит в тех случаях, когда ה сливается со словом, которое начинается с ה, ח или ע.*

(этот) друг	החבר	друг	הבר
(эти) города	הערים	города	ערים

* Это правило только когда первый слог безударный.

ההר - ההרים

II. Безличное предложение. Безличное предложение в иврите образуется при помощи глагола в форме настоящего времени множественного числа мужского рода, только при этом соответствующее местоимение - **הוּ** - не употребляется. В сущности, в русском языке происходит то же самое:

איך אומרים בעברית? - Как говорят на иврите?

III. Предлоги **עִי** и **עִי**.

1. Предлог **עִי** имеет несколько функций. Мы уже знакомы с его употреблением в значении "в". Он также используется в значении "с" в выражениях типа "с радостью", а также в значении "при помощи", "посредством", например:

הוא עובד בשמחה. Он работает с радостью.

הוא כותב בעט. Он пишет ручкой (т. е. про помощи ручки).

2. Предлог **עִי** употребляется как "с" в значении "вместе с кем-либо или чем-либо":

דוד לומד עם דן. Давид учится с Даном.

דן הולך תמיד עם מחברת בידו. Дан всегда ходит с тетрадь в руке.

IV. Прилагательные в роли наречий. Некоторые прилагательные употребляются также в качестве наречий. Например:

יפה - Прекрасно (хорошо)

Когда прилагательное выступает в роли наречия, оно используется в форме единственного числа мужского рода и не нуждается в согласовании со словом, к которому относится:

הוא לומד יפה. Он учится прекрасно.

היא לומדת יפה. Она учится прекрасно.

הם לומדים יפה. Они (муж.) учатся прекрасно.

הן לומדות יפה. Они (жен.) учатся прекрасно.

זה לא נס

באוניברסיטה העברית בעיר ירושלים לומדים הרבה בחורים והרבה בחורות. באוניברסיטה הזאת יש תלמידים כמעט מן כל העולם. יש גם תלמידים לא מעטים מן אמריקה.

דן כבר שנה בישראל אבל הוא יודע רק מעט עברית. דוד, החבר של דן, גם הוא בחור אמריקני, וגם הוא לומד באוניברסיטה העברית. גם הוא רק שנה בישראל, אבל הוא כבר יודע עברית יפה מאד. דוד כבר כותב עברית כמעט בלי שגיאות. הוא שואל את הכל בעברית ועונה על הכל בעברית.

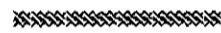
דוד לומד כל היום, מן הבקר עד הערב. הוא לומד ולומד. תמיד רואים את דוד עם מחברת קטנה ועפרון ביד. תמיד הוא שואל שאלות: איך אומרים בעברית...? ואיך אומרים בעברית...? מה זה? מה זאת? מיד הוא פותח את המחברת וכותב את התשובות הנכונות. כך לומד דוד עברית.

כאשר אומרים אל דוד:

- אתה פה רק שנה, ואתה כבר יודע עברית כמעט כמו ישראל. זה נס גדול!

דוד צוחק ועונה:

- זה לא נס. אם לומדים הרבה או יודעים הרבה!

תרגילים

I. Дайте полные ответы на иврите:

1. איפה לומדים החברים דן ודוד?
2. מה יש תמיד ביד של דוד?
3. מה שואל דוד תמיד?
4. איך כבר כותב דוד עברית?
5. מדוע אומרים האנשים אל דוד: "זה נס גדול"?

II. Переведите на иврит:

1. Друг Давида знает только иврит.
2. Эти люди только год в Израиле.
3. Она задаёт (спрашивает) много вопросов и таким образом она учится хорошо.
4. Когда говорят "шалом"? "Шалом" говорят утром, днём, а также вечером.
6. Он читает на иврите почти как израильтянин.
7. Она сразу берет карандаш и пишет ответы в тетрадь.
8. Это очень хороший университет.
9. Этот юноша сразу отвечает на все вопросы.
10. Она уже читает на иврите без словаря.
11. Она уже знает всё.
12. Нет книги без ошибок.
13. Эта девушка идет с парнем в парк.
14. В эти дни (происходит, есть) мало чудес.
15. (Этот) юноша говорит женщинам: "С Новым годом!".
16. В этом классе очень мало девушек.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

שעור ט (9)

важний - ая	חשוב, חשובה	отец	אב (אבות)
больше	יותר	папа	אבא
к, для	ל...	брат	אח (אחים)
почему; зечем	למה	сестра	אחות (אחיות)
пример	משל (משלים)	еда	אכל
пирог; пирожное	עוגה (עוגות)	мать	אם (אמות, אמהות)
делает	עושה	мама	אמא
покупает	קונה	одежда	בגד (בגדים)
шоколад	שוקולד	конечно	בנדאי
по дороге; в дороге	בדרך	мороженое	גלידה (גלידות)
кому? для кого?	למי	детский сад	גן ילדים (גני ילדים)
например	למשל	дорога; путь	דרך (דרכים)
		вот	הנה

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

דקדוק

I. Огласовка предлога ל. Когда предлог ל... предшествует определённом артиклю, то сливается с ним (подобно предлогу ל...):

(K) Учителю	-	להמורה	=	למורה
(K) Человеку	-	להאיש	=	לאיש
(K) Другу	-	להחבר	=	לחבר

II. Сочетание предлогов с личными местоимениями. Каждый предлог в сочетании с личными местоимениями имеет определённую форму. Предлог ל... в сочетании с личными местоимениями имеет следующие формы:

нам (муж. и жен.)	-	לָנוּ	мне (муж. и жен.)	-	לִי
вам (муж.)	-	לָכֶם	тебе (муж.)	-	לְךָ
вам (жен.)	-	לָכֶן	тебе (жен.)	-	לְךָ
им (муж.)	-	לָהֶם	ему	-	לוֹ
им (жен.)	-	לָהֶן	ей	-	לָהּ

Напоминаем, что местоимение "вы" в иврите означает только множественное число!

III. Частица הִנֵּה. Эта частица имеет указательное значение и соответствует русскому "вот".

Вот он идет.	הִנֵּה הוּא הוֹלֵךְ.
Вот дом учителя.	הִנֵּה הַבַּיִת שֶׁל הַמּוֹרֶה.
Вот брат и сестра.	הִנֵּה הָאֵת וְהָאָחוֹת.

מי יותר חשוב?

- דן ורית הם אח ואחות. דן הולך לגן ילדים. רות היא כּבֵר תּלְמִידָה בְּכֶתֶה א'.
- בְּכֶר. רות וְדָן אוֹמְרִים "שְׁלוֹם" לְאִם וְהוֹלְכִים לְבֵית הַסֵּפֶר. בְּדֶרֶךְ לְבֵית הַסֵּפֶר שׁוֹאֵל דָן אֵת רות:
- רות, מי את חושבת יותר חשוב, אבא או אמא?
  - בְּנֹדָי אֵמָּה, עוֹנֶה רות. אֵמָּה עוֹשֶׂה אֵת הַכֹּל. אֵמָּה נוֹתֵנֶת לָנוּ אֶכֶל, וְהִיא קוֹנֶה לָנוּ עוֹגָה, גְּלִידָה וְשׁוֹקוֹלָדָה אֵמָּה גַם קוֹנֶה לָךְ וְלִי בְּגָדִים יְפִים. אֵמָּה קוֹנֶה לִי סְפָרִים, מְחַבְּרוֹת, עֵטִים וְעֶפְרוֹנוֹת. אֵתָּה רוֹאֶה, אֵמָּה עוֹשֶׂה אֵת הַכֹּל.
  - נָכוֹן, אוֹמֵר דָן, אֵמָּה יוֹתֵר חֲשׁוּבָה, אָבִל הָאִם אֵת לֹא אוֹתְבֶת אֵת אֵבָא?

- אָני אֹהֶבֶת אֶת אָבִי מְאֹד!
- מְדוּעַ?
- אָני לֹא יוֹדַעַת מְדוּעַ. אָני אֹהֶבֶת אֶת אָבִי, כִּי הוּא אָבִי. אָני עוֹשֶׂה הַרְבֵּה דְבָרִים, אָבִל אָני לֹא יוֹדַעַת לָמָּה.
- מָה, לְמִשְׁלֵי?
- תֵּנֵה, לְמִשְׁלֵי, אָני הוֹלֶכֶת לְבֵית הַסֵּפֶר, אָבִל אָני לֹא יוֹדַעַת לָמָּה!

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

תרגילים

I. Дайте полные ответы на иврите:

1. איפה לומד האב ואיפה לומדת האחות?
2. מה שואל דן את רות?
3. מה קונה אבא לרות?
4. מדוע אבא יותר חשובה?
5. מדוע רות אוהבת את אבא?

II. Переведите на иврит:

1. Сестра Дана уже год учится в университете. 2. Где в этом городе покупают хорошую одежду? 3. (Этот) маленький мальчик уже знает дорогу в детский сад (к детскому саду). 4. Он делает мало ошибок, когда пишет на иврите. 5. Брат подаёт ей хороший пример. 6. Конечно, отец даёт им (ж. р.) всё. 7. Вот хороший вопрос, знаешь ли ты (м. р.) ответ на этот вопрос? Кого вы (ж. р.) больше любите, - отца или мать? 9. В доме мало еды, потому что мама больна. 10. Брат Давида - очень важная персона (важный человек). 11. Я (ж. р.) всегда покупаю газету по дороге из школы. 12. Дают ли вам (м. р.) в школе поесть (еду)? 13. Кому ты (м. р.) сейчас пишешь? Я пишу отцу. 14. Она всегда отвечает сразу.

שעור י (10)

нужно (нуждается)	צריך, צריכה	английский (язык)	אנגלית
хочет	רוצה	просьба; желание	בקשה (בקשות)
неделя	שבוע (שבועות)	пожалуйста	בבקשה
шекель	שקל (שקלים)	магазин	חנות (חנות)
спасибо	תודה (תודות)	сколько?	כמה?
перевод	תרגום (תרגומים)	деньги; серебро	כסף (כספים)
Тель-Авив	תל-אביב	счастье; удача	מזל
у кого есть?	למי יש...?	поздравляю!	מזל טוב!
у кого нет?	למי אין...?	царь; король	מלך (מלכים)
сколько это стоит?	כמה זה עולה??	библиотека	ספרייה (ספריות)
до свидания	להתראות!	поднимается, стоит	עולה

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

דקדוק

I. Отрицание в настоящем времени. Частица ל' служит для отрицания во всех временах. Однако в настоящем времени предпочтительнее использовать отрицательную частицу אין:

Он не знает английского { הוא לא יודע אנגלית
אין הוא יודע אנגלית

Обратите внимание, что ל' ставится перед подлежащим, в то время как אין предшествует сказуемому (глаголу).

II. Притяжательная форма. В иврите нет глагола "иметь". Поэтому, чтобы сказать о наличии чего-либо, используется конструкция יש ל..., что соответствует русской конструкции "у... (меня, тебя и т. д.) есть":

У Давида есть книга.	יש לְדָוִד סֵפֶר.
У (этого) человека есть книга.	יש לְאִישׁ סֵפֶר.
У меня есть книга.	יש לי סֵפֶר.
У тебя есть книги.	יש לְךָ סְפָרִים.

Для отрицания наличия у кого-либо используется конструкция ...אין לְ.

У Давида нет книги.	אין לְדָוִד סֵפֶר.
У (этого) человека нет книги.	אין לְאִישׁ סֵפֶר.
У меня нет книги.	אין לי סֵפֶר.
У тебя (м. р.) нет книг.	אין לְךָ סְפָרִים.

Порядок слов в предложении может меняться. Одна и та же мысль может быть выражена трояко:

$$\text{יש לְדָוִד סֵפֶר} = \text{לְדָוִד יש סֵפֶר} = \text{יש סֵפֶר לְדָוִד}$$

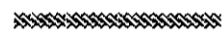
III. Стоимость предметов. Когда мы хотим сказать, что такой-то предмет стоит столько-то, глагол "стоит" должен быть согласован в роде и числе с предметом, о стоимости которого идет речь. В зависимости от этого в настоящем времени употребляются обычные четыре формы:

עוֹלָה, עוֹלָה, עוֹלִים, עוֹלוֹת

Эта книга стоит шекель.	הסֵפֶר הַזֶּה עוֹלָה שֶׁקֶל.
Эта тетрадь стоит шекель.	המַחְבֵּרֶת הַזֹּאת עוֹלָה שֶׁקֶל.
Эти книги стоят шекель.	הסְפָרִים הָאֵלֶּה עוֹלִים שֶׁקֶל.
Эти тетради стоят шекелью	המַחְבֵּרוֹת הָאֵלֶּה עוֹלוֹת שֶׁקֶל.
Эта книга стоит мне (тебе) шекель.	הסֵפֶר הַזֶּה עוֹלָה לי (לְךָ...) שֶׁקֶל.

IV. Употребление определенного артикля в значении "этот". Перед словами, выражающими временные категории, определенный артикль означает "этот":

этот (сей) день, т.е. сегодня	היום	день	יום
эта неделя	השבוע	неделя	שבוע

בחנות של ספרים בתל-אביב

- בקר טוב, אדון לוי.
- בקר טוב לך דוד. מה אתה קונה היום? איזה ספר אתה רוצה?
- יש לי בקשה קטנה. האם יש לך בחנות הספר "המלך ליר" עם תרגום עברי?
- יש לי "המלך ליר", אבל בלי תרגום עברי.
- האם אתה יודע למי יש הספר הזה? אני צריך את הספר, כי יש לי מבחן חשוב באנגלית השבוע.
- לא, אין אני יודע למי יש הספר הזה. אבל מדוע אתה לא לוקח את הספר הזה מן הספרייה של האוניברסיטה?
- אין לי מזל! כל התלמידים לוקחים את הספרים מן הספרייה לפני המבחן. עכשו כבר אין הספר בספרייה.
- אם כן, האם אתה רוצה את "המלך ליר" בלי תרגום עברי? בנדאי יש לך מלון אנגלי - עברי בבית.
- כן, יש לי מלון אנגלי - עברי. כמה עולה הספר "המלך ליר" בלי תרגום עברי?
- לא הרבה. הספר עולה רק שקל.
- בבקשה, הנה הכסף.
- תודה.
- שלום.
- להתראות!

תרגילים

א) ענו במשפטים שלמים:

1. איזה ספר רוצה דוד?
2. האם יש בחנות הספר "המלך ליר" ?
3. מדוע רוצה דוד את "המלך ליר" עם תרגום עברי?
4. מדוע אומר דוד: "אין לי מזל"?
5. כמה עולה הספר "המלך ליר" בלי תרגום עברי?

ב) תרגמו:

1. Сколько стоят эти книги? 2. У царя есть много денег. 3. У меня (ж. р.) есть много хороших друзей. 4. Нет у них счастья. 5. У кого сегодня нет работы? 6. Я (м. р.) иду в библиотеку, потому что мне нужна (я нуждаюсь) книга для экзамена. 7. После урока учитель говорит ученикам: "До свидания!". 8. Это хороший перевод на иврит (ивритский перевод). 9. Когда у вас (м.р.) экзамен по английскому ? 10. Рут, сколько шекелей стоит это пальто? 11. У меня есть только маленькая просьба. 12. Она всегда покупает одежду в этом магазине. 13. Все люди хотят хорошей жизни.
14. Сколько недель они (м. р.) изучали английский? 15. Когда я (м.р.) хочу что-нибудь (вещь), я говорю: "Пожалуйста", а когда мне дают (эту) вещь, я говорю: "Спасибо".

שעור יא (11)

עוד	עוד	סנרנרר, ונר (דורר)	בררר
עוררר; וררררר	עורר	gora	קר (קררר)
רררר	צפור (צפוררר) נ.	okno	חלון (חלונות)
וררר	קר	выходит	רצר
בררר	ר	more	ר (ררר)
ררררר; רררר (o סררר)	שוק	красота	רפ
		что (союз)	כ
ררר; רררררר	שיר (שירר)	так (степень)	כל-כר!
רר	ש	поэт	מרר (מרררר)
נר, נרר	שמר	поэтесса	מרר (מררר)
סרר	שמש ז. ונ.	падает	נופל
רר	שר	переходит; проходит	עובר

דקדוק

I. **Настоящее время глаголов, у которых средний корневой согласный - "ר" или "י".** У глаголов типа **שיר**, **קום** в формах настоящего времени выпадает второй корневой согласный. Таким образом, эти глаголы в настоящем времени выглядят так:

הנה

קום - вставать

אנחנו, אתם, הם קמים
אנחנו, אתו, הן קמות

אני, אתה, הוא קם
אני, את, היא קמה

שיר - פֵּטֵךְ

אָנִי, אַתָּה, הוּא שֶׁךְ   אֲנִי, אַתָּה, הוּא שֶׁךְ
אָנִי, אַתָּה הִיא שֶׁךְ   אֲנִי, אַתָּה, הוּא שֶׁךְ

II. Союз כִּי has two meanings:

1. because   2. that

1. I need (I need) a book, because today I have an exam.
אָנִי צָרִיךְ סֵפֶר, כִּי יֵשׁ לִי מִבְּחֵן הַיּוֹם.
2. I know, that today (there is) an exam.
אָנִי יוֹדֵעַ כִּי יֵשׁ מִבְּחֵן הַיּוֹם.

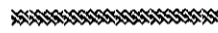
II. Наречия כֵּךְ and כֵּל כֵּךְ before everything means "in such a way":

Так (таким образом) он работает.   כֵּךְ הוּא עוֹבֵד.

כֵּךְ כֵּל כֵּךְ means "to such a degree":

Солнце так прекрасно утром!   הַשֶּׁמֶשׁ כֵּל-כֵּךְ יָפָה בְּבֹקֶר!

Он поёт так прекрасно!   הוּא שָׂר כֵּל-כֵּךְ יָפָה!

הַמְשׁוֹרֵר

בְּקֶרֶךְ, הַשֶּׁמֶשׁ עוֹלָה בְּשָׁמַיִם. אוֹרֵי הַקָּטָן קָם וַיּוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא לִיד הַחֲלוֹן.

- אוֹרֵי, מָה אַתָּה עוֹשֶׂה? שׂוֹאֵלֶת הָאֵם.

- אֵמָא, הַשֶּׁמֶשׁ כֵּל כֵּךְ יָפָה בְּאֶשֶׁר הִיא יוֹצֵאת מִן הַהַרְרִים!

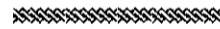
צְהַרִים. אוֹרֵי הַקָּטָן רָץ מִן הַבַּיִת.

- אוֹרֵי, לָאן אַתָּה רָץ?

- אֵמָא, שָׁם בְּגֵן עֵצִים יָפִים. עַל עֵץ יוֹשֶׁבֶת צְפוֹר קִטְנָה. הַצְּפוֹר שָׂרָה כֵּל כֵּךְ

יָפָה!

- עָרַב. הָאֵחַ וְהָאָחוֹת שֶׁל אוֹרֵי הֵם כָּבֵד בְּבֵית.
- אֵיפֹה אוֹרֵי? מָה הוּא עוֹשֶׂה? שׂוֹאֵל הָאֵב.
- הוּא עוֹד בְּחוּץ. עוֹנִים הָאֵחַ וְהָאָחוֹת.
- אוֹרֵי, מָה אַתָּה עוֹשֶׂה בְּחוּץ?
- אָבָא, הַשֶּׁמֶשׁ כָּל כֶּה יָפֵה כַּאֲשֶׁר הִיא נוֹפֶלֶת לֵים.
- הֵימִים עוֹבְרִים. הַשָּׁנִים עוֹבְרוֹת. אוֹרֵי כָּבֵד בְּחוּר גְּדוֹל.
- עֲכָשִׁיו הוּא יוֹדֵעַ, כִּי אֵין הַשֶּׁמֶשׁ יוֹצֵאת מִן הַהַרִים.
- עֲכָשִׁיו הוּא יוֹדֵעַ, כִּי אֵין הַשֶּׁמֶשׁ נוֹפֶלֶת לֵים.
- עֲכָשִׁיו אוֹרֵי כוֹתֵב שִׁירִים יָפִים.
- הוּא כוֹתֵב עַל הַיָּפִי שֶׁל הַשֶּׁמֶשׁ כַּאֲשֶׁר הִיא עוֹלָה.
- הוּא כוֹתֵב עַל הַיָּפִי שֶׁל הַשֶּׁמֶשׁ כַּאֲשֶׁר הִיא שׁוֹקֶצֶת.
- הוּא כוֹתֵב עַל הַיָּפִי שֶׁל הַשָּׁמַיִם וְשֶׁל הַיָּם.
- הוּא כוֹתֵב עַל הַעֲצִים וְעַל הַצִּפְרִים.
- אוֹרֵי הוּא עֲכָשִׁיו מְשׁוֹרֵר.

תַּרְגּוּלִים

א) ענו במשפטים שלמים:

1. מָה עוֹשֶׂה אוֹרֵי בְּבֵקֶר?
2. לָאֵן רַץ אוֹרֵי בְּצִהְרִים?
3. אֵיפֹה אוֹרֵי בְּעָרֵב?
4. מָה רוֹאֵה אוֹרֵי בְּגֵן?
5. מָה עוֹשֶׂה הַצִּפּוֹר בְּגֵן?

ב) תרגמו:

1. Этот поэт пишет стихи о красоте жизни. 2. Я (м. р.) выхожу на работу, когда восходит солнце. 3. Эти птицы поют так красиво. 4. Я (ж. р.) открываю окна утром и закрываю окна вечером. 5. Она сидит во дворе (снаружи) когда заходит солнце. 6. Когда мы (м. р.) видим пожилого человека, мы встаём со скамейки. 7. Я (ж. р.) думаю что они ещё там. 8. Маленькие девочки не выходят из дому вечером без папы или мамы. 9. (Этот) маленький мальчик думает, что солнце падает в море. 10. (Этот) человек поднимается в гору. 11. У (возле) моря есть много больших городов. 12. Так он работает все (эти) годы. 13. Еда уже на столе. 14. Она бежит в библиотеку, потому что ей нужна (она нуждается) книга. 15. Красота проходит; жизнь проходит. 16. Небо такое красивое вечером, когда заходит солнце.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

שעור יב (12)

манна (небесная)	מַן	ест, кушает	אוֹכֵל
ресторан	מִסְעָדָה (מִסְעָדָה)	приходит	בָּא
место	מָקוֹם (מְקוֹמוֹת)	мясо; плоть	בָּשָׂר
Моисей	מֹשֶׁה	рыба	דָּג (דָּגִים)
Синай	סִינַי	вместе	יַחַד
усталый	עֵיִף, עֵיִפָּה	хлеб	לֶחֶם
встречает	פּוֹגֵשׁ	пустыня	מִדְבָּר (מִדְבָּרִים)
испытывающий жажду - ая	צָמָא, צָמָה	вода	מַיִם (ז.נ.)
голодный - ая		רָעֵב, רָעֵבָה	מָלֵא, מְלֵאָה } полный, - ая наполненный
кладет; ставит	שָׂם	официант	

דְּקֻדָּה

I. Глаголы состояния. Глаголы, с которыми мы встречались до сих пор, были глаголами действия, то есть они выражали какое-либо действие:

הוֹלֵךְ, קוֹרֵא, לוֹמֵד, כּוֹתֵב

Однако существуют также глаголы, называемые глаголами состояния, поскольку они выражают состояние и служат, скорее, прилагательными:

испытывающий жажду (жаждущий) - צָמָא

голодный - רָעֵב   усталый - עֵיִף

Формы настоящего времени таких глаголов образуются следующим образом:

XXX, XXXה, XXXאים, XXXח

אני, אתה, הוא רעב, עיף
 אני, את, היא רעבה, עיפה
 אנחנו, אתם, הם רעבים, עיפים
 אנחנו, אתן, הן רעבות, עיפות

II. Предлоги ...א ו *עו в сочетании с личными местоимениями. Эти предлоги сливаются с личными местоимениями, подобно предлогу ...ל:

בי, בק, בו, בה, בנו, בקם, בכך, בהם, בהן
 עמי, עמך, עמו, עמה, עמנו, עמכם, עמך, עמהם, עמהן

מִן הַשְּׂמִים

- אדון כהן עיף ורעב. הוא הולך למסעדה. בדרך הוא פוגש חבר. השם של החבר דוד לוי.
- לאן אתה הולך? שאל אדון לוי.
אדון כהן עונה:
- אני הולך לרחוב המלך דוד. אני רעב מאד ושם יש מסעדה טובה. האכל טוב, ולא עולה הרבה כסף.
- האם אתה אוכל תמיד במסעדה?
- לא, רק בצהרים. בערב האשה בבית ואני אוכל עמה.
- גם אני הולך למסעדה, אומר החבר. גם אני רעב וצמא מאד.

* Вместо предлога **עו** в подобных сочетаниях чаще употребляется предлог **ל**, который в сочетании с личными местоимениями имеет то же самое значение. (урок 20)

החברים הולכים יחד. הם באים למסעדה. המסעדה מלאה אנשים. הרעש גדול וכמעט אין בה מקום. פתאם הם רואים איש ואשה קמים מן השלחן ליד החלון. החברים הולכים אל השלחן ויושבים. מלצר בא. המלצר שם מים ולחם על השלחן.

אדון כהן אומר:

- אנחנו רעבים מאד. מה יש לכם היום?
  - יש לנו הרבה דברים טובים, עונה המלצר.
  - מה, למשל? שואל אדון כהן.
  - יש לנו היום בשר טוב מאד, עונה המלצר.
- אדון כהן אומר:
- אני לא רוצה בשר. מה עוד יש לכם?
  - יש לנו היום דגים טובים מאד, עונה המלצר.
  - לא, אני לא אוהב דגים, אומר אדון כהן.
  - יש לנו גם עוגות טובות וגלידה, אומר המלצר.
  - אני לא רוצה עוגה או גלידה, אומר אדון כהן.
  - אם כן, מה אתה רוצה? אומר המלצר. האם אתה רוצה מן מן השמים? פה מסעדה ולא מדבר סיני ולא משהו!

תרגילים

א) ענו במשפטים שלמים:

1. לאן הולך אדון כהן?
2. את מי פוגש אדון כהן בדרך?
3. האם יש הרבה אנשים במסעדה?
4. האם אדון כהן רוצה בשר או דגים?
5. מדוע אומר המלצר: "פה מסעדה ולא מדבר סיני"?

ב) תרגמו:

1. Каждое утро по дороге в школу я (м. р.) встречаю много друзей.
2. Я (ж. р.) работаю вместе с ним в (этой) лаборатории. 3. В пустыне мало птиц. 4. Почему ты (ж. р.) не кладешь на стол хлеб?
5. Синай - это пустыня, но в эти дни (сейчас) там нет манны.
6. Она встает, когда солнце восходит в небеса. 7. Давид утром учится в университете, а вечером он - официант в ресторане. 8. У него (есть) дом, полный книг, но он читает очень мало. 9. Ты (м. р.) закрываешь магазин в полдень? 10. Что ещё ты (ж. р.) сейчас хочешь? 11. Это место очень красивое, но здесь (в нем) живёт очень мало людей. 12. Когда человек голоден и хочет пить (испытывает жажду), он ест всё. 13. Мы (м. р.) всегда едим рыбу прежде, чем мясо (перед мясом). 14. Когда папа приходит домой с работы, он всегда очень уставший. 15. Мама всегда дает мне воду, когда я (м. р.) хочу пить (испытываю жажду).

שעור יג (13)

רפאטריאנט (Израиль)	עוליה (עולים)	может быть	אוילי
		סינאגוגה	בית כנסת (בתי כנסת)
רפאטריאנטקה в (Израиль)	עוליה (עולות)	время	זמן (זמנים)
		новый - ая	חדש, חדשה
глаз	עין (עיניים)	кошерный - ая	כשר, כשרה
независимость	עצמאות	откуда	מאין
турист	תיר (תירים)	тротуар	מדרכה (מדרכות)
туристка	תירת (תירות)	такси	מונית (מוניות)
Англия	אנגליה	автомобиль	מכונית (מכוניות)
Цфат	צפת	шофёр	נהג (נהגים)
два дня	ימים	извините;	סליחה (סליחות)
две недели	שבועים	прощение	

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

דקדוק

I. Предлог מן. Предлог מן может быть сокращен до одной буквы ...**מ**, которая в этом случае пишется слитно с последующим словом. При этом первый согласный слова получает **ש** כּה в качестве компенсации за выпавшую "ן". Перед буквами, которые не получают **ש** כּה, "ן" огласуется при помощи **צירה** (...**מ**).

От недели к неделе   מן שבוע לשבוע = משבוע לשבוע

Из Англии   מן אנגליה = מאנגליה

Откуда вы?   (מן אין אתה?) = מאין אתה??

II. **Двойственное число.** В иврите, кроме единственного и множественного числа имен существительных, существует ещё и двойственное число.

1. Двойственное число используется, когда речь идет о парных органах тела (руки, ноги) или других парных предметах. Образуется оно при помощи суффикса ׀׀.

יד - יָדִים   עין - עֵינַיִם

Существительные ׀׀ и ׀׀׀׀ всегда представлены в двойственном числе, хотя речь вовсе не идет о парных или двух предметах.

2. Двойственное число часто употребляется с существительными, обозначающими время:

יום - יָוָמִים   שבוע - שְׁבוּעִים

תִּירָ בְּתֵל-אָבִיב

- תִּירָ: סְלִיחָה, אָדוֹן, הָאֵם אַתָּה יוֹדֵעַ אִיפֹה רְחוּב הַעֲצָמָאוֹת?
 אומרים כי בְּרְחוּב הַזֶּה יֵשׁ מְסַעְדָּה כְּשֶׁרָה טוֹבָה מְאֹד. אֲנִי לֹא יוֹדֵעַ
 אֵת הַשְּׁמוֹת שֶׁל הַרְחוּבוֹת. אֲנִי תִירָ.
 עוֹלָה: לֹא. אֲנִי לֹא יוֹדֵעַ אִיפֹה רְחוּב הַעֲצָמָאוֹת. אֲנִי עוֹלָה חָדָשׁ. גַּם אֲנִי לֹא
 יוֹדֵעַ אֵת הַשְּׁמוֹת שֶׁל הַרְחוּבוֹת בְּעִיר.
 הַתִּירָ: מֵאִין אַתָּה?
 הַעוֹלָה: אֲנִי מֵאֲנֶגְלִיָּה. וְאַתָּה מֵאִין?
 הַתִּירָ: אֲנִי מֵאֲמֵרִיקָה. כַּמָּה זְמַן אַתָּה בָּבֶר בְּיִשְׂרָאֵל?
 הַעוֹלָה: אֲנִי פֹה רַק שְׁבוּעִים. וְכַמָּה זְמַן אַתָּה פֹה?
 הַתִּירָ: אֲנִי פֹה רַק יוֹמִים.

- העולה: הנה על יד המדרכה עומדת מכונית. האיש במכונית בנדאי יודע איפה רחוב העצמאות.
- התיר אומר "תודה" והולך אל המכונית.
- התיר: סליחה, אדון, אולי אתה יודע איפה רחוב העצמאות?
- האיש: אני לא יודע את הרחובות בתל-אביב. אני בא מצפת.
- התיר: איפה פוגשים בתל-אביב אנשים מתל-אביב?
- האיש: הנה שם עומדת מונית. נהג של מונית יודע את כל הרחובות בעיר.
- התיר אומר "תודה" ורץ אל הנהג של המונית.
- התיר: סליחה, אדון נהג, איפה רחוב העצמאות?
- הנהג: האם אין לך עינים? אתה עומד על-יד רחוב העצמאות.
- אתה רואה שם את בית הכנסת? שם רחוב העצמאות.

תרגילים

(א) ענו במשפטים שלמים:

1. באיזה רחוב יש מסעדה פשרה טובה?
2. מאין בא התיר?
3. כמה זמן העולה החדש בישראל?
4. איפה עומדת המכונית של האיש מצפת?
5. מי יודע את כל הרחובות בעיר?

(ב) תרגמו:

1. Всему (для каждой вещи) есть время. 2. Отец Дана - водитель такси. 3. У него (есть) много денег - каждый год он покупает новый автомобиль. 4. Почему ты такая уставшая? Откуда ты приходишь? 5. (Этот) кошерный ресторан - возле синагоги.

6. Повсюду (в любом месте) в Израиле встречаются новых репатриантов и туристов. 7. Каждый человек любит независимость. 8. Извините, может быть, вы знаете, где в этом городе есть кошерный ресторан? 9. Этот старик сидит на стуле на тротуаре перед домом. 10. У нее (есть) очень красивые глаза. 11. Он болен уже почти две недели. 12. Каждые две недели я (ж. р.) беру из библиотеки новую книгу. 13. Откуда вы приходите и куда вы идете? 14. Он уже хорошо пишет на иврите, но здесь и там делает маленькие ошибки. 15. (Эти) новая репатриантка и туристка каждый день видят что-нибудь новое (новые вещи). 16. Когда сегодня заходит солнце?

Укажите огласовку предлога ...מ (ג)

מָאז	מִמְעַבְדָּה	מִמְסַעְדָּה	מִתַּל-אָבִיב	מִרְחוֹב	מִתְיוֹם
מִפֶּה	מִהַבְּקָר	מִבְּקָר	מִבֵּית לְבַיִת	מִהַבֵּית	מִהָעִיר
מִהָר	מִמוֹנִית	מִמְכוֹנִית	מִיוֹם לְיוֹם	מֵאִיזָה	מִבְּחוּץ
מִשָּׁם	מִהַמְעַבְדָּה	מִדְ לֵיד	מִרוֹפֵא לְרוֹפֵא	מִזְמַן לְזְמַן	מִהַרְבֵּה

שעור יד (14)

ветер	רוח (רוחות) נ. ונ.	дальше	הלאָה
дрожит	רוּעַד	золото	זָהָב
пустой - ая	רֵיק, רִיקָה	бросает	זוֹרֵק
тропинка	שְׁבִיל (שְׁבִילִים)	песок	חול (חולות)
мешок	שָׁק (שָׁקִים)	тёплый - ая	חָם, חָמָה
молитва	תְּפִלָּה (תְּפִלוֹת)	кувшин	כַּד (כַּדִּים)
надежда	תְּקוּוּהָ (תְּקוּוֹת)	сердце	לֵב (לְבוֹת)
больше нет	אֵין עוֹד	нога	רֶגֶל (רֶגְלִים) נ.
тем не менее } (при всем том)}	בְּכָל זֶאת		

דקדוק

I. **Вокализация союза "ו"**. Союз "ו", как правило, получает огласовку וְאוֹ - ...], за исключением следующих случаев:

1. Перед слогом с огласовкой וְאוֹטָּף он принимает эту же огласовку:

אָתָּה וְאָנִי   אִשָּׁה וְיָפָה וְחַכְמָה

2. Он превращается в "וּ":

а) перед וְאוֹטָּף:

יְלָדִים גְּדוֹלִים וְקִטְנִים

б) перед согласными:

ב, ו, מ, פ

לֶחֶם וּבָשָׂר   לֶחֶם וְיַיִן   שֶׁם וְפֶה

3. Он превращается в "י" перед словом, начинающимся с "י":

ציון ירושלים ילדים וילדות

II. **שג** после ...י или ...י. Если первый согласный в слове - ל, פ, כ, ג, ב, то после присоединения союза ...י или ...י этот согласный теряет שג.

גן ובית, קורא וכותב, ופלאם

III. **Вокализация предлогов ...י и ...ל.** Как правило, они огласуются при помощи אָשׁוּ: בַּעֲטָ; בְּסִפְרָ; שְׁנֵי:

1. Когда ...י и ...ל сливаются со словом, первый согласный которого огласован при помощи אָשׁוּ, י или ל превращается в... י и ...ל потому что двух אָשׁוּ подряд в начале слова быть не может.

Так, בְּמִקְוֹת превращается в בַּמִּקְוֹת
לְמִקְוֹת превращается в לַמִּקְוֹת

2. При слиянии с согласным, огласованным при помощи אָשׁוּ, ...י или также ...ל принимает эту огласовку.

בְּאַרְנוֹת получается בַּאַרְנוֹת
לְאַנְשֵׁים получается לַאַנְשֵׁים

IV. **Род имен существительных обозначающих части тела.** Существительные, обозначающие парные части тела, всегда относятся к женскому роду:

יד קטנה - ידים קטנות
רגל גדולה - רגלים גדולות

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

במדבר

מדבר. אין דרך ושביל. לא רואים צפור בשמים. בכל מקום רואים רק חול וקריים. הרוח חמה. איש הולך במדבר. הרגלים של האיש ציפות. הוא רעב וצמא. בידים של האיש שק וכד. השק של האיש ריק. אין בו לא לחם ולא עוגות, לא בשר ולא דגים. גם הפד ריק. אין עוד מים בו. האיש זורק את השק ואת הפד הריקים, והולך הלאה. הוא צנף מאד. הרגלים שוקעות בחול החם. האיש הולך ונופל, אבל בכל זאת קם והולך הלאה.

ופתאם רואה האיש שק מלא על החול.

"זה גם גדול!" קורא האיש בשמחה. "אולי יש בו אכל, ואני כל כך רעב". בתפלה בלב ובתקווה בענים הוא רץ אל השק. האיש פותח את השק בידים רועדות. אבל מיד אחרי-כן הוא זורק את השק על החול. "אין לי מזל!" קורא האיש, "השק מלא רק בסף וזהב".

תרגילים

א) ענו במשפטים שלמים:

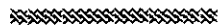
1. מה רואים במדבר?
2. מה יש בידים של האיש?
3. מדוע זורק האיש את השק ואת הפד?
4. מה רואה האיש על החול?
5. מדוע אומר האיש: "אין לי מזל"?

(ב) תרגמו:

1. Снаружи сегодня тепло. 2. Может, вы знаете, у кого есть мешок и кувшин? 3. Мы хотим воды, потому что мы испытываем жажду. 4. Почему ты бросаешь хлеб на песок? 5. Он стоит на (в) молитве перед Ковчегом. 6. Эта женщина очень уставшая, потому что она много работает. 7. У меня нет серебра или золота. 8. Руки и ноги больного дрожат. 9. В этом парке есть много тропинок. 10. В полдень этот ресторан всегда полон, но вечером он почти пуст. 11. Он бежит к матери с сердцем, полным радости. 12. Почему ты (ж. р.) не читаешь дальше? 13. Вечером мы едим рыбу или мясо и очень мало хлеба. 14. Я кушаю в ресторане только когда у меня много денег. 15. В этом месте (есть) много воды. 16. Жизнь без надежды - не жизнь. 17. Это чудо: он не приходит в класс, но тем не менее хорошо знает уроки.

Укажите огласовки ...1) и ...2)

7. בעיר ובמדבר	1. הם ואנחנו
8. הוא כותב בשגיאות	2. נשים ואנשים
9. דגים ובשר	3. בחורים ובחורות
10. סוגר ופותח	4. ילדים וילדות
11. שלחן וכסא	5. הוא תמיד בא בשאלות
12. תל-אביב וירושלים	6. מחברות וספרים

שעור טו (15)

река	נָהַר (נְהָרוֹת)	между; среди	בֵּין
рот	פֶּה (פִּיּוֹת)	закончил	גָּמַר
(он) был прав	צָדִק	мост	גָּשָׁר (גְּשָׁרִים)
кричал	צָעַק	комната	חֶדֶר (חֲדָרִים)
голос; звук	קוֹל (קוֹלוֹת)	сон; мечта	חֶלֶם (חֲלֹמוֹת)
прыгнул	קָפַץ	видел сон	חָלַם
плохой; злой - ая	רָע, רָעָה	Иона	יוֹנָה
наизусть	עַל-פֶּה	лес	יַעַר (יַעְרוֹת)
громко	בְּקוֹל גָּדוֹל	ночь	לַיְלָה (לַיְלוֹת)
некоторое время; недолго	זְמַן-מָה	постель	מַטָּה (מַטָּוֶה)
День Независимости } יום-הֶעֱצָמָאוֹת } интересный - ая } מְעִיֵּן, מְעִינָה } пророк } נְבִיא (נְבִיאִים) } יום-הֶעֱצָמָאוֹת } מְעִיֵּן, מְעִינָה } נְבִיא (נְבִיאִים) }			

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

דקדוק

Глагол. На иврите "глагол" - "פועל". Для удобства три корневых согласных каждого глагола обозначаются буквами еврейского слова "פלעל". Таким образом, первый корневой согласный любого глагола обозначается как "פ" הַפְּעַל, второй - "ל" הַלְּפַעַל, а третий - "ע" הַעֲפַעַל.

A. Все глаголы делятся на три группы:

1. Глаголы, которые при спряжении не теряют ни одного из своих корневых согласных. Такие глаголы называются **שְׁלֵמִים** (полные, целые).
2. Глаголы, у которых один из корневых согласных в форме того или иного времени теряет свою огласовку. Такие глаголы называются **שְׁתַּיְתִים** (статичные).
3. Глаголы, у которых при спряжении в том или ином времени один из корневых согласных выпадает. Такие глаголы называются **שְׂרִיטָה** (неполные).

Б. Все глаголы подразделяются также на различные классы-
"תּוֹרָה". Название каждому из этих классов дается по
определенному корневому согласному:

1. Полные, целые	שְׁלֵמִים - (גמר)
2.	פ"א - (אכל)
3.	פ"נ - (גפל)
4.	פ"י - { (ישב) (ישן)
5.	ע"ו - (קום)
6.	ע"י - (שים)
7.	ל"א - (קרא)
8.	ל"ה - (ראה)
9. Двойные	כפולים - (חמם)

I. Прошедшее время (עָבָר) полных глаголов שְׁלֵמִים.
Прошедшее время образуется путем прибавления к основе
(трем корневым) различных суффиксов.

закончить - גָּמַר

אנחנו גָּמַרְנוּ	אתם גָּמַרְתֶּם	את גָּמַרְתָּ	אתה גָּמַרְתָּ
אני גָּמַרְתִּי	הם, הן גָּמַרוּ	היא גָּמַרְהָ	הוא גָּמַר

спрашивать - שָׁאַל

אנחנו שָׁאַלְנוּ	אתם שָׁאַלְתֶּם	את שָׁאַלְתָּ	אתה שָׁאַלְתָּ
אני שָׁאַלְתִּי	הם, הן שָׁאַלוּ	היא שָׁאַלְהָ	הוא שָׁאַל

עבד - работать

אני עבדתי	את עבדת	אתם עבדתם	אנחנו עבדנו
הוא עבד	היא עבדה	הם, הן עבדו	אתן עבדתן

שואַ פֿאַר אַזאַ פֿאַל - פֿאַר אַזאַ פֿאַל - פֿאַר אַזאַ פֿאַל. (Note: The text in the image is "Обратите внимание в каких случаях פֿאַר - פֿאַר - פֿאַר".)

היא גִּמְרָה - היא שִׁאַלָה   אתם גִּמְרְתֶּם - אתם עִבְדֶתֶם
הם גִּמְרוּ - הם שִׁאַלוּ

II. Употребление местоимения при спряжении в прошедшем времени. При спряжении глаголов в прошедшем времени употребление личного местоимения является обязательным только в третьем лице.

אני גִּמְרְתִּי = גִּמְרְתִּי - Я закончил

אנחנו שִׁאַלְנוּ = שִׁאַלְנוּ - Мы спросили

III. Прошедшее время глаголов א"פ, פ"פ ונ"פ. Спряжение этих глаголов в прошедшем времени не отличается от спряжения שלמים.

אני אֶכְלָתִּי... | אני יִשְׁבֶּתִּי... | אני נִפְלָתִּי...

החלום

לילה. השמש כבר שקעה. נוד הקטן במטה. האם אומרת לו "לילה טוב" ויוצאת מן החדר. זמן-מה עובר ופתאום היא שומעת את הקול של נוד. הוא צועק. האם רצה אל החדר של נוד.

- נוד, מדוע צעקת? האם תלמת חלום רע?
- כן, אמא, תלמתי חלום רע מאוד.
- מה תלמתי?

- תלמתי כי היום "יום העצמאות". כל הפתה יושבת על הספסלים בבית הכנסת. כאשר גמרנו את התפילות, אמרתי "שלום" לכל החברים בפתה, והלכתי לחוץ. בחוץ חם מאוד. בדרך פגשתי את החבר דניאל והלכנו יחד אל היער.

הלכנו בשבילים בין העצים, והנה נהר; דניאל רואה לחם על החול ליד הנהר. הוא לוקח את הלחם וזורק את הלחם לדגים הרעבים. הלכנו הלאה, והנה אנחנו רואים גשר חדש על הנהר. הלכנו על הגשר, וכמעט עברנו את הנהר. פתאום שמענו רעש גדול. הגשר רעד ונפל, ואנחנו נפלנו יחד עם הגשר למים. פתאום קפץ מן המים דג גדול. הדג פתח את הפה. אז צעקתי בקול גדול. והנה אני רואה כי את עומדת על-יד המטה.

- זה חלום מעגני. בודאי למדתם בבית הספר על יונה הנביא.
- נכון, אמא, את צודקת. אמא, את חכמה. אתמול גמרנו בכתה את הספר "יונה", ואני יודע את הספר הזה על פה כמעט בלי שגיאות.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

תרגילים

א) ענו במשפטים שלמים:

1. מדוע צעק דוד בקליה?
2. לאן הלכו החברים דוד ודניאל אחרי התפלוח?
3. איך נפל דוד ודניאל לנהר?
4. מי קפץ מן המים?
5. מדוע חלם דוד חלום על דג גדול?

ב) תרגמו:

1. Какой сон ты видел ночью? 2. У нее красивый голос, и она хорошо поет. 3. Я (жен. р.) знаю много стихотворений наизусть.
4. Это правильная дорога к мосту? 5. Она сидит в классе и мечтает, когда урок неинтересный. 6. Ребенок в постели, потому что он болен. 7. Много учеников прошло по этой тропинке по дороге в школу. 8. Ты права, эта комната царя. 9. Он открыл рот, но ничего не сказал. 10. Меж плохих людей нет мира. 11. Возле маленького города есть большой лес. 12. Мать вскочила с постели, потому что ребенок кричал. 13. Когда ученики закончили книгу, они сказали учителю: "Ты был прав, это интересная книга." 14. В этой реке много рыбы. 15. Пророк Иона пришел в большой город. 16. Я некоторое время обдумывал вопрос ("думал о вопросе"), а затем написал правильный ответ.

ג)

Проспрягайте в прошедшем времени следующие глаголы:

1. לכתב 2. קרא 3. הלך 4. שבע

שעור טז (16)

закрыты	סגור, סגורה	один	אחד
автор; писатель	סופר (סופרים)	одна	אחת
рассказ	ספור (ספורים)	что; который (союзы)	אשר, ש... (דלתות)
литература	ספרות	дверь	דלת (דלתות)
момент	רגע (רגעים)	праздник	חג (חגים)
полицейский	שוטר (שוטרים)	портфель	ילקוט (ילקוטים)
забыл	שכח	надел; носил (одежду)	לבש
тишина	שקט	быстро	מהר
каждый	כל אחד	рано	מקדם
обратил внимание	שם לב	ранний - ая	מקדם, מקדמת

דקדוק

I. Прошедшее время глаголов типа ו"ע ו"י. В прошедшем времени у этих глаголов выпадает средний корневой согласный (как и в настоящем времени - см. урок 11). Первый корневой согласный получает огласовку פֿתָה во всех лицах, кроме третьего. В третьем лице первый корневой согласный получает огласовку קָמַן.

קום - вставить

אני קָמַתִּי	אתה קָמַתָּ	הוא קָמַח	אנחנו קָמַנו	אתם קָמַתֶּם	הם, הן קָמַנו
--------------	-------------	-----------	--------------	--------------	---------------

קלאַטן - שׂים

אני שקמתי	אנחנו שקמנו	את שקמת	אתם שקמתם	אתן שקמתן	הם, הן שקמו
-----------	-------------	---------	-----------	-----------	-------------

Обратите внимание: глагол в третьем лице единственного числа, как мужского, так и женского рода, в настоящем и прошедшем времени выглядит одинаково. Время можно определить только по контексту. Есть, однако разница в ударении между прошедшим и настоящим временем для глаголов женского рода: если в третьем лице единственного числа в настоящем времени ударение падает на второй слог, то в прошедшем времени оно падает на первый.

היא קמה מקדם. Она встает рано.

אתמול היא קמה מקדם. Вчера она встала рано.

II. Прошедшее время глагола קם ("приходить") типа ו"ע. Первый корневой согласный глагола קם во всех формах прошедшего времени получает огласовку קָמָה.

אני באתי	אנחנו באנו	את באת	אתם באתם	אתן באתן	הם, הן באו
----------	------------	--------	----------	----------	------------

Обратите внимание, что כ остается немой во всех случаях, кроме: היא באה; הם באו

III. Суффикс направления. Движение по направлению к определенному месту выражается предлогами ל... или ל...ָ, или, более идиоматично, добавлением суффикса לך.

אני הולך אל הבית = אני הולך הביתה
 אתם הולכים לעיר = אתם הולכים העירה
 אתה הולך לשם = אתה הולך שמך

IV. Числительные יום ויום. Числительные יום (один) и יום (одна) выступают в качестве прилагательных и следуют за существительным, которое определяют.

Один день - יום יום
 Один год - יום יום

V. Относительное местоимение אשר. Относительным местоимениям "что", "который" соответствует в иврите местоимение אשר или его сокращенная форма - ...ש. ...ש пишется слитно со следующим словом, начальный согласный которого в этом случае получает שֵׁ:

Я забыл рассказ, который мы учили. { אשכחתי את הסיפור אשר למדנו.
 אשכחתי את הסיפור שלמדנו.
 Молодой человек, которого я люблю очень красив. { אדם צעיר אשר אני אוהב מאוד.
 אדם צעיר שאני אוהב מאוד.

המבחן בספרות

כל הלילה חלמתי על המבחן בספרות. קמתי מקדם בבקר. קפצתי מן המטה. לבשתי מהר את הבגדים. לא אכלתי דבר. לקחתי את הילקוט, שמתי בו את הספרים ואת המחברות, ורצתי מהר מן הבית. ברחובות שקט. לא שומעים רעש של מונית או מכונית. המדרכות כמעט ריקות. אבל אני לא שמתי לב לשקט שברחובות. כל הזמן חשבתי רק על דבר אחד - על המבחן. חשבתי על הסופרים ועל הספורים המצניגים, על המשוררים ועל השירים היפים, שלמדנו בספרות. באתי אל בית הספר והנה אני רואה כי הדלת סגורה, ובחוז אין תלמידים. "איפה כל אחד? מדוע הדלת סגורה?" צעקתי בקול, אבל אין עונה ואין פותח.

ברגע הזה עבר שוטר במכונית. המכונית צמדה על יד בית הספר, והשוטר אמר לי:

- מה אתה עושה פה עכשיו? למה באת? האם אתה לא רואה כי בית הספר סגור? אין שעורים היום. היום חג!
- שכחתי כי היום חג, אמרתי לשוטר. תודה לך! תודה לך! בלב מלא שמחה רצתי הביתה.

תרגילים

- א) ענו במשפטים שלמים:
1. על מה תלם הבחור?
  2. לאן רץ הבחור בבקר?
  3. מדוע הוא לא שם לב לשקט שברחובות?
  4. מי עבר במכונית על יד בית הספר?
  5. מה אמר השוטר לבחור?

:המשנה 2

1. Почему ты положил портфель под кровать? 2. Почему ты не закрыла дверь? 3. "Тише, пожалуйста!" - крикнула учительница.
4. В праздники мы носим красивую одежду. 5. Куда ты так быстро бежал вчера утром? 6. В каком ресторане вы (муж. р.) вчера ели?
7. Только один день в неделю я (ж. р.) прихожу с работы домой рано.
8. Я знал весь этот рассказ наизусть, но всё забыл, когда пришел на экзамен. 9. Многие магазины в Тель-Авиве в полдень закрыты.
10. Полицейский побегал за этим человеком. 11. Прошла минута, и затем я сказал: "Простите, я забыл, что сегодня экзамен по еврейской литературе." 12. Сколько стоит этот портфель? 13. Когда читаешь (читают) интересную книгу, время проходит быстро.
14. Он плохой ученик, потому что он не обращает внимания на урок.
15. Почему магазины закрыты? Что за праздник сегодня? (Какой сегодня праздник?) 16. Знаешь ли ты имя автора, который написал этот интересный рассказ?

(2)

Проспрягайте следующие глаголы в прошедшем времени:

петь - שיר

бежать - רץ

שְׁעוֹר יז (17)

рабочий	פּוֹעֵל (פּוֹעֲלִים)	камень	אָבֶן (אֲבָנִים) ג.	
милостыня, благодеяние	צְדָקָה	у	אָצֵל	
случилось	קָרָה	был	הָיָה	
суббота	שַׁבָּת	вино	יַיִן (יַיִנוֹת)	
рынок	שׁוּק	дорогой (в разн. знач.)	יָקָר, יְקָרָה	
пил	שָׁתָה	шляпа	כִּבֵּעַ (כִּבְעִים)	
драгоценный камень	אָבֶן יְקָרָה	поэтому	לְכֵן	
по имени	בְּשֵׁם	продал	מָכַר	
канун субботы	} עֶרֶב שַׁבָּת	нашел	מָצָא	
(вечер пятницы)		ужасный - ая	נוֹרָא, נוֹרְאָה	
отныне и	} מִן הַיּוֹם הַזֶּה	помог	עָזַר לְ...?	
впредь (с этого		} וְהִלָּאָה	бедный (неимущий)	עֲנִי, עֲנִיָּה
дня и дальше)			богатый - ая	עָשִׁיר, עֲשִׁירָה
всё, то...	כָּל מָה שֶׁ...	богатство	עֶשְׂרִי	

דְּקֻדָּה

I. Прошедшее время глаголов ל"א.

читать - קרא

אֲנִי קָרָאתִי	אֲנַחְנוּ קָרָאנוּ
אַתָּה קָרָאתָ	אַתָּן קָרָאתֶן
הוא קרא	הם, הן קראו

За исключением третьего лица единственного числа женского рода и третьего лица множественного числа второй корневой согласный получает огласовку קָמַץ а третий не огласуется вообще.

II. Прошедшее время глаголов ל"ה.

קנה - купить

אנחנו קנינו	אתם קניתם	את קנית	אתה קנית
אתן קניתן	הם, הן קנו	אני קנתה	הוא קנה

Обратите внимание, что третий корневой согласный - "ה" - изменяется на "י", а второй корневой согласный получает огласовку פת"י. Исключение составляют формы третьего лица, как в единственном, так и во множественном числе:

הוא קנה   היא קנתה   הם קנו

III. Прошедшее время глагола היה (быть).

אנחנו היינו	אתם הייתם	את היית	אתה היית
אתן הייתן	הם, הן היו	היא הייתה	הוא היה

Обратите внимание, что к אָנְךָ во втором лице множественного числа прибавляется огласовка פת"י:

אתם הייתם   אתן הייתן

Следует также помнить, что в удвоенном "י" (за исключением третьего лица), первый является вторым корневой согласным, а второй заменяет "ה", о чём говорилось выше. Глагол היה ("жить") спрягается аналогичным образом; только во втором лице множественного лица у него другая огласовка.

אתם הייתם   אתן הייתן

הָאָבֶן הַיְקָרָה

בעיר אחת חי פועל עני בשם יוסף. יוסף עבד אצל איש עשיר. העשיר היה איש רע מאוד. האיש הזה היה נותן תמיד הרבה עבודה ליוסף, אבל היה נותן לו רק מעט כסף.

כל השבוע יוסף היה אוכל רק לחם והיה שותה רק מים. אבל בשבת ובתגים יוסף היה חי כמו מלך. הוא היה לובש בגדים יפים. היה אוכל דגים, בשר ועוגות, היה שותה יין, והיה שוכח כי הוא רק פועל עני.

לילה אחד חלם האיש העשיר חלום נורא. בחלום הוא ראה איש זקן יוצא מן העיר. הזקן בא אל החדר, עמד אצל המטה, ואמר בקול גדול:

"אני ראיתי כל מה שעשית ליוסף. כל העשר שיש לך הוא מן העבודה של יוסף, לכן, כל העשר שיש לך הוא של יוסף".

מיד אחרי-כן יצא הזקן מן החדר, וסגר את הדלת.

האיש העשיר קם מקדם בבקר בלב רועד. הוא לבש מהר את הבגדים והלך אל השוק. שם הוא מכר את הבית שהיה לו, ואת כל הדברים שהיו לו בבית.

בכסף הוא קנה אבן יקרה. העשיר שם את האבן היקרה בכיכב ויצא מן העיר.

בדרך עבר האיש העשיר על גשר. פתאם קמה רוח גדולה, ודבר נורא קרה. הכיכב עם האבן היקרה, אשר קנה העשיר, נפלו בנהר.

בערב שבת, כמו תמיד, הלכה האשה של יוסף אל השוק וקנתה דג לשבת.

כאשר פתחה האשה את הדג, היא מצאה בו אבן יקרה.

יוסף מכר את האבן היקרה. מן היום הזה והלאה היה ליוסף הרבה כסף.

יוסף היה תמיד עוזר לאנשים, והיה נותן צדקה לעניים.

תרגילים

א) ענו במשפטים שלמים:

1. מה היה אוכל ומה היה שותה יוסף בשבת?
2. מדוע אמר הזקן לאיש העשיר, שכל העשר הוא של יוסף?
3. איפה שם העשיר את האבן היקרה?
4. מה קרה כאשר האיש העשיר הלך על הגשר?
5. מה עשה יוסף באבן היקרה?

ב) תרגמו:

1. Женщина, которая продала дом, положила деньги в шляпу.
2. Я очень хотел пить (жаждал) и выпил полный кувшин вина.
3. Этот рабочий работал у Йосифа.
4. Мы купили на рынке рыбу и мясо к субботе.
5. Рассказ, который я прочитал вчера, был очень интересный.
6. С бедняком случилось чудо - он нашел на улице драгоценный камень.
7. У меня была (любимая) дорогая подруга в Иерусалиме.
8. Я (жен. р.) не знаю имени этого пророка.
9. Человек, которого мы видели вчера, богат, но он не подает милостыню.
10. Почему ты положила книги под стул?
11. По дороге в город я видел красивые дома.
12. Бедняк ест мясо только в субботу.
13. У него не было богатства, но у него было доброе сердце, поэтому он помогал бедным.
14. Папа дал мне птицу, которую он нашел в лесу.
15. Ей снились страшные сны, и она бывало кричала по ночам.
16. Я не был голоден в полдень и съел только мороженое.

ג)

Проспрягайте следующие глаголы в прошедшем времени:

מצא

ראה

עשה

שְׁעוֹר יח (18)

поцелуй (сущ.)	נִשְׂקָה (נִשְׂקוֹת)	любовь	אַהֲבָה
короткий - ая	קָצָר, קָצָרָה	марка (почтовая)	בוֹל (בוֹלִים)
близкий, близко родственник	} קָרוֹב, קְרוֹבָה	сын	בֶּן (בָּנִים)
			почта (в разн. знач.)
в скором времени	בְּקָרוֹב	следующий	הַבָּא, הַבֹּאֵה
далекий; далеко	רָחוֹק, רְחוֹקָה	надел (шляпу)	תָּבַשׁ
издали	מִרְחוֹק	письмо	מִכְתָּב (מִכְתָּבִים)
послал	שָׁלַח	конверт	מַעֲטָפָה (מַעֲטָפוֹת)
на будущей неделе	בְּשָׁבוּעַ הַבָּא	уехал	נִסַּע
в будущем году	בְּשָׁנָה הַבָּאֵה		

דִּקְדּוּק

I. Притяжательный предлог שְׁלִי. Предлог שְׁלִי представляет собой сочетание относительного местоимения ...שְׁלִי и предлога ...לִי. В сочетании с личными местоимениями ...שְׁלִי изменяется так же, как ...לִי, только в ...שְׁלִי "לִי" получает וְגַם как буква, к которой присоединяется "שְׁ" - в соответствии с правилом из урока 16.

наш	שְׁלֵנוּ	мой	שְׁלִי
ваш (муж.)	שְׁלַכֶּם	твой (муж.)	שְׁלְךָ
ваш (жен.)	שְׁלַכֶּן	твой (жен.)	שְׁלְךָ
их (муж.)	שְׁלָהֶם	его	שְׁלוֹ
их (жен.)	שְׁלָהֶן	ее	שְׁלָהּ

Притяжательный предлог в сочетании с личным местоимением становится притяжательным местоимением и следует после слова, к которому относится:

מִיָּמִי - הָאִם שְׁלִי

הָאב שְׁלֵנוּ - מִנֹּשְׁתֵּנוּ

II. Определённый артикль в роли относительного местоимения. Относительное местоимение אֲשֶׁר (...שֶׁ) употребляется во всех временах. однако в настоящем времени вместо него может быть использован определённый артикль (הַ, הָ, הֵ):

הַכֶּסֶף הָעוֹמֵד שָׁם שְׁלוֹ. Стул, который стоит там, - его.

הָאִישׁ הַקּוֹרֵא הַרְבֵּה, יוֹדֵעַ הַרְבֵּה. } Человек, который много читает,
מְרַב לְדַעַת. } много знает.

הַמִּכְתָּב

הָאב שֶׁל אוֹרֵי נֶסֶע
לְעִיר רְחוֹקָה, רְחוֹקָה.
עָרַב אֶחָד הָאב יָשַׁב,
וְלָבֵן שְׁלוֹ מִכְתָּב כָּתַב.
בְּמַעֲטָפָה אֶת הַמִּכְתָּב שָׁם,
מִן הַכֶּסֶף קָם,
מְעִיל לְבָשׁ,
כִּבֵּעַ תְּבֵשׁ,
אֶל הַדָּאָר הַלֵּךְ,
קָנָה בּוֹל,
וְאֶת הַמִּכְתָּב שָׁלַח.

יום א' בבקר

אורי שלי היקר,

מרחוק אני שומע את השאלה שלך:

"אבא, מתי אתה בא?"

הנה, אני שולח לך מפה תשובה קצרה:

"בשבוע הבא!"

נשיקה לאמא, נשיקות לאח ולאחות.

שלום ולהתראות בקרוב,

שלך באהבה,

אבא.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

תרגילים

(א) ענו במשפטים שלמים:

1. לאן נסע האב של אורי?
2. מה שם האב במעטפה?
3. לאן הלך האב עם המכתב?
4. מה הוא קנה בדאר?
5. למי הוא שלח נשיקות?

(ב) תרגמו:

1. Я пошёл на почту и купил конверт и марку.
2. Мы послали одно письмо нашему другу в Израиль и одно - другу в Англию.
3. Она не надела пальто, потому что на дворе (снаружи) было тепло.
4. Что она пишет в своём (её) письме?
5. Мой брат и моя сестра уехали в далёкий город.
6. Когда снаружи тепло, я (жен.) не надеваю шляпу.
7. Сын дал поцелуй (поцеловал) своей маме.
8. Жизнь коротка.

9. Пророк пришёл издалека. 10. Я сел на стул, который стоял под деревом. 11. Мы слышали, что ты купил дом у (возле) моря.
12. Почему ты не ответила на мое письмо? 13. У них была большая любовь к книгам. 14. Вчера наши дорогие родственники пришли к нам и была большая радость. 15. Кого вы (ж. р.) послали в магазин?

Измените настоящее время на прошедшее в следующих предложениях:

1. אָנִי לֹא אוֹכֵלֶת בֶּשָׂר.	6. הֵן שׁוֹלְחוֹת מְכַתְּב.
2. אַתָּה שׁוֹמֵעַ רָעַשׁ.	7. הִיא רָצָה מְהֵר.
3. אֲנַחְנוּ שׁוֹתִים יַיִן.	8. אַתָּ שָׂרָה יָפָה מְאֹד.
4. הַמְשׁוֹדְרִים כּוֹתְבִים שִׁירִים.	9. אַתֶּם רוֹצִים בְּסֶף.
5. הִיא קוֹרֵאת סֵפֶר מְעֻנָּן.	10. הַיְלָדִים צוֹעֲקִים.

שעור יט (19)

работать	(עבד) לַעֲבֹד	даже	אַפִּילוּ
грустный - ая	עָצוּב, עָצוּבָה	быть	(הָיָה) לֵהְיוֹת
делать	(עשה) לַעֲשׂוֹת	идти; ходить	(יָלַךְ, הֵלֵךְ) לְלַכֵּת
скот	צֹאן	эта (это)	זוּ = זֹאת
трудный, трудно, твёрдый - ая	} קָשָׁה, קָשָׁה	дыра	חֹר (חורים)
		капля	טְפָה (טפות)
читать; звать	(קרא) לִקְרֹא	знать	(ידע) לְדַעַת
пастух	(רועה) רוֹעֵה (רועים)	может	יָכַל, יִכָּלֶה
сторожить; хранить	(שמר) לְשָׁמֵר	спускаться, сойти	(ירד) לְרֵדָה
пить	(שתה) לְשָׁתוֹת	писать	(כתב) לְכַתֵּב
Тора (Библия)	תּוֹרָה	учиться; изучать	(למד) לְלַמַּד
один за другим	זֶה אַחֲרֵי זֶה	поздно	מָאָחַר
одна за другой	זוֹ אַחֲרֵי זוֹ	поздний - ая	מְאָחַר, מְאָחַרָה
стал, сделался	הָיָה לְ...	слово	מַלָּה (מלים)
ещё нет	עוֹד לֹא		

דקדוק

Инфинитив שלפעל (неопределённая форма глагола). Инфинитив образуется прибавлением к основе (трём корневым согласным) предлога ...ל.

I. **Инфинитив глаголов группы שלמים.** Первый корневой согласный получает огласовку אִשָּׁ, второй - חוֹלָם, а третий остаётся неогласованным. "ל" получает огласовку - קִירִיְלָ.

לִפְעוֹל - לְגַמְרָה

Если третий корневой согласный - "פ" или "צ", то он получает огласовку פתח.

לְשַׁלַּח - פתח   לְשַׁמַּע - פתח

Если первым корневым согласным является один из гортанных - פ, פתח или פתח, то он получает огласовку פתח-פתח, а ...ל получает огласовку פתח.

לְהַרְגוּ - פתח   לְהַעֲבֹד - פתח   לְהַחֲלִים - פתח

II. Инфинитив глаголов группы ק"פ. Здесь "ק" получает огласовку קול-פתח, а "ל" - קול.

לְאַכֵּל - פתח

Инфинитив глагола קמך - исключение (см. урок 43).

III. Инфинитив глаголов группы ה"ל. Основа глаголов этой группы выглядит так: הלח. В инфинитиве третий корневой согласный ה превращается в הו.

לְהַחֲלוֹת - פתח

Если первый корневой согласный - гортанный, он получает огласовку פתח-פתח, а "ל" - פתח.

לְעַשׂוֹת (עש) - פתח

Глаголы היה и היה - исключения; их инфинитивы -

לְהִיּוֹת и לְהִיָּוֵת

IV. Инфинитивы глаголов групп ו"ע и י"ע.

Основа глаголов группы ו"ע: קום - פתח

Основа глаголов группы י"ע: שים - פתח

Инфинитив образуется путем прибавления ...ל к основе.

לְשִׁים

לְקוּם

V. Инфинитив недостаточных глаголов группы "ב". Ниже приводятся наиболее важные глаголы этого типа:

спускаться	לִרְדָּת (יד)	сидеть	לְשַׁבָּת (שב)
знать	לְדַעַת (עד)	идти	לְלַכֵּת (הלך, ילך)
рождать, рожать	לְלָדַת (ילד)	выйти	לְצָאת (יצא)

Обратите внимание, что в инфинитиве недостаточных глаголов начальная "י" основы выпадает, а к концу основы добавляется "ת". ...לִ получает огласовку קמץ.

Заметьте также, что второй и третий корневые согласные получают, как правило огласовку סגול, кроме тех случаев, когда второй корневой согласный "כ" (לְצָאת) или "ע" (לְדַעַת).

VI. יכול (может) и צריך (должен). Как и в русском языке, когда один из этих глаголов сопровождается другим глаголом, последний должен стоять в инфинитиве:

Я должен (мне надо) идти.   אָני צָרִיךָ לִלְכֹת.

Я могу читать по-английски.   אָני יֹכֵל לִקְרֹא אֲנְגְלִית.

Могу ли я помочь тебе?   הֲאֵם אָני יֹכֵל לְעֹזֵר לְךָ?

VII. Указательное местоимение הוּ. הוּ представляет собою сокращенную форму הוֹאֵר; они равнозначны и взаимозаменяемы.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

עקיבא ורחל (א)

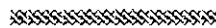
עקיבא היה רועה עני. הוא שמר את הצאן של איש עשיר בשם פלבא שבוע. עקיבא עבד קשה מאד. הוא היה צריך לקום מקדם בבקר ולעבד עד מאחר בערב.

עקיבא למד מכל דבר שראה ומכל דבר ששמע, ולא שכח דבר. אבל הוא לא ידע לקרא או לכתב אפילו מלה אחת. עקיבא היה עצוב, כי לא רצה להיות כל החיים רק רועה של צאן. היתה לו בקשה אחת בלב: ללכת לבית הספר ללמד תורה.

שנים עברו. עקיבא כבר היה לאיש, אבל הוא עוד לא ידע לקרא ולכתב. יום אחד ירד עקיבא עם הצאן אל הנהר לשתות מים. בשביל אחד קרוב לנהר היו אבנים גדולות. הוא ראה חור גדול באבן אחת.

עקיבא רצה לדעת מי עשה את החור הזה באבן הקשה. והנה הוא רואה טפות של מים נופלות על האבן. עקיבא חשב: "איה יכולות טפות של מים לעשות חור באבן קשה?"

עקיבא ישב וחשב על הדבר הזה. אחרי זמן קצר הוא מצא את התשובה: "אפילו טפות של מים יכולות לעשות חור באבן קשה, אם הן נופלות טפה אחרי טפה, זו אחרי זו, יום אחרי יום!"

תרגילים

(א) ענו במשפטים שלמים:

1. אצל מי עבד עקיבא?
2. מדוע היה עקיבא עצוב?
3. מדוע לא ידע עקיבא לכתב או לקרא?
4. מה ראה עקיבא על יד הנהר?
5. מה חשב עקיבא כאשר הוא ראה חור באבן?

(ב) תרגמו:

1. Мы были голодны и побежали домой поесть. 2. Я (ж. р.) не знаю, что мне делать с моим сыном! 3. Этот плохой ученик не хочет учиться. 4. Трудно работать в жаркий день. 5. Я хотел послать ему письмо, но не нашел в доме ни (даже) одного конверта. 6. Она не может прочесть ни (даже) одного слова по-английски. 7. Ты можешь помочь мне прочесть это письмо? 8. Почему ты такая грустная? 9. Я (ж.) хочу знать, что случилось вчера в Тель-Авиве. 10. В эти дни все дети должны ходить в школу. 11. Мы ещё не ели. 12. Пастух взял скот к реке попить воды. 13. В шляпе, которую он купил была дырка. 14. Она не выпила ни (даже) одной капли вина. 15. Ученики пришли в класс один за другим. 16. Он хранил все свои (его) деньги в портфеле.

(ג) כתבו את שם הפעל של הפעילים הבאים:

.11 ענה	.6 מצא	.1 סגר
.12 צדק	.7 שיר	.2 חלם
.13 רצה	.8 ראה	.3 קפץ
.14 רוץ	.9 פתח	.4 שמע
.15 שאל	.10 קנה	.5 נפל

שעור כ (20)

покинул	עָזַב (לְעֹזֵב)	несколько; некоторые	אַתָּדִים, ו. אַתָּדוֹת נ.
народ	עַם (עַמִּים)		
раз; однажды	פְּעַם (פְּעָמִים)	дочь	בַּת (בָּנוֹת)
простой - ая	פְּשׁוּטָה, פְּשׁוּטָה	помнил	זָכַר (לְזָכֵר)
впечатление	רֶשֶׁם (רְשָׁמִים)	проникнул	חָדַר (לְחַדֵּר)
поле	שָׂדֶה (שָׂדוֹת)	ешива; заседание	יְשִׁיבָה (יְשִׁיבוֹת)
ученый	תַּלְמִיד חֶכֶם	рассердился	קָעַס (לְקַעֵס)
в этот момент	בְּאוֹתוֹ הַרְגַע	с тех пор	מֵאָז
от раза к разу	מִפְּעַם לְפַעַם	готов	מוֹכֵן, מוֹכְנָה
народ Израиля	עַם יִשְׂרָאֵל	смерть	מוֹת
рабби	רַבִּי	никогда	מְעֻלָּם לֹא; לֹא... מְעֻלָּם

אין חכם בלי ספרים. (מספרות ימי הבינים)

דקדוק

I. Частица **לָךְ** в сочетании с личными местоимениями. Частица **לָךְ** имеет два значения:

1. ...לָךְ, подобно предлогу **עִי**, означает "с" - в сочетании с личными местоимениями выглядит так:

с нами	אִתָּנוּ	со мной	אִתִּי
с вами (муж.)	אִתְּכֶם	с тобой (муж.)	אִתְּךָ
с вами (жен.)	אִתְּכֶן	с тобой (жен.)	אִתְּךְ
с ними (муж.)	אִתָּם	с ним	אִתּוֹ
с ними (жен.)	אִתָּן	с ней	אִתָּהּ

Сочетание с личными местоимениями предлога **בְּ** рассматривалось в уроке 12. Поскольку этот предлог **בְּ** и частица **בִּי** равнозначны, в обычной речи используется формы частицы **בְּ** чаще.

2. Частица **בְּ** служит также указателем прямого дополнения. В сочетании с личными местоимениями она в этом случае служит, если соотнести с русской грамматикой, для образования винительного падежа личных местоимений. Здесь её формы таковы:

нас	אֹתָנוּ	меня	אֹתִי
вас (муж.)	אֹתְכֶם	тебя (муж.)	אֹתְךָ
вас (жен.)	אֹתְכֶן	тебя (жен.)	אֹתְךָ
их (муж.)	אֹתָם	его	אֹתוֹ
их (жен.)	אֹתָן	её	אֹתָהּ

- II. Местоимения** **הַזֶּה**, **הַזֵּה**, **הַהַזֶּה**, **הַזֵּה**. Эти местоимения употребляются также в значении "тот же самый", в зависимости от рода и числа существительного, к которому они относятся.

Тот же самый мужчина	-	אֹתוֹ הָאִישׁ
Та же самая женщина	-	אֹתָהּ הָאִשָּׁה
Те же самые мужчины	-	אֹתָם הָאֲנָשִׁים
Те же самые женщины	-	אֹתָן הַנְּשִׂים

- III. Выражение ... לְ הָיָה**. Глагол **הָיָה** вместе с предлогом **לְ** означает "стать", "сделаться". Он согласуется в роде и числе с подлежащим.

Йосиф стал богатым человеком.	יֹסֵף הָיָה לְאִישׁ עָשִׂיר.
Сара стала богатой женщиной.	סָרָה הָיְתָה לְאִשָּׁה עֲשִׂירָה.
Они стали богатыми людьми.	הֵם הָיוּ לְאֲנָשִׁים עָשִׂירִים.
Они стали богатыми женщинами.	הֵן הָיוּ לְנְשִׂים עֲשִׂירוֹת.

IV. Глагол **אמר**. Этот глагол означает также "сказать" в смысле велеть кому-либо что-либо или не делать чего-либо. Например:

האם אמרה לו ללכת הביתה...
Мать сказала (велела) ему идти домой...

עקיבא ורחל (ב)

בלבא שבוע היתה בת יפה בשם רחל. יום אחד שלח האב את רחל לשדה. שם פגשה את עקיבא הרועה. עקיבא עשה רשם גדול על רחל. מאז הלכה רחל מפעם לפעם לשדה לפגוש את עקיבא.

יום אחד ירדה רחל אתו אל הנהר עם הצאן. רחל ראתה כי עקיבא היה עצוב מאד. היא שאלה אותו:

- עקיבא, מדוע העינים שלך כל כך עצובות? מה קרה לך?
- רחל יקרה, ענה עקיבא, אני אוהב אותך מאד. אבל אני לא יכול לשכח כי אני רק רועה פשוט, ואת הבת של איש חשוב ועשיר. אני עובד כבר הרבה שנים. כל השנים עבדתי קשה. אין אני יודע לקרא ולכתוב אפילו מלה אחת. מעולם לא היה לי זמן ללמוד.

- עוד לא מאחר ללמוד, ענתה רחל, ואני מוכנה לעזור לך.
באותו הרגע זכר עקיבא את החור באבן הקשה, והוא אמר:
- את צודקת, רחל. אולי עוד יש תקנה גם לי. את רואה את החור באבן הזאת? טפות של מים עשו אותו. אם טפות של מים יכולות לעשות חור באבן קשה, גם המלים של התורה יכולות לחדר אל הלב שלי.

בלבא שבוע שמע על האהבה של הבת שלו לרועה, והוא כעס מאד. הוא קרא לרחל ואמר לה לעזוב את עקיבא. "את בחורה חכמה, הוא צעק, למה את רוצה להיות עם רועה פשוט?"

רחל ענתה לו: "אני מוכנה לעזוב את הבית, אבל אין אני יכולה לעזוב את עקיבא. אני אהבת אותו עד מות, ואני רוצה להיות האשה שלו"

רחל עזבה את הבית והיתה לאשה של עקיבא.

עקיבא נסע לירושלים ללמד תורה. שנים אחדות עברו ועקיבא היה לתלמיד חכם גדול. אחרי זמן קצר, תלמידים מקרוב ומרחוק באו ללמד תורה בישיבה של רבי עקיבא.

רבי עקיבא הוא אחד מן החכמים החשובים של עם ישראל.

תרגילים

(א) ענו במשפטים שלמים:

1. מי היתה רחל?
2. למה הלכה רחל לשדה?
3. מדוע היה עקיבא עצוב?
4. מדוע כעס האב על רחל?
5. מה היתה התשובה של רחל כאשר האב אמר לה לעזוב את עקיבא?

(ב) תרגמו:

1. Отец позвал свою дочь и велел ей пойти на почту.
2. Он покинул её, не поцеловав (без поцелуя).
3. Она пошла с ними в поле.
4. Простые слова всегда важны.
5. Мы читали эту книгу несколько раз.
6. Он помнит наизусть каждое слово этого стихотворения.
7. Он ученый, потому что он хорошо знает Тору.
8. У народа Израиля есть много красивых праздников.
9. Ты готова встать и пойти работать?
10. Слова пророка проникли в сердца людей.
11. Трудно произвести (сделать) хорошее впечатление на всех.
12. Я

видела его всего (только) несколько минут, и с тех пор я не могу его забыть. 13. Это тот самый человек, который был здесь вчера. 14. Смерть пришла к больному внезапно. 15. Мы никогда не встречали её. 16. Учительница рассердилась на учеников, потому что они ужасно шумели ("делали ужасный шум").

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

שעור כא (21)

свеча	נר (נרות)	Бог	אל
крик	צַעֲקָה (צַעֲקוֹת)	хозяин; муж	בַּעַל (בְּעָלִים)
пол (в доме)	רַצְפָּה (רַצְפוֹת)	для	בְּשָׂבִיל
вернулся	שָׁב (לָשׁוּב)	стучал	דָּפַק (לְדַפֵּק)
грабитель	שׁוֹדֵד (שׁוֹדְדִים)	убил	הָרַג (לְהַרְג)
петух	תְּרַנְגָּל (תְּרַנְגָּלִים)	осел	חָמַד (חָמוּדִים)
курица	תְּרַנְגָּלַת (תְּרַנְגָּלוֹת)	спал	יָשַׁן (לִישׁוֹן)
Имя - Бог	הַשֵּׁם	погаснул	כָּבַה (לְכַבּוֹת)
всё к лучшему	הַכֵּל לְטוֹבָה	умер	מָת (לָמוּת)
ещё раз	עוֹד פְּעַם	гостиница	מָלוֹן (מְלוֹנוֹת)
слава Богу (благодарение Богу)	תּוֹדָה לְאֵל	владелец гостиницы	בַּעַל מָלוֹן
		потому что	מִפְּנֵי שֶׁ...

אין רע שאין בו טוב. (מספרות יה"ב)

דקדוק

I. **Спряжение гоагола מות**. Этот глагол отчасти является неправильным в настоящем и прошедшем временах, но в будущем времени он следует всем правилам.

умереть - **למות**

הוה:

אנתנו, אתם, הם	אני, אתה הוא
מתים	מת
אנתנו, אתן, הן	אני, את היא
מתות	מתה

עבר:

אנחנו מְתַנּוּ		אני מְתִי	
אתן מְתַן	אתם מְתַם	את מְתַת	אתה מְתַת
הם, הן מְתוּ		היא מְתָה	

Обратите внимание, что когда за третьим корневым согласным "ת" следует суффикс, начинающийся с "ת", эти два "ת" сливаются в один. Так,

(מְתַתִּי) = מְתִי; (מְתַתְּךָ) = מְתַתְּךָ; (מְתַתְּם) = מְתַתְּם;
 (מְתַתְּן) = מְתַתְּן; (מְתַתְּוּ) = מְתַתְּוּ

II. Глагол יָשַׁן (спать). В настоящем и прошедшем временах он спрягается по правилам, общим для всей группы глаголов состояния.

הוּא:	יָשַׁן	יִשְׁנֶה	יִשְׁנִים	יִשְׁנֹת
עבר:	יָשַׁנְתִּי	יָשַׁנְתָּ	יָשַׁנְתֶּם	יָשַׁנְתֶּן
	יָשַׁנְתִּי	יָשַׁנְתָּ	יָשַׁנְתֶּם	יָשַׁנְתֶּן

Заметьте, что третий корневой согласный "נ" сливается с "נ" суффикса в один: יָשַׁנְתִּי = (יָשַׁנְנְתִּי). Выпадение одного "נ" компенсируется וְגַם.

III. ...שְׁ в роли союза. ...שְׁ служит не только относительным местоимением, но и союзом "что". В этом случае ...שְׁ и כִּי взаимозаменяемы.

Рахель видит, что Акива печален { רַחֵל רוֹאֶה כִּי עֲקִיבָא עֲצוּב.
 רַחֵל רוֹאֶה שְׁעֲקִיבָא עֲצוּב.

IV. ...שְׁ после союза или наречия.

1. Слова כִּי, כִּמוֹ, לְפָנֵי, מֵה, טו, אַחֲרַי, когда они выступают в роли союза или наречия, требуют после себя употребления ...שְׁ.

1. הלכתי הביתה אחרי שגמרתי את }
 как окончил работу. העבודה.
2. עשיתי כמו שרציתי לעשות.
3. אכלתי לפני שעזבתי את }
 Я поел прежде, чем ушел из дому הבית.
4. הוא זוכר מה שהוא קורא. Он помнит то , что читает.
5. ישבתי בחדר עד שהוא בא. }
 Я сидел в комнате до тех пор, пока он (не) пришел.
2. **תו**, **כמו**, **לפני**, **אחרי**, **מה** в качестве вопросительного слова, **НЕ** требуют после себя употребления ...ש.
1. הלכתי הביתה אחרי העבודה. Я пошёл домой после работы.
2. הוא יודע עברית כמו ישראלי. }
 Он знает иврит, как израильтянин.
3. תלמיד בא לכתה לפני המורה. }
 Ученик приходит в класс прежде учителя.
4. ישבתי בחדר עד הערב. Я сидел в комнате до вечера.
5. מה אתה רוצה לאכל? Что ты хочешь поесть?

V. Предлог בשביל (для) в сочетании с личными местоимениями:

для нас	בשבילנו	для меня	בשבילי
для вас (муж.)	בשבילכם	для тебя (муж.)	בשבילך
для вас (жен.)	בשבילכן	для тебя (жен.)	בשבילך
для них (муж.)	בשבילם	для него	בשבילו
для них (жен.)	בשבילן	для неё	בשבילה

VI. Имя Бога. Вместо имени Бога традиционно употребляется слово **יְהוָה** ("Имя"). Слово **יְהוָה** обычно дается в сокращенном виде - ה'.

הכל לטובה

יום אחד רבי עקיבא היה צריך ללכת לעיר אחת. הוא קם בבקר, לקח את הילקוט שלו, שם בו אכל ונר, גם תרנגול לקח, עלה על החמור ויצא לדרכו. את הנר הוא לקח איתו מפני שהוא רצה ללמד בלילה. את התרנגול הוא לקח איתו מפני שרצה לקום מקדם.

רבי עקיבא בא לעיר מאחר בלילה, והלך למלון של העיר. הוא דפק על הדלת. בעל המלון פתח את הדלת ואמר:

- אני לא יכול לעזור לך. אין מקום, המלון מלאו
רבי עקיבא אמר:

- אני מוכן לישן על הרצפה.

אבל בעל המלון אמר עוד פעם:

- אין מקום! וסגר את הדלת.

רבי עקיבא אמר:

- מה שה' עושה, הכל לטובה!

רבי עקיבא עזב את העיר והלך לשדה. בשדה ישב על אבן אחת ללמוד. פתאום קמה רוח גדולה והנר כבה. רבי עקיבא לא פעם גם באשר הנר כבה, הוא אמר:

- מה שה' עושה, הכל לטובה! והלך לישן תחת עץ.

בבקר קם רבי עקיבא מאחר.

- מה קרה לתרנגול? קרא רבי עקיבא. והנה הוא רואה שהתרנגול מת.

בכל זאת אמר רבי עקיבא:

- גם זו לטובה!

רבי עקיבא שב אל העיר. כַּאֲשֶׁר בָּא אֶל הָעִיר הוּא שָׁמַע צְעָקוֹת נוֹרָאוֹת.

- מה קרה? הוא שאל.
- האם לא שמעת? אמרו האנשים. בלילה באו שודדים לעיר וחדרו למלון. הם לא הרגו איש, אבל לקחו מן האנשים כל מה שתיה להם. אז אמר רבי עקיבא:
- תודה לאל, שלא היה מקום בשבילי במלון. כל מה שה' עושה, תכל לטובה!

תרגילים

(א) ענו במשפטים שלמים:

1. למה לקח רבי עקיבא נר כאשר יצא לדירה?
2. לאן הלך כאשר הוא בא לעיר?
3. מה אמר בעל המלון לרבי עקיבא?
4. איפה ישן רבי עקיבא?
5. מה קרה במלון באותו הלילה?

(ב) תרגמו:

1. Зачем (почему) тебе (ж.) нужна свеча? 2. Почему ты вернулся домой так поздно ночью? 3. Он спал на полу, потому что в гостинице для него не было места. 4. Я постучал в дверь несколько раз, прежде чем врач открыл её. 5. Мы пошли повидать его еще раз после полудня. 6. Маленький мальчик был очень печален, потому что осел и петух умерли. 7. Она открыла дверь, и свеча погасла.

8. (Этот) человек отдал грабителю всё, что у него было, потому что видел, что грабитель был готов убить его. 9. Мать не шла спать до тех пор, пока её дочь не вернулась домой. 10. Он принёс драгоценный камень для неё. 12. Полицейский услышал крики и побежал посмотреть, что случилось. 13. Слава Богу, что я жив и ещё могу работать. 14. Много людей умерло в пустыне. 15. Я не голоден, потому что я поел перед тем, как вышел из дому.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

שעור כב (22)

предложение, суд	מִשְׁפָּט (מִשְׁפָּטִים)	буква	אות (אותיות)
сюжет, тема	נושא (נושאים)	собрал	אסף (לאסף)
бумага	נייר (ניירות)	выбрал	בחר (לבחר)
точка; пункт	נקודה (נקודות)	хватит; достаточно	די
конец	סוף	хватит... (чего-либо)	די
прошлое; прошедшее время	עבר	грамматика	דקדוק
		настоящее	הנה
ленивый (лентяй)	עצל, עצלה	время	זמן (זמנים)
будущее; будущее время	עתיד	сочинение	חבור (חבורים)
		такой, -ая, -ие	כזה, כזאת, כאלה
глагол	פעל (פעלים)	завтра	מחר
строка; ряд	שורה (שורות)	назавтра, на следующий день	למחרת
упражнение	תרגיל (תרגילים)		
в один голос	פה אחד	превосходный	מצוי, מצינת
домашнее задание	שעור בית (שעורי בית)		

אין כל חדש תחת השמש. (קהלת א, 9)

דקדוק

Будущее время глаголов - עתיד. Если прошедшее время **עבר** образуется при помощи суффиксов, то будущее время образуется при помощи префиксов, прибавляемых к основе глагола, хотя в некоторых случаях для образования будущего времени используются и суффиксы.

I. Спряжение полных (שְׁלֵמִים) глаголов в будущем времени выглядит так:

לְגַמֵּר - заканчивать

אנחנו נְגַמֵּר		אני אֶגְמֹר	
אתן תְּגַמְרֵנָּה	אתם תְּגַמְרוּ	את תְּגַמְרִי	אתה תְּגַמֵּר
הן תְּגַמְרֵנָּה	הם יְגַמְרוּ	היא תְּגַמֵּר	הוא יְגַמֵּר

Основа форм будущего времени - инфинитив. Будущее время образуется путём замены приставки инфинитива ...ל соответствующей приставкой будущего времени. Огласовка приставок, за исключением первого лица единственного числа, ...א в формах будущего времени остается та же, что и в инфинитиве (תִּי־רִי־ק). Вы, конечно, заметили, что второй корневой согласный в будущем времени получает огласовку חוֹלָם. Однако, если второй буквой корня является כ, ה, ל или ע или если третья буква корня - ל или ע, - то второй корневой согласный получает огласовку פתח. Первая группа глаголов называется אֶפְעַל, а вторая - אֶפְעַל.

Спряжение глаголов группы אֶפְעַל выглядит так:

לְשַׁאֵל - спросить

אנחנו נְשַׁאֵל		אני אֶשְׁאֵל	
אתן תְּשַׁאֲלֵנָּה	אתם תְּשַׁאֲלוּ	את תְּשַׁאֲלִי	אתה תְּשַׁאֵל
הן תְּשַׁאֲלֵנָּה	הם יְשַׁאֲלוּ	היא תְּשַׁאֵל	הוא יְשַׁאֵל

לְפַתֵּחַ - открыть

אנחנו נְפַתֵּחַ		אני אֶפְתַּח	
אתן תְּפַתְּחֵנָּה	אתם תְּפַתְּחוּ	את תְּפַתְּחִי	אתה תְּפַתֵּחַ
הן תְּפַתְּחֵנָּה	הם יְפַתְּחוּ	היא תְּפַתֵּחַ	הוא יְפַתֵּחַ

К группе **לַעֲשׂוֹת** относится большинство непереходных глаголов:

לַגִּדֵּל - אָגַדְלָה, תִּגְדְּלֵנִי...

Все переходные глаголы, за немногими исключениями, относятся к группе **לַעֲשׂוֹת**. В числе наиболее важных исключений следующие глаголы:

לְלַבֵּשׁ - אֶלְבָּשׁ, תִּלְבָּשׁ...	надевать; носить
לְלַמֵּד - אֶלְמַד, תִּלְמַד...	учить, изучать

II. Функции будущего времени. Формы будущего времени используются для выражения действий, которые либо произойдут, либо могут произойти, либо должны произойти в будущем.

1. Действие произойдет в будущем:

אֲנִי אֶגְמַר אֶת הַתּוֹרָה מָחָר. Я закончу сочинение завтра.

2. Выражается пожелание, чтобы что-то было сделано:

אֲנִי רוֹצֵה שְׂתִכְתְּבוּ תּוֹרָה. Я хочу, чтобы вы написали письмо.

יִזְכֵּר ה' אֶת כָּל הַטּוֹב שָׁעַשִׂיתָ לִּי. } Да запомнит Бог всё хорошее,
 что ты сделал для меня!

נִלְמַד יַחַד! Давайте заниматься вместе!

3. Вежливая форма повелительного наклонения:

בְּרִיקָשָׁה, תִּכְתֹּב מְכַתֵּב. Пожалуйста, напиши письмо.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

החבור של תלמיד עצל

הכיתה גמרה ללמד את העתיד של הפעל העברי. כבר היה כמעט הסוף של השעור, וכל אחד היה מוכן לעזוב את החדר. בכיתה היה רעש. המורה קם מן הכסא, דפק על השלחן, וקרא:

- שקט, בבקשה! אני רוצה שתשמעו את שעור הבית שאני נותן לכם לעשות למחר. תלמידים, למדנו את ההנה והאת העבר. היום גם גמרנו את העתיד. אם כן, אתם כבר יודעים את הפעל בכל הזמנים. אתם עשיתם בכיתה הרבה תרגילים בדרך. עכשיו אתם כבר יכולים לכתב חבורים מעניינים, כי אתם בודאי גם זוכרים די מלים בעברית. לכן, לשעור הבית של מחר, אני רוצה שתכתבו חבור. כל תלמיד יבחר לו נושא ויכתב חבור על הנושא שהוא בחר. דוד היה ילד חכם אבל עצל. אחרי השעורים, באשר הוא שב הביתה, הוא הלך לחדר שלו, לקח נייר ועט מן המילקוט וישב לכתב את החבור. הרבה זמן הוא חשב איזה נושא לבחר. בסוף הוא מצא נושא. דוד קרא בשמחה:

- גמרנו היום ללמד על העתיד, ואני אכתב חבור על העתיד:
דוד לקח את העט וכתב את הנושא באותיות גדולות. תחת הנושא הוא כתב בשורה אחת, באותיות קטנות, רק משפט אחד.
למחרת כאשר המורה אסף את החבורים, מיד הוא ראה את החבור הקצר של דוד. המורה צחק ואמר:

- מעולם לא קראתי חבור כזה. אני רוצה שכל הכיתה תשמע את החבור של דוד. הנה הנושא שדוד בחר: "העתיד של עצל". והנה החבור שלו, רק משפט אחד:

"הנני הריק הנה הוא משל מצין לעתיד של איש עצלו" נקדה, וזה הכל!
- נכון! קראו התלמידים פה אחד. העתיד של עצל הוא ריק. זה חבור מצין!

תרגילים

א) ענו במשפטים שלמים:

1. מה למדו התלמידים על הפעל העברי?
2. איזה שיעור בית נתן המורה לכתה?
3. מה עשה דוד כאשר הוא שב הביתה?
4. מה אמר המורה אחרי שהוא אסף את החבורים?
5. איזה חבור כתב דוד?

ב) תרגמו:

1. Я (муж.) уже знаю все буквы, но ещё не умею читать.
2. Мой отец не будет выбирать для меня жену.
3. Наш сын собирает марки.
4. У меня нет сегодня достаточно времени, чтобы делать домашнее задание, потому что я должен помочь маме.
5. Трудно найти хороший сюжет для рассказа.
6. Он не может написать даже одной строчки без ошибок, потому что он не знает грамматики.
7. Она любит читать, поэтому она прекрасная ученица по литературе.
8. Он лентяй и всегда встаёт поздно по утрам.
9. Мама рассердится, если ты (муж.) опять будешь бросать бумагу на пол.
10. Я прочитал книгу до конца в тот же день, когда взял её в библиотеке.
11. Я (ж.) хочу, чтобы вы написали упражнения в тетрадях ручкой, а не карандашом.
12. У глагола есть следующие времена: настоящее, прошедшее и будущее.
13. На другой день я вернулся в гостиницу и сказал хозяину гостиницы, что забыл свою шляпу в шкафу.
14. "Благодарение Богу, мы имеем достаточно!" - воскликнули в один голос хозяин гостиницы и его официанты.
16. В конце предложения ставят точку.

ג. הטו (проспрягайте) את הפעלים הבאים בזמן עתיד:

לפגש   לצחק   לשמע

שְׁעוֹר כִּג (23)

бабушка	סבתא, סבה	воздух	אָויר
осень	סְתוֹ	крестьянин	אָפֶר (אָפֶרִים)
облако	עָנָן (עָנָנִים)	проверил	בְּדָק (לְבָדָק)
страх	פֶּחַד (פֶּחָדִים)	здоровый - ая	בְּרִיאָה, בְּרִיאָה
боялся	פֶּחַד (לְפָחַד)	волна	גַּל (גְּלִים)
сеть	רֶשֶׁת (רֶשֶׁתוֹת)	рыбак	דִּיג (דִּיגִים)
лежал; (ложился)	שָׁכַב (לְשָׁכַב)	сильный - ая	חֹזֵק, חֹזְקָה
успокоился	שָׁקַט (לְשָׁקֵט)	утонул	סָבַע (לְסָבַע)
осенний день	יּוֹם סְתוֹ	погода	מָזַג-אָויר
лучше	יּוֹתֵר טוֹב	(эта) погода	מָזַג הָאָויר
		дед; бабушка	סָבָא, סָבָא

לְכָל זְמַן! (קְהֵלֵת ג. ו.)

דְּקָדוּק

I. Сряжение в будущем времени глаголов группы שלמים с первым корневым согласным ה, ה, или י.

לְעַבֵּד - לְעֹבֵד - לְעֹבֵד

	אנחנו נְעַבֵּד		אני אֶעְבֵּד
אתה תְּעַבֵּד	אתם תְּעַבְדוּ	את תְּעַבְדִּי	אתה תְּעַבֵּד
הוא יְעַבֵּד	הם יְעַבְדוּ	היא תְּעַבֵּד	הוא יְעַבֵּד
אתן תְּעַבְדְּנָה	אתם תְּעַבְדוּ	אתן תְּעַבְדְּנָה	אתן תְּעַבְדְּנָה

Обратите внимание, что, за исключением первого лица единственного числа, первый корневой согласный получает огласовку פתח-חטף, а приставки, в результате ассимиляции, получают огласовку פתח. В первом лице первый корневой получает огласовку חטף-סגול, а приставка, как правило, - סגול: אָעבֵד.

Заметьте также, что под первым корневым отсутствует וָ: в:

הֵם יְעַבְדוּ

אִלֵּם תְּעַבְדוּ

אֵל תְּעַבְדִּי

Причина в том, что в начале слога не может быть два וָ подряд.

II. Спряжение в будущем времени глаголов группы ק"ל:

читать; звать - לְקַרְא

	אֲנִי אֶקְרָא		אֲנִי וְנִקְרָא
אֲתָּה תְּקַרְא	אֵל תְּקַרְאִי	אֵלֵּם תְּקַרְאוּ	אֵלֵּם וְתְּקַרְאוּ
הֵם יְקַרְאוּ	הֵיא תְּקַרְא	הֵן תְּקַרְאוּ	הֵן וְתְּקַרְאוּ

Заметьте, что "ק" на конце слова не получает огласовки, а второй корневой согласный получает огласовку חטף. Единственное исключение - תְּקַרְאוּ, когда ק не получает огласовки, и не будучи последней буквой в слове.

III. Глагол לְשָׁכַב - "ложиться". Как правило, второй корневой согласный инфинитива получает огласовку חטף: לְשָׁכַב, לְשָׁכַבְתִּי, לְשָׁכַבְתֶּם. Инфинитив לְשָׁכַב является исключением, его второй корневой огласуется с פתח. Будучи непереходным глаголом, в будущем времени он спрягается так:

אֲשָׁכַב, תְּשָׁכַב...

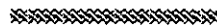
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

האָפּר וְהַדִּיג

הָיָה יוֹם סָתוּ. הַרוּחַ הִיָּתָה חֲזָקָה. הַשָּׁמַיִם הָיוּ מְלֵאִים עָנָנִים. הָאֲפָרִים לֹא עָבְדוּ לֹא בִיעֵר וְלֹא בִשְׂדֵה, וְהַדִּיגִים לֹא יָרְדוּ לָיִם.
דִּיג אֶחָד יָשָׁב לְפָנַי הַבַּיִת שְׁלוֹ וּבִדְק רִשְׁתּוֹ. בְּאוֹתוֹ הַזְּמַן עָבַר אֶפְרַיִם עַל-יַד הַבַּיִת שֶׁל הַדִּיג. הָאֲפָר שָׁאַל אֶת הַדִּיג:

- מָה אַתָּה עוֹשֶׂה?
- אֲנִי בֹדֵק אֶת הָרִשְׁתְּךָ שְׁלִי.
- לָמָּה אַתָּה בֹדֵק אֶת הָרִשְׁתְּךָ? קִשָּׁה מְאֹד לָרִדֹת לָיִם בְּמִזְג-אֹיִר כְּזֹה!
- אוֹלַי הַיָּם יִשְׁקֵט מְעַט אַחֲרַי שְׁאֲגִמְרָ לְבִדְק אֶת הָרִשְׁתְּךָ.
- הָאֵם אֵין אַתָּה פּוֹחֵד מִן הַגְּלִיּוֹת הַנּוֹרְאִים?
- לֹא. הָאֵב שְׁלִי הָיָה דִּיג, וְהַסֵּב שְׁלִי הָיָה דִּיג. גַּם כָּל הַקְּרוֹבִים שְׁלִי הֵם דִּיגִים. אֵין לִי פֶחַד מִן הַיָּם.
- מָה קָרָה לָאֵב שְׁלֶךְ?
- הוּא טָבַע בַּיָּם.
- מָה קָרָה לְסֵב שְׁלֶךְ?
- גַּם הוּא טָבַע בַּיָּם.
- אִם כֵּן, מִדּוּעַ בְּחִרְתָּ עֲבוּדָה כְּזֹאת? הָאֵם אֵין אַתָּה פּוֹחֵד שֶׁגַּם אַתָּה תִּטְבַּע?
אֲנִי רוֹאֶה שְׂאֵתָה לֹא עֲצַל וְגַם בְּרִיא וְחֲזָק. אִם כֵּן, אַתָּה יָכוֹל לִהְיוֹת פּוֹעֵל.
בְּנֻדָּאִי תִמְצָא אֹז עֲבוּדָה יוֹתֵר טוֹבָה.
- הַדִּיג חָשַׁב רָגַע וְאַחֲרַי-כֵּן אָמַר לְאֶפְרַיִם:
- עֲבָשׁוּ אֲשָׁאל אוֹתְךָ שְׂאֵלָה: מָה הָעֲבוּדָה שְׁלֶךְ?
- אֲנִי אֶפְרַיִם. גַּם הָאֵב שְׁלִי הָיָה אֶפְרַיִם, וְגַם הַסֵּב שְׁלִי הָיָה אֶפְרַיִם.
- מָה קָרָה לָאֵב שְׁלֶךְ?
- הוּא מָת בַּמַּטָּה.

- ומה קרה לִסָּב שָׁלָה?
- גַּם הוּא מֵת בַּמָּטָה.
- אִם כֵּן, מִדּוּעַ אַתָּה לֹא פּוֹחֵד לְשָׁכַב בַּמָּטָה? אָמַר הַדְּיָג וְצָחַק.

תרגילים

א) ענו במשפטים שלמים:

1. מִדּוּעַ לֹא יָרְדוּ הַדְּיָגִים לַיָּם?
2. מָה עָשָׂה הַדְּיָג עַל-יַד הַבַּיִת שְׁלוֹ?
3. מָתַי חָשַׁב הַדְּיָג לָרֶדֶת לַיָּם?
4. מָה קָרָה לָאָב וְלִסָּב שֶׁל הַדְּיָג?
5. מָה קָרָה לָאָב וְלִסָּב שֶׁל הָאָפֶר?

ב) תרגמו:

1. Я хочу, чтобы врач осмотрел ("проверил") его.
2. Она чуть не утонула ("почти утонула") в реке, когда упала с моста.
3. Трудно знать, кто здоров, а кто не здоров.
4. Мы не будем бояться идти по лесу ночью.
5. Бедняк ляжет на скамейку в парке.
6. Они не будут помнить нас.
7. У меня тоже была такая бабушка.
8. Рыбак закинет сеть в море, когда волны стихнут.
9. Когда погода плохая, крестьяне не работают в полях.
10. Я учился хорошо и без страха пришёл на экзамен.
11. Осенью волны на море очень сильны.
12. В комнате недостаточно воздуха, потому что окна были закрыты целый день.
13. На небе много туч, и поэтому я закрою окна.
14. Ты (ж.) не будешь смеяться, когда услышишь, какая ужасная вещь случилась с нами.
15. Мы должны быть сильными, потому что жизнь трудна.

ג) הטו את הפעלים הבאים בזמן עתיד:

לְעוֹר   לְמַצֵּא

שעור כד (24)

притронулся	נָגַע (לְנָגַע) בְּ... }	гость	אֹרַח (אֹרְחִים)
вел (машину);	נָהַג (לְנַהֵג) }	можно	אָפָּשׁר
руководил		невозможно	אִי אָפָּשׁר
обращался	נָהַג (לְנַהֵג) בְּ... }	муж; хозяин	בֵּעַל (בְּעָלִים)
(с кем., чем-либо)		жил	גָּר (לְגוֹר)
нож	סַבִּין (סַבִּינִים)	родители	הוֹרִים (הוֹרָה, הוֹרָה)
дерево	עֵץ (עֵצִים)	слабый - ая	חַלְשָׁה, חֲלָשָׁה
тарелка	צִלְחָת (צִלְחֹת)	кусок	חֲתִיכָה (חֲתִיכוֹת)
сломал	שָׁבַר (לְשַׁבֵּר)	посуда	כְּלֵי (כֵּלִים)
для кого?	בְּשֵׁבִיל מִי?	кухня	מִטְבָּח (מִטְבָּחִים)
сесть за стол	לְשֵׁבֶת אֵל הַשֻּׁלְחָן }	семья	מִשְׁפָּחָה (מִשְׁפָּחוֹת)

הַלֵּב הַקָּטָן רָחוּק מִן ה' (מִסְפָּרוֹת י"ב)

דְּקָדִיק

I. **Глаголы группы נ"ג**. В прошедшем и настоящем временах эти глаголы спрягаются так же, как שָׁלַמְתִּים. В будущем времени начальная "נ" этих глаголов выпадает. В компенсацию за исчезновение этой буквы второй корневой согласный получает וּגְנִי.

Однако, если второй корневой согласный - гортанный, то есть כ, ה, ל или ע, то начальная "נ" остается на месте.

Спряжение в будущем времени этих двух типов глаголов выглядит так:

לנפל - упасть

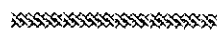
	אנחנו נפל		אני אפל	
אתה תפל	אתם תפלו	את תפלי	אתה תפל	אתה תפל
הוא יפל	הם יפלו	היא תפל	הוא יפל	הוא יפל

לנהג - вести

	אנחנו ננהג		אני אנהג	
אתה תנהג	אתם תנהגו	את תנהגי	אתה תנהג	אתה תנהג
הוא ינהג	הם ינהגו	היא תנהג	הוא ינהג	הוא ינהג

Помните, что все глаголы, у которых второй корневой согласный - гортанный, или когда третий корневой согласный - "ח" или "ע", спрягаются в будущем времени по типу глаголов אָפַעַל. Например:

לנהג - אנהג,	תנהג,	ינהג...
לנסע - אסע,	תסע,	יסע...

האב לומד מן הדין

הסב של דין תיה זקן מאד. הוא גר יחד עם ההורים של דין. הסב היה חלש ותידיים שלו רעדו.
יום סתו אחר באו אורחים וקרובים אל הבית. האם של דין שמחה על השלחן את הכלים החדשים והיפים שלהם. המשפחה והאורחים ישבו אל השלחן לאכל. הדין נגע בצלחת והצלחת נפלה על הרצפה תחת השלחן. האם של דין כעסה מאד, אבל לא אמרה דבר. אחרי שהאורחים והקרובים עזבו, אמרה האשה אל הבעל שלה:
הבעל שלה:

- האב שלך זקן מאד. הידים שלו רועדות והעינים שלו חלשות. אני פוחדת שקל פעם שהוא יגע בצלחת הוא ישבר אותה.
- הוא איש זקן, אמר הבעל, ואי אפשר לעשות דבר.
- אפשר, ענתה האשה, הוא יכול לאכול במטבח בכלים פשוטים.
- וכן היה. מן היום הזה והלאה אכל הזקן בכלים פשוטים במטבח.
- ערב אחד שב האב של דן הביתה אחרי יום עבודה בתנוות. הוא מצא את דן יושב על הרצפה ליד הדלת. האב ראה סכין וחתוכה של עץ בידיים של הבן. הוא נתן לו נשיקה, ואז אמר:
- אני רואה שאתה ילד טוב, ולא עצל. מה אתה עושה בעץ?
- אני עושה צלחת.
- בשביל מי אתה עושה את הצלחת?
- בשבילך, אבא. עכשו אתה בריא וזקן, אבל בעתיד גם הידים שלך תרעדנה כמו הידים של סבא. אם תגע אז בצלחת הזאת, אתה לא תשבר אותה, אפילו אם היא תפל על הרצפה.
- הבן הקטן שלי צודק, חשב האב. כמו שאני נוהג באב שלי כה הבן שלי ינהג בי.

תרגילים

א) ענו במשפטים שלמים:

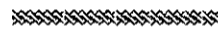
1. איפה גר הסב של דן?
2. מדוע נפלה הצלחת על הרצפה כאשר הזקן נגע בה?
3. מדוע אכל הסב במטבח?
4. מה עשה דן בסכין?
5. מה למד האב מן הבן הקטן?

ב) תרגמו:

1. Я не притронусь к ножу. 2. Семья уже села за стол, когда пришёл гость. 3. Я (муж.) хочу сделать шкаф из этого дерева. 4. Разве в доме нет стула, - почему ты сидишь на полу? 5. Богач боялся, что драгоценный камень упадет в реку. 6. Дедушка Дана и его родители жили в одном (в том же) городе. 7. Если они сломают эту посуду, я очень рассержусь. 8. Она боялась, что тарелка упадёт со стола, когда маленький мальчик дотронется до неё. 9. Они вернулись рано, до того , как пришли гости. 11. Жена сделала так, как хотел муж. 12. Моя семья невелика, у меня только один брат и одна сестра. 14. Как он обращается со мной, так и я буду обращаться с ним. 15. Невозможно есть мясо без ножа.

ג) הטו את הפעלים הבאים בזמנים הוה, עבר ועתיד:

לְשַׁכַּח   לְנַסֵּעַ

שְׁעוֹר כֹּה (25)

иногда	לְפַעְמִים	свет	אֹר (אֹרוֹת)
цена	מְחִיר (מְחִירִים)	правда	אֵמֶת
скульптура, статуя	פְּסֵל (פְּסֵלִים)	действительно,	בְּאֵמֶת
идол	פְּסֵל (פְּסִילִים)	в самом деле	
мука	קָמַח	благословение	בְּרִכָּה (בְּרִכוֹת)
из дерева и камня	מֵעֵץ וּמֵאֶבֶן	двигался	נָד (לָזוּחַ)
дорого(много) стоит	עוֹלָה הַרְבֵּה	жил	חָי (לְחַיִּית)
каждая статуя	כָּל פְּסֵל וּפְסֵל	темнота	חֹשֶׁךְ
(в отдельности)		ошибался	טָעָה (לְטָעוֹת)
		белый - ая	לָבָן, לְבָנָה

הַחוּשָׁב מְעַט, יִטְעֶה הַרְבֵּה (מִסְפָּרוֹת יוֹ"ב)

דְּקָדוּק

I. Спряжение в будущем времени глаголов ע"ו.

לְקוּם - встать

אֲנִי	אַקוּם	אַתָּה	תִּקְוָמַ	הוּא	יִקְוֶם
אַתָּה	תִּקְוָמִי	הוּא	יִקְוֶם	אֲנִי	אֶקְוֶם
הוּא	יִקְוֶם	אֲנִי	אֶקְוֶם	אַתָּה	תִּקְוָמִי
אַתָּה	תִּקְוָמִי	הוּא	יִקְוֶם	אֲנִי	אֶקְוֶם

II. Спряжение в будущем времени глаголов ע"י.

לְשִׁים - класть

אֲנִי	אֶשִׂים	אַתָּה	תִּשְׂמִי	הוּא	יִשְׂמֶה
אַתָּה	תִּשְׂמִי	הוּא	יִשְׂמֶה	אֲנִי	אֶשִׂים
הוּא	יִשְׂמֶה	אֲנִי	אֶשִׂים	אַתָּה	תִּשְׂמִי
אַתָּה	תִּשְׂמִי	הוּא	יִשְׂמֶה	אֲנִי	אֶשִׂים

В эту группу входит ограниченное число глаголов.

III. **גלגול ה"ו**. Он спрягается подобно глаголам групп ה"ל ו ה"ו. В настоящем времени он огласуется, как обычный глагол группы ה"ו -

בָּא, בָּאָה, בָּאִים, בָּאוֹת

В прошедшем времени, поскольку этот глагол относится также к группе ה"ל, первый корневой согласный получает огласовку קָמץ. Буква "א" не огласуется: ...בָּאת, בָּאת, בָּאתי. Есть два исключения: היא בָּאה; הם בָּאוּ

В инфинитиве и будущем времени средний корневой согласный "ו" получает огласовку חוּלם, вместо обычной שוּרץ. Спряжение в будущем времени выглядит так:

לבוא - придти

אנחנו בָּוֹא		אני אָבוֹא	
אתה תָּבוֹא	אתם תָּבוֹאוּ	את תָּבוֹאִי	אתה תָּבוֹא
הוא יָבוֹא	הם יָבוֹאוּ	היא תָּבוֹא	הוא יָבוֹא
אתה תָּבוֹאִי	אתם תָּבוֹאוּ	אתה תָּבוֹא	אתה תָּבוֹא

IV. **Спряжение в будущем времени глаголов ה"ה**.

לקנות - купить

אנחנו נִקְנֶה		אני אֶקְנֶה	
אתה תִּקְנֶה	אתם תִּקְנוּ	את תִּקְנִי	אתה תִּקְנֶה
הוא יִקְנֶה	הם יִקְנוּ	היא תִּקְנֶה	הוא יִקְנֶה
אתה תִּקְנִי	אתם תִּקְנוּ	אתה תִּקְנֶה	אתה תִּקְנֶה

Глагол לקנות спрягается как обычный глагол группы ה"ה.

אנחנו נִהְיֶה		אני אֶהְיֶה	
אתה תִּהְיֶה	אתם תִּהְיוּ	את תִּהְיִי	אתה תִּהְיֶה
הוא יִהְיֶה	הם יִהְיוּ	היא תִּהְיֶה	הוא יִהְיֶה
אתה תִּהְיִי	אתם תִּהְיוּ	אתה תִּהְיֶה	אתה תִּהְיֶה

Глагол להיות в будущем времени спрягается так же, как глагол לקנות.

V. **Спряжение в будущем времени глаголов группы ל"ה, у которых первый корневой согласный - "ע":**

לַעֲשׂוֹת - делать

אנחנו נַעֲשֶׂה		אני אַעֲשֶׂה	
אתן תַעֲשִׂינָה	אתם תַעֲשׂוּ	את תַעֲשִׂי	אתה תַעֲשֶׂה
הן תַעֲשִׂינָה	הם יַעֲשׂוּ	היא תַעֲשֶׂה	הוא יַעֲשֶׂה

VI. **Выражение наличия или отсутствия в будущем времени.** Наличие или отсутствие чего-либо у кого-либо выражается в будущем времени при помощи конструкции "у... (меня, тебя и т. д.) будет..." или "у... не будет...". При этом вспомогательный глагол "будет" в предложении на иврите согласуется в роде и числе с подлежащим:

У меня будет книга (не будет книги). (לא) יְהִיָּה לִי סֵפֶר.

У меня будет тетрадь (не будет тетради). (לא) תְהִיָּה לִי מַחְבֵּרֶת.

У меня будут книги (не будет книг). (לא) יְהִיוּ לִי סִפְרִים.

У меня будут тетради (не будет тетрадей). (לא) תְהִיֶּינָה לִי מַחְבְּרוֹת.

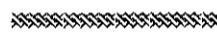

אברהם והפסילים

- לתרת, האב של אברהם, היתה חנות של פסילים. פעם אחת אמר אברהם אל תרח:
- אבא, אני רוצה לעזור לך.
  - טוב מאד, ענה תרח. לפעמים אני צריך ללכת לשוק לקנות עצים ואבנים. כאשר ארצה ללכת לשוק, או אתה תהיה בחנות עד שאשוב.
  - יום אחד קרא תרח את אברהם ואמר לו:
  - אני צריך לגסע מחר לשוק לקנות עצים. מחר אתה תעמד בחנות.
  - מה אעשה אם איש יבוא לחנות לקנות פסל? שאל אברהם.
  - היית הרבה פעמים בחנות, ואתה זוכר את המחיר של כל פסל ופסל. אם האיש יראה פסל וירצה לקנות אותו, או תמכור לו, ענה תרח.
  - תרח קם בבקר, קרא לאברהם, ואמר לו כי הוא מוכן לגסע לשוק. הוא נתן לו גשיקה ויצא מן הבית. אחרי רגעים אחדים באה לחנות אשה וקנה וחלשה.
  - שלום לך, גברת, מה את רוצה? במה אני יכול לעזור לך? שאל אותה אברהם.
  - אני רוצה לברק את הפסילים שעומדים שם בשורה בחלון. אבחר לי פסל יפה אחד.
  - טוב מאד, אמר אברהם.
  - אחרי שהאשה בדקה הרבה מן הפסילים, היא בחרה פסל אחד, ואמרה:
  - כמה הוא עולה? אם הפסל לא עולה הרבה, אני אקנה אותו.
  - מה תעשי בפסל הזה?
  - אני אשים אותו בחדר שלי. בכל בקר כאשר אקום, אשים יין וצלחת מלאה קמח לבן לפני הפסל. הפסל ישלח לי ברכה, ויהיו לי חיים טובים.

- את טועה, אמר אברהם. אי אפשר לפסל לשמע את התפלות שלך, והוא לא יכול לעזור לך. את הפסל הזה עשה האב שלי בסכין רק אתמול. יש לו עינים והוא לא יראה בהן. יש לו ידים והוא לא יגע בהן. יש לו רגלים והוא לא יזוז מן המקום. יש לו פה והוא לא ישמה אפילו טפה מן היין שלך. הפסל לא יחיה ולא ימות. הפסל הוא מעץ ומאבן.

האשה שמה לב לדברים של אברהם. היא חשבה רגע ובסוף אמרה:
- באמת אתה צודק! עד עכשו חייתי בעולם של חשך, ופתאום והנה אור!

תרגילים

(א) ענו במשפטים שלמים:

1. מה היה מוכר תרח בתננות שלו?
2. מתי עמד אברהם בתננות?
3. למה הלך תרח לשוק?
4. מדוע חשבה האשה שיהיו לה תיים טובים?
5. מדוע לא קנתה האשה את הפסל?

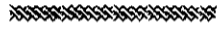
(ב) תרגמו:

1. Я сделаю (эту) работу, когда у меня будет время.
2. Придет день, и все народы будут жить в мире.
3. Я не сдвинусь с места, пока не закончу сочинение.
4. Он не сделает статую из серебра, потому что это будет стоить очень дорого.
5. Каждый раз, когда мне (ж.) грустно, я люблю сидеть в темноте и думать.
6. Бог пошлет нам благословение с небес.
7. Завтра мы встанем рано, потому что нам надо встретить наших друзей.
8. Почему в комнате нет света?
9. Женщина положит муку на стол в кухне.
10. Когда в мире будет

11. Вы (муж.) в самом деле придете повидать нас на будущей неделе? 12. Я (жен.) люблю его, потому что он всегда говорит правду. 13. Я (жен.) боюсь быть в темноте. 14. В субботу мы едим белый хлеб. 15. Теперь я вижу, что ошибся.

ג) שנו (измените) את הפעלים הבאים מעתיד לעבר:

1. הם נפלו למים.	6. הם קנו בית.
2. אני שתיתי יין.	7. את מי ראית בגן?
3. אנחנו גרנו בירושלים.	8. מה עשית לו?
4. השמש עלתה.	9. אני נסעתי לארץ רחוקה.
5. האיש מת פתאום.	10. מתי שבת העיירה?

שעור כו (26)

святой - ая	קדוש, קדושה	построил	בנה (לבנות)
большой, много	רבה, רב	дорога; через	דרך
многие	רבים, רבות	иностранец; чужой	זר, זרה
целый - ая	שלם, שלמה	родил	ילד (לקחת)
цел и невредим ("здоров и цел")	בריא ושלם	сила	כח (כחות)
никогда (в будущем)	לעולם לא, לא... לעולם	тому назад	לפני כן
		отдых	מנוחה
как хорошо!	מה טובו = כמה טובו	лампа	מנורה (מנורות)
как велик!	מה גדולו - כמה גדולו	отдыхал	נח (לנוח)
большое спасибо	תודה רבה	открытый - ая	פתוח, פתוחה

אם אין קמח, אין תורה;
אם אין תורה, אין קמח. (פרקי אבות)

דקדוק

Глаголы группы "ו". Эти глаголы делятся на две категории:

1. Статичные глаголы: они сохраняют букву "ו" в формах будущего времени, но без огласовки.
2. Неполные глаголы: у них буква "ו" выпадает в инфинитиве и в формах будущего времени. В настоящем и прошедшем временах глаголы группы "ו" спрягаются, как שלמים.

I. Спряжение в будущем времени статичных глаголов группы פ"י.

לִישׁוֹן - спать

אנחנו נִישׁוֹן		אני אִישׁוֹן	
אתה תִישׁוֹן	את תִישׁוֹנִי	אתה תִישׁוֹן	את תִישׁוֹנִי
הוא יִישׁוֹן	היא תִישׁוֹן	הוא יִישׁוֹן	היא תִישׁוֹנִי

II. Спряжение в будущем времени неполных глаголов группы פ"י.

לְשֹׁבֵת - сидеть

אנחנו נִשְׁבֵּ		אני אִשְׁבֵּ	
אתה תִשְׁבֵּ	את תִשְׁבֵּי	אתה תִשְׁבֵּ	את תִשְׁבֵּי
הוא יִשְׁבֵּ	היא תִשְׁבֵּ	הוא יִשְׁבֵּ	היא תִשְׁבֵּי

Глаголы לִלְכֹת, לִרְדֹת, לִצְאֹת, לִלְדֹת спрягаются таким же образом.

לְדַעַת - знать

אנחנו נִדְעֵ		אני אִדְעֵ	
אתה תִדְעֵ	את תִדְעֵי	אתה תִדְעֵ	את תִדְעֵי
הוא יִדְעֵ	היא תִדְעֵ	הוא יִדְעֵ	היא תִדְעֵי

Обратите внимание, что все приставки неполных глаголов группы פ"י получают огласовку צִירָה - в возмещение выпавшей начальной буквы корня.

III. Существительное עוֹלָם. У этого существительного есть два значения: первое - вечность, и второе - мир, вселенная. Таким образом, לְעוֹלָם означает "навсегда", "навсегда".

אֲנִי אֶזְכֹּר וְאֶחָ לְעוֹלָם. Я запомню это навсегда.

לְעוֹלָם together with the negative particle לֹא means "never" (never do anything) - in the future time:

Я этого никогда } не забуду.	לא אֶשְׁכַּח זאת לְעוֹלָם. לְעוֹלָם לא אֶשְׁכַּח זאת.
---------------------------------	--

מְעוֹלָם together with the negative particle לֹא means "never" in the past:

Я никогда этого } не слышал.	מְעוֹלָם לא שָׁמַעְתִּי זאת. לא שָׁמַעְתִּי זאת מְעוֹלָם.
---------------------------------	--

IV. כַּמָּה וְכַמָּה. These particles are interchangeable and used in the type of sentences:

Как хорош (какой хороший) } этот человек!	כַּמָּה (כַּמָּה) מְהִי טוֹב הָאִישׁ הַזֶּה!
Как велика его сила!	כַּמָּה (כַּמָּה) מְהִי רַב הַכֹּחַ שֶׁלוֹ!

הַבְּרָכָה שֶׁל הַנְּבִיא

לפני שנים רבות חיו בעיר שונם איש ואשה צעירים. הם היו אנשים טובים מאד, והבית שלהם היה פתוח לכל זר.

בימים האלה חי נביא בשם אלישע. כל פעם שאלישע היה עובר דרך העיר שונם, הוא היה בא אל הבית של האיש והאשה הטובים האלה. שם היה אוכל, שם היה נח ושמ היה ישן.

יום אחד אמרה האשה אל הבעל שלה:

- אני רואה שהאורח שלנו, אלישע, הוא איש קדוש. הבית שלנו קטן, ואין די מקום בשבילו לנות בו. נבנה חדר בשבילו, בחדר נשים מטה, שלחו, כסא ומנורה. כאשר אלישע יבוא העירה, הוא יגור בו וימצא שם מנוחה. שם ישב, שם ינוח ושם יישן.

- את צודקת, ענה הפעל. אני אלה ואבנה תדר בשביל הנביא.
- אתרי זמן קצר, בא אלישע הנביא לעיר שונם. הוא ראה את התדר הקדש שהאיש והאשה בנו בשבילי. הדבר עשה רשם חזק על הנביא.
- מה טובים האנשים האלה, תשב הנביא, ומה טוב לעם ישראל שיש בו אנשים כאלה. אלה ואקרא לאשה, ואשאל אותה אם יש לה בקשה. כאשר האשה באה, אמר לה אלישע:
- לעולם לא אשכח את כל הטוב שעשיתם לי. איה ובמה אני יכול לעזור לכם? האם יש לה בקשה?
- תודה רבה, אמרה האשה, אין אנתנו צרכים דבר. תודה לאל אנתנו בריאים ושלמים.
- אלישע ידע שאין להם בן. הוא חשב רגע ואתרי כן אמר לאשה:
- ישלח לה ה' ברכה מן השמים, ובשנה הבאה תלדי בן.
- וכן היה. לא עברה שנה והאשה ילדה בן. אז ראו האיש והאשה מה רב הכח של אלישע הנביא.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

תרגילים

- (א) ענו במשפטים שלמים:
1. איפה ישן אלישע כאשר היה בא לעיר שונם?
  2. למה רצתה האשה לבנות תדר?
  3. מה שמה האשה בתדר הקדש?
  4. מה היתה הברכה של הנביא אלישע?
  5. איה ראו האיש והאשה את הכח הגדול של הנביא?

(ב) תרגמו:

1. Застра я буду спать до полудня, потому что я не спал хорошо вчера. 2. Если вы (муж.) не будете учить грамматику, вы никогда не будете знать иврита. 3. Потом я сяду в саду и буду читать газету. 4. Я никогда не знал, как велика твоя (муж.) любовь к священной Торе. 5. Пастух со стадом спустится к реке. 6. Она ответила: "У меня только одна просьба. Я хочу родить сына." 7. Они построят дом на горе, у моря. 8. Неделию тому назад пришёл чужой человек и передал мне твоё (жен.) письмо. 9. Мы не можем отдохнуть в этой гостинице. 10. Она должна отдохнуть, потому что она была больна и теперь очень слаба. 11. Я куплю лампу для бабушки, потому что она свою сломала. 12. Он очень слаб, и у него не будет сил идти так далеко. 13. Я (муж.) хочу знать, что со мной случится, если я не отвечу на каждый вопрос. 14. Нет ничего нового в этом мире. 15. Мы уже выучили настоящее и прошедшее время полных глаголов. 16. Как хорошо быть целым и невредимым (целым и здоровым.)!

(ג) שנו את העבר לעתיד:

6. קראתי ספר מעניין.	1. הם ישבו בבית.
7. היא ישנה פה.	2. היא ילדה בת.
8. איפה מצאת את הכסף?	3. הפעל נח אחרי הצהריים.
9. היא יצאה מן החדר.	4. אני סגרת את הדלתות.
10. אתם הלכתם בדרך.	5. מתי בניתם את הבית החדש?

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

שעור כז (27)

подарок	מַתָּנָה (מַתָּנוֹת)	длинный, долгий	אָרְךָ, אָרְכָּה
юноша	נָעָר (נְעָרִים)	Земля Арам (Ирак)	אַרְם
девушка	נְעָרָה (נְעָרוֹת)	земля; страна	אַרְצוֹת (אַרְצוֹת)
дал	נָתַן (לָתַת)	дочь; девочка	בַּת (בָּנוֹת)
раб	עֶבֶד (עֶבְדִים)	рос	גָּדַל (לְגַדֵּל)
черпал	שָׁאָב (לְשָׂאֵב)	верблюду	גָּמַל (גְּמָלִים)
драгоценность;	תְּכֵשִׁיט { תְּכֵשִׁיטִים }	дорога; путь	דֶּרֶךְ
ювелирные изделия		драгоценный сосуд	כֶּלִי יָקָר
много времени, долго	וְזָמַן רַב	Земля Ханаанская	כְּנָעַן
чтобы; с целью	כְּדֵי לְ...	медленно	לְאִט
с большой радостью	בְּשִׂמְחָה רַבָּה	взял	לָקַח (לְקַחַת)
		источник	מַעְיָן (מַעְיָנוֹת)

מִצָּא אִשָּׁה, מִצָּא טוֹב. (מְשָׁלִי יח, 21)

דְּקוּיָה

I. **Глагол לקח**. Этот глагол является правильным в настоящем и прошедшем временах. При этом он является неправильным в инфинитиве и будущем времени. Его инфинитив - לְקַחַת. В будущем времени он спрягается, как глаголы группы פ"ג, теряя первую букву корня. Потеря возмещается тем, что второй корневой согласный получает דגש.

взять; брать - לקחת

	אנחנו נִקַּח		אני אֶקַח
אתה תִּקַּח	אתם תִּקְחוּ	את תִּקְחִי	אתה תִּקְחִי
הוא יִקַּח	הם יִקְחוּ	היא תִּקַּח	הן תִּקְחֶנהּ

II. Глагол נתן из группы "נ"ו. За исключением форм настоящего времени, этот глагол - неправильный. Его инфинитив - לתת. Спряжение в прошедшем и будущем временах выглядит так:

לתת - дать; давать

אנחנו *נתנו		אני נתתי	
אתה נתת	את נתת	אתם נתתם	אתן נתתן
הוא נתן	היא נתנה	הם נתנו	הן נתנו
אני אֶתֵּן		אנחנו נתן	
אתה תתן	את תתני	אתם תתנו	אתן תתנה
הוא יתן	היא תתן	הם יתנו	הן תתנה

*Заметьте, что буква "נ" корня сливается с суффиксом נה ו נו в одну, которая получает דגש.

אנחנו נתנו (= נתנונו)   אתן, הן תתנה (=תתננה)

III. ארץ. Существительное ארץ (земля; страна) огласуется иначе при наличии определённого артикля или предлогов, слившихся с определённым артиклем:

הָאָרֶץ   בְּאֶרֶץ   לְאֶרֶץ

Эти слова - הָאָרֶץ, בְּאֶרֶץ, לְאֶרֶץ - употребляются также идиоматически, когда имеется в виду "страна Израиль".

В прошлом году я был в Израиле. { הייתי בישראל בשנה שעברה.
הייתי בארץ בשנה שעברה.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

אליעזר ורבקה

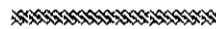
אברהם ושרה היו זקנים כאשר שרה ילדה את יצחק. יצחק גדל והיה לאיש. אברהם ראה שבא הזמן לקחת אשה ליצחק. הוא קרא לאליעזר, העבד שלו, ואמר לו:

- אין אני רוצה לקחת ליצחק אשה מן הבנות הרעות של ארץ כנען. המשפחה שלי באה מארץ ארם. אני רוצה שיצחק יקח אשה משם, ואני מוכן לשלם אותה שמה. אתן לה גמלים ועבדים ואתה תלך לארץ ארם. אני גותן לה ברכה, שה' ישמר אותה בדרך אשר תלך בה, ויתן לה כח לעבד את המדבר הגדול והנורא, ותבוא בשלום לארץ ארם. שם יצור לה ה' למצא אשה טובה ליצחק. גם תכשיטים וכלים יקרים תקח אתה כדי לתת מתנות לנצרה ולהורים שלה.

אליעזר לקח את העבדים, את הגמלים ואת המתנות ויצא לדרך. הוא עבר מדברים ונהרות, ערים וארצות, ובסוף, אחרי ימים רבים, הוא בא אל ארץ ארם. אליעזר ידע שהבנות של העיר באות בערב אל המעיין לשאב מים. לכן, שם אפשר יהיה לפגוש בנות רבות כדי לבחור אשה טובה ליצחק. הוא לא נח אפילו רגע והלך מיד שמה. אליעזר עמד לא רחוק מן המעיין, ולא זו משם זמן רב. פתאום הוא ראה נצרה יפה עולה לאט מן המעיין עם כד מלא מים. הוא הלך מהר אל הנצרה, ואמר לה:

- אני איש זר בארץ הזאת. באתי מדרך ארצה וקשה. עברתי ערים וארצות רבות, אני ציף וצמא. האם תתני לי לשתות טפות אתדות מן הכד שלך?
- בשמחה רבה, ענתה הנצרה. הנה מים בשבילך, וגם אלה ואשאב עוד מים ואתן לגמלים שלך.

הלב הטוב של הנצרה והיפי שלה עשו רשם חזק על אליעזר. היא בודאי תהיה אשה טובה ליצחק, בה חשב אליעזר, וכן היה. הנצרה הזאת היא רבקה, האשה של יצחק, והאם של עשו ויעקב.

תרגילים

א) ענו במשפטים שלמים:

1. למה שלח אברהם את אליעזר לארץ ארם?
2. מה לקח אתו אליעזר?
3. בשביל מי לקח אליעזר את המתנות?
4. למה הלך אליעזר אל המעיין?
5. מדוע חשב אליעזר שהנערה תהיה אשה טובה ליצחק?

ב) תרגמו:

1. Юноша дал ей прекрасный подарок. 2. Какое пальто ты (ж.) возьмёшь в дорогу? 3. Она продала все свои драгоценности, чтобы раздать деньги беднякам. 4. Он приехал в чужую страну, чтобы жить в ней. 5. Мама, какой подарок ты мне дашь, если я буду хорошим мальчишкой? 6. Рабы нашли в пустыне источник.
7. Много времени прошло с тех пор, когда мы вместе учились в школе. 8. Девушки придут с кувшинами черпать воду из реки.
9. Верблюд может много дней жить без воды. 10. Когда ночи длинные, дни коротки. 11. Он прожил долгую жизнь. 12. Я никогда не буду брать денег у родителей, я буду работать в ресторане.
13. Мы дали все наши книги городской библиотеке ("библиотеке города"). 14. Подарки для родителей всегда выбирала моя сестра.
15. Он любит брать, но не давать. 16. Я (ж.) умею ("знаю") читать, но ещё читаю медленно.

ג) שנו את הפעלים הנתונים בעבר לעתיד ואת אלה הנתונים בעתיד לעבר:

1. אני נתתי לו מעטפה.	6. אנחנו לקחנו לחם לדרך.
2. אנחנו נתן לכם מנוחה.	7. הבנות נתנו מתנה להורים.
3. האשה לקחה את הקמח.	8. הנערה נתנה לו סכין.
4. את נתת לי מלון.	9. אקח את הצלחות מן השלחן.
5. האם תתנו להם יין לשתות?	10. איזו ברכה תתני לו?

שְׁעוֹר כַּח (28)

протил	סָלַח (לְסַלֵּחַ) לְ...	шатер; полатка	אָהֵל (אֹהֵלִים)
еда (трапеза)	סְעוּדָה	Бог	אֱלֹהִים
повернулся; }	פָּנָה (לְפָנֹת)	сотворил	בָּרָא (לְבְרָא)
обратился }		(мир; о Боге)	
лицо	פָּנִים ר. ז. ונ.	благословенный	בְרוּךְ, בְרוּכָה
праведник	צְדִיק (צְדִיקִים)	сюда	הֵנָּה
помыл	רָחַץ (לְרַחֵץ)	одолжение, }	טוֹבָה (טוֹבוֹת)
опять	שׁוּב		
час	שָׁעָה (שָׁעוֹת)	очень медленно	לְאִט לְאִט
	הָלַךְ לוֹ ("пошёл себе")	страдал, терпел	סָבַל (לְסַבֵּל)

דַע מֵאִין בָּאתִי, וּלְאֵן אָתָּה הוֹלֵךְ. (פָּרְקֵי אֲבוֹת)

דְּקָדִיק

I. **Повелительное наклонение - צווי**. Повелительное наклонение образуется на основе форм будущего времени: у глаголов во втором лице убираются суффиксы.

1. Повелительное наклонение глаголов **שָׁלְמִים**.

לְשִׁמְעַ			לְגַמֵּר		
צווי	עֲתִיד		צווי	עֲתִיד	
שָׁמַע	תִּשְׁמַע	אתה	גָּמַר	תִּגְמַר	אתה
שָׁמְעִי	תִּשְׁמְעִי	את	גָּמְרִי	תִּגְמְרִי	את
שָׁמְעוּ	תִּשְׁמְעוּ	אתם	גָּמְרוּ	תִּגְמְרוּ	אתם
שָׁמְעֵנָּה	תִּשְׁמְעֵנָּה	אתן	גָּמְרְנָה	תִּגְמְרְנָה	אתן

Замена אָפּ на קײַר в формах единственного числа женского рода и множественного числа мужского рода связано с правилом, согласно которому в начале слова или слога не может быть двух אָפּ подряд.

Тому же правилу следуют в повелительном наклонении те глаголы группы אָפּלײַם, у которых первый корневой согласный - гортанный:

אתן תַּעֲזְרֵנִי	אתם תַּעֲזְרוּ	את תַּעֲזְרִי	אתה תַּעֲזֹר	<u>עתיד</u> :
עֲזְרֵנִי	עֲזְרוּ	עֲזְרִי	עֲזֹר	<u>צווי</u> :

Даже когда первый корневой согласный в ед. числе жен. р. и мн. ч. муж. р. огласован с אָפּ, в повелительном наклонении он получает огласовку קײַר, потому что אָפּ на самом деле стоит вместо אָפּ-רײַ (см. урок 23).

Когда второй корневой у אָפּלײַם гортанный, например, אָפּלײַם לְצַחֵק לְשׂאֵל, первый корневой в ед. ч. жен.р. и мн. ч. муж. р. в повелительном наклонении получает огласовку אָפּ. Первым гласным является אָפּ, вместо קײַר, из-за ассимиляции к следующему за ним רײַ:

שׂאֵל	<u>צווי</u>	תַּשְׂאֵל	אתה	<u>עתיד</u>
שׂאֵלִי		תַּשְׂאֵלִי	את	
שׂאֵלוֹ		תַּשְׂאֵלוֹ	אתם	
שׂאֵלְנָה		תַּשְׂאֵלְנָה	אתן	

2. פײַ статичных глаголов группы פײַ:

לישן				
יִשָּׁן	<u>צווי</u>	תִּישָׁן	אתה	<u>עתיד</u>
יִשָּׁנִי		תִּישָׁנִי	את	
יִשָּׁנוּ		תִּישָׁנוּ	אתם	
יִשָּׁנָה		תִּישָׁנָה	אתן	

3. פ"י непольных глаголов группы צווי:

לדעת			לשבת		
צווי	עתיד		צווי	עתיד	
דע	תדע	אתה	שב	תשב	אתה
דעי	תדעי	את	שבי	תשבי	את
דעו	תדעו	אתם	שבו	תשבו	אתם
דענה	תדענה	אתן	שבנה	תשבנה	אתן

4. ע"ו - ע"י глаголов групи צווי:

לשים			לקום		
צווי	עתיד		צווי	עתיד	
שים	תשים	אתה	קום	תקום	אתה
שימי	תשימי	את	קומי	תקומי	את
שימו	תשימו	אתם	קומו	תקומו	אתם
שמנה	תשמנה	אתן	קמנה	תקמנה	אתן

5. ל"ה глаголов группы צווי:

לעשות			לקנות		
צווי	עתיד		צווי	עתיד	
עשה	תעשה	אתה	קנה	תקנה	אתה
עשי	תעשי	את	קני	תקני	את
עשו	תעשו	אתם	קנו	תקנו	אתם
עשנה	תעשנה	אתן	קנינה	תקנינה	אתן

Обратите внимание, что в повелительном наклонении во втором лице ед. ч. второй корневой согласный получает огласовку צִירָה - עִשָּׂה - вместо סָגוּל, чтобы удлинить слог.

6. פ"נ глаголов группы צווי:

לנסע		לנפל	
צווי	עתיב	צווי	עתיב
סע	אתה תסע	נפל	אתה תפל
סעי	את תסעי	נפלי	את תפלי
סעו	אתם תסעו	נפלו	אתם תפלו
סענה	אתן תסענה	נפלנה	אתן תפלנה

Обратите внимание, что первый корневой согласный "נ" в повелительном наклонении появляется снова, за исключением тех глаголов, у которых последний корневой согласный - פ или ע.

7. לקחת и לתת глаголов צווי:

לקחת		לתת	
צווי	עתיב	צווי	עתיב
תן	אתה תתן	קח	אתה תקח
תני	את תתני	קחי	את תקחי
תנו	אתם תתנו	קחו	אתם תקחו
תנה	אתן תתנה	קחנה	אתן תקחנה

II. Отрицательная форма повелительного наклонения. Эта форма образуется путем прибавления частицы אל к глаголу в будущем времени.

דוד, אל תכתב אף המכתב.   דוד, אל תכתבי אותי!
 Рут, не забывай меня!

III. Будущее время в роли повелительного наклонения. В разговорном иврите будущее время часто выполняет функции повелительного наклонения.

תלמידים, תלמדו את השיר על פת.   Ученики, выучите это стихотворение наизусть.

IV. Инфинитив в роли повелительного наклонения. Иногда функции повелительного наклонения выполняет инфинитив, особенно, когда речь идет о кратких командах:

Сядь! (Сядьте!)   **לִשְׁבֹּת!**

Для образования отрицательной формы в данном случае употребляется частица **לֹא**:

Не садись! (Не садитесь!)   **לֹא לִשְׁבֹּת!**

Инфинитив в роли повелительного наклонения может употребляться безотносительно к роду и числу.

V. Отрицательные приказы (заповеди) в Библии.
В Библии **לֹא** вместо **לֹא־לְךָ** употребляется для выражения вечных запретов:

Не укради.   **לֹא תִגְנוֹב**

VI. Выражение **לֹא הָלַךְ לוֹ.** Глагол **הָלַךְ** с предлогом **לוֹ** в сочетании с личным местоимением означает "ушел"; "пошел себе".

Он ушел ("пошел себе").   **הוּא הָלַךְ לוֹ.**

Она уйдет.   **הִיא תֵלֵךְ לָהּ.**

Уходи (-те)!   **לֵךְ לְךָ! לְכֹוּ לְכֹסוּ לְכַנְּהוּ לְכֹוּ!**

אברהם והזקן

- אברהם העברי היה איש צדיק. האהל של אברהם עמד על-יד הדרה. האהל שלו היה תמיד פתוח לאורחים. אברהם היה נותן אכל ומים לכל איש נר שהיה עובר בדרה. הוא לא היה שואל את האורח מאין הוא בא ולכן הוא הולך. כאשר האורח היה נותן לו תודה, אברהם היה אומר:
- אל תתן תודה לי. תן תודה לה'. ה' ברא את הארץ ואת כל אשר בה.
  - ביום חם אחד עבר איש זקן וחלש על-יד האהל של אברהם. הבגדים שלו היו מלאים חול לבן, והוא הלך לאט לאט. אברהם פנה אל הזקן, ואמר לו:
    - בבקשה, אל תעבר מפה. בוא לאהל שלי, רחץ את הרגליים ונית מעט.
    - הזקן היה ציף מאד, ולא היה לו כח ללכת הלאה. הוא הלך בשמחה רבה אל האהל. אברהם שאב מים מן המעיין וניתן לזקן לרחץ את הפנים ואת הרגלים. אחרי שהזקן רחץ את הפנים ואת הרגלים, אמר לו אברהם:
      - עכשו שב, אכל ושתה מכל מה שה' נתן לי.
      - הזקן אמר לו תודה וישב לאכל. אז אמר אברהם לזקן:
        - אל תתן תודה לי. תן תודה לה', כי הוא ברא את האכל הזה שאתה אוכל.
        - הזקן צחק ואמר:
          - איך אפשר לתת תודה לאל שלא רואים אותו? אין אני רואה את האל שלך, איך אתן לו תודה?
          - אברהם כעס ושלח את הזקן מן האהל, ואמר לו:
            - צא מפה! ואל תבוא שוב הנה!
            - הזקן קם, עזב את האהל והלך לו.
            - אז שמע אברהם קול קורא מן השמים:
              - שמע, אברהם, את הזקן הזה סבלתי שנים רבות, ואתה לא יכול לסבל אותו אפילו שעה אחת?!
              - מיד רץ אברהם אחרי הזקן, ומצא אותו הולך בדרה.

- סלח לי! אמר לו אברהם, עשה לי טובה, שוב אל האהל וגמור את הסעודה.
  - אני רואה שטעיתי, אמר הזקן, אתה באמת איש צדיק וקדוש. ברוך תהיה, וברוך האלהים שלך.
- והזקן שב יחד עם אברהם אל האהל.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

תרגילים

א) ענו במשפטים שלמים:

1. איפה עמד האהל של אברהם?
2. מה היה נותן אברהם לאורחים?
3. מה היה אומר אברהם לכל אורח שהיה נותן לו תודה?
4. מדוע אמר אברהם לזקן "צא מפהו"?
5. מתי רץ אברהם אחרי הזקן?

ב) תרגמו:

1. (Этот) праведник всегда ел только один раз в день.
2. Когда мои родители прибыли в Израиль, они жили в палатке.
3. Рут, сделай мне одолжение, сходи ещё раз в магазин и купи мне хлеба.
4. Пожалуйста, прости (ж.) меня, я забыл твою газету в ресторане.
5. Бог сказал Аврааму: "Уходи из этой страны!"
6. Не покидай (муж.) меня!
7. Авраам обратился к незнакомцу и сказал: "Пожалуйста, иди сюда!"
8. Она благословенна хорошими сыновьями.
9. Бог сотворил небо и землю.
10. Терпеть (я; жен.) не могу его лицо.
11. Они (муж.) много страдали в жизни.
12. Беги (жен.) быстро домой, уже очень поздно.
13. Возьми (жен.) этот

портфель и отдай его твоему брату. 14. Вымойте (муж.) руки и идите за стол есть. 15. Вчера я много часов работал в поле. 16. Не работай (жен.) так тяжело, отдохни минутку.

ג) שנו את העתיד לצווי:

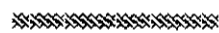
1. אתה תקנה ספרים.	7. את תשתי יין.
2. את תפתחי את החלון.	8. אתם תסעו לישראל.
3. אתם תשובו הביתה.	9. את תצעקי בקול גדול.
4. אתה תקח אכל.	10. אתן תסגננה את הדלתות.
5. אתם תשובו בגן.	11. תתנו לה מנוחה.
6. אתה תעשה לי טובה.	12. אתה לא תישן באהל.

שעור כט (29)

поездка, } путешествие	נסיעה (נסיעות)	тоже, также никто	אף=גם אף אחד לא
ворвался, вспыхнул	פרץ (לפרוץ)	в течение	במשך
смех	צחוק	высокий - ая	גבוה, גבוהה
покупка	קנייה (קניות)	беспокоился	דאג (לדאג)
прыжок	קפיצה (קפיצות)	толкнул	דחף (לדחוף)
зов, чтение	קריאה (קריאות)	выход	יציאה (יציאות)
бег	ריצה (ריצות)	что-то; } что-нибудь	מה שהוא=משו
поезд	רכבת (רכבות)	продажа	מכירה (מכירות)
питье, напиток	שתיה (שתיות)	находка, } дешевка	מצאה (מצאות)
станция	תחנה (תחנות)	внешность	מראה (מראות)
яблоко	תפוח (תפוחים)	вид, панорама	
скоро, ещё немного... в конце концов, } наконец	עוד מעט ו... סוף סוף		

הלב יראה מה שלא תראה העין. (מספרות יה"ב)

דקדוק

הפעולה - פועל - отглагольное существительное. В иврите есть несколько видов имен существительных. Отглагольные существительные делятся на различные группы.

1. Для глаголов групп פ"נ, פ"י, פ"ל модели их таковы:

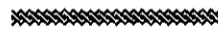
אֲיָאָה - אֲיָאָה
стояние - עמידה (עמד) - спуск - ירד (ירד) - падение - נפל (נפל)
чтение - קרא (קרא)

2. Для глаголов группы л"ה модели отглагольного существительного таковы:

אֲיָאָה - אֲיָאָה
подъём, восхождение - עליה (עלה) - видение, зрение - ראה (ראה)

3. Для глаголов групп ו"ו - ו"ו модель отглагольного существительного такова:

אֲיָאָה - אֲיָאָה
пение - שיר (שיר) - вставание - קים (קים)

"תבן שלי!"

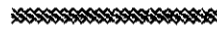
אם אחת נסעה ברקבת עם תבן שלה. פעמים רבות במשך הנסיעה אמר הילד לאם:

- אמא, אני רוצה לשתות, אני צמא מאד.
- אני רוצה שאתה סובל, אבל מה אני יכולה לעשות? אין פה אף טפה של מים לשתיה. עוד מעט ונבוא לתתנה, ושם יש הרבה דברים למכירה. באשר גרד מן הרקבת, נעשה קניות ונקנה גם משהו לשתות. גם אקנה לה תפוחים וגלידה.

סוף סוף, אחרי נסיעה של שעה, הרקבת באה לתתנה. הילד ירד בקפיצה מן הרקבת. התתנה היתה מלאה אנשים. האנשים דחפו זה את זה. רבים רצו אל הרקבות, ורבים רצו אל המוניות שעמדו בשורה ארבה על יד התתנה.

האם קראתה:

- אורי, צמדו! לאן אתה רץ? אורי, איפה אתה?
אבל הרעש בתחנה היה גדול, והילד לא שמע את הקריאות של האם.
האם ירדה מהר מן הרכבת אבל לא ראתה את אורי. היא פנתה אל כל איש
שהיא ראתה, ושאלה:
- סליחה, אולי ראית את הבן שלי?
אף אחד לא שם לב לשאלה שלה.
אחרי ריצה מאיש לאיש, היא ראתה שוטר גבוה עומד על-יד היציאה. היא
פנתה אל השוטר בקול רועד:
- אולי ראית את הבן שלי?
- בבקשה, גברת, אמרי לי מה המראה של הבן שלך.
- הוא ילד יפה מאד, ענתה האם. אין ילד יפה בעולם כמו הבן שלי.
השוטר פרץ בצחוק ואמר:
- אל תדאגי, גברת. נמצא את "המציאה" שלך בריא ושלם.

תרגילים

(א) ענו במשפטים שלמים:

1. מה רצה הילד במשך הנסיעה?
2. מה עשה הילד כאשר הרכבת באה לתחנה?
3. מדוע לא שמע הילד את הקריאה של האם?
4. איפה צמד השוטר?
5. מדוע צחק השוטר?

ב) תרגמו:

1. Иногда в этом магазине можно найти дешевки.
2. Не толкай (муж.) меня , в поезде достаточно места для всех.
3. Никто не знает, что случится завтра.
4. Он женится (возьмёт себе жену) в течение этого года.
5. На станции есть несколько выходов.
6. Из моего окна я (жен.) могу видеть красивую панораму.
7. Во время нашего долгого путешествия мы встретили много интересных людей.
8. Он очень умный мальчик - он научился читать в течение одной недели.
9. Он одним прыжком сошёл с поезда.
10. Эта вода хороша только для умывания, но не для питья.
11. Что он сказал тебе, что ты разразилась смехом?
12. Многие люди обращаются к Богу, когда они больны.
13. Бег - хорошее упражнение для каждого.
14. Ты голодна? Скоро я дам тебе что-нибудь поесть.
15. Погода была ужасная, и поэтому мы беспокоились, что поезд не придет вовремя.
16. В этом лесу много высоких деревьев.

א

Образуйте отглагольные существительные из следующих глаголов и переведите их на русский. Например: **לפגש - פגישה** - встреча

לְבַנוֹת .11	לְמַכּוֹר .6	לְשָׁמֵץ .1
לְבַחֵר .12	לְקַנּוֹת .7	לְסַגֵּר .2
לְבַדֵּק .13	לְסַלֵּחַ .8	לְפַתּוֹחַ .3
לְשׁוֹב .14	לְשִׁבַּח .9	לְנַגֵּץ .4
לְזַרֵּק .15	לְדַצֵּחַ .10	לְאַכֵּל .5

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

שעור ל (30)

иголка	מחט (מחטים) ג.	дядя	דוד (דודים)
чудесный - ая	נפלא, נפלאה	тётя	דודה (דודות)
считал	קפד (לקפד)	нитка	חוט (חוטים)
поговорка, } пословица }	פתגם (פתגמים)	вернулся	חזר (לחזר)
лето	קיץ	повторил	חזר על
голова, начало	ראש (ראשים)	портной	תיט (תיטים)
существительное	שם עצם	день рождения	{ יום הולדת (ימי הולדת)
радостный, весёлый	שמח, שמחה	тяжёлый (груз) - ая	כבד, כבדה
шил	תפר (לתפור)	карман	כיס (כיסים)
никогда	{ אף פעם לא = מעולם לא; לעולם לא		

התפנית לא נופל רחוק מהעץ. (פתגם צממי)

דקדוק

I. **Притяжательные суффиксы имен существительных - שמות עצם**. Вместо притяжательных местоимений *שלי, שלי* ("мой", "твой") можно воспользоваться личными суффиксами, которые в сочетании именем существительным будут указывать на его принадлежность, то есть выполнять притяжательные функции.

1. Односложные существительные с полным гласным, например:

(דוד, בול, לוח, כיס) *דוד, בול, לוח, כיס*

не поддаются никаким внутренним изменениям при добавлении суффиксов.

הדוד שלי = הדודי
 הדוד שלי = הדודה
 הדוד שלי = הדודי
 הדוד שלי = הדודה

הדוד שלי = הדודי
 הדוד שלי = הדודה
 הדוד שלי = הדודי
 הדוד שלי = הדודה

כיס: כיסי כיסה כיסו כיסה
 כיסנו כיסכם כיסו כיסו כיסו

בול: בולי בולה בולה בולה
 בולנו בולכם בולכם בולכם

2. В двусложных существительных женского рода, оканчивающихся на ה, когда первый слог имеет полный гласный

כִּי־א, אִי־א, אִי־א
 конечная "ה" заменяется на "ת".

הדודה שלי = הדודתי
 הדודה שלי = הדודתי
 הדודה שלי = הדודתי
 הדודה שלי = הדודתי

הדודה שלי = הדודתי
 הדודה שלי = הדודתי
 הדודה שלי = הדודתי
 הדודה שלי = הדודתי

3. При изменении существительных мужского рода, оканчивающихся на ךּ, ךּ" выпадает.

מוֹרֶה: מוֹרֵי מוֹרֵה מוֹרֶה מוֹרּוּ מוֹרֶה
מוֹרְנוּ מוֹרְכֶם מוֹרְכוֹן מוֹרְם מוֹרְן

- II. מַפְּיָק. Обратите внимание на точку в букве ךּ" в третьем лице женского рода. Эта точка называется מַפְּיָק. Окончание ךּ" означает притяжательность, а не окончание женского рода имени существительного.

тётя	דוּרָה	учительница	מוֹרֶה
её дядя	דוּרָהּ	её учитель	מוֹרֶהּ

- III. Определённость существительного с притяжательным суффиксом. Когда имя существительное имеет притяжательный суффикс, это уже говорит о его определённости и, следовательно, нет необходимости в определённом артикле ה. Поскольку речь идет об определённом имени существительном, ему должна предшествовать частица הַ в том случае, когда данное существительное играет в предложении роль прямого дополнения.

Я вижу моего дядю.	{	אֲנִי רואָה אֶת הַדוּד שְׁלִי.
		אֲנִי רואָה אֶת דוּדִי.

- IV. Прилагательные, относящиеся к существительным с притяжательными суффиксами. Когда существительное с притяжательным суффиксом сопровождается прилагательным, это прилагательное требует определённого артикля. Прилагательное не получает притяжательных суффиксов.

Мой добрый дядя	דוּדִי הַטוֹב	=	הַדוּד הַטוֹב שְׁלִי
Моя дорогая тётя	דוּרָתִי הַיָּקְרָה	=	הַדוּרָה הַיָּקְרָה שְׁלִי

*****

חלום של חיט

הדוד של דן היה חיט. יום אחד בא דן אל דודו, ואמר לו:

- דודי, היום יום ההולדת שלי. אני כבר נער גדול, ואני רוצה להיות חיט.
- יום הולדת שמח! קרא הדוד. יש לי מתנה בשבילך. אני רוצה שגדלת הרבה
במשך השנה שעברה, ולכן אני מוכן להיות מורה. זאת היא המתנה שלי.
ועכשיו אני רוצה לדעת אם אתה זוכר את החלום שחלמת בלילה שעבר.

הנער חשב רגע, וענה:

- הנה חלומי. היה יום חג. רציתי לצאת לרחוב. רחצתי את הנדנדים ואת
הפגיוס. תבשתי את הכבוע. לקחתי את מעילי הארץ, והנה המעיל כבד מאוד.
שמתי את ידי בכיס, והנה כיסי מלא כסף. הייתי שמח מאוד. ספרתי את
הכסף. קפצתי משמחה וקראתי: "אני עשיר!"

- חלום נפלא! אמר הדוד. אף פעם לא חלמתי חלום כזה. בוא הנה מחר.
לשתתת חור דן אל דודו. החיט חזר על שאלתו:

- דן, מה היה חלומך בלילה שעבר?

- הנה חלומי, ענה הנער. אחרי הצהריים חזרתי הביתה. הלכתי אל הגן. בגן
ראיתי עץ גבוה. העץ היה מלא תפוחים. רציתי לאכול תפוח. עליתי על העץ,
והנה אני רוצה שהתפוחים הם לא תפוחים פשוטים, אלא הם של זהב. הייתי
שמח מאוד.

- חלום מעניין! אמר הדוד. אף פעם לא חלמתי חלום כזה. דן, בוא הנה מחר.

לשתתת חזר דן אל דודו. החיט חזר על שאלתו:

- דן, מה היה חלומך בלילה שעבר?

הנער חשב רגעים אחדים, וענה:

- הנה חלומי: היה יום יפה בקיץ. קמתי בשעה מקדמת, וישבתי לתפור בגד.
חלון היה פתוח. הקולות של החברים שלי, שעמדו על המדרגה בחוץ, חדרו
דרך החלון. החברים קראו לי, אבל בכל זאת לא וזתי מן המקום, ולא עזבתי

שעור ל

---

11. Мальчик был счастлив, когда портной дал ему иголku и нитку.
12. Над моей головой - тяжёлая туча.
13. Я рад, что ты прочла моё стихотворение.
14. На следующий день мальчики вернулись к своему дяде.
15. Моя тётя преподнесла (дала) мне дорогой подарок к моему дню рождения.
16. На нашей улице стоит большая (высокая) статуя великого поэта.

(ג)
Образуйте существительные с притяжательными суффиксами вместо притяжательных местоимений:

1. הכיס שלהם.
2. הרחוב שלכם יפה.
3. הסוף שלו היה רע.
4. באור שלה נראָה אור.
5. קחי את החוט שלה.
6. לבשתי את המעיל החדש שלי.
7. התלום שלה מענין.
8. הדודה היקרה שלי גרה בירושלים.
9. היום שלנו ארה.
10. שלחתי לה את התודה שלי.
11. הצחק שלה עצוב.
12. הקול שלו נפלא.

שְׁעוֹר לֹא (31)

רוּתִיב	נָגַד	דְּוֹרֵעַ	אַרְמוֹן (אַרְמוֹנוֹת)
פּרִיָּאָתְנִי, פּרִיָּאָתְנִי נְעִים, נְעִימָה (לְנִשְׁק)	נְעִים, נְעִימָה	בְּמִסְתּוֹ	בְּמִקּוֹם
פּוֹעֵלֹוּוּ	נִשְׁק (לְנִשְׁק)	סְלֵזָה	דְּמָעָה (דְּמָעוֹת)
יִסְפַּאֲנִיָּה	סְפַרְד	דְּוֹר	חֲצָר (חֲצָרוֹת).נ.
אַרַב	עֲרַבִי (עֲרַבִים)	רֵזַל	חָתַךְ (לְחַתֵּךְ)
פּרִיָּאָז	פְּקוּדָה (פְּקוּדוֹת)	דְּרוּג	יָדִיד (יָדִידִים)
עָחַל בְּרִיחֹם	רָכַב (לְרַכֵּב)	עִבְרִי	יְהוּדִי (יְהוּדִים)
בִּזְרִי; מִנִּיִּסְטְר	שָׂר (שָׂרִים)	פּרִיָּאָם, חֶסֶתְנִי - אָה	יָשָׁר, יְשָׁרָה
סְלָוָה בּוֹגּוּ!	בְּרוּךְ הָשֵׁם	פּרִיָּאָם	יָשָׁר
("בְּלֹגְסֹלֵוֵנִי יִמְיָ")		גְּנֵו	כַּעַס
כַּכּ פּוֹבִיבָעִשׁ? (כּ מִזְּךְ.)	מָה שְׁלוֹמְךָ?	יָזֵק (בּ רִזְנ. זְנָח.)	לְשׁוֹן (לְשׁוֹנוֹת).
כַּכּ פּוֹבִיבָעִשׁ? (כּ זְנָח.)	מָה שְׁלוֹמְךָ?	סְלֻחָה,	מְקַרָּה (מְקַרִים)
סְלֻחָתְךָ	לְשִׁמְעַ בְּקוֹל	פּרִיָּאָשְׁטִיבִיבֵי	
		סְלֻחָתְךָ	בְּמְקַרָּה

מִוֹת וְחַיִים בְּיַד לְשׁוֹן. (מְשַׁלִּי יִח, 21)

דְּקוּדָה

I. דְּוִסְלֹזְנִיבֵי סְוִשְׁטִיבִילִיבֵי בְּסֻחֶתָנִיבֵי סְוִפִּקְסִים.

1. עִסִּי בְּ דְּוִסְלֹזְנִיבֵי סְוִשְׁטִיבִילִיבֵי פִּרְוִי סְלֹג יִמְעֵי אָגְלוֹסוֹבְקָה פְּתָהּ אִלִּי חִירִיק, א בִּוּ בְּרִוּוֹם יִמְעֵטְסָה פִּלְנִיבֵי גְּלַסְנִיבֵי, נִפְרִימֵר:

חִלּוֹן   תְּפִיחָה   סְכִינָה   שְׁעוֹר   צְפוּרָה

то в сочетании с притяжательными суффиксами огласовка этих слов не претерпевает каких-либо изменений.

חלון: חלונִי חלונֶה חלונֵה חלונֵי חלונֵי
חלונֵנו חלונֵכם חלונֵכן חלונֵם חלונֵן

2. Если в двусложном существительном первый слог имеет огласовку קָמָה, а во втором имеется полный гласный, например:

יְדִיד אָהוּב שְׁלוֹם

то קָמָה заменяется на קָמָה, а второй гласный остаётся без изменений. Замена объясняется перемещением ударения со второго слога на третий:

יְדִידִי = הַיְדִיד שְׁלִי

Если первый корневой согласный - гортанный, то קָמָה заменяется на קָמָה-קָמָה.

שְׁלוֹם: שְׁלוֹמִי שְׁלוֹמֶה שְׁלוֹמֵה שְׁלוֹמֵי שְׁלוֹמֵי
שְׁלוֹמֵנו שְׁלוֹמֵכם שְׁלוֹמֵכן שְׁלוֹמֵם שְׁלוֹמֵן

אָדוּן: אָדוּנִי אָדוּנֶה אָדוּנֵה אָדוּנֵי אָדוּנֵי
אָדוּנֵנו אָדוּנֵכם אָדוּנֵכן אָדוּנֵם אָדוּנֵן

- II. נָגַד (против) в сочетании с суффиксами личных местоимений:

נָגַדְתִּי נָגַדְתָּ נָגַדְתָּה נָגַדְתָּם נָגַדְתֶּם
נָגַדְתִּינוּ נָגַדְתֶּם נָגַדְתֶּכן נָגַדְתֶּם נָגַדְתֶּן

III. **Выражение "מה שלומך?".** Это выражение соответствует русскому "как поживаешь?". В его основе слово שלום, которое на иврите означает не только мир, но и благополучие, благосостояние.

Соответствующим образом строится и ответ:

Я поживаю ("моё благополучие") хорошо.	שלומי טוב.
Они поживают ("их благополучие") хорошо.	שלומם טוב.
Он поживает ("его благополучие")	שלומו לא כל כך טוב.
не так уж хорошо.	

IV. **Предлог ... ב.** Этот предлог в сочетании с существительным обычно содержит ответ на вопрос "где?" или "когда?":

Я нашёл деньги на дороге.	אני מצאתי כסף בדרך.
Я встретил его по дороге в школу.	פגשתי אותו בדרך אל בית הספר.
Он придёт в субботу.	הוא יבוא בשבת.
Мы не работаем по праздникам.	אנחנו לא עובדים בחגים.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

לשון רעה

לפני שנים רבות חי בארץ ספרד איש יהודי בשם שמואל הנגיד. שמואל היה חכם וישר. הוא היה שר חשוב בתצר של המלך של ספרד. יום אחד בא שמואל אל הארמון לראות את המלך. - מה שלומך, ידידי? שאל אותו המלך. מדוע הפגנים שלך כל כך עצובים היום?

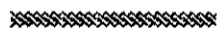
- אדוני המלך, בדרך לארמון קרה לי מקרה לא נעים.
- מה קרה? שאל המלך.
- רכבתי ברחוב, ופתאום שמעתי איש צועק: "מנת לשמואל היהודי?"
- האם אתה יודע מי הוא האיש הזה?
- כן. הוא משורר ערבי עני.
- אל תהיה עצוב. תתן את לשונו הרעה, ולא יהיה לך מה לדאג! קרא המלך בשקט.
- בלב כבד חזר שמואל בערב הביתה. הוא ישב וחישב על המקרה שקרה לו בבקר, ועל הפקודה של המלך. פתאום הוא קם ממקומו, הלך אל הארון ולקח מעטפה, שהיה בה כסף. הוא ספר את הכסף, שם אותו בכיסו, והלך ישר אל הבית שבו גר המשורר הערבי.
- אני יודע שאתה עני, אמר שמואל למשורר, ולי יש, ברוך השם, עשר רב. בבקשה, קח את הכסף הזה. לך וקנה אכל, נרות ובגדים בשביל המשפחה שלך.
- דמעות עמדו בעיניו של המשורר. הוא נשק את הידים של שמואל, ואז אמר:
- תודה רבה. עכשו אני רואה ששעית. אתה באמת איש נפלא וצדיק. לעולם לא אשכח את הצדקה שעשית עמי. סלח לי על הדברים הרעים שאמרתי נגדך הבקר.
- אתרי ימים אחדים רכבו המלך ושמואל ברחובות של העיר. היה מזג-אוויר נפלא. הרחובות היו מלאים אנשים ושוטרים. האנשים דחפו זה את זה כדי לראות את המלך, והרעש גדל משעה לשעה.
- פתאום שמעו קול:
"ברכות למלך! ברכות לשמואל היהודי!"
האם אתה יודע מי האיש הזה? שאל המלך.

III. Выражение "מה שלומך?". Это выражение соответствует русскому "как поживаешь?". В его основе слово שלום, которое на иврите означает не только мир, но и благополучие, благосостояние.
 Соответствующим образом строится и ответ:

Я поживаю ("моё благополучие") хорошо.	שלומי טוב.
Они поживают ("их благополучие") хорошо.	שלומם טוב.
Он поживает ("его благополучие") не так уж хорошо.	} שלומו לא כל כך טוב.

IV. Предлог ...א. Этот предлог в сочетании с существительным обычно содержит ответ на вопрос "где?" или "когда?":

Я нашёл деньги на дороге.	אני מצאתי כסף בדרך.
Я встретил его по дороге в школу.	פגשתי אותו בדרך אל בית הספר.
Он придёт в субботу.	הוא יבוא בשבת.
Мы не работаем по праздникам.	אנחנו לא עובדים בתגים.

לשון רעה

לפני שנים רבות חי בארץ ספרד איש יהודי בשם שמואל הנגיד. שמואל היה חכם וישר. הוא היה שר חשוב בתצר של המלך של ספרד. יום אחד בא שמואל אל הארמון לראות את המלך.
 - מה שלומך, ידידי? שאל אותו המלך. מדוע הפנים שלך כל כך עצובים היום?

- בן, ענה שמואל. זה הוא המשורר הערבי העני.
- מדוע לא שמעת לפקודתי? מדוע לא תתכת את לשונו? קרא המלך בכעס.
- אדוני המלך, ענה שמואל, לא עשיתי דבר נגד פקודתה. שמעתי בקולך ופשיתי כמו שאמרת. פקודתך היתה לחתך את לשונו הרעה. כך עשיתי. תתכתי את לשונו הרעה, ובמקומה נתתי לו לשון טובה.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

תרגילים

(א) ענו במשפטים שלמים:

1. מי היה שמואל הנגיד?
2. מה שמע שמואל בדרך לארמון?
3. מה היתה הפקודה של המלך?
4. מה עשה שמואל באשר חזר הביתה בערב?
5. איך "חתך" שמואל את הלשון הרעה של הערבי?

(ב) תרגמו:

Дайте, где нужно, существительные с притяжательными суффиксами:

1. Двери твоего (жен.) шкафа всегда открыты.
2. Мы (муж.) рады слышать, что она поживает хорошо.
3. Мужчина в гневе сказал официанту: "Ты дал мне воду вместо вина."
4. Наш хороший друг жил в Испании много лет.
5. Все его любят, потому что он очень честный человек.
6. Английский - трудный язык.
7. Дом человека - его дворец.
8. Слава Богу, он поживает хорошо.
9. Царь дал приказ своему министру.
10. Дан, иди прямо к портному, не стой во дворе.
11. Я нарезал хлеб на маленькие кусочки и дал их моей птице.

12. За лето ("в течение лета") с нами случилось много приятных происшествий. 13. Что с тобой (жен.) случилось? Почему у тебя в глазах слёзы? 14. Евреи живут почти в каждой стране мира. 15. Когда араб хочет пересечь ("перейти") пустыню, он едет на верблюде. 16. Что ты (муж.) имеешь против меня?

א

Прибавьте к существительным притяжательные суффиксы.

הַיָּדִיד שְׁלֶךָ .7	הַתְּפוּחַ שְׁלֶהֶם .1
הַתּוֹרָה שְׁלָנוּ .8	הָאָרוֹן שְׁלַכֶם .2
הַמָּקוֹם שְׁלָהֶם .9	הַתְּכַשִּׁיט שְׁלָכֶן .3
הַסִּבִּין שְׁלוֹ .10	הַשַּׁעוֹר שְׁלָנוּ .4
הָאָרְמוֹן שְׁלָהּ .11	הָאֲחוֹת שְׁלָכֶן .5
הַרוּצָה שְׁלִי .12	הַלְּשׁוֹן שְׁלָהּ .6

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

שְׁעוֹר לֵב (32)

сажал лес	יָצַר (לְיַצֵּר)	автобус	אוטובוס (אוטובוסים)
адрес	כְּתוּבָה (כְּתוּבוֹת)	Эйлат	אֵילַת
Негев	נֶגֶב	США	אַרְצוֹת הַבְּרִית
рассказал	סָפַר (לְסַפֵּר)	навестил (кого-либо)	בִּקֵּר (לְבַקֵּר) אֶת
занят - а	עָסוּק, עָסוּקָה	посетил (что-либо) ...	בִּקֵּר (לְבַקֵּר) בְּ...
Пасха	פֶּסַח	визит	בִּקּוּר (בְּקוּרִים)
фрукт; плод	פְּרִי (פְּרוֹת)	просил	בָּקַשׁ (לְבַקֵּשׁ)
киббуц	קִבּוּץ (קְבוּצִים)	благословил	בָּרַךְ (לְבָרֵךְ)
получил	קָבַל (לְקַבֵּל)	вырастил	גָּדַל (לְגַדֵּל)
описал	תָּאָר (לְתַאֵר)	разговаривал	דִּבֶּר (לְדַבֵּר)
иммигрировать в Израиль	לְעֵלוֹת לְאֶרֶץ	привет	{ דְּרִישַׁת שְׁלוֹם { (דְּרִישוֹת שְׁלוֹם)
случайно	בְּמִקְרֵה	пионер	תְּלוּז (תְּלוּזִים)
		отпуск, каникулы	חֲפֵשָׁה (חֲפֵשׁוֹת)

הִנֵּה מָה טוֹב וְיָמָּה נְעִים שָׁבַת אַחִים גַּם יַחַד. (תהילים קל"ג, ו')

דְּקִדּוּק

פֶּעַל. Основа глагола в иврите предстаёт в различных конструкциях - בְּנִינִים. Названиями для различных בְּנִינִים служит форма слова פֶּעַל ("глагол") с огласовкой в третьем лице единственного числа в прошедшем времени соответствующей конструкции. Например:

הוא נָמַר - פֶּעַל

הוא דִּבֶּר - פֶּעַל

Каждый **בְּנֵי** выражает особую ипостась глагола, используя одну и ту же основу. Это станет понятнее по мере изучения каждого **בְּנֵי**. До сих пор мы изучали глаголы лишь одного **בְּנֵי** - **פָּעַל**. Сейчас мы приступим к изучению глаголов другого **בְּנֵי** - **פָּעַל**

Конструкция **פָּעַל** обычно придаёт действию усилительный оттенок; можно было бы даже назвать этот **בְּנֵי** "усилительным". Однако со временем усилительный оттенок некоторых глаголов был утрачен, они приобрели просто иной смысл, однако грамматическая их форма сохранилась, и они по-прежнему принадлежат к усилительной конструкции.

сломать	-	לְשַׁבַּר	разбить вдребезги	-	לְשַׁבַּר
считать	-	לְסַפֵּר	рассказать	-	לְסַפֵּר

I. Инфинитив глаголов группы **פָּעַל в **שְׁלֵמִים**:**

לְשַׁבַּר - לְסַפֵּר

1. Префикс "ל" имеет огласовку **שְׁוָא**.
2. Первый корневой согласный имеет огласовку **פְּתַח**.
3. Второй корневой согласный получает **שְׁוָא** и огласовку **פְּתַח**.

II. Спряжение глаголов группы **שְׁלֵמִים конструкции **פָּעַל** в настоящем и прошедшем времени:**

разговаривать - **לְדַבֵּר**

הוּא:

מְדַבְּרִים	אנחנו, אתם, הם	מְדַבֵּר	אני, אתה, הוא
מְדַבְּרוֹת	אנחנו, אתן, הן	מְדַבֶּרֶת	אני, את, היא

עבר:

אנחנו דִּבְרַנּוּ	אתם דִּבְרַתֶּם	את דִּבַּרְתָּ	אני דִּבַּרְתִּי
אתן דִּבְרַתֶּן	הם, הן דִּבְרוּ	היא דִּבְרָה	אתה דִּבַּרְתָּ
		הוא דִּבֵּר	

III. Спряжение в настоящем и прошедшем временах глаголов группы שלמים בעל פה, у которых средний корневой согласный "א" или "ר":

לתאר - описать

הוה:

מתארים	אנחנו, אתם, הם	מתאר	אני, אתה, הוא
מתארות	אנחנו, אתן, הן	מתארת	אני, את, היא

עבר:

אנחנו תארנו	אתם תארתם	את תארת	אני תארתי
אתן תארתן	הם, הן תארו	היא תארה	אתה תארת
		הוא תאר	

Обратите внимание, что первый корневой в инфинитиве и настоящем времени имеет огласовку פתח פתח במקוץ вместо פתח פתח. В прошедшем времени он получает огласовку ציריה (X) вместо חיריק (X). Это происходит ради возмещения за потерю שלם средним корневом согласным.

Глаголы, у которых средний корневой - ה, ח или ע спрягаются, как правильные глаголы, без компенсации за потерю שלם. Например:

למהר - спешить

הוה:

ממהרות	ממהרים	ממהרת	ממהר
--------	--------	-------	------

עבר:

מהרת	מהר	מהרת	מהרת	מהרתי
מהרו	מהרו	מהרתן	מהרתם	מהרנו

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

מכתב

אילת, יום ג', ח' בניסן תש...

ליצקב היקר, שלום רב,

קבלתי את מכתבך עם הברכות ליום ההלדת שלי לפני שבועים. תודה רבה.

לא עניתי לך מיד, כי הייתי עסוק מאד במעבדה, ולא היה לי זמן לכתוב לך אפילו שורות אחדות.

לפני ימים אחדים קבלנו חפשה. יצאתי עם חברים לבקר בנגב. נסענו באוטובוס. לנהג שלנו היה קול נעים מאד. במשך כל הנסיעה הארבה הוא שר, והאנשים באוטובוס שרו יחד אתו. היה שמח מאד.

בקרנו בקבוצים רבים. אל תחשב שהנגב הוא מדבר. יש שם מעט מים, ובכל זאת עושים החלוצים דברים נפלאים. הם בונים ומיערים את הנגב. הם מגדלים שם צאן וגם פרות רבים.

פגשנו בנגב עולים מארצות רבות. ערב שלם ישבנו אתם, והם ספרו לנו על החיים החדשים שלהם בארץ. היה מענין מאד לשמע את הרשמים שלהם.

אתמול באנו לאילת. נהיה פה ימים אחדים. נעים מאד פה עכשו. עוד אין הרבה תורים בעיר, ומזג האויר נפלא.

את המראה של אילת, אם אין אני טועה, תארתי כבר במכתבי אחרי בקורי שעבר, ואין אני צריך לחזור על זאת עוד פעם. עכשו אני רוצה לספר לך על דבר נעים שקרה לי אתמול.

יצאתי מן המלון והלכתי אל הים. את מי אתה חושב פגשתי במקרה בדרך ליס? את דוד כהן? אתה בודאי זוכר אותו מבית הספר. הוא היה אז נער קטן וחלש. מאז הוא גדל הרבה, ועכשו הוא בחור גבוה וחזק. הוא ספר לי שהוא עלה לארץ לפני שנים אחדות. הוא היה פועל פשוט, ועבד במקומות רבים בארץ. עכשו הוא דיג באילת.

דברנו הרבה על החברים שלמדנו אתם יחד בארצות הברית. הוא עוד זוכר כל חבר וחבר. הוא בקש אותי לתת לך דרישת שלום חמה.

— חג הפסח קרוב לבוא, לכן, אני מבקש אותך בחג שמות. אל תשכח לתת דרישת שלום להורים שלך. להתראות בקרוב!

דידך הטוב,

מיכאל

שים לב לכתבת התדשה שלי, שכתבתי על המעטפה באותיות גדולות.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

תרגילים

(א) ענו במשפטים שלמים:

1. מדוע לא ענה מיכאל מיד על המכתב של חברו?
2. מה הם המקומות שמיכאל בקר בהם?
3. מה מגדלים החלוצים בנגב?
4. את מי פגשו מיכאל והחברים שלו בנגב?
5. איזה מקרה נעים קרה למיכאל באילת?

(ב) תרגמו:

1. Он рассказал мне много интересных вещей о жизни в Соединённых Штатах.
2. Перед тем, как я покинул дом, дедушка положил свои руки мне на голову и благословил меня.
3. Я прошу вас (муж.) не шуметь ("не делать шума").
4. Он говорит на иврите почти без ошибок.
5. Эти фрукты я выращивал в нашем саду.
6. Она получила очень красивый подарок от своих родителей.
7. Когда я посетил тебя (муж.) вчера, я забыл передать тебе привет от твоей сестры.
8. После того, как его родители умерли, его воспитывал ("растил") (его) дядя.
9. Я не думал, что твой (жен.) визит будет таким коротким.
10. У нас каникулы перед праздником Пасхи.
11. Только перо поэта может описать красоту Эйлата ночью.

שעור לב

---

12. רות, אתה занята сегодня после обеда?. 13. Вся семья иммигрировала в Израиль в прошлом году. 14. Многие из новых репатриантов поехали прямо в киббуц. 15. Пионеры построили много киббуцев в стране.

(ג) הטו את הפעלים הבאים בהווה ובעבר:

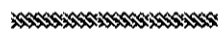
לְבַרֵךְ   לְבַקֵּשׁ   לְקַבֵּל

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

שעור לג (33)

кое-что, что-то	כָּלוּם	сокровище, клад (אוֹצְרוֹת)	אוֹצָר
ничего	לֹא כָּלוּם	но, а (разд. союз)	אֲלָא
обучал, преподавал	לִמַּד (לְלַמֵּד)	дождь	גֶּשֶׁם (גְּשָׁמִים)
совет; план	עֲצָה (עֲצוֹת)	речь; разговор	דְּבוּר (דְּבוּרִים)
надеялся	קָוָה (לְקוֹוֹת)	сеял	זָרַע (לְזַרְעַ)
изменил, переделал	שָׁנָה (לְשַׁנּוֹת)	ждал	חָקָה (לְחַכּוֹת) לְ...
ложь	שָׁקָר (שְׁקָרִים)	мудрость	חֲכָמָה
наконец, в конце концов	סוֹף סוֹף	делил; распределял	חָלַק (לְחַלֵּק)
почти (сделать что-л.)	לְעֵמֶד לְ... (לְעֵמֶד לְ...)	копал	חָפַד (לְחַפֵּד)
у меня нет ничего,	אֵין לִי אֲלָא } איין לי אלא	искал	חָפַשׁ (לְחַפֵּשׁ)
кроме		важность	חֲשִׁיבוּת
		уважал, почитал	כָּבַד (לְכַבֵּד)

מְשָׁנָה מְקוּם, מְשָׁנָה מְזָל. (מספרות יה"ב)

דקדוק

I. Инфинитив и спряжение в настоящем и прошедшем временах глаголов в "ל" в גִּנְיָן וּבְנִיּוֹן.

חכה) לְחַכּוֹת - ждать

תוה:

אנחנו, אתם, הם	מְחַכְּכִים	אני, אתה, הוא	מְחַכֵּה
אנחנו, אתן, הן	מְחַכְּכוֹת	אני, את, היא	מְחַכֶּה

עבר:

אנהנו חִבִּינוּ	אני חִבִּיתִי
אתן חִבִּיתֶן	את חִבִּית
הם, הן חִבּוּ	היא חִבְּתָהּ
	הוא חִבָּהּ

Обратите внимание, что третий корневой согласный הַ подвергается точно таким же изменениям, как при спряжении в פָּעַל בנין (см. урок 17).

II. שם הפעולה (отглагольное существительное).

מִשְׁקָל (модель) образования существительного от глагола группы שִׁלְמִים в конструкции פָּעַל выглядит так:

×ו×

разговор - דְּבֹר (לְדַבֵּר)   учение - לְמוֹד (לִלְמַד)

Если средний корневой согласный - "א" или "ר", שם הפעולה, "ר" или "א" выглядит так:

×ו×

описание - תְּאֹר (לתאר)

В глаголах ה"ה, "ל" изменяется на "י":

×וי

изменение - שְׁנוי (לשנות)

III. "Идёт дождь". На иврите это выглядит так:

Идёт дождь. יוֹרֵד גֶּשֶׁם.

Шёл дождь. יָרַד גֶּשֶׁם.

Пойдёт дождь. יֵרֵד גֶּשֶׁם.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

האוצר

בעיר אחת חי איש עשיר. הבנים שלו היו עצלים ולא רצו לעבד. הם היו עושים רשם שהם עסוקים, אבל באמת לא עשו כלום. כל יום ויום באשר היו חוזרים הביתה מן החוץ, האב היה שואל אותם: "מה עשיתם היום בחוץ?" תמיד היה מקבל אותה התשובה: "היינו עסוקים פה ושם."

האב ידע ששקר בלשונם, אבל הוא סלח להם. באשר האב ראה שאין סוף לדבר, הוא בחר ספורים ומשלים יפים על החשיבות של העבודה, והיה מספר אותם לבנים. האב קנה שנה יעשה רשם חזק על הבנים. אבל כל הדבורים, כל המשלים וכל הספורים לא עשו כל רשם על הבנים. הם לא כבדו אותו, ולא שנו את הדרך הרעה שלהם. שנים עברו, והאב לא ראה שנוי לטובה. הבנים גדלו והיו לאנשים ועוד לא רצו לשנות את הדרך שלהם.

האב דאג מאוד, ולא ידע איך לנהג בבנים שלו. סוף סוף מצא עצה נפלאה. הוא חלק את הכסף שלו לעניים, ולא ספר לבנים מה שהוא עשה. באשר האב עמד למות, הוא אסף את הבנים שלו על-יד מטתו ואמר להם:

- בנים יקרים, חייתי חיים ארבים, ועכשו אני עומד למות. אין לי אלא שדה אחד לתת לכם. אבל בשדה הזה יש אוצר גדול. חפרו בשדה ותמצאו אותו. אחרי זמן קצר מת האב. הבנים חשבו שהאב שם בשדה את הכסף והנהיב, את התכשיטים והאבנים היקרות שהיו לו. הם לא חפרו זמן רב והלכו ישר לשדה לחפש את האוצר. הם חפרו וחפשו, אבל את האוצר לא מצאו. אז אמר אחד מן הבנים:

- אחים, די. הנה כבר חפרנו בכל השדה ואין עוד תקנה שנמצא את האוצר. מה עוד אפשר לעשות? בודאי אבא טעה.

- עכשו אפשר לזרע ולגדל פרות, אמר אחד אחר. האחים קבלו את העצה הזאת, וזרעו את השדה.

השנה היתה ברוכה. גשמים רבים ירדו, והפרות גדלו יפה. בסוף של הקיץ
אספו האחים את הפרות. הם מכרו אותם בשוק במחיר גבוה, וקבלו הרבה
כסף. אז ראו האחים את החכמה של האב, והם קראו פה אחד:
- העבודה היא האוצר!

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

תרגילים

(א) ענו במשפטים שלמים:

1. איזה ספורים היה האב מספר לבנים?
2. מה עשה האב בכסף?
3. מדוע תפרו האחים בשדה?
4. מה קרה אחרי שזרעו האחים את השדה?
5. איך ראו האחים את החכמה של האב?

(ב) תרגמו:

1. Она искала (эту) книгу в библиотеке, но не нашла её.
2. У него нет ничего, кроме одного поля, и он не знает, как разделить его между своими сыновьями.
3. В Израиле дождь идёт осенью, но нет дождей летом.
4. Я ждал тебя на улице целый час, но ты не пришла.
5. Я (жен.) надеюсь скоро увидеть тебя (муж.).
6. Мы (жен.) не хотим слушать пустые разговоры и ложь.
7. Сколько денег вы (муж.) получили, когда продали свои фрукты на рынке?
8. Я (муж.) не думаю, что можно научить ленивого мальчика любить работу.
9. Мы уже готовы были выйти ("почти вышли") из дому, когда вдруг пошёл дождь.
10. Мудрость человека - его

богатство. 11. Он много говорил, но ничего не сказал. 12. Ты дал ему хороший совет, но он его не принял. 13. Я (муж.) надеюсь, что в конце концов вы (муж.) поймете ("увидите") важность молитвы. 14. Библия учит нас, что каждый сын должен почитать своих родителей. 15. Мы копали в саду и хотели сеять, но поднялся сильный ветер, и мы быстро побежали домой. 16. Когда он репатрировался в Израиль, он сменил своё имя на еврейское имя.

(ג)

Образуйте правильную форму глагола, следуя приведенному образцу:

דָּבַר-Прошедшее הֵוֶה-Настоящее הִפְעֵל-Инфинитив

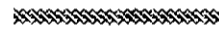
דָּבַר	הוא	הוא	מְדַבֵּר	הוא	הִפְעֵל	לְדַבֵּר
	הוא	הוא	מְדַבֵּר	הוא	הִפְעֵל	לְדַבֵּר
	היא		היא	היא		לְקַבֵּל
	את		את	את		לְשַׁנּוֹת
	אנחנו		אנחנו (ה.)	אנחנו		לְלַמֵּד
	אתם		אתם	אתם		לְקוּזוֹת
	אתה		אתה	אתה		לְכַרְךָ
	אני		אני (נ.)	אני		לְחַפֵּשׂ
	הם		הם	הם		לְסַפֵּר
	את		את	את		לְחַפּוֹת
	אתן		אתן	אתן		לְחַלֵּק
	היא		היא	היא		לְכַבֵּד

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

שעור לד (34)

קֹסֶת (זֵנָה)	עָצָם (עֲצָמוֹת) נ.	דְּרוּגָה - אַי	אַחֵר, אַחֵרֶת
בַּשִּׁטָּה, פֶּאֶקְטִישִׁי	} בְּעָצָם	פֹּסֵדֶי	אַחֲרוֹן, אַחֲרוֹנָה
פֶּרֶבֶי - אַי		בַּפֹּסֵדֶי זֶמַן	בְּאַחֲרוֹנָה
בְּרֵאשִׁי, בְּרֵאשִׁי	רֵאשִׁי, רֵאשִׁי	אִישׁ רֵאשִׁי	אֶל-אִישׁ-בֵּן
בְּרֵאשִׁי, בְּרֵאשִׁי	בְּרֵאשִׁי	בֵּיבֵב	בֵּיבֵב (לְבִבּוֹת)
בְּרֵאשִׁי - אַי	רֵמָה, רֵמָה	אֶחָה	הָהָה (הָהָה)
אִישׁ	} שִׁחֵק (לְשִׁחֵק) בְּ...	גִּלְפִי	טִפֵּשׁ, טִפֵּשָׁה
(בַּאִישׁ, בַּשִּׁטָּה)		מֵיב; מֵיבָה	מֵיב; מֵיבָה
פֹּפּוּגַי	תְּכֵי	שִׁטָּה; מֵיבָה	עָצָם (עֲצָמִים)
גִּלְפִי	בְּקוֹל רֵמָה		
זֶה אֵינִי; זֶה אֵינִי	זֶה אֵינִי; זֶה אֵינִי		

תו לאחרים, ויתנו לה. (מספרות יה"ב)

דקדוק

I. Будущее время и повелительное наклонение глаголов **שְׁלַמִּים** в **פְּעַל**:

לְדַבֵּר - говорить

עֲתִיד:

	אֲנִי אֶדְבֹר	אַתָּה תְּדַבֵּר	הוּא יְדַבֵּר	אֲנִי אֶדְבֹר
אֲנִי אֶדְבֹר	אַתָּה תְּדַבֵּר	הוּא יְדַבֵּר	אֲנִי אֶדְבֹר	אַתָּה תְּדַבֵּר
הוּא יְדַבֵּר	אֲנִי אֶדְבֹר	אַתָּה תְּדַבֵּר	הוּא יְדַבֵּר	אֲנִי אֶדְבֹר

צווי:

אֲנִי אֶדְבֹר	אַתָּה תְּדַבֵּר	הוּא יְדַבֵּר	אֲנִי אֶדְבֹר	אַתָּה תְּדַבֵּר
אַתָּה תְּדַבֵּר	הוּא יְדַבֵּר	אֲנִי אֶדְבֹר	אַתָּה תְּדַבֵּר	הוּא יְדַבֵּר

II. Будущее время и повелительное наклонение глаголов в פעל שְׁלֵמִים, когда средний корневой согласный - "א" или "ר":

לתאר - описывать

עתיד:

	אנחנו נְתַאֵר	אתם תְּתַאֲרוּ	את תְּתַאֲרִי	אתה תְּתַאֲרַרְךָ
	אתן תְּתַאֲרַנָּה	הם יְתַאֲרוּ	היא תְּתַאֲרֶה	הוא יְתַאֲרֶה

צווי:

(אתה) תַּאֲרַרְךָ (את) תַּאֲרִי (אתם) תַּאֲרוּ (אתן) תַּאֲרַנָּה

III. Будущее время и повелительное наклонение глаголов группы ל"ה в פעל:

לחכות - ждать

עתיד:

	אנחנו נְחַכְּתֶה	אתם תְּחַכְּבוּ	את תְּחַכְּכִי	אתה תְּחַכְּכֶה
	אתן תְּחַכְּכִינָּה	הם יְחַכְּבוּ	היא תְּחַכְּכֶה	הוא יְחַכְּכֶה

צווי:

(אתה) חַכְּכֶה (את) חַכְּכִי (אתם) חַכְּבוּ (אתן) חַכְּכִינָּה

IV. Употребление слова "עצמו" и его сочетание с личными суффиксами. Помимо различных других значений, это слово означает также "сам". В этом случае оно употребляется только с личными суффиксами:

עצמי	עצמך	עצמך	עצמו	עצמה
עצמנו	עצמכם	עצמכן	עצמם	עצמן

הוא אוהב את עצמו. Он любит самого себя.

אני כועס על עצמי. Я злюсь на самого себя.

ל: ו... ו... употребляется также с предлогами

עשיתי זאת בעצמי. Я сделал это сам.

אמרתי לעצמי. Я сказал себе.

V. Местоимение זאת. Когда речь идет о чем-то общем или не определенном, вместо предмета разговора употребляется местоимение женского рода זאת (подобно тому, как в русском языке используется местоимение среднего рода):

אני יודע זאת. Я знаю это.

זאת אומרת: Это значит:

Это правило не слишком строго соблюдается в разговорном иврите, где нередко используется местоимение мужского рода זה.

קהד

צל-יד יצר אחד עמד בית קטן. בבית הזה גר ילד בשם משה. משה אהב לשחק בחצר או ביצר. יום אחד לקח משה בדור ומהלך ליצר. באשר הוא שחק בכדור, הוא אמר לעצמו: "אולי יש עוד ילד ביצר, או אנתנו נשחק יחד".

משה קרא בקול רם:

- מי רוצה לשחק אתי בכדור?

והנה הוא שומע קול מן היצר:

- ... ל-ש-ח-ק-א-ת-י-...

משה חשב שביצר יש ילד אחר הרוצה לשחק אתו. הוא קרא שוב:

- ילד, בוא הנה, אני אחכה לך.

ושוב הוא שמע קול:

- ... א-ת-ק-ה-ל-ה!

- אל תדבר כמו תכי! אמר משה בכעס. ושוב שמע קול:

- ... אל - ת - ד - ב - ר - כ - מ - ו - ת - כ - י!

משה כעס עוד יותר וצעק:

- אתה טפשו!

מיד קבל תשובה מן היצר:

- ... ט - פ - ש !

באחרונה משה כעס וצעק:

- זה שקר גדול! אני אספר את הכל לאמא!

בעינים מלאות דמעות רץ משה ישר הביתה. באשר האם ראתה אותו, היא

נשקה אותו, ואמרה:

- מאין אתה בא? מה קרה לך? מדוע אתה בוכה?

- שחקתי ביצר. ושם היה ילד רע מאד, ענה משה.

- בוא אתי אל היצר. אני רוצה לדבר אל הילד הזה, אמרה האם.

הם הלכו ליער. חפשו וחפשו ולא מצאו ילד ביער. או שאלה האם את משה:

- האם אתה יכול לתאר לי את הילד?
- אין אני יכול לתאר אותו, ענה משה. לא ראיתי את הפנים שלו. רק שמעתי את קולו.
- אם כן, אמרה האם, מה עשה לה הילד הרע?
- בראשונה הוא חזר כמו תכי על כל מלה ומלה שאמרתי. באחרונה הוא קרא לי "טפוש".

או אמרה האם:

- משה, אתה טעית. דע לה, לא היה ילד אחר ביער. זה היה ההד. בעצם מי היה הראשון שאמר "טפוש"? אתה: אל תקנה לשמע מלים יפות אלא-אם-בן אתה תדבר במלים יפות. זאת אומרת: כבד את החברים שלך, והם יכבדו אותך!

תרגילים

א) ענו במשפטים שלמים:

1. מה אהב משה לעשות?
2. מה חשב משה כאשר הוא שמע קול מן היער?
3. מדוע בכה משה?
4. למה הלכה האם עם משה אל היער?
5. מה אפשר ללמד מן ההד?

ב) תרגמו:

1. Я не буду играть с тобой (муж.) в мяч, если ты не придёшь сразу после школы.
2. Она написала последнее письмо сама.
3. Кто был первым евреем в мире?
4. Не плачь (муж.) над тем, что уже прошло.
5. Жди (жен.) меня на железнодорожной станции ("на станции поезда").
6. Почему в последнее время твое (жен.) лицо так печально?
7. Возможно ли научить глупца быть мудрым?
8. Измените (муж.) прошедшее время глагола на будущее.
9. У каждого голоса есть эхо.
10. Сначала я думал, что иврит - трудный язык.
11. Мы надеемся, что ты изменишь свои дурные привычки ("плохие дороги").
12. Она сама поищет ответ в другой книге.
13. "Я не прощу тебя (муж.), если ты не будешь чтить Библию," - с гневом сказал отец.
14. Будете ли вы знать, что делать, если получите клад?
15. Пожалуйста, говори (жен.) громко!
16. Это трудно - бежать против ветра.

ג) שנו את העבר לעתיד:

1. אָנִי חִפְּשֵׁתִי	7. אַתָּה לְמַדָּתְךָ
2. הוּא סָפֵר	8. אַתֶּם שָׁנִיתֶם
3. הֵם קוּוּ	9. אַתֶּן כְּבִדְתָן
4. הִיא דִבְרָה	10. אַתָּה קִבַּלְתָּ
5. אֲנַחְנוּ שִׁחְקָנוּ	11. הֵם חִלְקוּ
6. אַתְּ חִבִּית	12. הוּא תָאָר

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

שעור לה (35)

стена	קיר (קירות)	туалет,	} בית שמוש=שרותים
разорвал	קרע (לקרע)	уборная	
разбил	שבר (לשבר)	чернила	דיו
шалун	שוכב (שוכבים)	ступил	דנה (לדנה)
платье	שמלה (שמלות)	учеба	למודים
вылил, пролил	שפך (לשפך)	сорт, род, пол	מין (מינים)
молчал	שתק (לשתק)	поступок	מעשה (מעשים)
картина, } портрет }	תמונה (תמונות)	цветок	פרח (פרחים)
столовая		תדר אכל	рисовал
		рисунок	ציור (ציורים)

איזהו חכם? הלומד מכל אדם! (פרקי אבות)

דקדוק

I. **סמיכות - сопряженная конструкция.** Взаимосвязь двух предметов или явлений, их принадлежность или характеристику на иврите можно выразить двумя способами:

1. Предлогом של, значение которого в русском языке передается посредством родительного падежа:

Человеческий голос - голос человека - קול של איש
Золотое сердце - לב של זהב

2. Поставив оба существительных в сопряженную конструкцию, которая называется סמיכות и в которой предлог של опускается:

קול איש לב זהב

Если оба существительных являются определенными, то первое из них в תּוֹמֵיכֹת теряет свой определенный артикль.

הקול של האיש = קול האיש

II. Предлоги, сливающиеся с первым из определенных существительных в תּוֹמֵיכֹת.

Поскольку первое из имен существительных в תּוֹמֵיכֹת, являясь определенным, не требует артикля, все предлоги, сливающиеся с этим существительным, сохраняют свою обычную огласовку.

בסוף הספור = בסוף הספור

לסוף הספור = לסוף הספור

III. Изменение внутреннего огласования в תּוֹמֵיכֹת.

Многие, хотя далеко не все, существительные в конструкции תּוֹמֵיכֹת претерпевают изменения внутренних огласовок. Сейчас было бы преждевременно рассматривать все такие случаи. Однако некоторые из соответствующих правил можно привести:

A. Существительные, которые в единственном числе не претерпевают изменений в תּוֹמֵיכֹת:

1. Односложные существительные с полными гласными:

(XִיX, XִיX, XִיX)

השיר של הצפור = שיר הצפור

הקול של הנביא = קול הנביא

הבול של הדאר = בול הדאר

2. Все двусложные существительные в ед. числе, у которых второй слог имеет огласовку סְגוּל:

המלך של העולם = מלך העולם

הספר של התורה = ספר התורה

Существительное חדר является исключением из правила. Оно в סמיכות звучит חדר.

обеденная комната (столовая) - חדר של אכל = חדר אכל

детская комната - החדר של הילדים = חדר הילדים

3. Двусложные существительные, у которых первый слог имеет огласовку פתח или חיריק, а второй имеет полный гласный: (יָ, יִ, יוּ)

השעור של התלמיד = שעור התלמיד

החלון של החדר = חלון החדר

הסבין של המטבח = סבין המטבח

4. Все односложные существительные, имеющие огласовку פתח, в סמיכות остаются без изменений.

העם של ישראל = עם ישראל

הגן של העיר = גן העיר

- Б. Существительные, которые в единственном числе претерпевают в סמיכות изменения внутренних огласовок. Во всех двусложных существительных, у которых первый слог имеет огласовку קמץ, а второй огласован полным гласным (יָ, יִ, יוּ), קמץ уступает место שוא.

השלום של הנאיש = שלום הנאיש

הנביא של אמת = נביא אמת

הארון של הקדוש = ארון הקדוש

IV. Существительные женского рода в ед. числе в конструкции סמיכות.

1. Окончание פֿאָ существительных женского рода меняется на פֿאָ:

הדורה של הילד = דורה הילד
 השמלה של הנערה = שמלת הנערה

2. Окончание ל существительных женского рода остается неизменным:

הדלת של הבית = דלת הבית

V. Множественное число в סמיכות.

1. Окончание множественного (אִים) и двойственного числа (אִיך) изменяются на אִיך:

התלמידים של הכיתה = תלמידי הכיתה
 הרגלים של הבחור = רגלי הבחור

2. Окончание множественного числа וֹתֿX остаётся без изменения:

הקירות של החדר = קירות החדר
 הבחורות של האוניברסיטה = בחורות האוניברסיטה

VI. Существительные во множественном числе, изменяющие огласовки в סמיכות.

Существительные, имеющие во множественном числе форму:

אִיךֿֿֿ - ילדים, ספרים

в סמיכות звучат либо

ילדי הכיתה - ילדיֿֿֿ - אִיךֿֿֿ

либо

ספרי הילד - ספריֿֿֿ - אִיךֿֿֿ

Однако правила, которое точно регулировало бы эти переменны, не существует. Более подробно такие случаи рассматриваются в уроке 66.

VII. Ударение в סמיכות. В конструкции סמיכות оба слова рассматриваются как единое целое. В связи с этим ударение перемещается на второе слово:

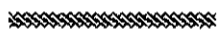
הקול של הילד = קול הילד

Из-за того, что первое слово теряет ударение, его первый слог, имеющий долгую огласовку קָמֶץ (например, שָׁלוֹם), получает вместо нее קָטָן.

השָׁלוֹם שֶׁל הָאִישׁ = שְׁלוֹם הָאִישׁ

По той же причине второй слог, если имеет огласовку קָמֶץ, получает вместо нее קָטָן.

הדוֹרָה שֶׁל הַמְּלָצֵר = דוֹרַת הַמְּלָצֵר
 הַמְּדַבֵּר שֶׁל סִינִי = מְדַבֵּר סִינִי
 הַמְּשַׁפָּחָה שֶׁל הָאִישׁ = מְשַׁפַּחַת הָאִישׁ

חושם השׁוֹבֵב

חושם היה ילד שׁוֹבֵב. הוא היה עושה מעשים רעים בבית הספר, ולא היה שם לב ללמודים. הוא היה קורע גיר וזורק על הרצפה את חתיכות הגיר. הוא היה מציד בגיר כל מיני תמונות על הלוח ועל קירות השרותים. הוא היה משחק בכדור בתדר האכל והיה משבר את המגורות. באשר היו שואלים אותו: "מי עשה את הדבר הזה?", חושם לא היה מחכה אף רגע, והיה עונה מיד כמו תר:

- לא אני! לא אני!

- פעם אחת זרק חושם אבן ושבּר את חלון הספּריה.
- מי שבּר את החלון? שאל המורה בכעס.
  - לא אני! ענה חושם.
- יום אחר שפּף חושם דיו על שמלת תלמידה. התלמידה בכתה וספּרה את הדבר למורה.
- מי שפּף את הדיו על השמלה? שאל המורה.
  - לא אני! ענה חושם.
- פעם אחת דרך חושם על פרחי הגן.
- מי דרך על הפרחים? שאל המורה.
  - לא אני! ענה גם הפעם חושם.
- יום אחר ציר חושם כל מיני ציורים על קירות החדר.
- מי ציר על הקירות? שאל המורה בכעס.
  - לא אני! ענה חושם.
- ומי כתב את ספר התורה? שאל המורה.
- לא אני! לא אני! קרא חושם בקול רם.
- מה? לא אתה? אמר המורה. תמיד יש לה רק תשובה אחת "לא אני! לא אני!"
- חושם שתק רגע, ואחרי-כן שנה את תשובתו, ואמר:
- סליחה, המורה צודק. אמרתי שקר. הפעם אני עשיתי זאת בעצמי! כאשר שמעו זאת ילדי הכתה, הם פרצו בצחוק.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

תרגילים

א) ענו במשפטים שלמים:

1. מה עשה חושם בגן?
2. מה צייר חושם על הלוח?
3. מה עשה חושם לשמלת הילדה?
4. על איזו שאלה ענה חושם: "אני עשיתי זאת"?
5. מדוע פרצו ילדי הכתה בצחוק?

ב) תרגמו:

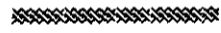
Используйте, где нужно, конструкцию **סמיכות**:

1. Шаловливый мальчик нарисовал на доске портрет учителя.
2. Не бросайте (муж.) клочки бумаги и не лейте чернила на пол.
3. После долгого дня учебы я хочу спать.
4. Праведный человек совершает добрый поступок каждый день.
5. Я сосчитал все слова, которые мы выучили за этот год.
6. В Негеве недостаточно воды, поэтому там трудно выращивать цветы.
7. Молчите (муж.) и обратите внимание на чтение.
8. Кто порвал палатку пастуха?
9. Летом мы едим все сорта фруктов.
10. Он наступил даме на ногу и не сказал: "Извините".
11. Я бросил платье моей сестры под стул.
12. По дороге к источнику девочка разбила свой кувшин.
13. На стенах дома есть все сорта картин.
14. Рисунки девушки произвели большое впечатление на всех.
15. Мать учит ребенка говорить, а отец учит его молчать.
16. У нас маленькая кухня, но большая столовая.

ג) שנו לסמיכות:

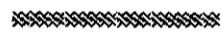
1. החול של המדבר	9. לגשר של הנהר
2. הפרחים של השדה	10. הספרייה של בית הספר
3. במקום של המורה	11. ארון של בגדים
4. לקול של הצפור	12. המטות של החדר
5. בשעורים של הכתה	13. הילדים של הגן
6. התקנה של ההורים	14. הגן של הילדים
7. המגורות של הבית	15. השלום של העולם
8. הגלים של הים	16. יום של עבודה

שעור לו (36)

фильм лента	סרט (סרטים)	еда, трапеза	ארוחה (ארוחות)
угол	פנה (פנות)	завтрак	ארוחת בקר
рана	פצע (פצעים)	обед	ארוחת צהרים
кинотеатр	קולנוע	ужин	ארוחת ערב
холодный - ая	קר, קרה	больница	בית חולים
разорванный - ая	קרוץ, קרוצה	минута	דקה (דקות)
жалел	רחם (לרחם)	жаль; увы!	תכלי!
молчание	שתקה	улыбка	חיוך (חיוכים)
театр	תאטרון (תאטרונים)	билет	כרטיס (כרטיסים)
ничего (в зн. "не важно")	אין דבר ("הוא לא חשוב")	давил на...	לחץ (ללחץ) על
мне нравится	טוב בעיני	пожать руку	ללחץ יד
лежать в	לשכב בבית חולים	нажатие	לחיצה (לחיצות)
больнице		рукопожатие	לחיצת יד
представлять себе	לתאר לעצמו	подавание	גדבה (גדבות)

לא ידבר אהוד בפה ואהוד בלב. (מן התלמוד)

דקדוק

I. Существительные в двойственном и множественном числе с личными суффиксами. Существительные во множественном числе с окончанием םֿיֿחֿ ו в двойственном с окончанием םֿיֿחֿ в сочетании с личными суффиксами выглядят так:

הדודים שלי = דודי

הדודים שלך = דודיך

הדודים שלה = דודיה

הדודים שלהם = דודיהם

הדודים שלהן = דודיהן

הדודים שלנו = דודינו
 הדודים שלכם = דודיכם
 הדודים שלהם = דודיהם
 הדודים שלכן = דודיכן
 הדודים שלהן = דודיהן

הענינים שלי = עיני
 הענינים שלה = עיניה
 הענינים שלהם = עיניהם
 הענינים שלכן = עיניכן
 הענינים שלהן = עיניהן

הענינים שלנו = עינינו
 הענינים שלכם = עיניכם
 הענינים שלהם = עיניהם
 הענינים שלכן = עיניכן
 הענינים שלהן = עיניהן

II. Существительные во множественном числе с окончанием niX с личными суффиксами.

הדודות שלי = הדותי
 הדודות שלה = הדותיה
 הדודות שלהם = הדותיהם
 הדודות שלכן = הדותיכן
 הדודות שלהן = הדותיהן

הדודות שלנו = הדותינו
 הדודות שלכם = הדותיכם
 הדודות שלהם = הדותיהם
 הדודות שלכן = הדותיכן
 הדודות שלהן = הדותיהן

III. Предлоги אַל, עַל, לְפָנַי, אַחֲרַי с личными суффиксами. Как вам уже известно, предлоги, подобно именам существительным, сочетаются с личными суффиксами. Некоторые из них в этом случае изменяются так же, как существительные в единственном числе, например:

עם, אַתּ, בּ, לְ

Другие изменяются подобно существительным во множественном числе:

אָל, עַל, לַפְּנֵי, אַחֲרֵי

Выглядит это следующим образом:

עַל		אָל	
עָלַי		אֵלַי	
עָלַיְךָ	עָלַיְהָ	אֵלַיְךָ	אֵלַיְהָ
עָלַיְךָ	עָלַיו	אֵלַיְךָ	אֵלָיו
עָלֵינוּ		אֵלֵינוּ	
עָלֵיכֶם	עָלֵיכֶם	אֵלֵיכֶם	אֵלֵיכֶם
עָלֵיהֶם	עָלֵיהֶם	אֵלֵיהֶם	אֵלֵיהֶם

В связи с перемещением ударения на суффиксы הֵן, הֶם, כֵּן, הֵם, הֵן начальные огласовки וַיִּרְהוּ וַיִּקְמָצוּ, будучи долгими гласными меняются на פִּתְחָה-פִּתְחָה.

אַחֲרֵי		לַפְּנֵי	
אַחֲרָי		לַפְּנֵי	
אַחֲרָיְךָ	אַחֲרָיְהָ	לַפְּנֵיךָ	לַפְּנֵיךָ
אַחֲרָיְךָ	אַחֲרָיו	לַפְּנֵיךָ	לַפְּנֵיו
אַחֲרֵינוּ		לַפְּנֵינוּ	
אַחֲרֵיכֶם	אַחֲרֵיכֶם	לַפְּנֵיכֶם	לַפְּנֵיכֶם
אַחֲרֵיהֶם	אַחֲרֵיהֶם	לַפְּנֵיהֶם	לַפְּנֵיהֶם

IV. Предлог "על" с последующим инфинитивом.

Выражение "нужно" или "должен" (сделать что-либо) на иврите имеет несколько аналогов. Один из них вы уже знаете - общую форму "...לְיָצֵא". Есть и другая, идиоматическая форма, весьма часто употребляемая в разговоре. Она образуется при помощи предлога לַעֲשׂוֹת с соответствующим личным суффиксом и последующим инфинитивом глагола.

Мне нужно идти. עָלַי לָלֶכֶת.

Тебе нужно это сделать. עָלֶיךָ לַעֲשׂוֹת זֶה.

Чтобы сказать то же самое в прошедшем времени, между предлогом и инфинитивом вставляется вспомогательный глагол הָיָה.

Мне нужно было идти. עָלַי הָיָה לָלֶכֶת.

Тебе нужно было это сделать. עָלֶיךָ הָיָה לַעֲשׂוֹת זֶה.

Аналогичным образом, чтобы сказать тоже самое в будущем времени, между предлогом и инфинитивом вставляется вспомогательный глагол יִהְיֶה:

Мне нужно будет идти. עָלַי יִהְיֶה לָלֶכֶת.

Тебе нужно будет это сделать. עָלֶיךָ יִהְיֶה לַעֲשׂוֹת זֶה.

XX

לחיצת היד

שכתי הביתה אחרי יום עבודה ארוך. הייתי רעב וצמא. רחצתי מהר את הידים וישבתי אל השלחן לאכול ארוחת ערב. במשך הארוחה פנתה אלי האשה שלי:

- אני דואגת לך מאד. אתה כל כך עסוק באחרונה. תאר לעצמך, זה כבר כמעט שנה שלמה שלא בקרנו בתאטרון. אני לא רוצה ללחץ עליך. אבל, אולי נצא הערב? אם לא נמצא כרטיסים לתאטרון אז נלך לקולנוע. קראתי בעתון אתמול, שבקולנוע "עצמאות" יש סרט מצוין.
עניתי:

- חבלו אין אני יכול ללכת אתך הערב. שמעתי היום שחברי דוד חולה מאד. כבר שבוע שהוא שוכב בבית החולים. עלי לבקר אותו הערב. גמרתי את הארוחה. קמתי מן הכסא, לקחתי את מעילי, ויצאתי מהר מן הבית. היה ערב קר. בחוץ היה חשך. גשם כבד ירד. בפנת הרחוב על המדרכה עמד איש זקן. פניו היו לבנים ועצובים. בגדיו היו קרועים, וידיו היו מלאות פצעים.

הזקן פנה אלי, ובקול חלש ובוכה בקש נדבה. שמתי את ידי בכיסי ולא מצאתי כלים. חפשתי בכל כיסי, והנה הם ריקים. ברגע זה זכרתי, שלא לקחתי כסף אתי כאשר יצאתי מן הבית. בראשונה לא ידעתי מה לעשות. הזקן עמד וחקה. רחמתי עליו מאד. נקות אתרות עברו בשתיקה. פתאם לקחתי את היד הרועדת של הזקן ולחצתי אותה באהבה, ואמרתי לו:

- סליחה, אין לי דבר לתת לך. במקרה כיסי ריקים. ברגע הזה ראיתי גל אור עולה בעיני הזקן העצובות. לאט לאט עלה גם חיוך על פניו, והוא אמר לי:
- ברוך תהיה. אל תדאג, אין דבר. הלחיצה של ידה טובה בעיני כמו נדבה.

תרגילים

א) תרגמו:

1. לאן רצתה האשה ללכת?
2. את מי פגש האיש בקרוב?
3. מדוע לא נתן האיש נדבה לזקן?
4. מה עשה האיש כאשר לא מצא כלום בכיסו?
5. מה קרה בסוף?

ב) תרגמו:

Пишите существительные с личными суффиксами:

1. Трудно описать его поступки. 2. Можно купить билеты в поезде.
3. Жаль, я порвала мое красивое платье и я не могу надеть его сегодня вечером. 4. Я приду к ужину через несколько минут после тебя (жен.), пожалуйста, прости меня. 5. Мальчик упал с дерева, и на голове у него большая рана. 6. На дворе (снаружи) холодно, и я (жен.) жалею каждого, у кого нет теплого пальто. 7. Я не вижу улыбки на твоём лице, что с тобой случилось? 8. Вопрос был длинным, но ответ был коротким. 9. Когда я лежал в больнице, врач посещал меня раз в день. 10. Билеты в театр стоят дорого. Поэтому многие люди ходят в кино, а не в театр. 11. Каждую пятницу мой дедушка подавал милостыню бедным. 12. После нескольких минут молчания мужчина встал и сказал: "Увы, сейчас я должен уйти." 13. Не дави (муж.) на меня, я сам это сделаю. 14. Я поставила еду перед ним на стол, но он не прикоснулся к еде. 15. Он построил дом на углу улицы.

ג) תרגמו:

1. перед нами	2. после нее
3. на тебе (жен.)	4. после тебя(жен.)
5. к ним (муж.)	6. перед тобой (муж.)
7. после них (жен.)	8. к нам
9. о нем	10. после вас (муж)
11. передо мной	12. на нас

IV. Замените притяжательное местоимение соответствующим суффиксом:

9. הילדים שלה	5. הפנים שלה	1. התמונות שלנו
10. המקומות שלכם	6. השעורים שלה	2. הדודות שלהן
11. הקולות שלהם	7. השירים שלו	3. הרגלים שלכן
12. הפגנה שלי	8. הכתה שלנו	4. הארוחות שלי

שעור לז (37)

победа	נְצַחֹן (נְצַחוֹבוֹת)	человек	אָדָם
победоносно	בְּנִצְחוֹן	ничего	אֵין
носил	נָשָׂא (לְשֹׂאת, לְנָשֹׂא)	ноль; ничто	אֶפֶס
поклонялся, служил	עֲבַד לְ... אֵת	огонь	אֵשׁ
наказание	עֲנֹשׁ (עֲנָשִׁים)	наиболее; самый	הַיּוֹתֵר
разбрасывал	פָּזַר (לְפִזֵּר)	разве не...?	הַלְאֵי?
ветер; дух	רוּחַ (רוּחוֹת)	согрешил	חָטָא (לְחַטְא)
властствовал,	שָׁלַט(וּלְשַׁלַּט) בְּ...: עַל	грех	חָטָא (חַטְאִים)
владел		потушил	כָּבַהַ (לְכַבּוֹת)
сжег	שָׂרַף (לְשַׂרְף)	горький - ая	מָר, מְרֵה
в, внутрь	תּוֹךְ	плохо и горько	רַע וְמֵר
внутри	בְּתוֹךְ	суд;	מִשְׁפָּט (מִשְׁפָּטִים)}
владел собою	שָׁלַט בְּרוּחוֹ	предложение}	

בְּאַפְסַ עֲצִים תִּכְבְּהוּ אֵשׁ. (משלי כו, 20)

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

דְּקוּוֹק

I. Сравнение и сравнительная степень.

1. Когда нужно что-то с чем-то (или кого-то с кем-то) сравнить, употребляется слово כְּמוֹ - "как":

Он говорит, как израильтянин.   הוּא מְדַבֵּר כְּמוֹ יִשְׂרָאֵלִי.

Он сильный, как Самсон.   הוּא חֲזָק כְּמוֹ שִׁמְשׁוֹן.

Когда в качестве объекта сравнения выступает личное местоимение, оно сливается со словом **כְּמוֹ**, которое получает личный суффикс:

	כְּמוֹנִי	כְּמוֹנִי	
כְּמוֹכָּךְ	כְּמוֹכֶם	כְּמוֹהָ	כְּמוֹהֶן
כְּמוֹהֶן	כְּמוֹהֶם	כְּמוֹהֶן	כְּמוֹהֶן

הוא חזק כְּמוֹנִי. Он (такой же) сильный, как я.

אני חכם כְּמוֹהוּ. Я (такой же) умный, как он..

2. Сравнительный оборот "больше чем" выражается предлогом "מִן", либо его сокращенной формой **מִן־** (...מִן־ перед гортанными). То же самое можно выразить при помощи фразы "יותר מִן" или ее сокращенной формы **יותר מ־** (...יותר מ־).

דָּוִד שֶׁנֶּחְמָד מִדָּן, (больше),	}	דָּוִד גָּדוֹל מִן דָּן.
דָּוִד שֶׁנֶּחְמָד מִדָּן, (меньше),		דָּוִד יוֹתֵר מִן דָּן.
דָּוִד שֶׁנֶּחְמָד מִדָּן, (больше),	}	דָּוִד קָטָן מֵאַבְרָהָם.
דָּוִד שֶׁנֶּחְמָד מִדָּן, (меньше),		דָּוִד יוֹתֵר קָטָן מֵאַבְרָהָם.

Следует отметить, что в обычной речи более принято выражение **יותר מ־**.

Когда за **מִן** следует личное местоимение (в качестве объекта сравнения), они сливаются, образуя следующие формы:

מִמֶּנּוּ	מִמֶּנָּה	מִמֶּנִּי	מִמֶּנֶּךָ	מִמֶּנֶּךָ
מִמֶּנֶּם	מִמֶּנֶּהֶם	מִמֶּנִּי	מִמֶּנֶּכֶם	מִמֶּנֶּכֶם

הוא גדול ממני.
 הוא יותר גדול ממני.
 Он больше меня.

II. Превосходная степень. Она образуется прибавлением к существительному определенного артикля и помещением слова "יותר" перед прилагательным.

דָּוִד (הוא) התלמיד היותר טוב.
 רות (היא) התלמידה היותר טובה.
 דָּוִד וְרוּת (הם) התלמידים היותר טובים.
 Давид - лучший ученик.
 Рут - лучшая ученица.
 Давид и Рут - лучшие ученики.

אברהם והמלך נמרוד

תרח, האב של אברהם, היה בעל חנות של פסילים. אברהם ידע שהפסילים הם רק עץ ואבן. יום אחד הוא קם ושביר את כל הפסילים שהיו בתננות. המלך נמרוד שמע על המעשה הנורא הזה. הוא כעס על אברהם ורצה להרג אותו. המלך אסף את כל השרים בארמונו, וקרא את אברהם למשפט לפניו.

- מדוע שברת את הפסילים? צעק המלך. חטא גדול עשית. רע נמר יהיה הענש שלך.

- במה חטאתי, אדוני המלך? אמר אברהם בשקט. הפסילים הם רק עץ, ואין בהם כח. הלא האש יותר חזקה מן העץ. האש יכולה לשרף את העץ.

- אם כן, עבד לאש!

- איך אעבד לאש? הלא המים יותר חזקים ממנה. המים יכולים לכבות את האש.

- אם כן, עבד למים!

- איך אעבד למים, אדוני המלך? הלא הענן יותר חזק מהם. הענן נושא את המים בתוכו.

- גל של כעס עלה בלב של המלך, אבל הוא שלט ברוחו, ואמר:
- אם כן, מדוע אין אתה עובד לענן?
  - איך אפשר לעבוד לענן? הלא הרוח יותר חזקה ממנו. לרוח יש הכח לדחוף ולפזר את העננים הכבדים.
  - אם כן, עבד לרוח!
  - האדם יותר חזק מן הרוח. הרוח היא בתוך האדם. האדם שולט על הרוח.
  - אם כן, לחץ המלך נמרוד על אברתם, וצעק: עבד לי. אני האדם היותר חשוב בארץ. אני שולט על כל האנשים. אין כמוני! או ענה אברתם בנצחון!
  - אין אני עובד אלא את האלהים! הוא יותר חזק מכל אדם. הוא יכול לקחת את הרוח מן האדם. אלהים הוא המלך היותר גדול בעולם. אין כמוהו!

תרגילים

(א) ענו במשפטים שלמים:

1. מדוע כעס המלך נמרוד על אברתם?
2. מדוע לא רצה אברתם לעבוד לפסילים?
3. מדוע חשב אברתם שהמים יותר חזקים מן האש?
4. מדוע חשב אברתם שהרוח יותר חזקה מן הענן?
5. מדוע לא רצה אברתם לעבוד למלך?

(ב) תרגמו:

1. от меня	2. как она
3. как мы	4. больше меня
5. как он	6. как они (муж)
7. от них (жен.)	8. от нее
9. как вы (муж.)	10. от вас (муж.)
11. больше тебя (жен.)	12. как ты (жен.)

(ג) תרגמו:

1. Он взял кувшин воды и потушил огонь. 2. Такое наказание горше смерти. 3. Царь думал, что он самый умный человек в мире, а все остальные (другие) - дураки. 4. Он всегда носит в школу ее книги. 5. В лесу вспыхнул огонь и сжег много деревьев. 6. После долгого суда он получил суровое ("тяжелое")наказание. 7. Разве на дворе (снаружи) не холодно? Почему ты не надеваешь более теплую одежду?. 8. Ветер разбросал все его письма по полу. 9. Это худший из грехов, которые я совершил ("сделал") в своей жизни. 10. Она служила Богу с сердцем полным любви. 11. Он сильной рукой правил своим народом. 12. Не бывает победы без труда и слез. 13. Он так рассердился, что готов был меня убить. 14. Я знаю, что провинился, но прошу у тебя (жен.) прощения. 15. Есть много злых ("плохих") душ на свете. 16. Он победоносно воскликнул: "Кто (как я) подобен мне?"

שְׁעוֹר לַח (38)

купец	סוֹחֵר (סוֹחְרִים)	ноль	אָפֶס
воз; телега	עֲגָלָה (עֲגָלוֹת)	из-за (причина)	בְּגַלְל
меньше	פָּחוּת	разница	הַבְּדֵל (הַבְּדָלִים)
справедливость	צְדָקָה	слишком	
платил	שָׁלַם (לְשַׁלֵּם)	("больше, чем	יֹתֵר מְדִי
весил	שָׁקַל (לְשַׁקֵּל)	достаточно")	
более или менее	פְּחוּת אוּ יֹתֵר	номер; число (מְסַפְּרִים)	
в день	לְיוֹם	жалованье (מְשֻׁכְּרוֹת)	
		бюро,	מְשָׁרַד (מְשָׁרְדִים)
		контора	

הַחֲכָם עֵינָיו בְּרֵאשׁוֹ. (קהלת ב, 14)

דְּקֻדָּקָה

I. Количественные числительные. Количественные числительные в иврите имеют род - мужской или женский.

אֶחָד	זָכָר: 1
שְׁתַּיִם	2
שְׁלֹשׁ	שְׁלֹשָׁה 3
אַרְבָּע	אַרְבָּעָה 4
חָמֵשׁ	חֲמֵשָׁה 5
שֵׁשׁ	שֵׁשָׁה 6
שִׁבְעָה	שִׁבְעָה 7
שְׁמוֹנָה	שְׁמוֹנָה 8
תֵּשַׁע	תֵּשַׁעָה 9
עָשָׂר	עָשָׂרָה 10

II. Место количественного числительного в предложении. Количественные числительные ставятся перед существительным, к которому они относятся, за исключением **שלוש** и **ארבע**, которые ставятся после существительного. (Количественные числа мужского рода от трех до десяти имеют окончание **שלוש**).

У меня есть только один шекель.   יש לי רק שקל אחד.
У него есть три шекеля.   יש לו שלשה שקלים.

III. Числительные שתיים и שניים. Эти числительные используются в тех случаях, когда в предложении отсутствует существительное, к которому они относятся. В сочетании же с существительным числительные שתיים и שניים употребляются.

Сколько у тебя сыновей?   כמה בנים יש לך? - שניים.
Сколько у тебя дочерей?   כמה בנות יש לך? - שתיים.
У меня два сына.   יש לי שני בנים.
У меня две дочери.   יש לי שתי בנות.

IV. Предлог בין.

1. Когда предлог בין сочетается с личными местоимениями, он принимает следующие формы:

בין	בין	בין	בין	בין
בין	בין	בין	בין	בין

2. Когда в конструкции с предлогом בין участвуют два или несколько личных местоимений, предлог בין ставится перед каждым из них:

Разница между тобой и мной.   ההבדל בינה וביני.

3. Кода в конструкции с предлогом ב'ין участвуют два объекта, предлог ставится перед каждым из них, либо может быть заменен предлогом ל... перед вторым из них.

ההבדל בין פועל ובין פועל = ההבדל בין פועל לפועל

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

ההבדל בין פועל ובין פועל

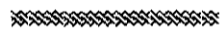
דן ונחיים עבדו אצל סוחר פרות אחר. דן היה מקבל שמונה רבלים לשעה, ונחיים היה מקבל עשרה רבלים לשעה. דן היה אומר לעצמו בכעס: "אנחנו חיים בעולם של שקר. בגלל מה מקבל חברי משכורת יותר גבוהה ממני? אני פועל טוב כמוהו. אין צדק בעולם!".

דן סבל הרבה מזה, אבל פחד לפתח את הפה שלו. במקשה זמן רב שלט ברוחו ושתק. בסוף קשה היה לו לסבל עוד. הוא הלך אל המשרד של הסוחר, ואמר בדמעות מרות:

- מה יש לה נגדי? מדוע אני מקבל שני רבלים לשעה פחות מחיים?
- אל תלחץ עלי עכשו, ענה הסוחר. חכה יום אחד או שניים, ואז תקבל תשובה מדוע חיים מקבל יותר ממך.
- למחרת עברו על-יד התנות אברים עם שתי עגלות נושאות שקים מלאים. הסוחר קרא את דן למשרד, ואמר לו:
  - רוצו ושאל את האברים מה יש להם בשקים.
  - דן הלך אל האברים. הוא חזר ואמר:
    - יש להם פרות למכירה.
    - אמר שוב הסוחר אל דן:
      - רוצו ושאל את האברים כמה עולה כל שק.

- דן רץ אחרי העגלות, חזר ואמר:
- המחיר של כל שק הוא עשרה רבלים.
  - אז קרא הסוחר את חיים למשךדו ואמר לו:
  - לפני עשר דקות, פחות או יותר, עברו על-יד התנוות אכרים עם שתי עגלות. ריץ ושאל אותם מה יש להם בעגלות.
  - חיים יצא מהר, ואחרי מספר דקות הוא חזר וספר:
  - יש לאכרים שקים עם תפוחים. ספרתי את השקים ושקלתי אותם. בכל עגלה יש עשרה שקים. פתחתי שקים אחדים. בדקתי את התפוחים ומצאתי שהם מצינים. האכרים רצו עשרה רבלים לשק. אמרתי להם: "נכון, התפוחים הם באמת יפים, אבל בכל זאת, המחיר שאתם מבקשים הוא יותר מדי גבוה. אני מוכן לקנות את כל התפוחים ולשלם לכם תשעה רבלים לכל שק". והנה האכרים עם העגלות עומדים על יד התנוות.
  - הסוחר פנה אל דן וקרא בקול נצחון:
  - אני מקנה שעכשו אתה רואה את ההבדל בינו ובינה. בגלל ההבדל ביניכם, גם ההבדל במשכרת!

תרגילים

(א) ענו במשפטים שלמים:

1. מה היה ההבדל בין המשכרת של חיים ובין המשכרת של דן?
2. כמה עגלות עברו על-יד התנוות?
3. כמה רבלים בקשו האכרים לכל שק?
4. באיזה מחיר קנה חיים את התפוחים?
5. מדוע קבל חיים משכרת יותר גבוהה מדן?

(ב) תרגמו:

1. Этот купец обращается с работниками хорошо.
2. Крестьяне прибыли на рынок с семью возами, полными фруктов.
3. Я заплатил на десять шекелей меньше, чем он. 4. Она сказала торговцу: " В самом деле это платье красивое, но цена слишком высокая для меня. 5. За ("из-за") свою великолепную работу он получил более высокое жалование, чем ты (ж. р.). 6. Увы, нет на свете справедливости. 7. Я получил твой адрес, но без номера твоего дома. 8. Я не вижу разницы между этими двумя картинами. 9. Рабочий рассердился, но через некоторое время его гнев погаснул. 10. Иногда сын бывает выше (ростом), чем отец. 11. Всё так дорого, цены поднимаются день ото дня. 12. Много людей побежали тушить огонь, который вспыхнул в синагоге. 13. Стол слишком тяжелый; пожалуйста, помоги (муж.) мне отнести его в кухню. 14. Маленький мальчик порвал мешок и рассыпал яблоки по полу. 15. Даже праведник делает один - два греха в своей жизни. 16. Турист спросил меня, где почтовое отделение ("бюро почты").

(א)

Переведите на иврит, используя вместо цифр имена числительные:

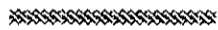
1. 3 ответа	9. 6 благословений
2. 9 стран	10. 5 сыновей
3. 7 дочерей	11. 7 номеров
4. 6 экзаменов	12. 9 раз
5. 5 столов	13. 2 трапезы
6. 10 рассказов	14. 1 стул
7. 8 подарков	15. 4 комнаты
8. 10 женщин	16. 2 пророка

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

שעור לט (39)

אחר (לאחר) ל... (на, к)	עמוד (עמודים)	страница, столб
בדיוק	רבע (רבעים)	четверть
בשעת	נדיו	радио
נרח (לנרח)	שעון (שעונים)	часы
חדשות	תחתית	метро
חצי	חצי שעה	полчаса
חצי	מה השעה?	какой час?
לפי	באיזו שעה?	в котором часу?
צדין	пока что	

יכול אדם ללמוד תורה בעשרים שנה, ולשכח בשתי שנים. (מן המדרש)

דקדוק

I. Количественные числительные от 11 до 19.

Эти числительные образуются следующим образом:

1. В мужском роде числительные мужского рода помещаются перед словом עָשָׂר (десять, "дцать").
2. В женском роде числительные женского рода помещаются перед словом עֶשְׂרֵה (десять, "дцать").

זָכָר:	11 אחד עָשָׂר	נְקֻבָּה:	אחת עֶשְׂרֵה
	12 שְׁנַיִם עָשָׂר		שתיים עֶשְׂרֵה
	13 שְׁלוֹשָׁה עָשָׂר		שלוש עֶשְׂרֵה
	14 אַרְבָּעָה עָשָׂר		ארבע עֶשְׂרֵה
	15 חֲמִשָּׁה עָשָׂר		חמש עֶשְׂרֵה
	16 שֵׁשׁ עָשָׂר		שש עֶשְׂרֵה
	17 שִׁבְעָה עָשָׂר		שבע עֶשְׂרֵה
	18 שְׁמוֹנֶה עָשָׂר		שמונה עֶשְׂרֵה
	19 תִּשְׁעָה עָשָׂר		תשע עֶשְׂרֵה

Обратите внимание на изменение огласовок в этих сочетаниях:

12	(שְׁתִּים) שְׁתֵּים עָשָׂרָה	11	(אֶחָד) אֶחָד עָשָׂר
13	(שְׁלֹשׁ) שְׁלֹשׁ עָשָׂרָה	12	(שְׁנַיִם) שְׁנַיִם עָשָׂר
15	(חֲמִשׁ) חֲמִשׁ עָשָׂרָה		
17	(שִׁבְעַת) שִׁבְעַת עָשָׂרָה		
19	(תִּשְׁעַת) תִּשְׁעַת עָשָׂרָה		

II. Время.

1. Поскольку существительные שָׁעָה (час) и דְּקָהָה (минута) на иврите женского рода, для обозначения времени употребляются и числительные женского рода.
2. При обозначении времени употребление слов שָׁעָה и דְּקָהָה не является обязательным.

Который час?	מה השָׁעָה?
два часа	השָׁעָה שְׁתֵּים = שְׁתֵּים
ровно три часа	(השָׁעָה) שְׁלֹשׁ בְּדַיּוּק
14 минут третьего (2 часа 14 минут)	} (השָׁעָה) שְׁתֵּים וְאַרְבַּע עָשָׂרָה (דְּקוֹת)
четверть четвертого	(השָׁעָה) שְׁלֹשׁ וָרִבֵּעַ
половина четвертого	(השָׁעָה) שְׁלֹשׁ וְחֲצִי
без 18 минут четыре	שְׁמוֹנֶה עָשָׂרָה (דְּקוֹת) לְאַרְבַּע
без четверти четыре	רִבַּע לְאַרְבַּע
В котором часу ты встал сегодня утром?	בְּאִיּוֹ שָׁעָה קָמַתְּ הַבֹּקֶר?
Я встал в семь.	קָמַתִּי בְּשִׁבְעַת.

תרגילים

א) ענו במשפטים שלמים

1. מדוע דאג המורה לָדון?
2. באיזו שעה בא דן לשעור?
3. מה אמרו ברדיו על מזג האוויר?
4. מה קרה כאשר דן הלך לתחנת התחטית?
5. מדוע אחר דן בחצי שעה?

ב) תרגמו:

1. половина первого	6. 14 номеров
2. без четверти девять	7. 15 часов
3. без двадцати одиннадцать	8. 13 конвертов
4. без шестнадцати час	9. 19 строчек
5. четверть девятого	10. 18 рабочих

ג) תרגמו:

1. Я (жен.) иду спать в половине двенадцатого.
2. Это не ложка, он уже знает половину стихотворения наизусть.
3. Не беспокойся (жен.), я (муж.) уже знаю дорогу к метро; я не чужой в этом городе.
4. Я никогда в жизни не видал такого шалуна.
5. Мы преподнесли (дали) ему в подарок золотые часы.
6. Пожалуйста, не опаздывай (муж.) к ужину.
7. По радио сказали, что ветер разгонит тучи, и днем будет светить солнце.
8. Они пришли как раз ("точно"), когда мы уже вот-вот должны были уйти из дому.
9. Железнодорожная станция близко от конторы.
10. Была полная тишина во время

экзамена. Все студенты молчали. 11. Я рада, потому что я получила хорошие новости от моей семьи. 12. В котором часу поезд уезжает со станции? 13. Четверть нового года уже прошла. 14. Я (жен.) не знаю, который час, у меня нет часов. 15. Судя по календарю, сегодня уже осень, но судя по погоде, всё ещё лето. 16. К следующему уроку сделайте (муж.) все упражнения на странице восемнадцать.

שְׁעוֹר מ' (40)

порядок	סֵדֶר (סְדָרִים)	тысяча	אַלְפֵי (אַלְפִים)
в порядке	בְּסֵדֶר	две тысячи	אַלְפַיִם
действовал	פָּעַל (לְפַעֵל)	проблема	בְּעִיָּה (בְּעִיּוֹת)
легкий - ая	קָל, קְלָה	приблизительно	בְּעֵרְךָ
снег	שֶׁלֶג (שְׁלָגִים)	крыша	גַּג (גִּגוֹת)
идет снег	שֶׁלֶג יוֹרֵד	зима	חֶרֶף
поправка; починка	תְּקוּן (תְּקוּנִים)	максимум	לְכֹל הַיּוֹתֵר
поправил, починил	תְּקַן (לְתַקֵּן)	минимум	לְכֹל הַפְּחוּת-לְפָחוֹת
в чем дело?	} מַה יֵשׁ?	сто; сотня	מֵאָה (מֵאוֹת)
что происходит?		двести	מֵאתַיִם
вот и всё	זֶה הַכֹּל	ботинок	נַעֲלֵי (נַעְלִים) נ.

שְׂאֵלַת חֶכֶם, חֲצִי תְּשׁוּבָה. (מִסְפָּרוֹת י"ב)

דְּקוּקָה

Числительные, обозначающие десятки.

1. Числительные, обозначающие десятки, не изменяются по родам:

עֶשְׂרִים נָשִׁים - 20 женщин - עֶשְׂרִים אַנְשִׁים - 20 мужчин

2. Числа, где сочетаются десятки и единицы, на иврите формируются так: перед числом, обозначающим единицы, ставится союз ׀ или ׀:

עֶשְׂרִים וְאַרְבַּע נְעוּרוֹת - 24 девочки - עֶשְׂרִים וְאַרְבַּע נְעָרִים - 24 мальчика

שְׁלֹשִׁים וְשָׁלוֹשׁ נְעוּרוֹת - 33 девочки - שְׁלֹשִׁים וְשָׁלוֹשׁ נְעָרִים - 33 мальчика

3. Существительные при числительных от одиннадцати и выше могут употребляться как во множественном, так и в единственном числе:

אחת עשרה שנים | אחת עשרה שנה - Одиннадцать лет

זכר:		נקבה:
עשרים	20	עשרים
עשרים ואחד	21	עשרים ואחת
עשרים ושניים	22	עשרים ושתיים
עשרים ושלושה	23	עשרים ושלוש
עשרים וארבע	24	עשרים וארבע
עשרים וחמשה	25	עשרים וחמש
עשרים וששה	26	עשרים ושש
עשרים ושבע	27	עשרים ושבע
עשרים ושמונה	28	עשרים ושמונה
עשרים ותשעה	29	עשרים ותשע
	30	שלשים
	40	ארבעים
	50	חמישים
	60	שים
	70	שבעים
	80	שמונים
	90	תשעים
	100	מאה
	200	שתי מאות = מאתיים
	300	שלוש מאות
	400	ארבע מאות
	500	חמש מאות
	1000	אלף
	2000	שני אלפים = אלפים
	3000	שלושה אלפים (שלושת אלפים)
	10,000	עשרה אלפים (עשרת אלפים)
	1,000,000	מליון

הבעיה האחת

- ראובן הלך ברחוב ופגש את שמעון, שיצא במקרה מתחנת התחטית.
ראובן ראה ששמעון היה עצוב מאד.
- מה קרה לך? שאל ראובן. מדוע אתה עצוב?
  - אוי, חברי הקר, לא קלים הם התיים. הם באמת מרים!
  - מה יש? מה לוחץ עליך?
  - אני טובע בים של בעיות.
  - מה הן הבעיות שיש לך?
  - הגה החרף בא. שלג ירד. יהיה קר בחוץ.
  - או מדוע אתה דואג?
  - מדוע אני דואג? אני צריך לקנות נעליים בשביל הילדים. גם מעיל ושמלה בשביל האשה שלי. אני גם צריך לתקן את הגג ואת החלונות של הבית שלנו. גם המכונית שלי לא בסדר. היא לא פועלת יפה.
  - כמה עולות הנעליים? שאל ראובן.
  - שלשים שקלים, פחות או יותר.
  - וכמה עולים מעיל ושמלה בשביל האשה שלך?
  - לפחות מאה שלשים וחמשה שקלים.
  - כמה בסך אתה צריך לשלם בשביל תקון הגג?
  - לכל הפחות מאתיים שקלים.
  - וכמה יעלה לך תקון החלונות?
  - אני לא יודע בדיוק, אבל בערך ששים שקלים.
  - כמה אתה חושב יעלה תקון המכונית?
  - שבעים וחמשה שקלים, בערך.
  - אם כן, ידידי, מדוע אתה עצוב כל כך? בעצם, אין לך אלא בעיה אחת. אתה צריך תמש מאות שקלים לכל היותר, וזה הכל!

תרגילים

א) ענו במשפטים שלמים:

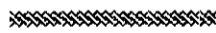
1. מדוע היה שמעון צובז?
2. מה צריך שמעון לקנות בשביל ילדיו?
3. מה הם התקונים שהוא צריך לעשות בבית?
4. כמה יעלה תקון המכונית?
5. מהי (מה היא) הבעיה האחת של שמעון?

ב) תרגמו:

1. Евреи были в пустыне сорок лет. 2. Наша семья прожила в Тель-Авиве приблизительно двенадцать лет. 3. Я (муж.) думаю, что в мире нет человека без проблем. 4. Цена этой кровати по меньшей мере 47 шекелей. 5. Починка сети обойдется (будет стоить) больше 56 шекелей. 6. Моя новая машина стоит меньше пяти тысяч долларов. 7. В году 365 дней. 8. Лицо больного было белым, как снег. 9. Это нелегко - учить иностранный язык. 10. Что случилось? Куда ты бежишь? 11. Все в порядке, слава Богу! 12. Это все, что ты (жен.) хочешь купить на зиму? 13. Он всегда говорит правду. 14. В крыше была дыра, и дождь проникал в комнату. 15. Я (жен.) хочу купить новые ботинки к празднику. 16. Мы пробудем в этой гостинице самое большее две недели.

ג) תרגמו:

1. 33 דרעה	10. 19 קומנאט
2. 73 מאשינא	11. 45 זענצין
3. 90 טעג	12. 17 פאלאטוק
4. 65 קארנדאשע	13. 200 רועק
5. 24 טראפעז	14. 68 דעוועק
6. 82 קאנבערטא	15. 900 דאמא
7. 68 מאלציקא	16. 39 סלוא
8. 52 נעלע	17. 74 מאגאזינא
9. 13 פרושנא	18. 1000 סלוא

שְׁעוֹר מֵאָ (41)

трава	עֵשֶׂב (עֵשְׂבִים)	сотворение (мира)	בְּרִיאָה
сторона	צֵד (צְדָדִים)	животное	חַיָּה (חַיִּוֹת)
в стороне	בְּצַד	луна	יָרֵחַ; לְבָנָה
сорился	רָב (לְרִיב)	звезда	כּוֹכָב (כוֹכְבִים)
ссора	רִיב	один, в одиночку	לְבַד
		птица	עוֹף (עוֹפוֹת)

יִתֵּר מִשְׁמֵרוֹ יִשְׂרָאֵל אֶת הַשַּׁבָּת, שְׁמֵרָהּ הַשַּׁבָּת אֶת יִשְׂרָאֵל. (עַל פִּי הַמִּדְרָשׁ)

דְּקָדוּק

I. Порядковые числительные.

1. Порядковые числительные от 1 до 10 выглядят так:

	נִקְבָּה		זָכַר
1 ая	רֵאשׁוֹנָה	1 בִּי	רֵאשׁוֹן
2 ая	שְׁנֵי	2 בִּי	שְׁנַיִם
3 я	שְׁלִישִׁית	3 בִּי	שְׁלִישִׁי
4 ая	רְבִיעִית	4 בִּי	רְבִיעִי
5 ая	חֲמִישִׁית	5 בִּי	חֲמִישִׁי
6 ая	שִׁשִּׁית	6 בִּי	שִׁשִּׁי
7 ая	שְׁבִיעִית	7 בִּי	שְׁבִיעִי
8 ая	שְׁמִינִית	8 בִּי	שְׁמִינִי
9 ая	תְּשִׁיעִית	9 בִּי	תְּשִׁיעִי
10 ая	עֲשִׂירִית	10 בִּי	עֲשִׂירִי

Заметьте, что порядковые числительные образуются на основе количественных, за исключением числительного ׀ןשׁא׀ ("первый"), в основе которого - слово ראש ("голова", "глава", "начальник").

2. Порядковые числительные от 11 и выше образуются путем прибавления к количественному числительному определенного артикля:

одиннадцать - אחד עשר; אחת עשרה
одиннадцатый, одиннадцатая - האחד עשרה; האחת עשרה

II. Названия дней недели.

1. На иврите только суббота имеет свое название - שבת. Остальные дни недели называются в соответствии с их порядковым номером или буквами алфавита.

воскресенье	-	(א) = יום ראשון
понедельник	-	(ב) = יום שני
вторник	-	(ג) = יום שלישי
среда	-	(ד) = יום רביעי
четверг	-	(ה) = יום חמישי
пятница	-	(ו) = יום ששי

III. Слово לבד с личными суффиксами.

לבדה	לבדו	לבדה	לבדה	לבדי
לבדן	לבדם	לבדכן	לבדכם	לבדנו

*****

בָּאָה שֶׁבֶת, בָּאָה מְנוּחָה

- אחרי בריאת העולם פרץ ריב בין הימים של השבוע. כל אחד מן הימים תשב שהוא היום היותר חשוב בשבוע.
- היום הראשון אמר:
- אין יותר חשוב ממני! אני היום שבו ברא אלהים את האור ואת החשך, את היום ואת הלילה.
- היום השני אמר:
- אני יותר חשוב ממך. אני היום שבו ברא אלהים את השמים היפים.
- קפץ היום השלישי ואמר:
- אני יותר חשוב מכם. אני היום שבו ברא אלהים את העשב, את העצים ואת הפרחים. בלי עצים, בלי עשב ובלי פרחים העולם הוא כמו מדבר.
- קם היום הרביעי ואמר:
- אני עוד יותר חשוב. אני היום שבו ברא אלהים את השמש, את הירח ואת הכוכבים.
- בא היום החמישי ואמר:
- אני החשוב ביותר! ביום החמישי ברא אלהים את הדגים בים ואת העופות בשמים.
- קפץ היום הששי ממקומו וקרא:
- מדוע אתם רבים זה עם זה? אין חשוב כמוני! ביום הששי ברא אלהים את החיות ואת האדם. האדם הוא שולט בכל. הוא שולט בעשב ובצבים. הוא שולט בדגים שבים, בעופות שבשמים ובחיות שבארץ.
- יום השבת עמד במקומו בצד לבדו ושתק.
- פנו כל הימים אל יום השבת ושאלו אותו:
- ומי אתה?

ענה יום השבת:

- אני היום האחרון בשבוע. אני השבת. ביום השבת נתן אלהים לאדם את המתנה היותר יקרה בעולם.
- ומהי המתנה הזאת? שאלו כל הימים פה אחד.
- המנוחה! ענתה השבת.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

תרגילים

(א) ענו במשפטים שלמים:

1. מדוע פרץ ריב בין הימים של השבוע?
2. מה ברא אלהים ביום הראשון?
3. מה ברא אלהים ביום השלישי?
4. מדוע חשב היום הששי שהוא היום היותר חשוב?
5. מהי החשיבות של השבת?

(ב) תרגמו:

1. Я боюсь идти домой в темноте одна.
2. Пожалуйста, идите (муж.) по другой стороне улицы.
3. Она молчала, потому что не знала правильного ответа.
4. Лес полон животных и птиц.
5. После долгой рабочей недели ("недели роботы") наконец, наступил ("пришел") отдых.
6. Луна получает свет от солнца.
7. Бог сотворил человека в пятницу.
8. Я (жен.) надеюсь, что это будет последняя ссора между нами.
9. По еврейскому календарю, со времени сотворения мира прошло более 5000 лет.
10. В летние ночи небо полно звезд.
11. После дня отдыха нетрудно встать рано утром.
12. Среда наступает ("приходит") через два дня после понедельника.

13. В субботу и воскресенье в школе нет занятий. 14. Ученики закричали хором (в один голос): "Мы не готовы к экзамену!"
15. Мои родители умные, они стоят в стороне, когда я (муж.) ссорюсь с моей сестрой.

(ג) תרגום:

1. первая любовь	6. шестой год
2. вторая просьба	7. двенадцатый час
3. третий дом	8. восьмой визит
4. четвертый раз	9. двадцать пятый рассказ
5. пятый сын	10. десятый человек

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

שעור מב (42)

טאַנצעוואל	רַקַד (לְרַקֵּד)	весна	אָביב
טוטחאס זשא, } נעמעדלענעו	תַּכְּף תַּכְּף וַיִּמַּד	спина	גַב (גַבִּים, גַבּוֹת)
פּוּדוּמאַל, ("סאַזאַל וו סערדצע סוועם") }	אָמַר בְּלִבּוֹ	прелестъ, обаяние	חַן קָפַר (קָפָרִים) מַבְגֵּר (מַבְגָּרִים)
ידתי פּעשקוּם	לָלַכְתָּ בְּרַגְלֵךְ	сверху, над	מַעַל
זאַ וועוּ מויע זאזע	מִיָּמֵי	время	עַת (עַתִּים) = זְמַן
קוּדאַ, וו וועוּ, } וו תו וועוּ, קאַ... }	בַּעַת שְׁ... = בְּזְמַן שְׁ... בַּשָּׁעָה שְׁ...	часто	לְעַתִּים קְרוֹבוֹת
נראוּלע	מָצָא חַן בְּעֵינַי	редко	לְעַתִּים רְחוֹקוֹת
פּוּזוּוּלע	נָתַן לְ... (לָתַת לְ...)	молодой - ая	צָעִיר, צָעִירָה

דַּבֵּר בְּעַתּוֹ, מַה טוֹב! (מְשָׁלֵי טו, 23)

דקדוק

I. Односложные существительные с личным суффиксами.

1. Односложные существительные, у которых первый корневой имеет огласовку פִּתּוּ, с личными суффиксами выглядят следующим образом:

גַן (סְמִיכוֹת - גַן)				
גַנָּה	גַנּוֹ	גַנְךָ	גַנִּי	גַנֵּנוּ
גַנֵּן	גַנָּם	גַנְכֶן	גַנְכֶם	גַנְנוּ

גגים (סמיכות - גגי)

גגיה	גגיו	גגיה	גגיה	גגי
גגיהן	גגיהם	גגיהן	גגיהם	גגיהן

Как правило, огласовка первого корневого остается неизменной, а второй корневой получает וָגָג. Существует, однако, небольшое число исключений, когда פָּתַח заменяется на קִרְיָהּ. Например:

בַּת - בְּתִי...   צֶדֶק - צְדִיק...

Если второй корневой - "ר", то פָּתַח заменяется на קִרְיָהּ, чтобы компенсировать потерю וָגָג.

שָׂר - שְׂרִיק...

2. Слово אָא с личными суффиксами:

אָא (סמיכות - אָא)

אָאה	אָאיו	אָאה	אָאה	אָאי
אָאיהן	אָאיהם	אָאיהן	אָאיהם	אָאיהן

Существительные אָא, אָא, אָא, אָא с личными суффиксами изменяются аналогичным образом.

3. אָב с личными суффиксами:

אָב (סמיכות - אָב)

אָביה	אָביו	אָביה	אָביה	אָבי
אָביהן	אָביהם	אָביהן	אָביהם	אָביהן

Так же изменяется и слово אָב. Существительное אָבִיב изменяется по тому же образцу, что и слово אָבִיב (урок 31).

4. פּה с личными суффиксами:

פּה (סמיכות - פּי)

פּיה	פּיו	פּיה	פּיה	פּי
פּיהן	פּיהם	פּיהן	פּיהם	פּינו

5. בּן с личными суффиксами:

בּן (סמיכות - בּן)

בּנה	בּנו	בּנה	בּנה	בּני
בּנו	בּנם	בּנו	בּנכם	בּנינו

שם - изменяется аналогичным образом. Форма סמיכות - שם;
реже - שם.

II. Существительное פּה с личными суффиксами.

פּה (סמיכות - אּת)

אּתי אּתה אּתו

III. Имя числительное с личными суффиксами.

Когда числительное обозначает группу в несколько человек - двух, трех и т. д. , оно приобретает личные суффиксы. Само собой разумеется, что это относится лишь ко множественному числу. Особенно часто употребляется в таком контексте числительное "два":

שְׁנֵים - שְׁנֵינוּ שְׁנֵיכֶם שְׁנֵיהֶם

(оба; вдвоем) мы, вы, они -

IV. Употребление לָתֵת לְ... Это выражение, за которым следует инфинитив, означает "дать", разрешить кому-либо делать что-либо.

Он разрешает мне играть. הוא נותן לי לשחק.

Он разрешил мне уйти. הוא נתן לי ללכת.

Они дадут ему говорить. הם יתנו לו לדבר.

Дай ей сесть. תן לה לשבת.

Я позволил Давиду вернуться. נתתי לדוד לשוב.

Пожалуйста, дайте (дать) мне говорить. בבקשה לתת לי לדבר.

כְּדֵי לְמַצֵּא חוֹן בְּעֵינֵי הַכֹּל...

- אָכַר אֶחָד הָיָה הוֹלֵךְ לְעֵתִים קְרוֹבוֹת אֶל הַשּׁוּק שֶׁל הָעִיר. פְּעָמִים רַבּוֹת בִּקֵּשׁ
הֵבֵן אֶת אָבִיו לְקַחַת אוֹתוֹ עִמוֹ. הָאָב הָיָה אוֹמֵר:
- תָּבוֹא הָעֵת וְאָקַח אוֹתָהּ. אֵל תְּדַאֵג, אֲנִי לֹא אֲשַׁכַּח!
יוֹם אֶחָד אָמַר הָאָב לְבְנוֹ:
- הַחֲרָף כְּבֵד עֵבֶר וְהֶאֱבִיב בָּא. בְּשָׁמַיִם אֵין אִף עֵנָן קָל. הַשֶּׁמֶשׁ זוֹרַחַת וְאֵין
עוֹד שֶׁלֶג בְּדֶרֶכִים. הַיּוֹם אָקַח אוֹתָהּ עִמִּי לְשׁוּק.
- הֵבֵן רָקַד מִשְׂמִיחָה. לְפָנָי שִׁיָּצְאוּ מִן הַכֶּפֶר נִתַּן הֵבֵן גְּשִׁיקָה לְאִמּוֹ וְלְאֶחָיו.
הֵאֲכִיר אָמַר שְׁלוֹם לְאִשְׁתּוֹ וּלְבָתוֹ. הוּא שָׁם אֶת בְּנוֹ עַל גַּב הַחֲמוֹר וּשְׁנִיָּהֶם יָצְאוּ
לְדֶרֶה.
- בְּדֶרֶה פָּגַשׁ אוֹתָם אִישׁ אֶחָד. הָאִישׁ רָאָה שֶׁהֵבֵן רוֹכֵב עַל הַחֲמוֹר וְאָבִיו הוֹלֵךְ
לְבִדּוֹ בְּרֶגֶל. הוּא פָּנָה אֶל הֵבֵן וְאָמַר:
- אַתָּה עוֹדָה צָעִיר וּבְרִיא וְאָבִיָּה כְּבֵד זָקֵן וְחָלֵשׁ. הֲאִם זֶה יִסֶּה שְׂאֵתָה רוֹכֵב עַל
הַחֲמוֹר בְּעֵת שְׂאֵבִיָּה הוֹלֵךְ בְּרֶגֶל? אַתָּה עוֹשֶׂה חֲטָא גְּדוֹל, כִּי אַתָּה לֹא מְכַבֵּד אֶת
אָבִיָּה הַזֶּה!
- הָאִישׁ צוֹדֵק, אָמַר הֵבֵן בְּלִבּוֹ. הֵבֵן יָרַד, וְאָבִיו עָלָה עַל הַחֲמוֹר.
- אַחֲרֵי מִסְפַּר דְּקוֹת פָּגַשׁ אוֹתָם אִישׁ שֵׁנִי. כְּאֲשֶׁר הוּא רָאָה שֶׁהָאָב רוֹכֵב עַל
הַחֲמוֹר וְהֵבֵן הוֹלֵךְ לְבִדּוֹ בְּרֶגֶל, הוּא פָּנָה אֶל הָאָב, וְאָמַר:
- אַתָּה אָדָם מְכַבֵּד וּבְנָה עוֹדוֹ נֶעַר צָעִיר. אִיךָ אַתָּה נוֹתֵן לְבְנָךְ לְלַכֵּת בְּרֶגֶל
בְּעֵת שְׂאֵתָה רוֹכֵב עַל הַחֲמוֹר? אַתָּה עוֹשֶׂה חֲטָא גְּדוֹל, כִּי אַתָּה לֹא מְרַחֵם עַל
בְּנֵי הַצָּעִיר!
- הָאִישׁ צוֹדֵק, אָמַר הָאָב בְּלִבּוֹ, וְתַכְּף וּמִיד יָרַד מֵעַל הַחֲמוֹר.
- עַכְשָׁיו גַּם הָאָב וְגַם הֵבֵן הוֹלְכִים בְּרֶגֶל וְהַחֲמוֹר הוֹלֵךְ אַחֲרֵיהֶם. שְׁנֵיהֶם
הוֹלְכִים לְאֵט לְאֵט וְרַבִּים זֶה עִם זֶה. הָאָב אוֹמֵר שֶׁהֵבֵן צָרִיךְ לְרַכֵּב עַל הַחֲמוֹר
וְהֵבֵן אוֹמֵר שֶׁהָאָב צָרִיךְ לְרַכֵּב עַל הַחֲמוֹר.

והנה עברה עגלה ובה אבר אחד. באשר האבר, שנסע בעגלה, ראה אותם,
הוא פרץ בצחוק, ואמר:
- מימי לא ראיתי טפשים כאלה. שלשה חמורים הולכים יחד, ואין אחד מהם
רוכב על גב חברו!
האב והבן שתקו. אחרי רגעים אחדים אמרו זה אל זה:
- זו היא באמת בעיה קשה!
לא ידעו האב ובנו מה עליהם לעשות. הם עמדו זמן-מה וחפשו עצה איה
למצא חן בעיני הכל. בסוף מצאו עצה. הם לקחו את החמור ושמו אותו על
גבם, וכה באו שניהם אל העיר.

תרגילים

(א) ענו במשפטים שלמים.

1. מה בקש הבן מאביו?
2. מה עשו האב והבן לפני שיצאו לדרך?
3. מדוע ירד הבן מעל החמור?
4. מדוע ירד האב מעל החמור?
5. מה עשו האב והבן כדי למצא חן בעיני הכל?

(ב) תרגמו:

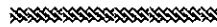
Переведите, используя существительные с личными суффиксами:

1. Крестьянин положил мешок с яблоками себе на спину ("на свою спину") и вернулся в деревню.
2. Осел - ленивое животное и идет очень медленно.
3. Мой сын моложе твоего сына на два года.
4. Нашей дочери всего шестнадцать лет, но она думает, что она уже взрослая.
5. Весной, когда погода хорошая, я (жен.) люблю ходить в

университет пешком. 6. Его брат не дал ему играть с мячом в столовой. 7. Всему свое время ("есть время для всего"). (Есть) время рожать и время умирать, время смеяться и время плакать. 8. Ты (жен.) не помнишь меня? Мы часто играли вместе в саду твоего отца, когда были молодыми. 9. За всю мою жизнь я не встречал такого глупого мальчика. 10. Меня зовут (мое имя) Моше, а как зовут (твое имя) тебя (жен.)? 11. Чего только (что) человек не делает, чтобы понравиться другим! 12. Я не хочу идти танцевать сегодня вечером, потому что я очень занята. 13. Когда я впервые (в первый раз) встретил ее, я сказал себе ("сказал в сердце своем"): "Она будет моей женой". 14. Наш сад больше и красивее, чем их сад. 15. Я не люблю слушать новости, когда читаю. 16. Мне (жен.) нравятся они оба, и я не знаю кого из них выбрать.

ג) שימו בסמיכות:

1. האב של הנער	6. הנס של הנכה
2. האשה של אדון כהן	7. השר של המלך
3. הבן של הדיין	8. הבת של אחיו
4. הלב של החולה	9. האם של הבחור
5. הפה של התמור	10. האח של הנצרה

שעור מג (43)

זֶלֶנִּי - אַי	יְרוֹק, יְרֻקָה	действительно	אַמְנָם
восток	מִזְרָח	поколение	דוֹר (דוֹרוֹת)
запад	מִעֶרֶב	тот, та	הֵהוּא, הֵהיא
положение, } ситуация }	מָצָב (מַצְבִּים)	те (муж.)	הֵהם
		те (жен.)	הֵהן
сажал (растение)	נָטַע (לְנַטֵּעַ)	рожковое } дерево }	תְּרוּב (תְּרוּבִים)
сколько лет (о м.)?	בְּכַמה שָׁנִים?	прогулка; } экскурсия }	
сколько лет (о ж.)?	בַּת כַּמה שָׁנִים?		
время от времени	מִזְמַן לְזְמַן	гуляя	טִייל (לְטַיֵּיל)
за городом ("вне города")	מִחוּץ לְעִיר ("בְּחוּץ הָעִיר")		

דוֹר הוֹלֵךְ וְדוֹר בָּא וְהָאָרֶץ לְעוֹלָם עוֹמֶדֶת. (קִהְלֵת א. 4)

דקדוק

I. Глаголы **אמר** и **אכל**. В прошедшем и настоящем временах эти глаголы спрягаются, как **שָׁלְמִים**. В будущем времени и повелительном наклонении они принимают следующие формы:

לומר (לאמר)

עתיד:

אנחנו נאמר		אני אמר	
אתן תאמרנה	אתם תאמרו	את תאמרי	אתה תאמר
הן תאמרנה	הם יאמרו	היא תאמר	הוא יאמר

צווי:

אמר	אמרי	אמרו	אמרנה
-----	------	------	-------

Инфинитив глагола אמר - неправильный. В библейском иврите он לאמר, а в послебиблейском и современном - לומר.

לאכל

עתיד:

	אני אכל	אתם תאכלו	אתן תאכלנה
אתה תאכל	את תאכלי	הם יאכלו	הן תאכלנה
הוא יאכל	היא תאכל		

צווי:

אכל אכלי אכלו אכלנה

II. **Возраст.** Говоря о возрасте, употребляют слова בן и בת во множественном числе - בָּנִים и בָּנוֹת .

Этому мальчику шесть лет. הילד הזה בן שש שנים.

Этой девочке шесть лет. הילדה הזאת בת שש שנים.

Чтобы спросить кого-либо о возрасте, задают следующие вопросы:

Сколько тебе лет (к муж.)? בן כמה שנים אתה?

Сколько тебе лет (к жен.)? בת כמה שנים את?

Слово שנים обычно опускается, но числительное должно стоять в женском роде:

הוא בן שש.   בן כמה הוא?

היא בת שש.   בת כמה היא?

III. Указательные местоимения "тот", "та", "те".

Эти указательные местоимения образуются путем прибавления определенного артикля ה или הַ к личным местоимениям.

тот мужчига	הַאִישׁ הַהוּא
та женщина	הַאִשָּׁה הַהִיא
те мужчины	הַאֲנָשִׁים הֵהֶם
те женщины	הַנְּשִׁים הֵנָּה

דור לדור

לפני הרבה שנים חי בארץ אחת מלך טוב וישר. המלך ההוא אהב לבוא בין העם הפשוט, כי רצה לדעת את המצב בארץ. מזמן לזמן הוא היה יוצא לרחובות העיר, והיה מדבר עם כל מיני אנשים, צעירים ומבגרים, כדי לשמע מפיהם על תבציות שלהם. הוא גם רצה לראות בעצמו איך הכל פועל בארץ. יום אחד יצא המלך לטייל מחוץ לעיר, ועבר דרך כפר אחד. היה יום אביב יפה. עשב ירק ופרחים יפים מכיל המינים גדלו בגנים ובשדות. השמש זרחה בשמים, והעולם היה מלא גלי אור ושמחה. האפרים היו צסוקים בחוץ, אחרים מהם בתקון הגגות והאחרים בעבודה בשדה. בשעת הטייל ראה המלך מרחוק איש זקן עומד לבדו בשדה ונוטע עצ. המלך בא קרוב לזקן, ואמר לו:

- שלום, סבא. אינה מין עצ אתה נוטע?
  - עצ חרוב אני נוטע, ענה הזקן.
  - בן כמה שנים אתה? שאל אותו המלך.
  - אני בן שמונים שנה, ענה הזקן.
  - האם אתה מקנה לאכל מן הפרות של העץ שאתה נוטע? שאל שוב המלך.
- הלא חרוב נותן פרות רק אחרי שנים רבות?

הזקן ענה:

- אָמנם אָני קָבַר זָקוֹן, וְאָני לֹא אֲכַל מִן פְּרוֹת הָעֵץ, שְׂאֲנִי נוֹטֵעַ עֲכָשׁוּ. אֲבָל בְּנֵי שְׂגָדְלָתִי וְהַבָּנִים שְׁלָהֶם יֹאכְלוּ מִן הַפְּרוֹת שְׁלוֹ. רֵאָה, אֲדוֹנֵי הַמֶּלֶךְ, אֵת הָעֵץ הַהוּא בְּצַד מְזֻרַח נוֹטֵעַ אָבִי כְּאֲשֶׁר הָיִיתִי בֶן עֶשֶׂר. אֵת הָעֵצִים הָהֵם בְּפִנֵּה בְּצַד מְעֻרָב נוֹטֵעַ סָבִי כְּאֲשֶׁר אָבִי הָיָה בְּעֶרְךָ בֶן שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה. כָּל חַיִּי אֲכַלְתִּי מִן הַפְּרוֹת שֶׁל הָעֵצִים הָהֵם. כְּמוֹ שְׂאֵבוֹתַי נוֹטְעוּ בְּשִׁבִיל הַדְּרוֹת הַבָּאִים, כִּן גַּם אָנִי נוֹטֵעַ עֲכָשׁוּ בְּשִׁבִיל בְּנֵי וּבְשִׁבִיל הַבָּנִים שְׁלָהֶם.

הַדָּבָר מְצֵא חֵן בְּעֵינֵי הַמֶּלֶךְ, וְהוּא קָרָא:
- בְּרוּךְ תְּהִיָּה, וּבְרוּךְ הַדּוֹר הַדּוֹאֵג לְדוֹר הַבָּא:

תרגילים

א) ענו במשפטים שלמים:

1. מה אהב המלך לעשות?
2. מה עשה האיש הזקן בשדה?
3. בן כמה היה הזקן?
4. מתי נותן עץ חרוב פירות?
5. בשביל מי נטע הזקן את העץ?

ב) תרגמו:

1. У каждого поколения - новые проблемы.
2. Это дерево - яблоня, а то дерево, с восточной стороны, - рожковое.
3. Я (муж.) не знаю, кто посадил те деревья.
4. Солнце всходит на востоке и заходит на западе.
5. Мой сын пойдет работать, когда ему будет 18 лет.
6. Весной она любит гулять одна за городом.
7. Пионеры построили

деревни и города и посадили леса. 8. Наша экскурсия в Негев была очень интересной, и то, что мы там видели, произвело на нас большое впечатление. 9. Что я (муж.) могу тебе (муж.) сказать? Ты сам знаешь мое положение. 10. Я всегда буду говорить правду. 11. Не ешь (муж.) это яблоко, оно еще зеленое. 12. Скажи мне, сколько тебе (жен.) будет лет следующим летом? 13. В Тель-Авиве никогда не идет снег, но время от времени снег выпадает в Иерусалиме. 14. Мы (муж.) не всегда получаем из газет верное представление (верную картину) о положении в мире. 15. Действительно, я видел его вчера, но не говорил с ним.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

עמיד:

	אנחנו נוכל		אני אוכל	
אתה תוכל	אתם תוכלו	את תוכלי	אתם תוכלו	אתה תוכל
הוא יוכל	הם יוכלו	היא תוכל	הם יוכלו	הוא יוכל

II. **על-יז с личными суффиксами.** Хотя наречия, как правило, не имеют личных суффиксов, наречное сочетание "על-יז" ("близ", "возле") личные суффиксы получает:

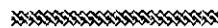
על-ידי	על-ידיך	על-ידי	על-ידי	על-ידי
על-ידנו	על-ידיכם	על-ידיכן	על-ידיכם	על-ידינו

מי יכול לדעת

- בעיר פרג חי רב אחד בשם יונתן. רבי יונתן היה אחד מן התכמים התשובים בדורו. יום אחד רכב המלך עם אחד מן השרים שלו ברחובות העיר. במקרה, בשעה זו בדיוק, עבר רבי יונתן על-ידם, בדרך לבית המדרש. המראה של רבי יונתן עשה רשם רב על המלך. המלך פנה אל השר, ושאל:
- מי האיש ההוא?
  - הוא רב ידוע, ענה השר. הוא גדול בתכמה וידוע שפוח רבות.
  - קרא אותו הנה, אמר המלך. ושאל אותו אם יוכל לבוא מחר לארמון.
  - מיד נתן השר פקודה לשוטר, ואמר: "לך מהר וקרא הנה את הרב ההולך שם ברחוב". השוטר רץ אחרי הרב, ואמר לו ללכת אתו אל השר. רבי יונתן הלך עם השוטר אל השר. השר פנה אליו, ואמר:
  - האם תוכל לבוא מחר לבקור אצל המלך?
  - אדוני השר, מצדי אני מוכן בכל עת ובכל שעה לבוא אל ארמון המלך, אבל רק ה' לבדו יודע אם אוכל לבוא או לא, ענה רבי יונתן.

- כֹּאשֶׁר הַמֶּלֶךְ שָׁמַע אֶת הַתְּשׁוּבָה הַזֹּאת, הוּא כָּעַס עַל הַחֲצֵפָה שֶׁל רַבִּי יוֹנָתָן.
תִּכְף וּמִיד צָוָה הַמֶּלֶךְ לְתַת לוֹ עֲנָשׁ: לְשִׁים אוֹתוֹ בְּבֵית הַסֵּהר לְעֲשָׂרָה יָמִים.
אָז פָּנָה רַבִּי יוֹנָתָן אֶל הַמֶּלֶךְ, וְאָמַר:
- עֲכָשׁוּ אֶתְּה רּוּאָה, אֲדוֹנֵי הַמֶּלֶךְ, שְׁבֹאָמֶת לֹא יִכְלָתִי לְדַעַת אִם אוֹכֵל לָבוֹא אֵלַיָּה מְחַר אוֹ לֹא. הַכֹּל בְּיַדֵּי שָׁמַיִם, וְאִי אֶפְשָׁר לְאָדָם לְדַעַת מֶרֶאשׁ מֶה שִׁיקְרָה לוֹ בְּעֵתִיד. הִנֵּה, לְמַשָּׁל, כֹּאשֶׁר יֵצְאֵתִי מִן הַבַּיִת רְצִיתִי לְלַכֵּת לְבֵית הַמְּדַרְשׁ, וּבְמִקּוֹם זֹאת, עָלִי לְלַכֵּת עֲכָשׁוּ לְבֵית הַסֵּהר.
  - הַתְּשׁוּבָה הַזֹּאת מְצָאָה חֵן בְּעֵינֵי הַמֶּלֶךְ. חִיוֶה עָלָה עַל שְׁפָתַי, וְאָמַר:
- הֲאִם אֶתְּה רּוּצָה לָבוֹא מְחַר אֵלַי לְבִקּוּר?
רַבִּי יוֹנָתָן עָנָה:
  - בְּרָצוֹן רַב, אֲדוֹנֵי הַמֶּלֶךְ. תּוֹדָה רַבָּה עַל הַכְּבוֹד הַגָּדוֹל הַזֶּה.
מִן הַיּוֹם הַהוּא וְהִלָּאָה הֵיטָה יְדִידוֹת גְּדוֹלָה בֵּין הַמֶּלֶךְ וּבֵין הַרַב. רַבִּי יוֹנָתָן הָיָה מְבַקֵּר אֶת הַמֶּלֶךְ, וּלְעֵתִים קְרוּבוֹת הָיוּ שְׁנֵיהֶם מְטִילִים יַחַד בְּגֵן הָאֶרְמוֹן, וּמְדַבְּרִים עַל כָּל מִינֵי נוֹשָׁאִים.

תרגילים

(א) ענו במשפטים שלמים:

1. אֵת מִי פָּגַשׁ רַבִּי יוֹנָתָן בְּדֶרֶךְ לְבֵית הַמְּדַרְשׁ?
2. מֶה שָׁאַל הַשָּׂר אֶת רַבִּי יוֹנָתָן?
3. מִדּוּעַ כָּעַס הַמֶּלֶךְ?
4. מֶה צָוָה הַמֶּלֶךְ לְעֲשׂוֹת לְרַבִּי יוֹנָתָן?
5. מֶה אָמַר הַמֶּלֶךְ בְּסוֹף?

ב) תרגמו:

1. Это известное стихотворение; каждый взрослый и каждый ребенок в этой стране знают его наизусть. 2. Везде ("в каждом месте"), где жили евреи, они строили семинарию. 3. По его виду я мог видеть, что он на меня сердится. 4. Мы часто посещаем дом раввина. 5. Я не отвечу тебе, потому что ты говорил со мной нагло ("с наголастью"). 6. Я (жен.) велю вам (муж.) сидеть спокойно ("со спокойствием"). 7. Ребенок сказал: "Я не буду есть!" - и закрыл губы. 8. Это большая честь для меня - быть его другом. 9. Я охотно сделаю это для тебя (жен.). 10. Если смогу, я приду навестить тебя завтра в половине восьмого. 11. Мы не могли сносить ("терпеть") его поступки. 12. Она получила более высокое жалованье потому, что она знает иностранные языки. 13. Ссора вспыхнула между братьями из-за того (потому), что они не могли поделить между собой клад. 14. Твоя дружба очень дорога мне. 15. Вы не можете послать меня в тюрьму без суда. 16. Что касается нас (с нашей стороны), то мы всегда готовы вам (муж.) помочь.

שְׁעוֹר מַה (45)

нужда	צָרָה (צָרָכִים)	середина	אָמָצַע
жатва	קָצִיר	посреди	בְּאִמְצַע
жал	קָצַר (לְקָצַר)	дал	} אֶפְשֵׁר (לְאֶפְשֵׁר)
холостяк	רֵק (רֵיקִים)	возможность	
равен	שָׁוה, שְׁוָה	Храм	בֵּית הַמִּקְדָּשׁ
зерно, злаки	תְּבוּאָה (תְּבוּאוֹת)	часть	חֶלֶק (חֶלְקִים)
переводил	תְּרַגַּם (לְתַרְגֵּם)	наследство	יְרוּשָׁה (ירוֹשׁוֹת)
у меня нужда в ...	יֵשׁ לִי צָרָה בְּ...	Мория (гора)	מִזְרֵיהַ
друг друга (муж.)	זֶה אֶת זֶה	сомневался...	בְּ... לְפָקַק (לְפָקְקָה)
друг друга (жен.)	זוֹ אֶת זוֹ	содержал,	} פָּרַגַּם (לְפָרַגַּם)
		обеспечивал	

כָּל הַלּוֹמֵד תּוֹרָה וְאֵינוֹ חוֹזֵר עָלֶיהָ דּוֹמָה
(שְׁוָה) לְאָדָם שְׂזוּרַע וְאֵינוֹ קוֹצֵר. (מִן הַתְּלֻמוֹד)

דְּקָדוּק

I. Глаголы с четырьмя корневыми буквами -

מְרַבְּעִים. Глаголы в иврите по преимуществу состоят из трех корневых букв. Существует, однако, определенное число глаголов, корни которых состоят из четырех букв. Вот некоторые из этих глаголов:

дать возможность	-	לְאֶפְשֵׁר
содержать, обеспечивать	-	לְפָרַגַּם
сомневаться	-	לְפָקַק
переводить	-	לְתַרְגֵּם

II. הפעלים - четырехбуквенных глаголов בנין פעל, но не требуют שיגש во второй корневой букве. Спрягаются они следующим образом:

содержать - **לפרנס**

הנה:

מפרנסים	אנחנו, אתם, הם	מפרנס	אני, אתה, הוא
מפרנסות	אנחנו, אתן, הן	מפרנסת	אני, את, היא

עבר:

אנחנו פּרַנְסְנוּ	אתן פּרַנְסְתֶן	אני פּרַנְסְתִי	את פּרַנְסְתְּ	אתה פּרַנְסְתְּ	הוא פּרַנְסְ
הם, הן פּרַנְסוּ	אתם פּרַנְסְתֶם	היא פּרַנְסְהָ	את פּרַנְסְתְּ	הוא פּרַנְסְ	

עתיד:

אנחנו נִפְרַנְסֶה	אתן תִּפְרַנְסְנָה	אני אֶפְרַנְסֶה	את תִּפְרַנְסִי	אתה תִּפְרַנְסֶה	הוא יִפְרַנֵּס
הן תִּפְרַנְסְנָה	אתם תִּפְרַנְסוּ	הם יִפְרַנְסוּ	את תִּפְרַנְסִי	הוא יִפְרַנֵּס	

צווי:

פּרַנְסְנָה	פּרַנְסוּ	פּרַנְסִי	פּרַנֵּס
-------------	-----------	-----------	----------

III. Употребление предлога מן или его сокращенной формы **מ** (...מ). Этот предлог соответствует русским предлогам "от", "чем", "из".

קבלתי מכתב מן אחי (מאחי). Я получил письмо от моего брата.
 בני יותר גבוה מן בנה (מבנה). Мой сын выше твоего сына.
 מי מכם יודע עברית? Кто из вас знает иврит?

אהבת אחים

לפני שנים רבות חי במזרח ירושלים איש אחד ולו היו שני בנים נפלאים. שם הבן הראשון איתן ושם הבן השני גדעון. לאיתן הייתה אשה, והיו לו בנים ובנות. גדעון היה רוק.

כאשר האב מת קבלו האחים ירושה - שדה בהר המזרחי. האחים עבדו יחד בשדה. שניהם חפרו, זרעו וקצרו, ואף פעם לא רבו זה עם זה. אחרי הקציר הם חלקו את התבואה לשני חלקים שווים.

לילה אחד שכב איתן במטתו ואמר לעצמו:
- לא טוב עשינו שחלקנו את התבואה לחלקים שווים. יש הבדל גדול בין המצב של אחי ובין מצבי. כאשר אני אהיה זקן בני יפרנסו אותי. אבל מי יפרנס את אחי כאשר יהיה זקן?

הוא שכב וחפש איה לתקן את המצב. פתאם אמר לעצמו: "אלה ואקח חלק מן התבואה שלי ואמן לאחי."

איתן קם, הלך אל השדה ולקח מתבואתו כדי לתת לגדעון.
באותו הלילה גם גדעון שכב במטתו וחשב לעצמו:
- לא טוב עשינו שחלקנו את התבואה לחלקים שווים. יש הבדל גדול בין המצב של אחי ובין מצבי. לאחי יש משפחה גדולה ועליו לפרנס אותה. אני רוק ואין לי צורך בכל כה הרבה תבואה. אלה ואמן חלק מן התבואה שלי לאחי. זה יאפשר לו לפרנס את משפחתו בכבוד.

גדעון קם, הלך אל השדה ולקח מתבואתו כדי לתת לאיתן.
היה לילה יפה. הירח זרח, השמים היו מלאים כוכבים. באמצע הדרך פגשו האחים זה את זה. המעות עלו בעיניהם כאשר ראו, שכל אחד נושא תבואה על גבו, כדי לתת אותה לאחיו.

- אמנם מעולם לא פקפקתי באהבתנו, קרא גדעון, אבל עכשו אני רואה מה גדולה היא!

אלהים ראה את אהבת האחים ואמר:
- המקום הזה קדוש! במקום הזה יצמוד בעתיד בית המקדש!
וכן היה. במקום הזה, על הר המוריה, בנה שלמה המלך את בית המקדש
הראשון.

תרגילים

א) ענו במשפטים שלמים:

1. למי היו אשה ובנים ומי היה רוק?
2. איך חלקו האחים ביניהם את התבואה?
3. מדוע רצה איתן לתת חלק מתבואתו לגדעון?
4. מדוע רצה גדעון לתת חלק מתבואתו לאיתן?
5. מה קרה כאשר שני האחים פגשו זה את זה בדרך?

ב) תרגמו:

1. Невозможно точно перевести стихотворение с одного языка на другой язык.
2. Кто содержал его семью, когда он лежал в больнице?
3. Гора Мориа - священная гора, потому что на ней стоял Хром.
4. Когда я женюсь ("возьму жену"), я охотно отдам моей жене равную часть в моем доме.
5. Она пришла в класс в середине урока.
6. Маленький мальчик не сможет разделить яблоко на четыре равные части.
7. Один отец может содержать десять детей, но десять детей не могут содержать одного отца.
8. Вскоре после жатвы крестьяне продали зерно на рынке.
9. Не говори (жен.) мне, что у тебя нет нужды в друзьях.
10. Я знаю, что ты правдивый человек ("человек правды"), и не сомневаюсь в твоих словах.

11. Я прибыл в Иерусалим, чтобы учиться в Еврейском Университете. 12. Наследство, которое я получил, позволит мне достойно содержать мою семью. 13. Ему уже тридцать лет, и он все еще холост. 14. На последнем экзамене мы должны были написать маленькое сочинение и перевести двенадцать предложений на иврит. 15. Знаете ли вы (муж), кто был тот царь, который постороил Храм на горе Мория?

ג) חטו את הפעלים הבאים:

дать возможность	לְאַפֵּשׂוֹר
перевести	לְתַרְגֵּם

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

שעור 46

был взят	(לקח, להלקח) נלקח	сестра	} אחות (אחיות) (милосердия)
война	מלחמה (מלחמות)	(милосердия)	
предлог творительного	} על ידי	Европа	אירופה
падежа, буквально - "руками"			лев
летел	עף (לעוף)	был	} (ברק, להברק) נברק
зедел, попал	פגע (לפגוע) ב...	проверен	
армия	צבא (צבאות)	был закончен	נגמר (להגמר) נגמר
Новый год	ראש השנה	кровь	דם (דמים)
зло; беда	רע	был убит	(הרג, לההרג) נהרג
был услышан	(שמע, להשמע) נשמע	месяц	חודש (חודשים)
враг	שונא (שונאים)	фронт; фасад	חזית (חזיתות)
был послан	(שלה, להשלח) נשלח	солдат	חייל (חיילים)
хранил; присматривал	שמר על	завоевал; захватил	כבש (לכבש) נכבש
были пролиты	(שפך, להשפך) נשפך	мяч; пуля	כדור (כדורים)
Библия	תנ"ך	вошел в, к	} (כנס, להכנס) נכנס אל, ל, ב...
что слышно?	מה נשמע?		
"буди записан на хороший год!"	} לשנה טובה תכתבו!	был написан	כתב, להכתב) נכתב
(новогоднее пожелание)		воевал	} (לחם, להלחם) נלחם עם, ב...

אל תאמר שהימים הראשונים היו טובים מאלה. (קהלת ז, 10)

דקדוק

בנין נפעל. Итак, мы познакомимся с двумя активными глагольными конструкциями - בנינים פעל ופעל. У каждого активного בנין есть соответствующий ему пассивный בנין.

Пассивный **בנין** конструкции **פעל** называется **נפעל**. По сути дела, эта форма глагола соответствует в русском языке пассивному причастию.

Мужчина закрывает окно. האיש סוגר את החלון.

Окно закрыто мужчиной. החלון נסגר על ידי האיש.

Мужчина закрыл окно. האיש סגר את החלון.

Окно было закрыто мужчиной. החלון נסגר על ידי האיש.

Однако некоторые глаголы, по грамматической форме относящиеся к **נפעל** по своему значению являются активными, например:

Учитель входит в комнату. המורה נכנס אל החדר.

I. Особенности בנין נפעל.

1. **נפעל** отличается начальной буквой "נ" перед корнем. В настоящем и прошедшем временах "נ" имеет огласовку **שְׁוָא קִירִיק** (נִ). Первый корневой имеет огласовку **שְׁוָא**.
2. Инфинитив образуется путем прибавления префикса **לְהַ...** к корню: **לְהַגְמֵר** - **לְהַגְמֵר** быть законченным.
3. Первый корневой в инфинитиве получает **שְׁוָא** в компенсацию за потерю начального "נ" в **נפעל**.

II. **שְׁלֵמִים** глаголов **נפעל**. Модель спряжения глаголов **שְׁלֵמִים** в биньяне **נפעל** в настоящем и прошедшем временах такова.

(לְהַגְמֵר) - לְהַגְמֵר

תוו:

אני, אתה, הוא	נְגַמְרֵם
אתם, אנחנו, הם	נְגַמְרִים
אני, את, היא	נְגַמְרֶת
אתם, אנחנו, הן	נְגַמְרוֹת

עבר:

אני נְגַמְרֵתִי	אתם נְגַמְרֶתֶם	אתם נְגַמְרֶתֶם	אתם נְגַמְרֶתֶם
אתה נְגַמְרֶתָּ	אתה נְגַמְרֶתָּ	אתה נְגַמְרֶתָּ	אתה נְגַמְרֶתָּ
הוא נְגַמְרָה	הוא נְגַמְרָה	הוא נְגַמְרָה	הוא נְגַמְרָה
אנחנו נְגַמְרֵנוּ	אנחנו נְגַמְרֵנוּ	אנחנו נְגַמְרֵנוּ	אנחנו נְגַמְרֵנוּ
אתה נְגַמְרֶתְךָ	אתה נְגַמְרֶתְךָ	אתה נְגַמְרֶתְךָ	אתה נְגַמְרֶתְךָ
הוא נְגַמְרָה	הוא נְגַמְרָה	הוא נְגַמְרָה	הוא נְגַמְרָה

Примите во внимание различие между формой третьего лица единственного числа мужского рода прошедшего времени и формой единственного числа мужского рода настоящего времени. В настоящем времени второй корневой имеет огласовку קָמַר (נִגְמַר), в то время, как в прошедшем времени он имеет огласовку קָמַר (נִגְמַר).

Глаголы, у которых третий корневой "п" или "у" спрягаются аналогичным образом, за исключением двух моментов:

1. В инфинитиве второй корневой имеет огласовку פָּתַח:

быть посланным	-	לְהַשְׁלִיחַ
быть услышанным	-	לְהִשְׁמָעַ

2. В настоящем времени второй и третий корневые в единственном числе женского рода имеют огласовку פָּתַח:

אני, את, היא נִשְׁלַחַת
אני, את, היא נִשְׁמָעַת

III. לִפְנֵי גлаголов, у которых первый корневой - гортанный.

1. В настоящем и прошедшем временах "נ" имеет огласовку הִגִּיל. Первый корневой имеет огласовку הִגִּיל-הִגִּיל.

Он убит	-	הוא נִהָרַג
Он был убит	-	הוא נִהָרַג

2. В инфинитиве ה префикса имеет огласовку הִצִּיר,

(לְהִצִּיר)

чтобы компенсировать неспособность начального корневого получить הִצִּיר. Модель спряжения этих глаголов такова:

להתרג

היה:

אני, אתה, הוא	נְהָרַגְתִּי	אנחנו, אתם, הם	נְהָרַגְתִּים
אני, את, היא	נְהָרַגְתְּ	אנחנו, אתן, הן	נְהָרַגְתֶּן

עבר:

אתה נְהָרַגְתְּ	את נְהָרַגְתְּ	אתם נְהָרַגְתֶּם	אנחנו נְהָרַגְנוּ
הוא נְהָרַג	היא נְהָרַגָה	הם, הן נְהָרַגוּ	אתן נְהָרַגְתֶּן

Обратите внимание, что в прошедшем времени первый корневой в третьем лице женского рода единственного числа и в третьем лице множественного числа имеет огласовку סְגוּל.

היא נְהָרַגָה   הם, הן נְהָרַגוּ

То, что первый корневой имеет огласовку סְגוּל, а не סְגוּלָה, связано с правилом о том, что не может быть двух последовательных שְׁוָאִים в начале слога.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

המתנה של סבא

נדבר קרה בזמן המלחמה האחרונה באירופה. השוגא פבש פבר צרים רבות במערב, אבל בכל זאת המלחמה עדין לא נגמרה. הייתי אז בחור צעיר בן שמונה עשרה. נלקחתי לצבא. זה היה קרוב לראש השנה. לפני שעזבתי את הבית, קרא לי סבי, וברך אותי בברכה "לשנה טובה תכתב". אז נתן לי ספר, ואמר: "הנה מתנה קטנה בשבילך. זה ספר התנ"ך. שמר אותו, והוא ישמר עליך מכל רע".

שמתתי את הספר בכיסי ובלב כבוד יצאתי מן הבית.
 כל הזמן רציתי לדעת מה נשמע בבית, אבל הדאר לא פעל בסדר בימים
 ההם, ומכתבים מהוריי באו אלי לעתים רחוקות מאד. את סבי אהבתי וכבדתי
 מאד, ואת המתנה שלו נשאתי תמיד בכיסי. לעתים קרובות קראתי בתנ"ך,
 ושאלתי ממנו תקווה וכח לסבל את החיים הקשים בצבא.
 אחרי שלשה חדשים קבלתי פקודה ונשלחתי ישר לתזוית. אלה היו ימים
 מרים. הצבא של השונא צמד על הר גבוה מצד אחד ועל הר גבוה אחר מצד
 שני, והצבא שלנו היה באמצע. מצבנו היה רע מאד.
 השונא שלח בנו אש תזקה, וכדורים עפו באוויר בלי סוף. נלחמנו כמו
 אריות. דם רב נשפף, ותילים רבים נהרגו. קולות צעקה נשמעו מכל צד.
 פתאם פגע בי כדור ונפלתי לארץ.
 נלקחתי לבית החולים ושמו אותי במטה. חפיתי לרופא. כל דקה שעברה
 היתה כמו שעה בעיני. כל מיני תמונות מהבית עברו לפני. לבי דפק מהר.
 פחדתי שאני הולך למות, ולא אראה עוד את הוריי ואת סבי היקרים. תפלה
 לשלום הקרובים שלי ולשלומי עברה על שפתי. סוף סוף נכנסה אחות לחדר.
 היא נתנה לי משהו לשתיית, ואמרה:
 - אל תדאג, עוד מעט יבוא הרופא, והכל יהיה בסדר.
 זמן רב עבר והרופא עוד לא בא. כבר פקפקתי בלבי אם הרופא יבוא אלי.
 חשבתי כי אפשר שהאחות שקחה שאני שוכב פה. סוף סוף נכנס רופא צעיר
 לחדר ובדק אותי. אחרי שנבדקתי על ידי הרופא, הוא קרא:
 - תיל, יש לך מזל! הפצע שלך קל מאד. הכדור נכנס בספר ולא חדר ללב.
 הספר בכיסך שמר עליך ממות!

תרגילים

א) ענו במשפטים שלמים:

1. בן כמה היה הבחור כאשר הוא נלקח לצבא?
2. איזו מתנה נתן לו סבו?
3. אחרי כמה חדשים נשלח הבחור לחזית?
4. מה קרה לו בחזית?
5. איך שמר התנ"ך על חיי הבחור?

ב) תרגמו:

1. Сколько (перед) лет назад закончилась ("была окончена") война?
2. Солдаты были отправлены на фронт несколько (перед) дней назад.
3. Осенью птицы улетают в теплые страны. 4. Пуля задела льва, и много крови пролилось на траву. 5. Библия - самая священная книга для евреев. 6. Я (жен.) не могу уйти из дому, если мама не придет присмотреть за детьми ("охранять детей"). 7. Письмо было послано тебе (жен.) месяц назад. 8. Положение на дорогах ужасное, каждый день погибает ("убивается") множество людей. 9. Больной еще не был осмотрен ("проверен") врачом. 10. В прошлом году много юношей были взяты в армию. 11. В том госпитале недостаточно медсестер. 12. Вдруг окно открылось и легкий ветер проник в комнату. 13. Мы надеемся, что вражеские солдаты ("солдаты врага") не смогут захватить город. 14. Делай добро и не делай зла. 15. Мы вместе воевали в последнюю войну, и с тех пор дружба между нами очень крепка. 16. Сначала мы будем кушать, а потом пойдем танцевать.

ג) הטו את הפעלים הבאים בהווה ובעבר:

проверяться, быть проверенным	-	לְהִבְדֵּק
быть съеденным	-	לְהֵאָכֵל

שעור מז (47)

закон	חֻק (חֻקִּים)	праотцы; предки	אֲבוֹת
основа, фундамент	יְסוּד (יְסוּדוֹת)	было сказано	אָמַר, לְהֹאמַר נֶאמַר
писания	כְּתוּבִים	Ковчег Завета	אַרוֹן } הַקֹּדֶשׁ
понятие;	} מוֹשֵׁג (מוֹשְׁגִים)	(святой ковчег)	
представление		арамейский язык	אַרְמִית
находился	מָצָא, לְהִמָּצָא נִמְצָא	Бытие ("В начале...")	} בְּרֵאשִׁית
заповедь; доброе дело	מִצְוָה (מִצְוֹת)	1-ая книга Библии)	
Египет	מִצְרַיִם	Исход ("Имена")	} שְׁמוֹת
исход из Египта	יְצִיאַת מִצְרַיִם	2-ая книга Библии)	
символ; эмблема;	סִמּוֹל (סִמְלִים)	Левит ("И воззвал...")	} וַיִּקְרָא
10 заповедей	עֲשֶׂרֶת הַדְּבָרוֹת	3-я книга Библии)	
сокращение;	} קְצוּר (קְצוּרִים)	Числа ("В пусрыне...")	} בְּמִדְבָּר
аббревиатура		4-ая книга Библии)	
прочитан, назван	קָרָא, לְהִקְרָא נִקְרָא	Второзаконие ("Слова")	} דְּבָרִים
Талмуд	תְּלִמּוּד	5-ая книга Библии	
кроме	חוּץ מִן (מִ...)	союз	בְּרִית
позитивная заповедь	מִצְוַת עֲשֵׂה	Пятикнижие	חֻמְשׁ (חֻמְשִׁים)
негативная заповедь	מִצְוַת לֹא-תַעֲשֶׂה	был разделен	נִחְלַק, לְהִחְלַק נִחְלַק
сыны Израиля	בְּנֵי יִשְׂרָאֵל		

על שלשה דברים העולם עומד:

על הדין (חק), ועל האמת ועל השלום. (פרקי אבות)

דקדוק

- I. **נפעל** глаголав פ"נ. Эти глаголы спрягаются так же, как и פלמים, с той разницей, что в настоящем и прошедшем временах начальный корневой "נ" сливается с префиксом "נ" самого биньяна. В виде компенсации за выпавшую букву второй корневой согласный получает וּגְשׁוּ.

להנתן - быть данным

הנה:

אנחנו, אתם, הם	נתנים	אני, אתה, הוא	נתן
אנחנו, אתן, הן	נתנות	אני, את, היא	נתנת

עבר:

אנחנו	נתנו	אני	נתתי
אתן	נתתן	את	נתת
אתם	נתתם	הוא	נתנה
הם, הן	נתנו	הוא	נתן

- II. **נפעל** глаголов א"ל. Модель спряжения этих глаголов в настоящем и прошедшем временах такова:

להמצא - находиться

הנה:

אנחנו, אתם, הם	נמצאים	אני, אתה, הוא	נמצא
אנחנו, אתן, הן	נמצאות	אני, את, היא	נמצאת

עבר:

אנחנו	נמצאנו	אני	נמצאתי
אתן	נמצאתן	את	נמצאת
אתם	נמצאתם	הוא	נמצאה
הם, הן	נמצאו	הוא	נמצא

Обратите внимание на то, что формы третьего лица единственного числа в настоящем и прошедшем временах совпадают:

הוא נמצא - он находится

הוא נמצא - он находился

Время определяется по контексту.

התנ"ך

(א)

הספר הקדוש של היהודים נקרא בשם התנ"ך. השם הזה הוא קצור של
שלוש המלים:

(א) תורה (ב) נביאים (ג) כתובים

בתנ"ך יש עשרים וארבעה ספרים. התנ"ך נכתב בשפה העברית. רק ספר
דניאל וכמעט כל ספר עזרא נכתבו בשפה הארמית.

מצנין לדעת, שכל המלים הנמצאות בתנ"ך, חוץ ממספר קטן, נכנסו
לשפה העברית של ימינו.

במשך הזמן תרגמו את התנ"ך לכל השפות שבעולם. התרגומים האלה
מאפשרים לכל מי שלא יודע עברית לקבל מושג על התורה והמצוות של עם
ישראל.

(א) התורה:

התורה נחלקת לחמשה ספרים. כל ספר נקרא בשם חומש.

השמות של החומשים הם:

בראשית, שמות, ויקרא, במדבר, דברים.

כל המשה הספרים האלה ביחד נקראים גם כן בשם חומש.
התורה היא גם ספר חקים וגם ספר היסטוריה. התורה מספרת לנו על
בריאת העולם, ועל הדורות שהיו בעולם מאדם הראשון ועד אברהם. בתורה
אנחנו גם לומדים על חיי האבות בארץ כנען, ועל חיי בני ישראל כאשר הם
היו עבדים בארץ מצרים. אנחנו לומדים על משה, על יציאת מצרים, ועל חיי
בני ישראל במדבר סיני במשה ארבעים שנה, עד שנכנסו לארץ כנען.
בתורה נמצאים עשרת הדברות. עשרת הדברות נכתבו על שני לוחות
אבנים הנקראים לוחות הברית. בכל בית כנסת נמצא סמל של שני לוחות
הברית על ארון הקודש.
לפי חכמי התלמוד יש בתורה שש מאות ושלוש עשרה (613) מצוות. מהן
מאתים ארבעים ושמונה (248) הן מצוות עשה, ושלוש מאות ששים וחס (365)
הן מצוות לא-תעשה.
עשרת הדברות הם היסוד של כל החקים והמצוות שנתנו בתורה לעם
ישראל.

תרגילים

א) ענו במשפטים שלמים:

1. איך נקרא החלק הראשון של התנ"ך?
2. איזה ספר נכתב בשפה הארמית?
3. על מה מספרת לנו התורה?
4. כמה מצוות נמצאות בתורה לפי חכמי התלמוד?
5. מה הוא היסוד של כל המצוות?

ב) תרגמו:

1. Мои предки прибыли в эту страну из Европы много лет назад.
2. Я (жен.) встаю в шесть часов утра каждый день, кроме субботы и воскресенья.
3. Урок истории был об Исходе сынов Израиля из Египта.
4. Иерусалим называют ("назван") Золотым городом.
5. Этот рассказ делится на две равные части.
6. Письмо, которое мне было послано, было написано ровно два дня назад.
7. В книге Бытия сказано, что бог сотворил мир за шесть дней.
8. Это нелегко соблюдать (хранить) все шестьсот тринадцать заповедей Торы.
9. В Торе нет оснований для такого понятия.
10. Десять заповедей находятся в двух книгах Пятикнижия - "Исход" и "Второзаконие".
11. После того, как война закончилась, обе страны сделали договор - больше не воевать.
12. В каждой синагоге книги Торы находятся в Ковчеге Завета.
13. Менора - это символ Израиля.
14. Законы - для людей, а не люди - для законов.
15. Каждый думает, что его язык - самый легкий и самый красивый.
16. В Талмуде много сокращений (аббревиатур).

ג) הטו את הפעלים הבאים בהוה ובעבר:

быть прочитанным; быть позванным	-	לְהִקְרֹא
открыться (быть открытым)	-	לְהִפָּתֵחַ
быть посаженным (дерево и т. п.)	-	לְהִנְטֵעַ

שעור מח (48)

пророчество	נְבוּאָה (נְבוּאוֹת)	избавлен	נִגְאַל (לְהַגְאֹל)
христианин	נוֹצְרִי (נוֹצְרִים)	избавление	גְּאוּלָּה
был прощен	(סִלַּח, לְהַסְלִיחַ) נִסְלַח	требовал	דָּרַשׁ (לְדַרְשׁ)
рисунок	צִיּוּר (צִיּוּרִים)	религия	דַּת (דְּתוֹת)
беда	צָרָה (צָרוֹת)	религиозный	דְּתִי, דְּתִית
жалость; сострадание	רַחֲמִים	общество;	חֶבְרָה (חִבְרוֹת) }
остальное	שָׂרָא	компания }	
сохранился	(שָׁמַר, לְהַשְׁמֵר) נִשְׁמַר	общественный	חֶבְרָתִי, חֶבְרָתִית }
псалмы	תְּהִלִּים	грешник	
история; события	תּוֹלְדוֹת	разрушение	חִרְבָּן
раскаяние	תְּשׁוּבָה	честность; прямота	יָשָׁר
Первый Храм	חַבְדֵּית הַרְאִשׁוֹן }	завоевание;	כְּבוֹשׁ (כְּבוּשִׁים) }
Первая Республика		захват	

דְּבָרִים הַיּוֹצְאִים מִן הַלֵּב נִכְנָסִים אֶל הַלֵּב. (מִסְפֵּרוֹת יְהוֹ"כ)

דְּקוּק

I. Будущее время глаголов שלמים в נפעל.

1. Модель такова:

לְהַגְמֹר - זַכָּנִיבַתְּסָא

עֲתִיד:

אֲנַחְנוּ נִגְמְרֵם	אֲנִי אֶגְמַר		
אתן תגמרנה	אתם תגמרו	את תגמרי	אתה תגמר
הן תגמרנה	הם יגמרו	היא תגמר	הוא יגמר

Заметьте, что первый корневой имеет **שׁוּׁ** в компенсацию за потерю префикса "נ", что характерно для **נפעל**. Глаголы типа **נפעל** спрягаются так же, как и **שׁלמים**.

2. Модель спряжения в будущем времени глаголов, **שׁלמים** у которых первый корневой - гортанный, такова:

לההרג - быть убитым

אנחנו נהרג		אני אהרג	
אתן תהרגנה	אתם תהרגו	את תהרגי	אתה תהרג
הן תהרגנה	הם יתרגו	היא תהרג	הוא יתרג

Префиксы получают огласовку **צִירָה** вместо **פִּירָה** потому, что начальный гортанный не в состоянии принять **שׁוּׁ**.

3. Модель спряжения в будущем времени глаголов **שׁלמים** у которых третий корневой - П или У, такова:

להשלח - быть посланным

אנחנו נשלח		אני אשלח	
אתן תשלחנה	אתם תשלחו	את תשלחי	אתה תשלח
הן תשלחנה	הם ישלחו	היא תשלח	הוא ישלח

- II. Будущее время глаголов **ל"ל** в **נפעל בנין**. Они спрягаются так же, как **שׁלמים**; различие есть только в формах второго и третьего лица женского рода множественного числа.

להמצא - находиться

אנחנו נמצא		אני אמצא	
אתן תמצאנה	אתם תמצאו	את תמצאי	אתה תמצא
הן תמצאנה	הם ימצאו	היא תמצא	הוא ימצא

III. Повелительное наклонение ווי בиньяна נפעל.

Повелительное наклонение образуется из форм будущего времени. Префикс будущего времени הַ заменяется на префикс הִ. В тех случаях, когда начальный корневой глагола - гортанный, הִ заменяется на הֵ.

<u>עתידי:</u>	אתה תגמר	את תגמרי	אתם תגמרו	אתן תגמרנה
<u>צווי:</u>	הגמר	הגמרי	הגמרו	הגמרנה

<u>עתידי:</u>	אתה תהרג	את תהרגי	אתם תהרגו	אתן תהרגנה
<u>צווי:</u>	ההרג	ההרגי	ההרגו	ההרגנה

<u>עתידי:</u>	אתה תשלח	את תשלחי	אתם תשלחו	אתן תשלחנה
<u>צווי:</u>	השלח	השלחי	השלחו	השלחנה

<u>עתידי:</u>	אתה תמצא	את תמצאי	אתם תמצאו	אתן תמצאנה
<u>צווי:</u>	המצא	המצאי	המצאו	המצאנה

התנ"ך

(ב)

ב. הנביאים:

ארבעה הספרים הראשונים של החלק הזה הם ספרי היסטוריה. בספרים האלה נכתבו תולדות עם ישראל מן הכבוש של ארץ כנען עד חרבן של הבית הראשון. מתוך הספורים האלה אנחנו מקבלים תמונה שלמה על המצב הדתי והחברתי, ועל הפעילות הרבות שעמדו בפני עם ישראל בימים ההם. אנחנו גם לומדים על המלחמות הקשות שבני ישראל היו צריכים להלחם עם שונאייהם, ושלא בכל פעם נגמרו המלחמות האלה בנצחון לצבא של עם ישראל.

בשאר הספרים נמצאות הנבואות של הנביאים. בנבואות האלה דברו הנביאים על אמת וצדק, על ישר ורחמים. הנביאים דרשו מן העם לעשות מעשים טובים ולהשמר משקר ומכל מעשה רע. אחד מן המושגים החשובים הנמצאים בספרי הנביאים הוא המושג של תשובה. כל חוטא יכול לתקן את מעשיו בתשובה, וכל החטאים שעשה בעבר יסלחו לו.

הנביאים דברו הרבה על הגאולה. לפי דברי הנביאים יבוא יום ועם ישראל ישוב לארץ ישראל, ויגאל מכל צרותיו. בזמן שהוא יהיו כל העמים בשלום זה עם זה, ולא ילמדו עוד מלחמה. איש לא יהרג ודם לא ישפך במלחמות. הלשון שבה נאמרו דברי הנביאים עשירה בציונים ובמשלים רבים.
ג. כתובים:

בחלק הזה נמצאים ספרים על נושאים רבים. יש בו ספרים על נושאים דתיים, על נושאים היסטוריים ועל נושאים חברתיים.

אחד מן הספרים הידועים מאד הוא ספר תהלים. הרבה מן התפילות, גם של היהודים וגם של הנוצרים, נלקחו מספר תהלים.
כמעט אין בית שספר תהלים לא ימצא בו.

XX

תרגילים

א) ענו במשפטים שלמים:

1. מה נמצא בספרים הראשונים של הנביאים?
2. מה דרשו הנביאים מן העם?
3. מה קורה לחוטא כאשר הוא עושה תשובה?
4. מה יהיה המצב בעולם בזמן הגאולה?
5. מאיזה ספר נלקחו תפילות רבות של היהודים ושל הנוצרים?

ב) תרגמו:

1. Мы говорили в классе на тему справедливости и честности в обществе. 2. Библия - основа многих религий. 3. Не все мои беды вам (муж.) известны. 4. Мы понятия не имеем, где находится наш сын. 5. Я грешник, но надеюсь что мои молитвы будут услышаны. 6. Человек избавляется от своих грехов покаянием. 7. В своих пророчествах пророки говорили о разрушении Храма. 8. Если ты не будешь его остерегаться ("охраняться от него"), он заберет все твои деньги. 9. Религиозный человек каждый день ожидает избавления. 10. Рабочий потребовал более высокой зарплаты. 11. Урок закончится (будет окончен) через сорок пять минут. 12. Библия - священная книга и для христиан тоже. 13. Я (жен.) люблю читать книги об общественных проблемах. 14. Первые два рассказа в этой книге легкие, а остальные - трудные. 15. Если в твоём сердце есть сострадание, ты будешь давать милостыню бедным.

ג) שנו מעבר לעתיד:

1. הַסְפּוּר נִכְתָּב	5. הִדְלַתוֹת נִסְגְּרוּ	9. הַחֲזִילִים נִלְחַמוּ
2. אֲנִי נִכְנָסְתִי	6. אַתֶּם נִלְקַחְתֶּם	10. אַנְשִׁים נִהְרְגוּ
3. אֲנַחְנוּ נִשְׁלַחְנוּ	7. הָעַם נִגָּאֵל	11. נִכְנָסְתָּ לְתוֹר
4. הַסְפָּרִים נִשְׁמְרוּ	8. אַתָּה נִמְצָאָת	12. הַשָּׁנָה נִגְמְרָה

ד) שנו מעתיד לצווי:

1. אַתָּה תִּלְחַם	4. אַתָּן תִּמְצָאְנָה	7. אַתָּ תִּבְדֹּקִי
2. אַתָּ תִּשְׁמְרִי	5. אַתָּה תִּשְׁמַע	8. אַתָּה תִּסְגֹּר
3. אַתֶּם תִּכְנָסוּ	6. אַתֶּם תִּקְרְאוּ	9. אַתָּה תִּהְרַג

שעור מט (49)

אוי נאָבוי	אוי נאָבוי	אוי נאָבוי	אוי נאָבוי
увы! горе мне!	אוי נאָבוי	אוי נאָבוי	אוי נאָבוי
הזמנה (הזמנות)	הזמנה (הזמנות)	הזמנה (הזמנות)	הזמנה (הזמנות)
приглашение	הזמנה (הזמנות)	הזמנה (הזמנות)	הזמנה (הזמנות)
חתונה (חתונות)	הזמנה (הזמנות)	הזמנה (הזמנות)	הזמנה (הזמנות)
свадьба	הזמנה (הזמנות)	הזמנה (הזמנות)	הזמנה (הזמנות)
טלפון	הזמנה (הזמנות)	הזמנה (הזמנות)	הזמנה (הזמנות)
טלפון	הזמנה (הזמנות)	הזמנה (הזמנות)	הזמנה (הזמנות)
טלפון (לְטַלְפֵן)	הזמנה (הזמנות)	הזמנה (הזמנות)	הזמנה (הזמנות)
звонил по телефону	הזמנה (הזמנות)	הזמנה (הזמנות)	הזמנה (הזמנות)
ידע, להודיע נודע	הזמנה (הזמנות)	הזמנה (הזמנות)	הזמנה (הזמנות)
стало известно	הזמנה (הזמנות)	הזמנה (הזמנות)	הזמנה (הזמנות)
יילד, להוליד נולד	הזמנה (הזמנות)	הזמנה (הזמנות)	הזמנה (הזמנות)
родился	הזמנה (הזמנות)	הזמנה (הזמנות)	הזמנה (הזמנות)
מזכיר (מזכירים)	הזמנה (הזמנות)	הזמנה (הזמנות)	הזמנה (הזמנות)
секретарь	הזמנה (הזמנות)	הזמנה (הזמנות)	הזמנה (הזמנות)
מזכירה (מזכירות)	הזמנה (הזמנות)	הזמנה (הזמנות)	הזמנה (הזמנות)
секретарша	הזמנה (הזמנות)	הזמנה (הזמנות)	הזמנה (הזמנות)
מנהל (מנהלים)	הזמנה (הזמנות)	הזמנה (הזמנות)	הזמנה (הזמנות)
директор, управляющий	הזמנה (הזמנות)	הזמנה (הזמנות)	הזמנה (הזמנות)
מנהל (מנהלים)	הזמנה (הזמנות)	הזמנה (הזמנות)	הזמנה (הזמנות)
סדר (לסדר)	הזמנה (הזמנות)	הזמנה (הזמנות)	הזמנה (הזמנות)
устроил, упорядочил	הזמנה (הזמנות)	הזמנה (הזמנות)	הזמנה (הזמנות)
סדר (לסדר)	הזמנה (הזמנות)	הזמנה (הזמנות)	הזמנה (הזמנות)
ענין (ענינים)	הזמנה (הזמנות)	הזמנה (הזמנות)	הזמנה (הזמנות)
дело	הזמנה (הזמנות)	הזמנה (הזמנות)	הזמנה (הזמנות)
ענין (ענינים)	הזמנה (הזמנות)	הזמנה (הזמנות)	הזמנה (הזמנות)

הדרך הישרה היא הקצרה. (מספרות יה"ב)

דקדוק

I. גלגולוֹת פ"פ. מודל ספרינגוֹת אֵלֶּה גלגולוֹת כַּדָּלָה:
כַּדָּלָה:

להולד - родиться

הוה:

אנחנו, אתם, הם נולדים	בולד	אני, אתה, הוא
אנחנו, אתן, הן נולדות	נולדת	אני, את, היא

עבר:

אנחנו נולדנו	אתם נולדתם	אני נולדתי	אתה נולדת
אתן נולדתן	הם, הן נולדו	את נולדת	הוא נולד
		היא נולדה	

עתיד:

אנחנו נולד	אתם תולדו	אני אולד	אתה תולד
אתן תולדנה	הם יולדו	את תולדי	הוא יולד
הן תולדנה		היא תולד	

צווי:

תולד תולדי תולדו תולדנה

Обратите внимание, что начальный "י" изменяется на "ו" в ходе всего спряжения. В настоящем и прошедшем временах этот "ו" не является согласным. Он означает огласовку וּלְ for the prefix "נ".

נולד נולדתי

В инфинитиве, в будущем времени и в повелительном наклонении "ו" является согласным и имеет огласовку וּלְ, в соответствии с требованиями биньяна נפעל.

להולד יולד תולד

להודיע - узнать, получить сведения

הוה:

אני, אתה, הוא	נודע	אנחנו, אתם, הם	נודעים
אני, את, היא	נודעת	אנחנו, אתן, הם	נודעות

עבר:

אני נודעתי	אנחנו נודענו	אתה נודעת	אתם נודעתם	אתן נודעתן	הוא נודע	היא נודעה	הם נודעו	הן נודעו
------------	--------------	-----------	------------	------------	----------	-----------	----------	----------

עתיד:

אני אודע	אנחנו נודע	אתה תודע	אתם תודעו	אתן תודענה	הוא יודע	היא תודע	הם יודעו	הן תודענה
----------	------------	----------	-----------	------------	----------	----------	----------	-----------

צווי:

הודע   הודעי   הודעו   הודענה

II. Частица **מֵאֲשֶׁר** ("чем"). Она употребляется в тех случаях, когда вторым объектом сравнения выступает глагол. Например:

יותר קל לשבת מאשר לעמד.   Легче сидеть, чем стоять.

מדוע היה הקו תפוס?

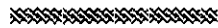
- איש: בקר טוב, גברת.
- מזכירה: בקר טוב, אדוני, מה רצונך?
- א: באתי לראות את המנהל.
- מ: המנהל לא נמצא במשרד עכשו. אולי תדבר עם פקיד אחר.
- א: לא, אני רוצה לדבר עם המנהל עצמו.
- מ: בקשר לאיזה ענין באת? אני המזכירה הפרטית שלו, ואולי אוכל לעזור לך.
- א: לא, תודה רבה. זה ענין פרטי, ואני רוצה לדבר עם המנהל. האם יש לך מושג באיזו שעה יבוא המנהל למשרד?
- מ: המנהל לא יבוא היום למשרד. אם אתה רוצה, אני יכולה לסדר לך פגישה אתו למחר בבקר.
- א: מה? הוא לא יבוא היום למשרד? נסעתי באוטובוס יותר משעה כדי לראות אותו, ועכשו את אומרת שהוא לא יבוא היום.
- מ: אל תכעס, אדוני. מדוע לא טלפנת לפני שיצאת מהבית כדי להודיע אם המנהל יוכל לקבל אותך?
- א: את שואלת מדוע לא טלפנתי? אני לא רוצה לריב איתך, אבל צלצלתי כל הבקר, וכל הזמן הקו היה תפוס. כבר חשבתי שהטלפון שלכם לא פועל. סוף סוף מישתי ענתה ואמרה: "בבקשה, חכה רגע". חפיתי יותר מרבע שעה, ואז הקשר נפסק. יותר קל לבוא למשרד שלכם באוטובוס מאשר לקבל קשר בטלפון.
- מ: אל תכעס, אדוני. המנהל לא נמצא היום במשרד כי אתמול היתה החתונה של בתו הצעירה.
- א: מה? אתמול? אי ואבוי! גם אני קבלתי הזמנה לחתונה. אני רואה שפעיתי בתאריה. חשבתי שהחתונה תהיה בחודש הבא. המנהל ואני ידידים כבר הרבה שנים, עוד לפני שהבת נולדה. תכלו תכלו!

מ: באמת חבל שלא היית בחתונה. כל "מי ומי" שבחברה הגבוהה היה שם. נתנו אכל ויין כיד המלה. אכלו, שתו ורקדו שם עד מאוחר בלילה.

א: טוב, טוב, אבל מדוע היה הטלפון תפוס כל הבקר?

מ: אתה רוצה לדעת את האמת? טלפנתי הבקר לכל החברות שלי. ספרתי להן את כל הפרטים, הקטנים והגדולים, על החתונה.

תרגילים

(א) ענו במשפטים שלמים:

1. מדוע לא רצה האיש לדבר עם פקיד אחר?
2. מה קרה כאשר טלפן למשרד?
3. מדוע לא בא המנהל למשרד?
4. מדוע לא בא האיש לחתונה?
5. מדוע היה תקו תפוס כל הבקר?

(ב) תרגמו:

1. Я приду на твою (жен.) свадьбу, даже если ты не пришлешь мне приглашения.
2. Я родился (через) пять лет после моей сестры.
3. Мне стало известно, что директор хочет устроить встречу с рабочими и служащими.
4. Секретарь просил у директора школы более высокой зарплаты.
5. Она не может писать на неразлинованной бумаге (на бумаге без линий).
6. Есть сильная связь между этими двумя странами.
7. Я (жен.)знаю, что между двумя этими проблемами нет связи.
8. У кого можно узнать, где

טמ תוש

он живет? 9. Какое сегодня число (дата)? 10. Там кто-то пришел, хочет тебя (муж.) видеть, ты можешь сейчас принять его? 11. В течение всей поездки я стоял на ногах, потому что все сиденья (места) в автобусе были заняты. 12. У него большая контора с большим количеством служащих. 13. Урок был прерван на середине. 14. Горе тебе, если ты не скажешь мне правду! 15. Не забудь (жен.) позвонить мне сегодня вечером. 16. Ты (муж.) можешь узнать все подробности, если позвонишь его секретарше.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

להקנות - "купиться", "быть купленным"

הוה:

אני, אתה, הוא	נקנה	אנחנו, אתם, הם	נקנים
אני, את, היא	נקנית	אנחנו, אתן, הן	נקנות

עבר:

אני נקניתי	אתה נקנית	אנחנו נקנינו	אתן נקניתן
את נקנית	הוא נקנה	אתם נקניתם	הם, הן נקנו

Заметьте, что третий корневой "ה" изменяется на "י", как в биньянах פָּעַל (קָנִיתִי) ופָּעַל (קָנִיתִי). Однако второй корневой имеет огласовку צִירָה вместо חִירִיק - נִקְנִיתִי.

עתיד:

אני אקנה	אתה תקנה	אנחנו נקנה	אתן תקנינה
את תקני	הוא יקנה	אתם תקנו	הן תקנינה

צוו:

הקנה	הקני	הקנו	הקנינה
------	------	------	--------

II. **נפעל глагола ראה**. Этот глагол в биньяне נפעל спрягается как правильный глагол типа ל"ה. Разница состоит в том, что в инфинитиве, будущем времени и повелительном наклонении его префиксы имеют огласовку צִירָה вместо חִירִיק, чтобы компенсировать невозможность для начального "ר" принять דגש.

להראות - выглядеть, показаться

הוה:

אני, אתה, הוא	נראה	אנחנו, אתם, הם	נראים
אני, את, היא	נראית	אנחנו, אתן, הן	נראות

עבר:

אני נראיתי	אנחנו נראינו	אתה נראית	אתם נראיתם	אתן נראיתן
היא נראתה	הם, הן נראו	את נראית	אתם נראיתם	אתן נראיתן

עתיד:

אני אראה	אנחנו נראה	אתה תראי	אתם תראו	אתן תראינה
היא יראה	הם יראו	את תראי	אתם תראו	אתן תראינה

צוי:

הראה	הראי	הראו	הראינה
------	------	------	--------

III. Предлог **בלי**. Этот предлог в сочетании с глаголом в инфинитиве соответствует русскому обороту в отрицательной форме:

הוא עמד שם בלי לומר מלה. Он стоял там, не говоря ни слова.

החכמה של הרמב"ם

הרמב"ם (רבי משה בן מימון) נולד בעיר קורדובה בארץ ספרד, בשנת א'לף מאה שלשים וחמש (1135). כאשר הרמב"ם היה בערה בן שלש עשרה נכבשה קורדובה על ידי פת מוסלמים קנאים. הנקנאים האלה שלטו בארץ שנים רבות בכת הצבא שלהם. הם יצאו במלחמה נגד דתות אחרות, והם גרשו מן הארץ את כל היהודים שלא רצו לקבל עליהם את הדת המוסלמית. משפחת הרמב"ם עזבה את ספרד ועברה לצפון אפריקה לגור שמה. אבל גם שם לא מצאה מנוחה.

שנים רבות נדרה משפחת הרמב"ם מארץ לארץ. לפעמים נפסק הקשר בין בני המשפחה, אבל בסוף באה כל המשפחה למצרים. במשך השנים הרמב"ם גדל בתורה, בחכמה ושמו הלך לפניו. שאלות על כל מיני נושאים וענינים נשלחו אליו מקרוב ומרחוק.

האח הצעיר של הרמב"ם שהיה סוחר באבנים יקרות, פרנס את המשפחה בכבוד, ואפשר לרמב"ם לשבת במנוחה וללמד.

יום אחד קרה מקרה נורא. האח נסע למכר אבנים יקרות ותכשיטים והוא טבע בים יחד עם כל העושר שהיה לו. אז פנה הרמב"ם לרפואה והיה לרופא. במשך זמן קצר נודע שמו בכל הארץ. באשר השולטן שמע עליו, הוא בחר בו להיות הרופא הפרטי שלו.

ספורים רבים נכתבו על חכמתו ברפואה. אמרו עליו שהוא יכול לדעת את המחלה של אדם לפי המראה של פניו בלי לשאל על פרטים. הוא לא היה צריך לנגע בחולה או לשאל אותו מה כואב לו, ובגלל מה הוא בא אליו. ברגע שהיה רואה את פני החולה הוא ידע בדיוק מאיזו מחלה הוא סובל, והיה נותן לו מיד את התרופה הנכונה למחלתו.

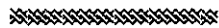
איש אחד שמע את הספורים הנפלאים על הרמב"ם ורצה לבדק אם יש בהם אמת או יסודם בשקר. מה עשה? במשך שלשה ימים הוא לא רחץ את פניו, לא אכל כלום ולא שתה אפילו טפת מים, כל זאת כדי להראות כמו איש חולה מאד.

ביום הרביעי בא האיש לפני הרמב"ם. הוא היה רזה, פניו היו רעים, שפתיו היו כחלות והוא נראה כמו איש שהולך למות.

באשר הרמב"ם ראה את האיש, הוא פנה ישר אליו בלי לשאל שאלות, ואמר בקול מלא רחמים:

- לא אכלת, בנראה, זמן רב. הנה כסף, לך אל השוק וקנה לך לחם ופרות לאכל.

- תודה רבה! אני לא עני, אמר האיש, ואין לי צרף בכסף. אתה צודק. אני בריא ושלם ואין לי כל כאב. צמתי שלשה ימים ושלשה לילות, כי רציתי לבחון את כחה ברפואה. עכשו אני רואה, שכל מה שספרו עליך לא ספרו אפילו החצי של האמת. אתה לא רק רופא מצוין אלא גם איש צדיק. היה ברוך!

תרגילים

א) ענו במשפטים שלמים:

1. באיזו ארץ ובאיזו שנה נולד הרמב"ם?
2. מדוע עזבה משפחת הרמב"ם את ספרד?
3. מדוע לא היה צריך הרמב"ם לשאל את החולה מה כואב לו?
4. איך רצה איש אחד לבחון את חכמת הרמב"ם?
5. איך נודע לאיש שהרמב"ם הוא איש צדיק?

ב) תרגמו:

1. Когда я вырасту, я буду изучать медицину.
2. Ты (жен.) плохо выглядишь; что у тебя болит? У тебя головная боль?
3. В какой стране ты родилась?
4. После того, как евреи вышли из Египта, они кочевали по пустыне сорок лет.
5. Нелегко худому человеку поститься 24 часа.
6. Врачи еще не нашли лекарства для этой болезни.
7. Много ли сект в мусульманской религии?
8. Мы слышали по радио, что все города на севере Европы захвачены врагом.
9. Мальчик солгал ("сказал ложь"), и за это учитель выгнал его из комнаты.
10. Нам стало известно, что мой брат скоро

вернется из армии. 11. Зелоты сражались как львы и поэтому враг не сумел захватить гору. 12. Не забудь (жен.) взять пальто, по-видимому, вечером пойдет дождь. 13. Много новых домов было построено в Иерусалиме в прошлом году. 14. Эта учительница экзаменует учеников раз в месяц. 15. Какого числа были куплены эти книги и кем? 16. Не подходи к столу, если ты не вымыл руки.

(ג) הטו את הפעלים הנאים בכל הזמנים:

להבנות - быть построенным, строиться

להכבות - погаснуть, быть потушенным

שְׁעוֹר נא (51)

написанный - ая	כְּתוּב, כְּתוּבָה	אָמֵן (אָמֵנִים)	אָמֵן (אָמֵנִים)
навстречу	לְקִרְאָת	запрещенный - ая	אָסוּר, אָסוּרָה
королева	מְלֻכָּה (מְלֻכוֹת)	нельзя	אָסוּר לְ...
подошел	נִגַּשׁ (לְגִשָּׁת) אֶל	нос	אָף (אָפִים)
сделан - а	עָשׂוּי, עָשׂוּיָה	уверенный - ая	בְּטוֹחַ, בְּטוּחָה
цвет; краска	צָבַע (צְבָעִים)	построенный - ая	בְּנוּי, בְּנוּיָה
Шеба, Сава (гос-во)	שָׁבָא	животное;	בְּעַל-חַיִּים
поймал, схватил, }	תָּפַס (לְתַפֵּס)	живое	{ בְּעַל-חַיִּים)
понял		существо	
спасибо	חַן חַן = תּוֹדָה	пчела	דְּבוּרָה (דְּבוּרִים)
живой цвет	צָבַע חַי	вспомнил...נזכר בְּ...נִזְכָּר	זָכַר, לְהִזְכֵּר
Добро пожаловать!	}	בְּרוּךְ הַבָּא, בְּרוּכָה הַבָּאָה	
("благословен пришедший")			
Благословен присутствующий	}	בְּרוּךְ הַנִּמְצָא, בְּרוּכָה הַנִּמְצָאָה	
(вежливый ответ на הַבָּא (בְּרוּךְ הַבָּא))			
В будущем году - в отстроенном	}	לְשָׁנָה הַבָּאָה בִּירוּשָׁלַיִם הַבְּנוּיָה	
Иерусалиме.			

אֵין לָךְ אָדָם שְׂאִין לוֹ שְׁעָה, וְאֵין לָךְ דָּבָר שְׂאִין לוֹ מְקוֹם. (פְּרָקִי אֲבוֹת)

דְּקָדוּק

I. **Страдательное (пассивное) причастие настоящего времени - פְּעוּל.** פְּעוּלָה образуется путем огласовки первого корневого с помощью קָמֶץ и вставки שׁוּרֶק (ו) между вторым и третьим корневыми согласными:

закрытый   סָגוּר   написанный   כְּתוּב

1. Подобно прилагательному, פֿעול has four forms - in correspondence with determinable substantives.

מְחֻבְּרֵת סְגוּרָה	סְפָרִים סְגוּרִים	מְחֻבְּרַת סְגוּרָה	סֵפֶר סְגוּר
נָשִׁים תְּשׁוּבוֹת	אֲנָשִׁים תְּשׁוּבִים	אִשָּׁה תְּשׁוּבָה	אִישׁ תְּשׁוּב
דְּלָתוֹת פְּתוּחוֹת	תְּלוֹנוֹת פְּתוּחִים	דְּלַת פְּתוּחָה	תְּלוּן פְּתוּחַ
סוּפְרוֹת יְדוּעוֹת	סוּפְרִים יְדוּעִים	סוּפְרַת יְדוּעָה	סוּפֵר יְדוּעַ

2. When the third root of the verb is "ה", it changes to "י":

קְנוּיִת	קְנוּיִים	קְנוּיָה	קְנוּי	(קנה)
עֲשׂוּיִת	עֲשׂוּיִים	עֲשׂוּיָה	עֲשׂוּי	(עשה)

II. Usage of פֿעול. This construction is used:

1. As an adjective:

Открытая книга	-	סֵפֶר פְּתוּחַ
(Эта) открытая книга	-	הַסֵּפֶר הַפְּתוּחַ

2. As a predicate:

Книга закрыта	-	הַסֵּפֶר סְגוּר
Книга была закрыта	-	הַסֵּפֶר הָיָה סְגוּר
Книга будет закрыта	-	הַסֵּפֶר יִהְיֶה סְגוּר

Pay attention, that **נִפְעַל** is in the present time and **פֿעול** is close in meaning. However, as a rule, the passive participle **פֿעול** does not imply the cause, the source of the action, at the time, as **נִפְעַל** does:

Окно открыто.		הַחַלּוֹן פְּתוּחַ.
Окно открыто (открывается) ветром.	} .	הַחַלּוֹן נִפְתַּח עַל יְדֵי הַרוּחַ.

III. **אָסוּר לִי (לָךְ...)**. Это выражение в точности соответствует русскому "мне нельзя" (тебе, ему и т. д.). Само по себе אָסוּר ("нельзя") является безличным.

Мне нельзя выходить из } אָסוּר לִי לְצֵאת מִהַבַּיִת, כִּי אֲנִי חוֹלָה.
дому, потому что я болен.

IV. **Сряжение слова לקראת**. Когда слово לקראת ("навстречу") относится к личному местоимению, оно получает личные суффиксы:

לקראתי   לקראתך   לקראתו   לקראתה
לקראתנו   לקראתכם   לקראתכן   לקראתם

V. **Глагол לגשת**. Этот глагол в настоящем и прошедшем временах спрягается по образцу נִפְעַל, а в будущем времени - по образцу פְּעַל. Сряжение его выглядит следующим образом:

подойти - **לְגַשֵּׁת** (נגש)

הוה:

אני, אתה, הוא   נִגַּשׁ
את, היא   נִגַּשְׁתָּ
אנחנו, אתם, הם   נִגַּשְׁתִּים
אנחנו, אתן, הן   נִגַּשְׁתוּ

עבר:

אני נִגַּשְׁתִּי   אנחנו נִגַּשְׁנוּ
אתה נִגַּשְׁתָּ   את נִגַּשְׁתָּ   אתם נִגַּשְׁתֶּם   אתן נִגַּשְׁתֶּן
הוא נִגַּשׁ   היא נִגַּשָּׁה   הם, הן נִגַּשׁוּ

עתיד:

אני אֶגַּשׁ   אנחנו נִגַּשׁ
אתה תִּגַּשׁ   את תִּגַּשִּׁי   אתם תִּגַּשׁוּ   אתן תִּגַּשְׁנָה
הוא יִגַּשׁ   היא תִּגַּשׁ   הם יִגַּשׁוּ   הן תִּגַּשְׁנָה

צווי:

גַּשׁ (גֹּשׁ)   גַּשִּׁי   גַּשׁוּ   גַּשְׁנָה

שלמה המלך והדבורה

ביום קנין אחד ישב שלמה המלך בארמונו על הכסא, בפנה ליד הקיר. היה יום חם מאד. החלונות היו פתוחים. דבורה קטנה ורזה עפה דרה החלון הפתוח, ונגעה באף של המלך. המלך תפס את הדבורה ורצה להרג אותה. אמרה הדבורה למלך:

- האם אין לך רחמים? אמנם אני בעל-חיים קטן, אבל בכל זאת אסור לך להרג אפילו בעל-חיים קטן כמוני!

- באיזה ספר כתוב חק בזה? שאל המלך.

- אולי זה לא כתוב בספר, אבל זה ידוע לכל איש חכם, ענתה הדבורה.

תשובת הדבורה מצאה חן בעיני המלך, והוא נתן לה לשוב אל הגן.

- חן חן! אמרה הדבורה, ועפה לה.

ימים עברו, שנים עברו, והמלך שכח על הדבורה הקטנה.

המלכה של ארץ שבא שמעה על החכמה של שלמה המלך ועל היפי של ירושלים הבנויה. היא רצתה לבקר בירושלים ולבחון את חכמת שלמה המלך. היא בחרה פרחים אחדים שהיו עשויים בצבעים חיים על ידי אמן גדול. ביניהם היא שמה פרח אחד חי. כל הפרחים נראו שונים זה לזה בכל פרט ופרט. כל אחד מהם נראה כמו הפרח החי, ואי אפשר היה לראות את ההבדל ביניהם.

המלכה באה לארמון של שלמה. היא מצאה את המלך יושב על כסא כחל עשוי מעץ פשוט, ליד חלון סגור. המלך קם מן הכסא, הלך לקראת המלכה ואמר לה:

- ברוכה הבאה, גברתי!

- ברוך הנמצאו ענתה המלכה.

- אני מקנה, אמר המלך, שביקורה בארץ הזאת יהיה נעים מאד.

- חן חן, אמרה המלכה. שמעתי שאין בעולם אדם חכם כמוה, והנה באתי לראות את חכמתך.

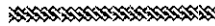
אז נגשה המלכה אל השלחן שעמד באמצע החדר. היא לקחה את הפרחים שושאה איתה, וסדרה אותם בשורה ישרה על השלחן. היא היתה בטוחה שציון פשוטה לא תוכל לראות איזה הוא הפרח החי.

המלכה פנתה אל שלמה המלך, ואמרה:

- בין כל הפרחים האלה יש רק פרח חי אחד. האם תוכל למצוא איזה הוא הפרח החי בלי לנגוע בפרחים או לגשת קרוב אליהם?

ברגע הזה נזכר המלך בדבורה. הוא נגש לאט אל החלון הסגור ופתח אותו. לא עברה דקה ודבורה נכנסה לחדר דרך החלון הפתוח. היא עפה בקו ישר אל השלחן ועמדה על אחד מן הפרחים. אז פנתה המלך אל המלכה בחייה של נצחון על שפתיו, ואמר:

- ראי, גברתי, הדבורה הקטנה הזאת נתנה לך את התשובה במקומי:

תרגילים

א. ענו במשפטים שלמים:

1. איך נכנסה הדבורה אל הארמון?
2. מדוע רצה המלך לתרג את הדבורה?
3. מדוע הוא לא תרג אותה?
4. איך בחנה מלכת שבא את חכמת שלמה?
5. מה קרה כאשר המלך פתח את החלון?

ב. תרגמו:

1. У королевы было много очарования, и она понравилась (“нашла благоволение в глазах”) народу. 2. На каком языке написано это письмо? 3. Я дал птице залететь в комнату. 4. Стол и стулья сделаны из дерева. 5. Я уверена, что ты сам знаешь ответ.

6. В парке нельзя сидеть на траве. 7. Я поймал пчелу, когда она села мне на нос. 8. Все магазины в Тель-Авиве закрыты в субботу. 9. Пчела и лев - живые существа. 10. Юноша не знал ничего, когда экзаменовался учителем. 11. Великий художник нарисовал эту картину на стене. 12. Я вспоминаю приятные дни прошлого. 13. Кто из нас никогда не делал запретных вещей или не сказал раз или два ложь? 14. Она подошла ко мне и сказала: "Я всю жизнь буду помнить то, что вы сделали для меня". 15. Когда я увидел их (муж.) издали, я побежал им навстречу и закричал: "Добро пожаловать!". 16. Я уйду из конторы ("покину") в половине четвертого, потому что сегодня день рождения моей жены.

ג. כתבו את הפעול של הפעלים הבאים, ותרגמו אותם:

לְסַגֵּר - סַגֵּר	סַגְרָה	סַגְרִים	סַגְרוֹת
1. לְשַׁמֵּר	4. לְדַרֵּשׁ	7. לְעֹזֵב	10. לְשַׁתּוֹת
2. לְתַפֵּס	5. לְקַחַת	8. לְקַרֵּעַ	11. לְאַהֵב
3. לְלַבֵּשׁ	6. לְנַטֵּעַ	9. לְרַאוֹת	12. לְהַרְג

שעור נב (52)

предсказывал;	}	נבא (לנבא)		אף = גם
пророчил		גבור (גבורים)	герой	
играл (на муз. INSTR.)		נאן (לנאן)	волк	זאב (זאבים)
дул, веял		נשב (לנשב)	жених; зять	חתן (חתנים)
всемирный, мировой		עולמי, עולמית	невеста; сноха	כלה (כלות)
северный - ая		צפוני, צפונית	правило	כלל (כללים)
чёрный - ая		שחור, שחורה	скрипка	כנור (כנורים, כנורות)
беседа		שיחה (שיחות)		
радовал, веселил		שמח (לשמח)	наполнил, исполнил	מלא (למלא)
волос		שער		
спокойный, тихий - ая		שקט, שקטה	палка; трость	מקל (מקלות)
время от времени	} ая	מפעם לפעם	сладкий - ая	מתוק, מתוקה
("от раза к разу")				
исключение, исключительный			יוצא (יוצאת, יוצאים, יוצאות)	מן הכלל

בבד את אביך ואת אמך. (עשרת הדברות - שמות כ, 12)

דקדוק

I. **Имя прилагательное.** Подобно существительному, имя прилагательное имеет различные формы - משקלים. Вот некоторые из них:

1. XiXx	-	גדולות	גדולים	גדולה	גדול
		שחורות	שחורים	שחורה	שחור

מתוק является исключением, поскольку огласовка חולם в женском роде и множественном числе изменяется на קור.

מתוקות	מתוקים	מתוקה	מתוק
--------	--------	-------	------

2. כחל - כחלה כחלים כחלות

По этому образцу изменяются названия всех цветов, кроме белого и черного, а также прилагательные, обозначающие форму или параметры. Например:

ארז ארזים ארזת ארזות

3. От многих существительных можно образовать прилагательные путем прибавления следующих суффиксов:

- для ед. числа муж. рода - י
- для ед. числа жен. рода - ית
- для мн. числа муж. рода - יים
- для мн. числа жен. рода - יות

למשל:

עולמי	עולמית	עולמיים	עולמיות	עולמיים	עולמיות
עולמי	עולמית	עולמיים	עולמיות	עולמיים	עולמיות

К этой категории прилагательных относятся и порядковые числительные:

שני, שלישי, רביעי...

Эту же форму прилагательных используют для определения национальной и религиозной принадлежности:

ספרדי	ספרדית	ספרדיים	ספרדיות
ספרדי	ספרדית	ספרדיים	ספרדיות

При этом когда речь идет о существительных, есть легкие изменения в формах ед. числа женского рода и мн. числа мужского рода:

ספרדי	ספרדית	ספרדיים	ספרדיות
ספרדי	ספרדית	ספרדיים	ספרדיות

הבן בין הבנים

היה יום אביב יפה. מזג האוויר היה נעים. רוח צפונית קלה נשבה. השמים היו כחלים, ואפילו ענן קל לא נראה בהם. קולות מתוקים של צפרים מלאו את האויר.

שלוש נשים באו עם כדים ריקים לשאב מים מן המעיין. הנשים דברו זו עם זו. מענין לענין עברה השיחה לנושא של בנים. על-יד המעיין ישב לבדו איש זקן ושמע את שיחת הנשים.

אשה אחת אמרה:

- יש לי בן יוצא מן הכלל. קשה לתאר כמה יפה הוא וכמה גדול כחו. צבע השער שלו שחור, ועינים שתורות לו. הוא גבור, ולבו כמו לב האריה. הוא בטוח בעצמו ולא יודע כל פחד. הנה, למשל, מקרה שקרה רק לפני מספר שעות. באמצע הלילה שעבר חדר זאב לחצר שלנו. בני הגבור קפץ ממטתו, תפס מקל פשוט וגרש את הזאב מן החצר.

אמרה האשה השנייה:

- לי יש בן נפלא. אין אף אחד בכפר שידע לשיר ולנגן בכנור כמוהו. אין לכן מושג מה יפה קולו ומה גדול כחו בכנור. הוא שר ומנגן בכל חתונה בכפר. בקולו הנעים והמתוק הוא משמח חתן וכלה. הוא אמן, והאנשים בכפר מנבאים לו שם עולמי.

האשה השלישית שתקה ולא אמרה כלום.

- האם אין לך בן? שאלו אותה שתי הנשים.

- כן, ענתה האשה השלישית בקול שקט. יש לי בן. הוא לא יוצא מן הכלל. הוא נער כמו כל הנערים.

הנשים מלאו את כדיהן מים והלכו להן. גם הזקן קם והלך אתריהן.

הנשים הולכות בדרך לאט לאט, ומפעם לפעם עומדות לנוח. הפדים כבדים

והדרך ארבה. והנה שלשה נערים רצים לקראתן.

אמרה האשה הראשונה: "הנה הבן הגבור שלי!"

אמרה האשה השנייה: "הנה הבן הנפלא שלי!"
אמרה האשה השלישית: "הנה הבן שלי!"
הבן של האשה הראשונה והבן של האשה השנייה עמדו לרגע, אמרו
"שלום", ורצו הלאה.
הבן של האשה השלישית נגש אל אמו בכבוד, ובקול מלא אהבה אמר:
- אמא, אני רוצה לעזור לך. תני לי לשאת את הכד. הוא יותר מדי כבד
בשבילך. אני אקח את הכד ואשא אותו הביתה.
באשר הוקן שמע את זאת, הוא נגש אל הנשים, ואמר להן:
- אני רואה שלשה נערים וביניהם רק בן אחד.

תרגילים

א. ענו במשפטים שלמים:

1. על מה דברו הנשים על-יד המעין?
2. איך גרש הבן של האשה הראשונה את הזאב מן הקצר?
3. מה ספרה האשה השנייה על בנה?
4. מדוע שתקה האשה השלישית?
5. מדוע אמר הוקן שהוא רואה רק בן אחד?

ב. תרגמו:

1. (Этот) молодой человек сражался на последней войне как герой.
2. Она спокойная женщина с красивыми синими глазами и сладкой улыбкой.
3. У меня была долгая и интересная беседа с ним.
4. Лев - более сильное животное, чем волк.
5. После свадьбы жених и невеста уехали в Испанию.
6. Я слышал о тебе

(муж.), что ты очень хорошо играешь на скрипке. 7. Шалун схватил палку и разбил окно. 8. Пророки предсказывали, что народ Израиля вернется в Землю Израиля. 9. Цвет платья невесты - белый, а цвет костюма жениха - черный. 10. Сегодняшние новости не радуют нас. 11. Он наполнил свои карманы деньгами. 12. Её волосы короткие или длинные? 13. Каждая религия хочет быть всемирной. 14. Сильный северный ветер дул всю ночь, и я боялся, что крыша упадет. 15. Время от времени мы (жен.) встречаем их (жен.) в ресторане. 16. "Она была великолепной ("исключительной") секретаршей, - сказал управляющий - жаль, что она покинула меня."

שְׁעוֹר נג (53)

סמיעה	(צחק, לְהִצְחִיק) הִצְחִיק	אֲמָצָעִי (אֲמָצָעִים) אֲמָצָעִים
חִשְׁבָה	(רָגַשׁ, לְהִרְגִישׁ) הִרְגִישׁ	אָרוֹן (אֲרוֹנוֹת)
רִמְסִי, רִמְסִיָּה	רִמְאִי { (רִמְאִים)}	בִּטָּח, לְהִבְטִיחַ (הִבְטִיחַ) לְ... אֲבִי
רִמְסִי, רִמְסִיָּה		גוּף (גוּפוֹת)
רִמְסִי, רִמְסִיָּה	רָעַב	הִדְאָה, (הִדְאָה) אֲבִי
רִמְסִי, רִמְסִיָּה	רָשׁוּת (רָשׁוּת)	הִדְאָה
רִמְסִי, רִמְסִיָּה	שׁוֹמֵר (שׁוֹמְרִים)	הִזְמִין, לְהִזְמִין (הִזְמִין) אֲבִי
רִמְסִי, רִמְסִיָּה	שְׁלִיחַ (שְׁלִיחִים)	הִזְמִין, לְהִזְמִין (הִזְמִין) אֲבִי
רִמְסִי, רִמְסִיָּה	שְׁעָרִים (שְׁעָרִים)	חֶרֶב (חֶרְבוֹת)
רִמְסִי, רִמְסִיָּה	שָׂר צָבָא	כִּנֵּס, לְהִכְנִיס (הִכְנִיס) אֲבִי
רִמְסִי, רִמְסִיָּה	מַחֲדָשׁ	מַחֲנֶה (מַחֲנֹת)
רִמְסִי, רִמְסִיָּה	לְאִין מִסְפָּר = { הִרְבֵּה מְאֹד	מִלְךְ, לְהִמְלִיךְ (הִמְלִיךְ) אֲבִי
רִמְסִי, רִמְסִיָּה		סָכַם, לְהִסְכֵּם (הִסְכֵּם) אֲבִי
רִמְסִי, רִמְסִיָּה	עָשָׂה אֶת עֲצָמוֹ	סִכָּנָה (סִכָּנוֹת)

לֹא עַל הַלֶּחֶם לִבְדוֹ יִחְיֶה הָאָדָם. (דברים ל, ט)

דְּקוּדָה

הַפְעִיל בְּגִיָּן (קאוזאטיווה קאנסטרוקציע). דער דריטער אקטיוווער ביינאם, קען זיין פֿעל און פֿעל, און פֿעל, זיין אקטיוווער ביינאם.

1. די פֿעל פֿעל - אָנען אקטיוווער ביינאם.

אָנען אקטיוווער ביינאם. אָנען אקטיוווער ביינאם.

אָנען אקטיוווער ביינאם (ד.ה., אָנען אקטיוווער ביינאם).

אָנען אקטיוווער ביינאם. אָנען אקטיוווער ביינאם.

אָנען אקטיוווער ביינאם } אָנען אקטיוווער ביינאם.
(ד.ה., אָנען אקטיוווער ביינאם).

2. Существуют, однако, глаголы, не имеющие явного каузативного смысла, но тем не менее выраженные в הפעיל
 Например:

чувствовать	לְהַרְגִישׁ
согласиться	לְהִסָּכֵם

I. שלמים глаголов הפעיל. Модель спряжения их такова:

вести, вставить - לְהַאֲחִיז (לְהַאֲחִיז)

הוה:

אני, אתה, הוא	מְכַנֵּסִים	אנחנו, אתם, הם	מְכַנֵּסִים
אני, את, היא	מְכַנֵּסָה	אנחנו, אתן, הן	מְכַנֵּסוֹת

עבר:

אני הכנסתי	אנחנו הכנסנו
אתה הכנסת	אתם הכנסתם
הוא הכניס	הם, הן הכניסו
אתה הכנסת	אתן הכנסתן
הוא הכניס	היא הכניסה

עתיד:

אני אכניס	אנחנו נכניס
אתה תכניס	אתם תכניסו
הוא יכניס	הם, הן יכניסו
אתה תכניס	אתן תכנסנה
הוא יכניס	היא תכניס

צווי:

הכנס	הכניסי	הכניסו	הכנסנה
------	--------	--------	--------

II. Характеристики הפעיל.

1. Инфинитив, прошедшее время и повелительное наклонение имеют префикс "ה":

לְהַכְנִיֵס	הַכְנִיֵס	הַכְנִיס
-------------	-----------	----------

2. Настоящее время имеет префикс "מ":

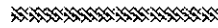
מכניס

3. Все префиксы имеют огласовку פתח, за исключением прошедшего времени, где "ה" имеет огласовку קריק:

הכניס

4. Первый корневой всегда имеет огласовку שוא:

להכניס, מכניס, הכנסת, תכניס, הכניס

הישיבה של יבנה

לפני אלפים שנה, בערה, באו הרומאים וכבשו את ארץ ישראל. אחרי מאה שנה של כבוש קשה ומר, קמה כת של קנאים מבין היהודים ונלחמה ברומאים. במשך זמן קצר גרשו הקנאים את הרומאים מן הארץ. אז אספו הרומאים צבא חדש ובאו מן הצפון להלחם עם עם ישראל. הם רב נשפה במלחמה הזאת. כל הארץ היתה תזית גדולה אחת. במשך שנה אחת כבשו הרומאים מחדש כמעט את כל הארץ, ובאו עד שערי ירושלים. אבל נצחונם לא היה שלם. גבורי ישראל נלחמו כמו אריות, ותילי רומא עמדו שם שתי שנים. הקשר בין ירושלים ובין שאר הארץ נפסק. בעיר לא היה די אכל, והרעב גדל מיום ליום. אנשים לאין מספר מתו מרעב וממחלות.

בירושלים חי אז איש גדול בתורה בשם רבי יוחנן בן זכאי. הוא הרגיש שהעם נמצא בסכנה גדולה. לילות וימים הוא חשב על המצב בעיר, ולבו לא ידע מנוחה. הכל נראה שחור, בלי תקנה לנצחון. הוא לא היה יכול לסבל עוד את המצב, והוא שלח אחד מן ידידיו לאסוף את תלמידיו. באשר באו, אמר להם:

- המצב בעיר מדאיג אותי מאד. אני מחפש אמצעים איך לצאת מן העיר, כדי לראות את אספסינוס, שר הצבא של הרומאים.

אחרי זמן-מה עשה רבי יוחנן את עצמו חולה. הוא אסף את תלמידיו בחשך הלילה וצוה עליהם לספר ברחובות העיר שהוא מת מכאב לב. אז הוא צוה עליהם לשים אותו בארון, ולשאת את הארון מחוץ לשערי ירושלים. וכן עשו. כאשר התלמידים באו אל השער, נגש שומר אל הארון, ורצה להכניס בו חרב, לבדק אם באמת נמצא בו גוף מת.

- כבוד לרבינו צעקו התלמידים. אסור להכניס חרב בארון של איש גדול בתורה.

השומר הסכים, ונתן להם לצאת מן העיר.

כאשר התלמידים היו רחוקים מן השער, יצא רבי יוחנן מן הארון, והלך ישר אל המחנה של הרומאים. הוא בא לפני אספסינוס, וקרא:

- שלום עליך, אדוני המלך!

- אני לא המלך, אמר אספסינוס. אין אני אלא שר צבא של רומא.

ברגע הזה בדיוק בא שליח מרומא ומכתב בידו. במכתב היה כתוב שהמלך מת, והזקנים של רומא המליכו את אספסינוס על רומא.

אז הזמין אספסינוס את רבי יוחנן אל האהל שלו.

רבי יוחנן קבל את ההזמנה בשמחה ונכנס לאהל.

אני בטוח שאתה איש קדוש, אמר אספסינוס, למה באת לראות אותי? מה בקשתה ותנתן לך!

- בקשתי היא, תן לי רשות לבנות ישיבה בעיר יבנה, ענה רבי יוחנן.

הבקשה של רבי יוחנן הצחיקה את אספסינוס, והוא אמר:

- האם זאת היא כל בקשתה? אני אמלא אותה ברצון רב. אני מבטיח לך שיבנה תנתן לך!

אספסינוס לא ידע שהתורה יותר תוקה מתתרב. רומא נפלה, אבל עם ישראל חי! מתוך מעין התורה של יבנה, שאבו הדורות הבאים כח ותקנה לעמד בפני כל השונאים של עם ישראל.

תרגילים

א. ענו במשפטים שלמים:

1. מה היה המצב בירושלים כאשר הרומאים עמדו לפני שערי העיר?
2. למה רצה רבי יוחנן לעזוב את העיר?
3. איך יצא רבי יוחנן מן העיר?
4. מה היה כתוב במקתב שבא מרומא?
5. מה בקש רבי יוחנן מאספסגינוס?

ב. תרגמו:

1. Я (муж.) чувствую, что вы не можете согласиться с моими просьбами.
2. Я (жен.) до сих пор помню замечательную беседу с ним месяц назад.
3. Я обещаю тебе (жен.), что приду.
4. Ты (жен.) заставишь меня волноваться, если вернешься домой поздно.
5. Посланец сказал ложь военачальнику.
6. Римляне сожгли Храм две тысячи лет назад.
7. Моя жизнь была в опасности, но к моему счастью, мои родители нашли великолепного врача.
8. Стражник стоял с мечом в руке и не давал мне войти в ворота.
9. Во время войны всегда (есть) голод.
10. Обещаю тебе (муж.), что помещу ("введу") моего сына в ешиву.
11. Старейшины короновали сына, потому что его отец был близок к (при) смерти.
12. Они пригласили всех стариков и молодых жителей деревни на свадьбу своего младшего сына.
13. Они обмыли тело и положили его в дорогой гроб.
14. Летом мы посылаем детей в лагерь в горах.
15. Мой отец любит нас смешить.
16. Ты получил разрешение выйти из комнаты?

ג. הטו את הפעלים הבאים בכל הזמנים:

согласиться	להסכים
чувствовать	להרגיש
обещать	להבטיח

שְׁעוֹר נד (54)

сбросил; уронил	(נפל, להפיל) הפיל	красный - ая	אדם, אדמה
посмотрел	} (נבט, להביט) הביט	краснел	(אדם, להאדים) האדים
взглянул		кормил	(אכל, להאכיל) האכיל
подал; поднес	(נגש, להגיש) הגיש	стыд; позор	בושה
чистый - ая	נקי, נקייה	бутылка	בקבוק (בקבוקים)
перевез,	} (עבר, להעביר) העביר	подчеркнул	(דגש, להדגיש) הדגיש
переправил		горел	דלק (לדלק)
благословение вина	} קדוש	хала (хлеб)	חלה (חלות)
или хлеба		даброта, благо	טוב
сломанный - ая	שבור, שבורה	вкус	טעם (טעמים)
хозяин дома; владелец	בעל בית	овощ	ירק (ירקות)
хозяйка дома;	} בעלת בית	стакан	כוס (כוסות) נ.
владелица		скатерть; карта	מפה (מפות)
вечер субботы	ליל שבת	суп	מרק (מִרְקִים)
всего доброго;	} כל טוב	мелодия	נגון (נגונים)
всех благ		делал приятно	(נעם, להנעים) הנעים
еще больше	עוד יותר		

דִּיה לְצָרָה בְּשַׁעֲתָהּ. (מן התלמוד)

דְּקוּק

I. שְׁלֵמִים גְּלוּגִים הַפְּעִיל, у которых первый корневой - гортанный.

1. За исключением прошедшего времени, все префиксы имеют огласовку פִּתְּחָהּ. Первый корневой, будучи гортанным, имеет огласовку פִּתְּחָהּ-פִּתְּחָהּ вместо שְׁוֹא. Модель спряжения такова:

להעביר - перевести; переправить

הוה:

מְעַבְרִים	אנחנו, אתם, הם	מְעַבֵּר	אני, אתה, הוא
מְעַבְרוֹת	אנחנו, אתם, הן	מְעַבֶּרֶת	אני, את, היא

עתיד:

אנחנו נְעַבֵּר	אתם תְּעַבְרוּ	הוא יְעַבֵּר	אתה תְּעַבֵּר
הן תְּעַבְרנה	הם יְעַבְרוּ	היא תְּעַבֵּר	את תְּעַבְרִי

צווי:

העבֵּר	העבִּיר	העבֵּרִי	העבֵּרְנָה
--------	---------	----------	------------

2. В прошедшем времени префикс “ה” имеет огласовку סְגוֹל, а первый корневой (гортанный) имеет огласовку חֶטֶף-סְגוֹל.

עבר:

אנחנו הֶעַבְרְנוּ	אתם הֶעַבְרַתֶּם	הוא הֶעַבֵּר	אתה הֶעַבַּרְתָּ
הן הֶעַבְרוּ	הם הֶעַבְרוּ	היא הֶעַבְרָה	את הֶעַבַּרְתְּ

II. У глаголов группы פ"נ У глаголов с первым корневым “נ” эта буква выпадает, и потеря ее компенсируется דְגִישׁ, которую получает второй корневой, например:

העץ נִפֵּל.
 Дерево падает.
 האיש מפיל את העץ.
 Человек валит (заставляет упасть) дерево.

Но, если второй корневой - гортанный, то “נ” остается во всех формах спряжения, так же, как в פָּעַל (см. урок 24). Например:

להנעים את החיים - делать жизнь приятной

сбросить, уронить - **להפיל** (נפל)

הוה:

מפילים	אנחנו, אתם, הם	מפיל	אני, אתה, הוא
מפילות	אנחנו, אתן, הן	מפילה	אני, את, היא

עבר:

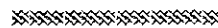
אנחנו הפלנו	אתם הפלתם	את הפלת	אני הפלתי
אתן הפלתן	הם, הן הפילו	היא הפילה	אתה הפלת
			הוא הפיל

עתיד:

אנחנו נפיל	אתן תפילו	את תפילי	אני אפיל
אתן תפלנה	הם יפילו	היא תפיל	אתה תפיל
הן תפלנה			הוא יפיל

צווי:

הפל	הפילי	הפילו	הפלנה
-----	-------	-------	-------

הצדיק והאורח

בעיר אחת חי איש צדיק. הצדיק הוה הנה עוזר לכל איש שנמצא בצרה, והבית שלו הנה פתוח לעניים גודדים. בכל ליל שבת הוא הנה מזמין אורח עני לסעודת שבת. הוא הנה מאכיל אותו מפל טוב, כיד המלה, והנה מנעים לו בדבריו הנעימים.

ליל שבת אחד אחרי התפלה, הזמין הצדיק איש עני לסעודת שבת. כאשר האורח נכנס לבית, יצאה לקראתו אשת הצדיק מן המטבח, וקבלה אותו בשמחה. הבית הנה נקי ומלא אור. על השלתן היתה מפה לבנה כמו שלג. על המפה עמדו ברות דולקים, בקבוק יין אדם ושתי חלות.

העניי הביט בעיניו בוחנות על כל דבר ודבר שנמצא בבית, ואמר לעצמו:
"מה טוב ומה נעים להיות בשבת בבית כזה!"

בעל הבית אמר בנגון מתוך קדוש על היין, והדגיש כל מלה ומלה. אחרי הקדוש ישבו אל השלחן לאכל. בעל הבית אמר את הברכה על החלות. הוא לקח מלה אחת, תמך אותה, ונתן חתיכה לכל אחד.

בעלת הבית הגישה חתיכות דגים גדולות. הדגים היו מתוקים ומלאים טעם. אחרי הדגים הגישה בעלת הבית מרק של תרנגולת, ואחרי המרק הגישה בשר וכל מיני ירקות.

בעל הבית לקח כוס, מלא אותה יין והעביר אותה לאורח. האורח תפס את הכוס ביד רועדת. באשר הוא שם אותה על השלחן, הכוס נפלה, והיין נשפך על המפה הלבנה. השיחה על יד השלחן נפסקה. פני האורח האדימו מבושה. האורח הרגיש שכל אחד מביט עליו, ופניו האדימו עוד יותר.

כאשר בעל הבית ראה מה שקרה, ואת פני האורח האדמים כמו אש, מיד הוא דחף ברגל את השלחן, והפיל את הבקבוק. בקבוק היין נפל והיין נשפך על המפה הלבנה. אז הביט בעל הבית תחת השלחן וקרא:
- משהו לא בסדר. כנראה, אחת מרגלי השלחן שבירה!

תרגילים

א. ענו במשפטים שלמים:

1. מה היה עושה הצדיק בכל ליל שבת?
2. מה הגישה בעלת הבית לסעודת השבת?
3. מה קרה כאשר בעל הבית העביר כוס יין לאורח?
4. מדוע האדימו פני האורח?
5. מה עשה הצדיק כאשר ראה את הפנים האדמים של האורח?

ב. תרגמו:

1. Хала - это сорт белого хлеба, который евреи едят в субботу и по праздникам. 2. Горящая свеча, которая упала на стол, сожгла скатерть и сделала дырку в столе. 3. Ему уже два года, но он все еще любит пить из бутылки. 4. Хороший хозяин любит (угощать) подавать еду каждому, кто приходит в его дом. 5. Я никогда не забуду вкуса супа, который моя мать подавала в субботний вечер. 6. Он произнес ("сказал") благословение над стаканом красного и сладкого вина. 7. Она была плохой ученицей, и учитель перевел ее в другой класс. 8. Официант уронил на пол тарелку, полную овощей. 9. Посмотри (жен.) на прекрасный цвет неба. 10. Я не заметила ("почувствовала"), что стакан был сломан, и вино разлилось на мое чистое платье. 11. Когда поезд прибыл, люди затолкали меня, и я чуть не погиб ("чуть не был убит"). 12. Солнце село, и небо стало красным, как кровь. 13. Это большой позор, что вы (муж.) не знаете разницы между хорошим и плохим. 14. Он спел много песен и украсил ("сделал приятным") вечер своими красивыми мелодиями. 15. Он все еще очень слаб, и нам приходится ("мы должны") его кормить. 16. У них есть все блага, но у них нет детей.

ב. הטו את הפעלים הנאים בכל הזמנים:

смотреть	לְהִבִּיט
кормить	לְהַאֲכִיל

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

שְׁעוֹר נה (55)

товар	סחורה (סחורות)	верил ...	(אמן, להאמין) האמין ל...
лодка	סירה (סירות)	корабль	אנייה (אניות)
направил	} (פנה, להפנות) הפנה	юг	דרום
повернул		хвалили	הלל (להליל)
преуспел;	} (צלת, להצליח) הצליח	берег; побережье	חוף (חופים)
добился успеха		благодарил;	} (ידה, להודות) הודה ל...
показал	ראה, להראות) הראה	признавал	
капитан (корабля)	רב-חובל	вывел;	} (יצא, להוציא) הוציא
шумел; бушевал	רעש (לרעש)	вынул; потратил	
иной - ая	שונה, שונים	понижил;	} (ירד, להוריד) הוריד
различные, разные	שונות, שונים	опустил	
лгал	שקר (לשקר)	прибыл	(נגע, להגיע) הגיע
начал	תחיל, להתחיל) התחיל	путешественник;	} נוסע (נוסעים)
изумление	תמהון	пассажир	

שבעים פנים לתורה. (מן המדרש)

דקדוק

I. **פ"י** глаголав группы הפעיל. Модель спряжения этих глаголов такова:

понижить, опустить - (ירד) להוריד

הנה:

אנחנו, אתם, הם	מוריד	אני, אתה, הוא	מוריד
אנחנו, אתן, הן	מורידות	אני, את, היא	מורידה

עבר:

אני הורדתי	את הורדתך	אתם הורדתם	אתן הורדתן
הוא הוריד	היא הורידה	הם, הן הורידו	אנחנו הורדנו

עתיד:

אני אוריד	את תוריד	אתם תורידו	אתן תורידנה
הוא יוריד	היא תוריד	הם יורידו	הן תורידנה

צווי:

הורד	הורדי	הורידו	הורדנה
------	-------	--------	--------

Заметьте, что в **הפעיל** глаголов **פ** первый корневой "פ" заменяется на "ו", который имеет огласовку חוֹלָם во всех формах спряжения.

II. הפעיל глаголов **ל"ה** группы. Модель спряжения этих глаголов такова:

направлять, повернуть - **להפנות** (פנה)

הווה:

מפנה	אנחנו, אתם, הם	מפנה	אני, אתה, הוא
מפנות	אנחנו, אתן, הן	מפנה	אני, את, היא

עבר:

אני הפנתי	את הפנית	אתם הפניתם	אתן הפניתן
הוא הפנה	היא הפנתה	הם, הן הפנו	אנחנו הפנינו

עמיד:

אנחנו נִפְנֶה		אני אֶפְנֶה	
אתן תִּפְנִינָה	אתם תִּפְנוּ	את תִּפְנִי	אתה תִּפְנֶה
הן תִּפְנִינָה	הם יִפְנוּ	היא תִּפְנֶה	הוא יִפְנֶה

צווי:

הִפְנִינָה	הִפְנוּ	הִפְנִי	הִפְנֶה
------------	---------	---------	---------

III. Глагол **לְהַרְאוֹת - показать**. Этот глагол спрягается как обычный глагол группы "ל", за исключением прошедшего времени, в котором префикс "ה" имеет огласовку סָגַלִּל вместо קִירִיק.

עבר:

אנחנו הִרְאִינוּ		אני הִרְאִיתִי	
אתן הִרְאִיתֶן	אתם הִרְאִיתֶם	את הִרְאִיתְךָ	אתה הִרְאִיתְךָ
הם הִרְאוּ	הם הִרְאוּ	היא הִרְאִתָּה	הוא הִרְאָה

IV. Глагол **לְהוֹדוֹת (ידה) - благодарить, признавать**. Глагол להודות одновременно относится и к группе "פ", и к группе "ל", и потому ему свойственны характеристики обеих групп. Спряжение его выглядит следующим образом:

תוה:

אנחנו, אתם, הם מוֹדִים	מוֹדָה	אני, אתה, הוא מוֹדָה
אנחנו, אתן, הם מוֹדוֹת	מוֹדָה	אני, את, היא מוֹדָה

עבר:

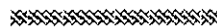
אנחנו הוֹדִינוּ		אני הוֹדִיתִי	
אתן הוֹדִיתֶן	אתם הוֹדִיתֶם	את הוֹדִיתְךָ	אתה הוֹדִיתְךָ
הם הוֹדוּ	הם הוֹדוּ	היא הוֹדִתָּה	הוא הוֹדָה

עתידי:

	אנחנו נוֹדָה	אני אוֹדָה		
אתה תוֹדָה	אתם תוֹדוּ	את תוֹדִי	אתה תוֹדָה	
הוא יוֹדָה	הם יוֹדוּ	היא תוֹדָה	הוא יוֹדָה	
	אתן תוֹדִינָה			
	הן תוֹדִינָה			

צווי:

הוֹדָה   הוֹדִי   הוֹדוּ   הוֹדִינָה

התורה טובה מכל סחורה

חלק ראשון

בְּאַנְיָה אַחַת נִסְעוּ סוֹחְרִים מֵאַרְצוֹת שׁוֹנוֹת. עָרַב אֶחָד יָשְׁבוּ הַסּוֹחְרִים וְרַבּוֹ
 זֶה עִם זֶה עַל הַסְּחֹרוֹת שֶׁלָּהֶם. כָּל סוֹחֵר הִלֵּל אֶת סְחוֹרְתוֹ, וְאָמַר: "הַסְּחוֹרָה
 שְׁלִי יוֹצֵאת מִן הַכֶּלֶל! אֵין כְּמוֹתִי!" כָּל אֶחָד מֵהֶם הוֹצִיא אֶת סְחוֹרְתוֹ, הִרְאָה
 אוֹתָהּ לַסּוֹחְרִים הָאַחֵרִים, וְאָמַר: "הִבִּיטוּ וּרְאוּ כַּמָּה טוֹבָה הִיא סְחוֹרְתִי!"
 עַל-יָדָם יָשַׁב אִישׁ אֶחָד וְשָׁתַק. הַסּוֹחְרִים פָּנוּ אֶל הָאִישׁ וְשָׂאוּ אוֹתוֹ;
 - מִדּוּעַ אַתָּה שׁוֹתֵק? אֵיפֹה סְחוֹרְתְּךָ? מִדּוּעַ אַתָּה לֹא מִרְאָה אוֹתָהּ לָנוּ?
 - אֲנִי יָכוֹל לְהִבְטִיחַ לָכֶם, עֲנֵה הָאִישׁ, שֶׁסְּחוֹרְתִי יוֹתֵר טוֹבָה מִסְּחוֹרְתְּכֶם, אֲבָל
 אֵל תִּלְחָצוּ עָלַי לְהִרְאוֹת אוֹתָהּ לָכֶם.

הַסּוֹחְרִים פָּקְדוּ בְּדַבְּרֵיוֹ וְלֹא הֶאֱמִינוּ לוֹ. הֵם חָשְׁבוּ שֶׁהוּא מְשַׁקֵּר.
 לֵילָה אֶחָד יָרַד חֶשֶׁךְ נוֹרָא. הַשָּׁמַיִם הָיוּ מְלֵאִים עֲנָנִים כְּבֵדִים, וְאֶף כּוֹכָב לֹא
 נִרְאָה. גֶּשֶׁם קָר הִתְחִיל לָרֶדֶת. פְּתָאֵם בָּאָה רוּחַ תּוֹקָה מִן הַדְּרוֹם. שְׁעוֹת נִשְׁבָּה
 הָרוּחַ וְהָיָה רָעַשׁ. הַנוֹסְעִים הִרְגִּישׁוּ שֶׁהָאֲנִיָּה עוֹמֶדֶת לְטִבֵּעַ, וּפְתַח גְּדוֹל נִפְלַ
 עָלֵיהֶם. צְעָקוֹת שֶׁל "אוֹי וְאֲבוֹי" נִשְׁמְעוּ מִכָּל צֶדֶד וּמִכָּל פְּנֵה. הָאֲנָשִׁים רָצוּ
 מִמְּקוֹם לְמְקוֹם וְדָחְפוּ זֶה אֶת זֶה. רַב-הַחֹבֵל פָּנָה אֶל הַנוֹסְעִים, וְאָמַר בְּקוֹל
 שָׁקֵט:

- שָׁבוּ בְּמִקְוֵיכֶם וְאַל תִּפְחָדוּ. אֵין לָכֶם מֶה לְדַאֵג. יֵשׁ בְּיַדְנִי אֲמֻצָּעִים לְעֹזֵר לָכֶם בְּכָל צָרָה וְסִכָּנָה. יֵשׁ לָנוּ סִירוֹת אִם יִהְיֶה צָרְךָ לָרֶדֶת לַיָּם.
- הָרִיחַ גְּדֻלָּה. הַגְּלִים רָעִשׁוּ עוֹד יוֹתֵר. מִיָּם חָדְרוּ לְתוֹךְ הָאֲנִיָּה. כַּאֲשֶׁר רַב-הַחֹבֵל רָאָה זֹאת, הוּא נָתַן פְּקוּדָה: "לָרֶדֶת לַיָּם" בְּחֹשֶׁךְ הַלַּיְלָה הַפְּנָה רַב-הַחֹבֵל אֶת כָּל הַנּוֹסְעִים אֶל הַסִּירוֹת, וְהוֹרִיד אוֹתָם לַיָּם.
- כָּל הַנּוֹסְעִים הִצְלִיחוּ לְהִגִּיעַ בְּשָׁלוֹם אֶל הַחוֹף. כַּאֲשֶׁר רָאוּ הַסּוֹחְרִים שֶׁסּוֹחְרֵתָם טָבְעָה בַיָּם, הֵם הָיוּ עֲצוּבִים מְאֹד. אֲתֵרִים מֵהֶם גַּם בָּכוּ. רַק הָאִישׁ, שֶׁלֹּא הִרְאָה אֶת סּוֹחְרָתוֹ, לֹא הָיָה עֲצוּב. הוּא הוֹדָה לֵה' עַל הַנֵּס שֶׁעָשָׂה לוֹ וּלְכָל הַנּוֹסְעִים, שֶׁעֶזֶר לָהֶם לְהִגִּיעַ בְּשָׁלוֹם אֶל הַחוֹף.
- מִדּוּעַ אֲתָה לֹא עֲצוּב? הֲאִם סּוֹחְרָתְךָ לֹא טָבְעָה בַיָּם? שְׂאֵלוֹ אוֹתוֹ הַסּוֹחְרִים.
- לֹא, עָנָה הָאִישׁ. אֲנִי נוֹשֵׂא תְּמִיד אֶת סּוֹחְרָתִי עִמִּי.
- הַסּוֹחְרִים הִבִּיטוּ עָלָיו בְּתַמְהוֹן וְלֹא אָמְרוּ דָבָר.

תרגילים

א. ענו במשפטים שלמים:

1. מָה אָמַר כָּל סוֹחֵר עַל סּוֹחְרָתוֹ?
2. מָה חָשְׁבוּ הָאֲנָשִׁים עַל הָאִישׁ שֶׁלֹּא הִרְאָה אֶת סּוֹחְרָתוֹ?
3. מִדּוּעַ הוֹרִיד רַב-הַחֹבֵל אֶת הַנּוֹסְעִים מִן הָאֲנִיָּה?
4. מִדּוּעַ הָיוּ הַסּוֹחְרִים עֲצוּבִים כַּאֲשֶׁר הֵם הִגִּיעוּ אֶל הַחוֹף?
5. מִי מֵהַנּוֹסְעִים לֹא הָיָה עֲצוּב? וּמִדּוּעַ?

ב. תרגמו:

1. На прошлой неделе я взял в ("из") библиотеке разные книги.
2. Купцы прибыли вчера с юга на корабле.
3. Он поблагодарил ее, когда она показала ему улицу, которую он искал.
4. Не хвали сам себя!
5. Я не могу ему верить, потому что он много раз лгал мне.

שְׁעוֹר נו (56)

трудность	קָשִׁי (קָשִׁים)	понял	(בין, לְהַבִּין) הֵבִין
поднял	(רום, לְהַרִים) הָרִים	знание; мнение	דַּעַת = דָּעה
идея	רְעִיוֹן (רְעִיוֹנוֹת)	известил,	} (ידע, לְהוֹדִיעַ) הוֹדִיעַ
язык (иврит и т. д.)	} שָׂפָה (שָׁפוֹת)	сообщил	
берег; губа,		שָׂפַת הַיָּם	посадил
берег моря	בְּאוֹתָהּ שָׂעה	(кого-либо)	
в тоже время	יש בְּדַעְתִּי	сказал	(נגד, לְהַגִּיד) הִגִּיד
я намереваюсь...	} לְמַלֵּא מְקוֹם	объяснил	(סבר, לְהַסְבִיר) הִסְבִיר
заменить кого-то,		הִפְסִיק (הִפְסִיקוּ)	прекратил
“заполнить место“	הִצְלָחָה (הִצְלָחוֹת)	успех	} (קשב, לְהִקְשִׁיב) הִקְשִׁיב
		прислушался	

הַלּוֹמֵד מִחֲבֵרוֹ אֶפִּילוֹ אוֹת אַחַת צָרִיךְ לְנַהֵג בּוֹ בְּבוֹד. (פְּרָקִי אַבוֹת)

דְּקוּק

I. ע"י ו ע"ו גלגול הִפְעִיל. מודל ספּרָגְהִי אֵלֶּה גלגול הִפְעִיל גלגול הִפְעִיל:

поднимать - (רום) לְהַרִים

הוֹה:

מְרִימִים	אנחנו, אתם, הם	מְרִים	אני, אתה, הוא
מְרִימוֹת	אנחנו, אתן, הן	מְרִימָה	אני, את, היא

עבר:

אני הרמתי	את הרמתי	אתם הרמתם	אתן הרמתן
הוא הרים	היא הרימה	הם, הן הרימו	

עתיד:

אני ארים	את תרימי	אתם תרימו	אתן תרמנה
הוא ירים	היא תרים	הם ירימו	הן תרמנה

צווי:

הרים	תרימי	תרימו	תרמנה
------	-------	-------	-------

Заметьте, что формы будущего времени глаголов в "ע"ו идентичны формам будущего времени глаголов в "ע"ו в "פצל" (см. урок 25).

התורה טובה מפל סחורה

חלק שני

הנוסעים היו ציפים מאד, והם ישבו לנות על החול הלבן אשר על שפת הים. ריח קלה באה ופזרה את העננים השחורים. השמים היו כתלים, ושוב זרחה השמש בכל אורה המתוק. אחרי שנחו זמן-מה, קמו הנוסעים ויצאו לדירה.

הם הלכו ברגל שעות רבות עד שהצליחו להגיע בסוף לעיר אמת. באשר הגיעו אל העיר הם נכנסו לבית המדרש. באותה שעה ישב שם רב זקן ולמד תורה.

הנוסעים יָשְׁבוּ בַשּׁוֹרָה הָאֲחֵרוֹנָה עַל-יַד הַדֶּלֶת, וְהִקְשִׁיבוּ מִרְחוֹק לְדַבְּרֵי הַרֵב.

פְּתָאם הַפְּסִיק הַרֵב אֶת הַשְּׁעוֹר, הַבֵּיט בְּסִפֵּר רְגָעִים אֲחֵדִים, וְאָז אָמַר:
- תְּלַמִּידִי, אֲגִיד לָכֶם אֶת הָאֱמֶת, אֲנִי מוֹצֵא קִשֵׁי גְדוֹל בְּעֵינַי הַזֶּה. אֲנִי מוֹדָה שְׂאִין אֲנִי יָכוֹל לְהִבִּין אֶת הַרְעִיּוֹן בּוֹ. אוּלַי אֶחָד מִכֶּם יוּכַל לְהִסְבִּיר אֶת הָעֵינָן?

הַתְּלַמִּידִים יָשְׁבוּ וַחֲשָׁבוּ וְלֹא אָמְרוּ דָבָר.
אִז הָאִישׁ, שֶׁאָמַר שֶׁהוּא נוֹשֵׂא אֶת סְחוּרְתּוֹ תְּמִיד אִתּוֹ, קָם מִמְּקוֹמוֹ, הָרִים אֶת קוּלוֹ, וְאָמַר:

- סְלִיחָה, רַבִּי, אֲנִי חוֹשֵׁב שְׂאִי מִבֵּין אֶת הַרְעִיּוֹן בְּעֵינַי הַזֶּה. תַּן לִי רְשׁוּת, בְּבִקְשָׁה, לְהִסְבִּיר אוֹתוֹ.

הָאִישׁ הִתְחִיל לְהִסְבִּיר אֶת הָעֵינָן הַקָּשָׁה, וּדְבָרָיו מְצִאוּ חֵן בְּעֵינַי הַרֵב הַזֶּה.
הַרֵב הוֹדָה לוֹ, וְהִזְמִין אוֹתוֹ לָבוֹא אֵלָיו אֶל הַשְּׁלַחַן לְשֶׁבֶת עַל-יָדוֹ.
אַחֲרֵי סוּף הַשְּׁעוֹר, קָם הַרֵב וְאָמַר בְּקוֹל שָׁקֵט:

- תְּלַמִּידִי, אֵין לִי צָרָה לְהַדְגִישׁ שְׂאִי זָקֵן מְאֹד. אַתֶּם רּוֹאִים בְּעֵצְמְכֶם, שְׂאִין כַּחַי עֲמִי לְלַמֵּד אֶתְכֶם. לָכֵן אֲנִי שֹׂמֵחַ שֶׁמִּצְאָתִי הַיּוֹם אִישׁ גְּדוֹל בַּתּוֹרָה. אֲנִי רוֹצֵה לְהוֹדִיעַ לָכֶם שֶׁיֵּשׁ בְּדַעְתִּי לְהוֹשִׁיב אֶת הָאִישׁ הַזֶּה בְּמִקְוָמִי. אֲנִי בְּטוֹחַ שֶׁהוּא יִמְלֵא אֶת מִקְוָמִי בְּהַצְלָחָה רַבָּה.

כְּאַשֶׁר הִסְוֹחֲרִים שָׁמְעוּ אֶת דְּבָרֵי הַרֵב, הֵם אָמְרוּ זֶה אֵל זֶה:
- מַה שֶׁהִגִּיד לָנוּ הָאִישׁ בְּאֵנִיָּה לֹא הָיָה שָׁקֵר. בְּרֵאשׁוֹנָה לֹא רְצִינוּ לְהִאֲמִין לוֹ, אֲבָל עַכְשָׁיו אֲנַחְנוּ מְבִינִים מַה הִיא סְחוּרְתּוֹ, שֶׁהוּא נוֹשֵׂא תְּמִיד אִתּוֹ. הַתּוֹרָה הִיא טוֹבָה מִכָּל סְחוּרָה:

תרגילים

א. ענו במשפטים שלמים:

1. מה עשו הנוסעים אחרי שהם נחו?
2. לאן הם הלכו כְּאַשֶׁר הגיעו לעיר?
3. מדוע הפסיק הרב את שיעורו?
4. מדוע היה הרב שמח?
5. מדוע התורה טובה מכל סחורה?

ב. תרגמו:

1. По моему мнению, это превосходная идея. 2. Нам трудно понять это стихотворение, потому что в нем много новых и трудных слов.
3. Я (жен.) хочу сообщить тебе (муж.), что с этого дня урок начнется ровно в 8 часов утра. 4. Солдат с почтением прислушивался к словам командующего. 5. Если вы (муж.) не согласны со мной, то, пожалуйста, поднимите руки, и я дам вам разрешение говорить. 6. Из-за сильного ветра мать посадила ребенка на стул подальше от двери. 7. Я объясню вам (муж.) грамматику этого урока. 8. Я уверена, что будет нелегко найти человека тебе (муж.) на замену ("заполнить твоё место"). 9. Я (муж.) надеюсь, что смогу после всех экзаменов поехать на побережье ("берег моря"). 10. Мы поговорим об этом деле, когда я навещу тебя на будущей неделе. 11. Я не могу прервать работу, которую я начал только час назад. 12. У меня нет трудностей в чтении, у меня трудности в писании. 13. Я (жен.) не могу поверить, что он добьется успеха в своей работе, потому что он так ленив. 14. Когда ты (жен.) сможешь показать мне свое новое платье и свою новую шляпу? 15. Он смотрел на меня с удивлением, потому что не мог понять,

почему я вернулся домой так быстро. 16. Служащий позвонил директору и сообщил, что у него ужасная головная боль, и поэтому он не сможет придти на работу ("в контору").

ג. שנו מעבר לעתיד:

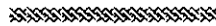
1. היא הקשיבה	7. אנחנו הסברנו
2. אתה הודעת	8. אני הראיתי
3. היא הרימה	9. אני הושבתי
4. הם הבינו	10. הם הרימו
5. את הבטת	11. היא הראתה
6. היא הצליחה	12. הוא הבין

שעור נו (57)

вилка	מזלג (מזלגות)	земля; почва	אדמה (אדמות)
смешной, смешно	מצחיק, מצחיקה	принес	כוא, להביא הביא
продолжал	(משך, להמשיך) המשיך	тонкий - ая	דק, דקה
очки	משקפים	заказал,	} (זמן, להזמין) הזמין
чистил	נקה (לנקות)	пригласил	
удивил	(פלא, להפליא) הפליא	заказ;	} הזמנה (הזמנות)
бык	שור (שורים)	приглашение	
зарезал	שחט (לשחט)	решил	החליט (להחליט) החליט
жирный, толстый - ая	שמן, שמנה - ая	решение	החלטה (החלטות)
картофель	} תפוח אדמה (תפוחי אדמה)	вкусный - ая	טעים, טעימה
меню		תפריט (תפריטים)	спешил

אמר מעט, ועשה הרבה. (פרקי אבות)

דקדוק

I. הפעיל глаголов ל"א. Модель спряжения этих глаголов
такова:

удивлять - להפליא (פלא)

הוה:

מפליאים	אנחנו, אתם, הם	מפליא	אני, אתה, הוא
מפליאות	אנחנו, אתן, הן	מפליאה	אני, את, היא

עבר:

אנחנו הפלֵאנו	אתם הפלֵאתם	את הפלֵאת	אתה הפלֵאתָ
אתן הפלֵאתן	הם, הן הפלֵאוּ	היא הפלֵאָה	הוא הפלֵיא

עתיד:

אנחנו נפֵליא	אתם תפֵליאוּ	את תפֵליאי	אתה תפֵליא
אתן תפֵליאנה	הן תפֵליאוּ	היא תפֵליא	הוא יפֵליא

צווי:

הפֵלא   הפֵליאי   הפֵליאוּ   הפֵלאנה

Обратите внимание на следующие особенности спряжения глаголов в "ל" א בפעיל:

1. В настоящем и будущем временах они спрягаются подобно глаголам класса שְלִמִים, кроме:

אתן תפֵלאנה   הן תפֵלאנה

2. В прошедшем времени второй корневой согласный имеет огласовку צִירָה всюду, где у глаголов שְלִמִים - огласовка פִתָּה. В этих случаях третий корневой остается немым.

II. Спряжение глагола להוציא (יצא) - "вынимать".

Этот глагол принадлежит одновременно к глагольным группам "ל" א и "פ" י и имеет характеристики их обеих. Спрягается он следующим образом:

הווה:

אנחנו, אתם, הם	מוציאים	אני, אתה, הוא
אנחנו, אתן, הן	מוציאות	אניש, את, היא

עבר:

אנחנו הוצאנו		אני הוצאתי	
אתן הוצאתן	אתם הוצאתם	את הוצאת	אתה הוצאת
הם, הן הוציאו		היא הוציאה	הוא הוציא

עתיד:

אנחנו נוציא		אני אוציא	
אתן תוצאנה	אתם תוציאו	את תוציאי	אתה תוציא
הן תוציאו		היא תוציא	הוא יוציא

צווי:

הוצאנה	הוציאו	הוציאי	הוצא
--------	--------	--------	------

III. Спряжение глагола **להביא (בוא)** - "приносить".
 Этот глагол принадлежит одновременно к глагольным группам "ו" и "א" и имеет характеристики их обеих. Спрягается он следующим образом:

הווה:

מביאים	אנחנו, אתם, הם	מביא	אני, אתה, הוא
מביאות	אנחנו, אתן, הן	מביאה	אני, את, היא

עבר:

אנחנו הבאנו		אני הבאתי	
אתן הבאתן	אתם הבאתם	את הבאת	אתה הבאת
הם, הן הביאו		היא הביאה	הוא הביא

עתיד:

	אנחנו נביא	אתם תביאו	את תביאי	אתה תביא
	אתן תבאנה	אתם תביאו	את תביאי	אתה תביא
	הן תבאנה	הם יביאו	היא תביא	הוא יביא

צווי:

הבא	הביאי	הביאו	הבאנה
-----	-------	-------	-------

IV. Образование отглагольных существительных - в биньяне הפעיל. Вы уже изучили образование שמ הפעולה в биньянах פעל (см. урок 29) и פעל (см. урок 33). Теперь нам предстоит изучить образование שמ הפעולה в каждой גזרה (группе) глаголов הפעיל.

1. שמ הפעולה их משקל. שלמים - הפעיל. ה ן ן ן ן ן

чувствовать	-	להרגיש	чувство	-	הרגשה
начать	-	להתחיל	начало	-	התחלה

2. שמ הפעולה их משקל. פ"נ - הפעיל. ה ן ן ן ן ן

сбросить, уронить	-	להפיל	сбрасывание	-	הפלה
сказать	-	להגיד	сказание	-	הגדה

3. שמ הפעולה их משקל. פ"י - הפעיל. ה ן ן ן ן ן

сообщить	-	להודיע	сообщение	-	הודעה
вынуть, вывести	}	להוציא	выведение, расход	-	הוצאה
израсходовать					

4. הַיָּחַד הַשֵּׁם הַפְּעוּלָה יח משקל ע"ו-ע"י - הפעיל

понять	-	לְהַבִּין	понимание	-	הַבְּנָה
поднять	-	לְהָרִים	поднятие	-	הַרְמָה

הָאֵם הִיָּה כְּדַאי?

איש שָׁמַן אֶתְד נִכְנַס לְמַסְעָדָה לְאָכַל אַרוּחַת עָרֵב. הוּא יָשַׁב וְחָפָה זְמַן כִּי לְמַלְצָר. הָאִישׁ דָּפַק עַל הַשְּׁלֶחֶן פְּעָמִים אֲחֵדוֹת. אַחֲרֵי מַסְפַּר דְּקוֹת בָּא מְלָצָר. הַמְּלָצָר שָׁם מִפֶּה נִקְיָה עַל הַשְּׁלֶחֶן, הִגִּישׁ לוֹ כּוֹס מַיִם וְלַחֵם, וְנָתַן לוֹ תַּפְרִיט. הָאִישׁ הוֹצִיא מִכִּיסוֹ אֶת הַמְּשַׁקְפִים, וְנִקְיָה אוֹתָם. הוּא שָׁם אֶת הַמְּשַׁקְפִים עַל הָאֵף, וְהִבִּיט בַּתַּפְרִיט וּבְמַחֲרִים זְמַן רַב.

הַמְּלָצָר הִבִּין שֶׁהָאוֹרַח לֹא יִכּוֹל לְהַחֲלִיט בְּדַעְתּוֹ מֶה לְהוֹמִין, וְאָמַר:
 - אֲדוֹנָי, הָאֵם אַתָּה רוֹצֶה לְהַתְחִיל אֶת הָאַרוּחָה בְּמַרְק תְּרַנְגְּלַת אוּ בְּמַרְק יִרְקוֹת?

- לא, אֲנִי לֹא אוֹהֵב מַרְק.
- אִם כֵּן, אוּלַי תּוֹזְמִין דְּגִים? הַדְּגִים טְעִימִים מְאֹד הַיּוֹם.
- לא. כִּבֵּר אֶכְלֵתִי דְּגִים הַיּוֹם בְּאַרוּחַת הַצִּמְרִים, עֲנֵה הָאִישׁ.
- אִם כֵּן, הַמְּשִׁיךְ הַמְּלָצָר, מֶה אַתָּה רוֹצֶה לְהוֹמִין?
- אֲנִי רוֹצֶה לְהִבִּיט בַּתַּפְרִיט מְחֻדָּשׁ.
- הֲלֹא כִּבֵּר קִרְאָתְךָ אֶת הַתַּפְרִיט מְרֹאשׁוֹ וְעַד סוּפוֹ לְפָחוֹת שְׁלֹשׁ פְּעָמִים!
- הַתַּפְרִיט הוּא אֶרֶךְ מְאֹד, וְאִי-אֶפְשֶׁר לְהִגִּיעַ לְהַחֲלֹטָה כָּל כֶּךָ מְהֵרָה.
- סוּף סוּף הוֹרִיד הָאִישׁ אֶת הַמְּשַׁקְפִים מֵעַל אָפוֹ, וְאָמַר:
 - הֲבֵא לִי, בְּבִקְשָׁה, בְּשֵׁר עִם יִרְקוֹת וְתַפּוּחֵי אֲדָמָה.
- הַמְּלָצָר קִבֵּל אֶת הַהוֹמָנָה וְהִלִּיךְ יָשָׁר לְמַטְבֵּחַ. אַחֲרֵי דְקוֹת אֲחֵדוֹת הוּא תָּנַר עִם צַלְחַת גְּדוֹלָה. הַצַּלְחַת הִיְתָה מְלֵאָה יִרְקוֹת, תַּפּוּחֵי אֲדָמָה וּבְאֻמְצַע הִיְתָה

חתיכת בשר קטנה, דקה ורזה. האיש הרים את הסכין ואת המזלג והתחיל לאכול. פתאם הפסיק האיש לאכול, דחף את הצלחת הצדה והתחיל לבכות. הדבר הפליא את המלצר.

- מה קרה לך, אדוני? שאל המלצר בתמהון. האם בואב לך משהו? או אולי גזכרת במשהו עצוב?

- איך לא אבכה, ענה האיש. האם היה כדאי לשחט שור גדול בשביל חתיכת בשר קטנה, דקה ורזה כזאת?!

הדבר הצחיק את המלצר. מיד הוא מהר אל בעל המסעדה וספר לו מה שקרה. בעל המסעדה פרץ בצחוק ואמר:

- מימי לא קרה במסעדה שלי מקרה מצחיק כזה! אני לא אשכח אותו עד יומי האחרון!

תרגילים

א. ענו במשפטים שלמים:

1. מדוע הביט האורח בתפריט זמן רב?
2. מדוע לא רצה האורח להזמין דגים?
3. מה הוא הזמין סוף סוף?
4. מה הביא המלצר בצלחת?
5. מדוע התחיל האורח לבכות?

ב. תרגמו:

1. Официант принес из кухни горячий суп. 2. Мы будем продолжать изучать иврит еще много лет. 3. Можно есть эти овощи без ножа, но невозможно есть их без вилки. 4. Иногда я (жен.) помогаю моей маме мыть ("чистить") пол. 5. Красивый

голос невесты изумил всех гостей, которые были на свадьбе. 6. Он вынул из кармана деньги и дал хозяину ресторана. 7. Этот кусок мяса тонкий, но вкусный. 8. Следует (имеет смысл) посадить картофель в эту почву. 9. Толстяк ("толстый человек") не мог решить, какое вино заказать, - белое или красное. 10. Почему ты (муж.) спешишь? Кто тебя ждет? 11. Я(жен.) не могу видеть издали без очков, что написано на доске. 12. Смешной случай произошел со мной вчера по дороге в кино. 13. Меню было написано на иврите, и я не понял все слова. 14. Я(жен.) кушаю на завтрак только один тонкий кусок хлеба. 15. Когда мальчик услышал о решении отца зарезать быка, он начал плакать. 16. Где вы (муж.) были вчера? Я звонил целый день, и никто не ответил.

ג. שנו מעתיד לעבר:

1. אָנִי אָבִיא	4. אֲנִי חָנוּ נוֹצִיא	7. הֵם יָבִיאוּ	10. אַתָּה תִּסָּבֵיר
2. הוּא יִפְסִיק	5. אַתָּה תִּמְשָׁךְ	8. אַתָּה תִּפְּלִיאִי	11. אֲנִי אֲרִים
3. הִיא תִּגְיֵעַ	6. אַתָּם תִּצְחִיקוּ	9. הִיא תוֹצִיא	12. אַתָּה תְּבִינִי

XX

שעור נח (58)

молился	פלל, להתפלל (להתפלל)	знание, известие (ידיעה)	ידיעה
снял (одежду)	פשט (לפשט)	правый	ימין
разделся	פשט, להתפשט (התפשט)	основной, базовый	יסודי, יסודית
умылся	רחץ, להתרחץ (התרחץ)	приготовил	הכין (להכין) הכין
список	רשימה (רשימות)	сорочка	פתגת (פתגות)
записи; заметки	רשימות	оделся	לבוש (להתלבש) התלבש
записал	רשם (לרשם)	полотенце	מגבת (מגבות)
левый	שמאל	брюки	מכנסים
забывчивый - ая	שכחן, שכחנית	вытирал	נגב (לנגב)
обрадовался	שמח (לשמח)	вытирался	התנגב (להתנגב) התנגב
		молитвенник	סדור (סדורים) } устройство

אדם בלי חבר, פשמאל בלי ימין. (מספרות יה"ב)

דקדוק

I. **בנין התפעל**. Этот **בנין** (конструкция) выражает возвратное действие.

надевать; носить (одежду)	-	ללבוש
одеваться	-	להתלבש
писать	-	לכתב
переписываться	-	להתכתב

Некоторые глаголы, относящиеся к **בנין התפעל**, не имеют явного возвратного значения, например:

להתפלל - молиться

Модель спряжения глаголов **שלמים** в **התפעל** такова:

вытираться - להתנגב (נגב)

הוה:

מתנגבים	אנחנו, אתם, הם	מתנגב	אני, אתה, הוא
מתנגבות	אנחנו, אתם, הם	מתנגבת	אני, את, היא

עבר:

אנחנו התנגבנו	אני התנגבתי
אתם התנגבתם	אתה התנגבת
הם, הן התנגבו	היא התנגבה
אתן התנגבתן	

עתיד:

אנחנו נתנגב	אני אתנגב
אתם תתנגבו	אתה תתנגבי
הם יתנגבו	היא תתנגב
אתן תתנגבנה	

צווי:

התנגב	התנגבי	התנגבו	התנגבנה
-------	--------	--------	---------

דַע אֶת עֲצֻמְךָ

פעם שאלו תלמידים את רבם: "מה היא הבעיה היסודית של האדם בתיים?"
הרבי חשב רגע, וענה:

- הבעיה היסודית היא, שאין האדם יודע את עצמו ואת מקומו בתיים. אנשים רבים הם כמו הילד השכחן בספור: "איפה אני?". והנה אספר לכם את הספור.

מיכאל היה ילד שכחן. תמיד היה שוכח באיזה מקום הוא שם את הדברים שלו. בכל בקר, כאשר היה קם ממשנתו, הוא היה מחפש זמן רב כל דבר ודבר. כאשר היה הולך להתרחץ, ורצה לנגב את הפנים ואת הידים, לא היה יכול למצוא את המגבת שלו. כאשר רצה להתלבש, לא היה יכול למצוא את בגדיו. כאשר רצה להתפלל לא זכר איפה הוא שם את סדורו. תמיד היה מאחר לבית הספר, והיה צריך ללכת למשרד של המנהל כדי לקבל רשות להכנס לכתה.
פעם אחת אמרה לו אמו:

- מיכאל בני, יש לי רעיון מצין בשבילך. אם אתה רוצה לבוא בזמן לבית הספר, שמע לעצה שלי: בערב לפני שאתה הולך לישן, בראשונה סדר את ספריה. אחרי-כן, כאשר אתה פושט את בגדיה, קח גיר נקי והכן לה רשימה ברשימה כתב באיזה מקום אתה שם כל דבר ודבר.
מיכאל שמח על העצה הזאת והודה לאמו.

בערב, לפני שמיכאל הלך לישן, הוא סדר את ספריו בילקוטו. הוא התפשט מהר ורחץ את פניו וידי. אז הוציא גיר נקי מן המחברת שלו, לקח עפרון אדם ורשם באותיות גדולות:

המגבת שלי בצד שמאל של הדלת
המכנסים על הכסא בצד ימין של הארון
הכתנת בפנה ליד החלון

הנעלים תחת המטה
הסדור בארון הספרים
ואני - במטה

בשבוע וחצי בבקר, כאשר השעון צלצל, מיד קם מיכאל ממשטתו. לקח את הרשימה שהכין, שם את המשקפים על אפו וקרא בשמחה:
- היום לא אאחר! היום אבוא מקדם אל בית הספר.
מיכאל התרחץ. לקח את המגבת והתנגב. אתרי-כן לקח את המכנסים ואת הכתנת והתלבש מהר. אז הביט תחת המטה והוציא את הנעלים. אתרי-כן הוציא את הסדור מארון הספרים והתחיל להתפלל. כאשר הוא גמר להתפלל, הביט שוב ברשימה וקרא: "ואני - במטה".
מיכאל הביט וראה שהמטה ריקה. אז הרים את קולו וקרא:
- אמא, ואיפה אני?
הרבי גמר את ספורו, פנה אל תלמידיו, והמשיך:
- אנשים רבים שוים לילד מיכאל. יש להם ידיעות רבות ושונות, אבל את מקומם בעולם אין הם יודעים.

תרגילים

א. ענו במשפטים שלמים:

1. מדוע היה מיכאל בא מאחר אל בית הספר?
2. איזו עצה טובה נתנה לו אמו?
3. איפה הוא שם את המגבת ואת המכנסים?
4. מדוע הוא שמח כאשר לקח את הרשימה בבקר?
5. לפי הרבי, מה היא הבעיה היסודית של האדם בחיים?

שעור נט (59)

стыдился, смущался	בוש, להתיבש (התיבש)
учитель (религиозный)	מלמד (מלמדים)
противился, был против	נגד, להתנגד (התנגד) ... ל
смотрел, наблюдал	סכל, להסתכל (הסתכל)
коза	עז (עזים) נ
городок	עירה (עירות)
диво, чудо	פלא (פלאים)
удивлялся	פלא, להתפלא (התפלא)
тесный, плотный - ая	צפוף, צפופה
теснота	צפיפות
хасидский раввин	רבי
раздражался	רגז, להתרגז (התרגז)
привыкнул	רגל, להתרגל (התרגל)
сошел с ума	שגע, להשתגע (השתגע)
старался	שדל, להשתדל (השתדל)
обычно	בדרך כלל
ежедневно	יום יום
по моему мнению	לפי דעתי

איזהו עשיר? השמח בחלקו. (פרקי אבות)

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

דקדוק

פ"פ, פ"ש, פ"ש - שלמים התיפעל
 первый корневой свистящий или шипящий, - "ס", "ש" или
 "ש", имеет место перемещение звуков. Шипящий или
 свистящий корневой меняется местами с "ל" префикса, но
 последовательность огласовок остается прежней.

Таким образом, להִתְסַבֵּל превращается в לְהִסְתַּבֵּל, а להִשְׁתַּדֵּל в לְהִשְׁתַּדֵּל. Модель спряжения этих глаголов такова:

смотреть - לְהִסְתַּבֵּל (סכל)

הוה:

מְסַתְּבָלִים	אנחנו, אתם, הם	מְסַתְּבֵל	אני, אתה, הוא
מְסַתְּבֹלוֹת	אנחנו, אתן, הן	מְסַתְּבֵלָת	אני, את, היא

עבר:

אנחנו הִסְתַּבַּלְנוּ	אתם הִסְתַּבַּלְתֶּם	את הִסְתַּבַּלְתָּ	אתה הִסְתַּבַּלְתָּ
אנחנו הִסְתַּבַּלְנוּ	אתם הִסְתַּבַּלְתֶּם	את הִסְתַּבַּלְתְּ	אתה הִסְתַּבַּלְתְּ
הם, הן הִסְתַּבְּלוּ	הם, הן הִסְתַּבְּלוּ	היא הִסְתַּבְּלָה	הוא הִסְתַּבְּלָה

עתיד:

אנחנו נִסְתַּבֵּל	אתם תִּסְתַּבְּלוּ	את תִּסְתַּבְּלִי	אתה תִּסְתַּבֵּל
אנחנו תִּסְתַּבְּלֶנָה	אתם תִּסְתַּבְּלוּ	את תִּסְתַּבְּלִי	אתה תִּסְתַּבֵּל
הן תִּסְתַּבְּלֶנָה	הם יִסְתַּבְּלוּ	היא תִּסְתַּבֵּל	הוא יִסְתַּבֵּל

צווי:

הִסְתַּבֵּל   הִסְתַּבְּלִי   הִסְתַּבְּלוּ   הִסְתַּבְּלֶנָה

II. **ל"א** тип глаголов **התפעל**. Модель спряжения этих глаголов такова:

удивляться - לְהִתְפַּלֵּא (פלא)

הוה:

מִתְפַּלְאִים	אנחנו, אתם, הם	מִתְפַּלֵּא	אני, אתה, הוא
מִתְפַּלְאוֹת	אתם, אתן, הן	מִתְפַּלֵּאת	אני, את, היא

עבר:

אנחנו הִתְפַּלַּאנוּ	אתם הִתְפַּלַּאתֶם	את הִתְפַּלַּאתָ	אתה הִתְפַּלַּאתָ
אנחנו הִתְפַּלַּאנוּ	אתם הִתְפַּלַּאתֶם	את הִתְפַּלַּאתְּ	אתה הִתְפַּלַּאתְּ
הם, הן הִתְפַּלְּאוּ	הם, הן הִתְפַּלְּאוּ	היא הִתְפַּלְּאָה	הוא הִתְפַּלְּאָה

עמיד:

אני אֶתְפִּילָא	אנחנו נִתְפִּילָא	אתה תִּתְפִּילָא	את תִּתְפִּילָא
את תִּתְפִּילָא	אתם תִּתְפִּילָאוּ	היא תִּתְפִּילָא	הם יִתְפִּילָאוּ
הוא יִתְפִּילָא	הן תִּתְפִּילָאנה		

צווי:

התְפִּילָא   התְפִּילָא   התְפִּילָא   התְפִּילָאנה

III. איינה. Как вы уже знаете, איינה является вопросительным словом и соответствует русскому слову "какой". Оно может служить и восклицанием, выражающим удивление, восхищение и т. д. и в этих случаях скорее соответствует русскому "что за..." -

Что за чудо! (Какое чудо!)   איינה פִּלָא!
 Что за женщина! (Какая женщина!)   אייזו אֶשָׁה!

הַרְבֵּי וְהֵעִז

בְּעִירָה אַחַת גַּר מְלַמֵּד עֲנִי. הַמְּלַמֵּד הַיָּה בַּעַל מִשְׁפָּחָה גְדוֹלָה. הַבַּיִת שְׁלוֹ הָיָה קָטָן מְאֹד, וְהַצְפִּיפוֹת בּוֹ הָיְתָה רַבָּה.
 יוֹם יוֹם הָיְתָה הָאִשָּׁה אוֹמֶרֶת לְבַעֲלָהּ:
 - כַּמָּה רַע וּמַר לִי! אֵין אֲנִי יְכוּלָה לְסַבֵּל אֶת הַצְפִּיפוֹת בַּבַּיִת.
 הַמְּלַמֵּד הָיָה אִישׁ דָּתִי, וְהָיָה מִתְפַּלֵּל שְׁלֹשׁ פְּעָמִים בַּיּוֹם בְּבַיִת הַכְּנֶסֶת שֶׁל הַרְבֵּי. יוֹם אַחַד הִחְלִיט הַמְּלַמֵּד לְלַכֵּת אֶל הַרְבֵּי לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ עֲצָה. אַחֲרֵי תְּפִילַת הַבִּקְרָה קָם הַמְּלַמֵּד וְהִלֵּךְ אֶל הַרְבֵּי.
 - מָה הָעֲנִינִים? בְּגִלְל מָה בָּאתְ אֵלַי, בְּנִי? שָׂאל אוֹתוֹ הַרְבֵּי.
 - רַבִּי, יֵשׁ לִי צָרוֹת, עֲנֵה הַמְּלַמֵּד. הַמִּשְׁפָּחָה שְׁלִי, כְּרוּךְ הַשָּׁם, גְּדוֹלָה, אֲבָל הַבַּיִת קָטָן וְאֵין בּוֹ מְקוֹם לְזוּז.
 הַרְבֵּי הִקְשִׁיב לְבַעֲלָהּ, וְאַחֲרֵי דַקּוֹת אַתְּדוֹת שָׂאל:
 - הָאֵם יֵשׁ לָךְ עוֹז?

- כן, רבי, ענה המלמד, יש לנו עז רזה אחת.
- אם כן, אמר הרבי, הכנס את העז אל הבית.
- המלמד התפלא על העצה הזאת, אבל בכל זאת לא פקפק בתוכמת הרבי, כי האמין ברבי בכל לבו. הוא הלך והכניס את העז אל הבית.
- האשה לא התנגדה. היא השתדלה להתרגל למצב החדש, אבל לא יכלה.
- איזה מין עצה נתן לה הרבי? צעקה האשה. לפי דעתי זו עצה רעה. לה והגד לו שעכשו עוד יותר צפוף בבית.
- המלמד הסתכל באשתו ולא ענה דבר, כי גם הוא לא הבין את העצה של הרבי. הוא יצא מהבית ומהר אל הרבי לבקש עצה אחרת ממנו.
- האם יש לכם בעלי-חיים אחרים חוץ מן העז? שאל הרבי. למשל, תרנגול או תרנגולת?
- כן, רבי, ענה המלמד. יש לנו תרנגולת שמנה אחת.
- אם כן, אמר הרבי, הכנס אותה אל הבית.
- הפעם היה לו עוד יותר קשה להבין את העצה של הרבי, אבל בכל זאת שמע בקולו ועשה כמו שצוה הרבי. הוא הלך והכניס את התרנגולת אל הבית.
- בדרך כלל, האשה לא היתה מתנגדת למעשי בעלה. היא תמיד היתה עושה את רצון בעלה כמו כל אשה טובה. מעולם לא הרימה את קולה עליו ולא רבה אתו. אבל הפעם היא התרגזה מאד והתחילה לבכות. היא צעקה ואמרה:
- אי אפשר להמשיך במצב הנורא הזה. רוצו מהר אל הרבי ואמרו לו, כי אפשר להשתגע מן הרעש ומן הצפיפות!
- שוב רץ המלמד אל הרבי. הרבי הקשיב לדברי המלמד, ואמר:
- לה והוצא את העז ואת התרנגולת מן הבית.
- המלמד התפלא מאד, אבל התבייש לשאל שאלות. הוא הלך והוציא את העז ואת התרנגולת מהבית.
- והנה נסו המלמד ואשתו הסתכלו זה בזה וקראו פה אחד:
- כמה חכם הוא רבנו! אין עוד צפיפות בבית. איזה פלא!

תרגילים

א. ענו במשפטים שלמים:

1. מדוע היתה צפיפות גדולה בבית של המלמד?
2. מה אמרה אשת המלמד לבעלה?
3. מה היתה העצה הראשונה של הרבי?
4. מה היתה העצה השנייה של הרבי?
5. מתי הרגישו המלמד ואשתו שאין עוד צפיפות בבית?

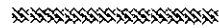
ב. תרגמו:

1. Иногда я люблю сидеть у окна и смотреть на людей, которые проходят по улице.
2. Она все еще не привыкла вставать рано.
3. Мы удивляемся, что ты (муж.) противишься новому закону.
4. Здесь большая теснота, потому что в комнате более тридцати учеников.
5. Он был болен, но все-таки пришел на работу.
6. Пожалуйста, постарайся придти завтра рано утром и починить нашу телефонную линию.
7. Вообще -то не стоит раздражаться из-за каждой мелочи ("маленькой вещи").
8. Ты что, сошел с ума, почему ты поёшь среди ночи?
9. Не стесняйтесь (муж.) спрашивать вопросы.
10. Даже в маленьких городках всегда были учителя (религиозные).
11. Крестьянин продал жирную козу и вместо неё купил одного петуха и семь кур.
12. В поезде было так тесно, что даже не было места, чтобы стоять.
13. Я привык к этим упражнениям и могу делать их без труда.
14. У меня исключительный сын, он всегда меня слушается.
15. Я (жен.) удивляюсь, что ты (жен.) спрашиваешь такой простой вопрос.
16. Это не диво, что он добился успеха на экзамене, он умён и всегда старается быть готовым ко всем экзаменам.

ג. שנו מעבר לעתיד:

1. היא הסתכלה בי באהבה.
2. לא התרגלנו לחיים בעיר גדולה.
3. הוא השתדל לגמור מהר את עבודתו.
4. לא השתגעתי לעשות זאת.
5. מדוע התרגזתן עליו?
6. האשה התלבשה במעילה הקדש.
7. הילד לא התבייש לשאל שאלות.
8. מדוע התפלאת כל כך?
9. מדוע לא התרחצתם בים?
10. היא התפילה בקול.

שעור ס (60)

פознаַקוּמילסַ, } פּרזנאַל	(נכר, לְהַפִּיר) הַפִּיר	נעסמאָרע נאַ } טו, צוט...	אַף-צל-פִּי שׁ... }
פּילאָסאָפּ	פִּילאָסאָפּ	פּאָסטאַרעל	(יקו, לְהוֹדִקוּ) הוֹדִקוּ
אָטלִיכאַלסַ	(צו, לְהַצְטִין) הַצְטִין	באָכאַ	קַבִּית (קַבִּיּוֹת)
סאָזאַלעל	(צער, לְהַצְטַער) הַצְטַער	אָנזאַטוּצוּנְדִיק, } נעאַסאַנְדִיק	קָסַר, קָסַרְתָּ }
נעמאַנאָ	קַצַּת	גּרעצִיאַ	יָוֶן
פּרִיבִּלִּיזִירַסַ	(קרב, לְהִתְקַרֵב) הִתְקַרֵב	אָנזאַנְדִיק	יְחַס (יְחַסִּים)
גּנאַלסַ צאַ קעמ-טו, } צעם-טו	רָדַף (לְרַדֵּף) אָרַדַּף }	פּאָקּרִיל	קָפַס (לְכַסּוֹת)
סעריאָזנאָז	רַצִּינּוֹת	סערידִיקו	בְּכַעַס
סעריאָזנאָ	בְּרַצִּינּוֹת	ספּאָקִינאָ, }	בְּמַנוּחָה }
ניכאַקאָי	שׁוּם	בּעזמַיאַעזלִיכִי	
סמאַרְטנִיק, אַז פּלּאָטִי } און בּלּוּט	בְּשָׂר וְדָם }	גאָסאַרְטאַטוּ, }	מְדִינָה (מְדִינּוֹת) }
		סְטראַ	
		ראַזאַרשִׁנִּיק - אַיאַ	מְתָר, מְתָרְתָּ

צִדְקָה, צִדְקָה תְּרוּדָה! (דְּבָרִים טו, 20)

דְּקִדּוּק

I. פ"ז ת"ק פ"ז. В глаголах, у которых первый корневой - свистящий "ז", в биньяне ת"ק ת"ק פ"ז изменяется на "ד", и "ז" и "ד" меняются местами. Модель спряжения этих глаголов такова:

постареть - להזדקן (זקן)

הוה:

מזדקנים	אנחנו, אתם, הם	מזדקן	אני, אתה, הוא
מזדקנות	אנחנו, אתן, הן	מזדקנת	אני, את, היא

עבר:

אנחנו הזדקנו	אתם הזדקנתם	את הזדקנת	אני הזדקנתי
אתן הזדקנתן	הם, הן הזדקנו	היא הזדקנה	אתה הזדקנת
			הוא הזדקן

עתיד:

אנחנו נזדקן	אתם תזדקנו	את תזדקני	אני אזדקן
אתן תזדקנה	הם יזדקנו	היא תזדקן	אתה תזדקן
הן תזדקנה			הוא יזדקן

צווי:

הזדקנה	הזדקנו	הזדקני	הזדקן
--------	--------	--------	-------

II. **התפעל** глаголов типа "צ". В глаголах, у которых первый корневой - свистящий "צ", в биньяне **התפעל** "ת" изменяется на "ט" и "צ" и "ט" меняются местами. Модель спряжения этих глаголов такова:

отличаться - להצטין (צין)

הוה:

מצטינים	אנחנו, אתם, הם	מצטין	אני, אתה, הוא
מצטינות	אנחנו, אתן, הן	מצטינת	אני, את, היא

עבר:

אנחנו הצטינו	אתם הצטינתם	את הצטינת	אתה הצטינת
אתן הצטינתן	הם, הן הצטינו	היא הצטינה	הוא הצטין

עתיד:

אנחנו נצטיין	אתם תצטיינו	את תצטיני	אתה תצטיין
אתן תצטיינה	הם יצטיינו	היא תצטיין	הוא יצטיין

צווי:

הצטינה	הצטינו	הצטיני	הצטיין
--------	--------	--------	--------

III. Наречие - תאַר הפעל.

1. Наиболее распространённый способ образования наречий - прибавление предлога "בְּ" к существительному, выражающему абстрактное понятие.

тихо ("с тишиной, "в тишине")	בְּשֶׁקֶט	тишина	שֶׁקֶט
серьёзно ("с серьёзностью")	בְּרִצְיוֹנִית	серьёзность	רִצְיוֹנִית

2. В качестве наречий могут использоваться некоторые прилагательные:

красиво, хорошо	יְפֵה	тяжело	קָשָׁה
поздно	מְאַחֵר	рано	מְקֵדָם

3. Существует некоторое число наречий, которые ни к какой группе не относятся.

мало	מְעַט	почти	כְּמַעַט
сразу, немедленно	מִיָּד	быстро	מְהֵרָה
всегда	תָּמִיד	немножко	קְצָת

IV. Безличные предложения. Безличные предложения на иврите строятся также, как в русском языке:

Мне тепло	-	חם לי
Мне холодно	-	קר לי
Мне нельзя ("запрещено")	-	אסור לי
мне можно ("разрешено")	-	מותר לי
Мне недостаёт	-	חסר לי
Нам не хватает денег.	-	חסר לנו כסף.
Ему недостаёт многих вещей.	-	חסרים לו הרבה דברים.

המלך והפילוסוף

לפני שנים רבות חי בארץ יון פילוסוף בשם דיאגונוס. הוא הצטיין בחכמתו הגדולה. מעולם לא רדף אחרי עשר וכבוד. לא היה לו שום דבר חוץ מן חבית שבה הוא ישן, שק נקי שבו הוא כסה את גופו, מקל וילקוט. אלכסנדר הגדול, מלך יון, שמע הרבה דברים מעניינים עליו, והחליט שפדאי להכיר אותו מקרוב. באשר המלך הלך לבקר את הפילוסוף, הוא מצא אותו שוכב במנוחה על גבו בשמש. המלך התקרב אליו לאט והסתכל בפניו בעיניים בוחנות. באשר המלך ראה שהפילוסוף לא קם ולא זז, הוא התרגז, ואמר בכעס:

"האם אתה לא יודע מי אני? אני אלכסנדר הגדול!"
אמר הפילוסוף בשקט: "ואני דיאגונוס".

אמר המלך: "מדוע אין אתה מראה יחס של כבוד למלך?"

ענה הפילוסוף: "אף-על-פי שאתה מלך, אתה רק בשר ודם. אם כן, למה אתה דורש כבוד ממני?"

אמר המלך: "האם אין לה פתד מהמלך? למלך יש הכח לתת כל ענש שהוא רוצה".

ענה לו: "האם אתה אדם רע, שאני צריה לפחד ממך?"

אמר המלך: "האם יש לה מה לבקש ממני?"

ענה הפילוסוף: "כן. בבקשה, וזו קצת הצדה. הודקנתי וקר לי, ואתה מכסה לי את השמש".

המלך זו הצדה, ואמר בצחוק: "אני מצטער מאד שכסיתי לה את השמש. האם זה הכל מה שאתה רוצה? מתר לה לבקש ממני כל מה שלבה רוצה?"

ענה הפילוסוף ברצינות: "האם עשיר מבקש דבר מעני?"

התפלא המלך, ואמר: "אני לא מבין. האם אתה חושב ברצינות שאני העני ואתה העשיר?"

"כן" ענה הפילוסוף. "לפי דעתי, אני העשיר, כי לא חסר לי שום דבר. אבל אתה עני, כי כל חייך אתה משתדל לכבש עוד ועוד מדינות של עמים אחרים".

התשובה הזאת מצאה חן בעיני המלך, והוא אמר: "עכשו אני רואה שכל מה ששמעתי עליה אמת ונכון הוא. כדאי היה לי לבוא מרחוק כדי להפיר אותך פנים אל פנים".

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

תרגילים

א. ענו במשפטים שלמים:

1. מה הם ארבעה הדברים שהיו לפילוסוף?
2. מדוע בעס המלך?
3. מדוע לא פתד הפילוסוף מהמלך?
4. מה היתה הבקשה של הפילוסוף?
5. מדוע חשב הפילוסוף את עצמו לעשיר?

ב. תרגמו:

1. Несмотря на то, что она ни в чем не испытывает недостатка ("ей ничего не недостаёт"), она всё-таки всегда плачет. 2. Дети сидели тихо и прислушивались к рассказу бабушки. 3. Тучи покрыли небо, и начал идти (спускаться) дождь. 4. Мне (жен.) не нравится твоё (муж.) отношение; ты говоришь серьёзно или смеёшься ("со смехом")? 5. Издали я не узнал его, но когда я приблизился к нему, я увидел, что это отец моего друга. 6. Она может немного говорить на иврите, так как она жила в Израиле несколько месяцев. 7. Он отличается во всём, что он делает. 8. Из-за множества бед в его жизни он состарился раньше ("перед") времени. 9. В Государстве Израиль живут много арабов. 10. Больной сейчас спит спокойно. 11. Он дал нам в подарок бутылку сладкого вина. 12. В Греции было много великих философов и артистов. 13. Почему ты (муж.) не надеваешь более тёплые брюки, неужели тебе так тепло? 14. Пожалуйста, закрой (жен.) дверь мне очень холодно. 15. Она очень красива, и все мальчики бегают ("гонятся") за ней. 16. Я сожалею (жен.), но должна тебе (муж.) сообщить, что тебе запрещено покидать страну.

ג. הטו את הפעלים הבאים בכל הזמנים:

להצטער   сожалеть   להכיר   познаться, узнать, признать

עבר:

אני התבסיתי	אתה התבסית	אנחנו התבסינו	אתם התבסיתם
את התבסית	הוא התבסה	אתן התבסיתן	הם, הן התבסו

עתיד:

אני אתבסה	אתה תתבסה	אנחנו נתבסה	אתם תתבסו
את תתבסי	הוא יתבסה	אתן תתבסינה	הם יתבסו

צווי:

התבסה	התבסי	התבסו	התבסינה
-------	-------	-------	---------

Примечание: Если средний корневой - "א" или "ר", то первый корневой имеет огласовку קָמֶץ во всех формах спряжения (см. פֶּעַל, урок 32).

(ראה) להִתְרַאֵת אתה מִתְרַאֵה הִתְרַאֵית תִּתְרַאֵה הִתְרַאֵה

II. להִתְפַּעֵל глаголов "ל", у которых первый корневой свистящий. Модель спряжения этих глаголов такова:

להִשְׁתַּנּוֹת - изменяться (שנה)

הווה:

אני, אתה, הוא	מִשְׁתַּנֶּה	אנחנו, אתם, הם	מִשְׁתַּנִּים
אני, את, היא	מִשְׁתַּנֶּה	אנחנו, אתן, הן	מִשְׁתַּנּוֹת

עבר:

אנחנו השתנינו	אני השתניתי	אתה השתנית	את השתנית
אתם השתניתם	אתן השתניתן	הוא השתנה	היא השתנתה
הם, הן השתנו			

עתיד:

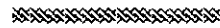
אנחנו נשתנה	אני אשתנה	אתה תשתנה	את תשתני
אתם תשתנו	אתן תשתנינה	הוא ישתנה	היא תשתנה
הם ישתנו	הן תשתנינה		

צווי:

השתנה	השתני	השתנו	השתנינה
-------	-------	-------	---------

III. **אצל** с личными суффиксами. Как и другие предлоги, **אצל** изменяется по лицам и числам, когда относится к личному местоимению. Выглядит это следующим образом:

אצלי	אצלך	אצלו	אצלה	אצלנו
אצלכם	אצלכן	אצלם	אצלן	

פגישה במטוס

אדון וגברת ברגמן, תורים מארצות הברית, יושבים במטוס "אל על" ליד אדון לוי, ישראלי מתל אביב.

אדון לוי: שמי דוד לוי, ומה שמך, אדוני?

אדון ברגמן: שמי מרשל ברגמן, בבקשה להכיר את אשתי.

ל: נעים מאד.

ב: אנחנו באים מבוסטון. האם מתר לי לשאל מאין אתה?

- ל: אני מתל אביב. הייתי חדשים בארצות הברית. בקרתי קרובים, ועכשו אני חוזר הביתה. האם זה הבקור הראשון שלכם בארץ?
- ב: לא בדיוק. אני בקרתי בארץ לפני עשרים וחמש שנים. אבל בשביל אשתי זה יהיה הבקור הראשון בארץ, וזאת גם הטיסה הראשונה שלה במטוס.
- ל: האמן לי, לא תכיר את הארץ. יש הבדל גדול בין מה שראית אז ובין מה שתראה עכשו. לא חסר כלום בארץ. הארץ התפתחה והשתנתה מאז הרבה מאד. אני מבטיח לך שתהיינה לך הפתעות רבות ונעימות.
- ב: למשל?
- ל: מה אני יכול להגיד לך? פשוט קשה לתאר במלים את ההתפתחות של הארץ במשך השנים האחרונות. בכל מקום שתמצא, ובכל כביש שתסע, תתפלא על ההתקדמות שענינה תראינה ואזניך תשמענה. האם יש לכם קרובים בארץ?
- ב: כן, יש לי דוד. אנחנו טסים עכשו לחגיגת הבר-מצוה של בנו.
- ל: מה עושה דודך? איפה הוא גר?
- ב: יש לו בית חרשת לשמיכות. הוא גר בתל אביב, אבל חגיגת הבר מצוה תהיה בירושלים על-יד הכתל המערבי.
- ל: מה שם דודך?
- ב: שמו היה יצחק ברגמן, אבל הוא שנה את שם המשפחה שלו. עכשו שמו יצחק הררי.
- ל: מה? יצחק הררי הוא דודך? איזו הפתעה נעימה! אנו באמת חיים בעולם קטן! ראשית כל היינו יחד בצבא, וגם נלחמנו יחד במלחמת ששת הימים. שנית, אנחנו גם קרובים. אשתו היא קרובה של אשתי.

- ב: אם כן, מזל טובו גם אנחנו קרובים. ובכן נתראה בהגיגת הבר מצוה.
- ל: תקותי שנתראה לא רק בהגיגת הבר-מצוה. אני מזמין אתכם לבקר אצלנו ולהכיר את משפחתי. רשם, בבקשה, את הכתובת: רחוב התלוץ (20) עשרים, ומספר הטלפון: שלש, אפס, תשע, ארבע, אפס (30940).
- ב: תודה רבה. אנחנו נשתדל לבקר אתכם.
- ל: בבקשה, אל תשכחו לעשות זאת. ועכשו אתם בודאי עיפים ולכן נפסיק את השיחה. נכבה את החשמל ונגות. הגה שמיות, נתכסה ונשתדל לישן קצת.
- ב: רעיון מצוין. עוד יהיה לנו די זמן לדבר במשך הטיסה עד שבגיע למדינת ישראל.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

תרגילים

- א. ענו במשפטים שלמים:
1. למה נסע אדון לוי לארצות הברית?
  2. למה טסים אדון וגברת ברגמן לישראל?
  3. מה עושה הדוד של אדון ברגמן?
  4. מדוע אמר א' ברגמן "מזל טוב" לא' לוי?
  5. באיזה מקום בישראל יתראו א' לוי וא' ברגמן?

ב. תרגמו:

1. Много родных и друзей пришли в синагогу на празднование моей бар-мицвы. 2. Это приятный сюрприз - встретить тебя (жен.) здесь. 3. Мой отец купил обувную фабрику ("фабрику обуви") и заплатил сто тысяч Шекелей. 4. Я уже много раз летал самолётом ("в самолёте"), но всё-таки моё сердце исполнено страха, когда я должен лететь. 5. Прежде всего, скажи мне, где ты был вчера, а во-вторых, скажи мне, что ты там делал. 6. Дети прекрасно развивались в лагере во время летних каникул. 7. Его прогресс в иврите произвёл на меня большое впечатление. 8. На шоссе (мн. ч.) слишком много машин и (опасность) опасно гулять там. 9. Я (жен.) надеюсь, что мы увидимся в конце этой недели. 10. Есть ли ещё в Соединённых Штатах места, где нет ("без") электричества? 11. Это моя третья встреча с ним. 12. Ты не изменилась, ты выглядишь ("смотришься") молодой и красивой, как в те дни, когда я увидел тебя в первый раз. 13. Он накрылся своим пальто, потому что забыл принести одеяло. 14. Западная Стена - самое священное для евреев место в мире. 15. Во время моего последнего полёта в Израиль я познакомился со многими интересными людьми. 16. Нельзя ("запрещено") играть в мяч на траве.

ג. הטו את הפעלים הבאים בכל הזמנים:

стараться   להשתדל   привыкнуть   להתרגל (רגל)

שְׁעוֹר סב (62)

чистота	נְקִיוֹן		אִימְתִי - מְתִי
президент, глава	נָשִׂיא (נְשִׂאִים)	баня	בֵּית מְרֻחָן
Синедрион	סִנְהֶדְרִין	человек	בֶּן-אָדָם (בְּנֵי אָדָם)}
будил, пробудил	עוֹרֵר (לְעוֹרֵר)	("сын Адама")	
пробудился, }	(עוֹר, לְהִתְעוֹרֵר)	здоровье	בְּרִיאוֹת
проснулся }	הִתְעוֹרֵר	личность;	יְחִיד (יְחִידִים)}
помощь	עֲזָרָה	единственный	
бодрствующий - ая	עָרָה, עָרָה	относился	(יחס, לְהִתְיַחַס)
устранился, }	פָּרַשׁ (לְפָרֵשׁ)	(к кому-либо,	הִתְיַחַס
(...в отставку)}		чему-либо)	
общество, общественность	צְבִיר	готовился	(כּוֹן, לְהִתְכַּוֵּן)
чувствительный - ая	רְגִישׁ, רְגִישָׁה		הִתְכַּוֵּן
мягкий, нежный - ая	רַךְ, רַכָּה	столетие, век	מֵאָה (מֵאוֹת)
старейшина	זָקֵן	храм, святыня	מִקְדָּשׁ (מִקְדָּשִׁים)
всякий раз, как... ..	כָּל פְּעַם שֶׁ...		

יְהַלְלֶנּוּ (יְהַלֵּל אוֹתָנִי) זָר, וְלֹא פִיךָ. (משלי כו, 2)

דְּקָדִיק

I. **פעל** глаголов типа **ע"ו**. В биньяне **פעל** третий корневой у таких глаголов удвоен. Модель спряжения этих глаголов такова:

возбудить, будить - **לְעוֹרֵר** (עוֹר)

תוה:

מְעוֹרְרִים	אנחנו, אתם, הם	מְעוֹרֵר	אני, אתה, הוא
מְעוֹרְרוֹת	אנחנו, אתן, הן	מְעוֹרֶרֶת	אני, את, היא

עבר:

אנחנו עוררנו		אני עוררתי	
אתן עוררתן	אתם עוררתם	את עוררתך	אתה עוררתך
הם, הן עוררו		היא עוררה	

עתיד:

אנחנו נעורר		אני אעורר	
אתן תעוררנה	אתם תעוררו	את תעוררי	אתה תעורר
הן תעוררנה		היא תעורר	

צוי:

עורר   עוררי   עוררו   עוררנה

II. **להתעורר** глаголов типа "ע". Спряжение этих глаголов в биньяне **התפעל** основывается на формах спряжения в биньяне **פעל** с прибавлением префикса **הת...**. Модель спряжения этих глаголов такова:

להתעורר - пробудиться, проснуться

הנה:

מתעוררים	אנחנו, אתם, הם	מתעורר	אני, אתה, הוא
מתעוררות	אנחנו, אתן, הן	מתעוררת	אני, את, היא

עבר:

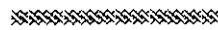
אנחנו התעוררנו		אני התעוררתי	
אתן התעוררתן	אתם התעוררתם	את התעוררתך	אתה התעוררתך
הם, הן התעוררו		היא התעוררה	

עמיד:

אני אתעורר	אנחנו נתעורר	אתה תתעורר	את תתעוררי	אתם תתעוררו	אתן תתעוררנה
הוא יתעורר	היא תתעורר	הם יתעוררו	הן תתעוררנה		

צווי:

התעורר   התעוררי   התעוררו   התעוררנה

הלל הזקן

הלל הזקן חי ופעל במאה שלפני חרבן הבית השני. הוא היה הנשיא של הסנהדרין. הוא היה גדול בתורה והיו לו תלמידים רבים. הלל הדגיש תמיד את החשיבות של השלום בחיי החברה. הוא היה אוהב שלום ורודף שלום, והתייחס בכבוד לכל בן-אדם. הוא היה ער לכל הבציות של העם. הלל השתדל בכל מיני אמצעים לעורר בכל איש כבוד ואהבה לעם ולתורה. הלל היה בעל לב רך ורגיש. כל פעם שהגיעה לאזניו ידיעה על מקרה של איש סובל, היו מתעוררים בו רחמים גדולים, והיה עושה כל מה שהיה בכחו כדי לעורר לאיש הנמצא בצרה. אף-על-פי שהלל היה מוכן תמיד לעזור לאחרים בכל דבר שהיה חסר להם, בכל זאת לא היה מבקש עזרה משום איש לעצמו. הוא היה אומר:

”אם אין אני לי, מי לי?”

”וכשאני לעצמי, מה אני?”

”ואם לא עכשו, אימתי?”

הלל ראה את היחיד כחלק מן החברה, והיה אומר:

”אל תפרש מן הצבור!”

הגוף של האדם היה בעיניו כמקדש, כי הרוח של האדם נמצאת בו. לכן היה הלל שומר על הנקיזון ועל הבריאות של הגוף. פעם אחת פשהתכונן הלל לצאת מבית המדרש, נגשו אליו תלמידיו, ואמרו:

"רבנו, האם מתר לנו לשאל לָאן אתה הולך?"

ענה להם: "לעשות מצוה".

שאלו התלמידים: "איזו מצוה?"

ענה להם: "אני הולך לבית-המרחץ".

אמרו התלמידים בתמהון: "האם זאת מצוה?"

"כן", ענה הלל, והסביר להם: "הגוף הוא המקדש בשביל הרוח של האדם. לכן, כל אדם צריך להשתדל שגופו יהיה נקי ובריא".

תרגילים

א. ענו במשפטים שלמים:

1. מי היה הלל הנקן, ומתי הוא חי?
2. מדיע כבדו האנשים את הלל?
3. איך התניחס הלל לבן-אדם סובל?
4. מדוע היה הלל שומר על הנקיזון של הגוף?
5. מה היתה המצוה שהלל הלך לעשות כאשר יצא מבית המדרש?

ב. תרגמו:

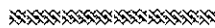
1. У него мягкое сердце, и он всегда относится к беднякам с состраданием.
2. Я (жен.) никогда не пишу в своих книгах, поэтому они чистые.
3. Чистота в городах очень важна для

здоровья населения (публики). 4. Я проснулся среди ночи, потому что у меня ужасно болело ухо. 5. Иерусалим был захвачен римлянами в первом веке. 6. Она много страдает в жизни, потому что она слишком чувствительна. 7. В Соединённых Штатах президент избирается на четыре года. 8. Он ушел в отставку из армии, когда ему было всего пятьдесят пять лет. 9. Он сделал это сам, без помощи своих родителей. 10. Я очень занята, потому что мне нужно подготовиться к долгому путешествию в Европу. 11. Личность - основа общества. 12. Учитель пробудил во мне любовь к еврейской литературе. 13. Есть животные, которые спят днём и бодрствуют ночью. 15. Воздух полон песка, потому что ветер дует из пустыни. 16. Эта скрипка была преподнесена ("дана") мне в подарок ко дню моего рождения.

ג. הטו את הפעל הבא בכל הזמנים:

готовиться

(כונן) לְהִתְכַוֵּן

שעור סג (63)

обычай	מנהג (מנהגים)	если бы	אלו - לו
был дан	נתן, להנותן נתן	домашнее	} בהמה (בהמות)
отказался	סרב (לסרב)	животное	
покупатель	קונה (קונים)	за (что-то)	בעד
остался	שאר, להשאיר נשאר	право, заслуга	זכות (זכויות)
судья	שופט (שופטים)	по праву	בזכות
принадлежит	שייך, שייכת	появился	הופיע (להופיע)
вернул, ответил	שיב (להשיב) השיב	так как	כיון ש...
условие	תנאי (תנאים)	был продан	גמכר (להמכר)
		продавец	מוכר (מוכרים)

הכל כמנהג המדינה. (מן התלמוד)

דקדוק

I. Сослагательное наклонение - התנאי.

1. В прошедшем времени сослагательное наклонение образуется следующим образом: предложение, в котором заключено условие, предваряется частицей לו или אלו "если бы", за которой следует глагол в прошедшем времени:

(אלו) לו ידעתי - Если бы я знал...

В результативном же предложении сказуемое образуется из сочетания глагола-связки הָיָה в прошедшем времени и основного глагола в настоящем времени:

לא הייתי מוכר... - Я бы не продал...

Если бы я знал, что в поле клад, } לו ידעתי שיש אוצר בשדה,
я бы не продал его. } לא הייתי מוכר אותו.

Если бы ты пришёл вчера, } לו באת אתמול, היית פוגש אותו.
ты бы встретил его. } ты бы встретил его.

2. В будущем времени сослагательное наклонение образуется при помощи частицы **אם** ("если"). Глагол и в условном, и в результативном предложениях употребляется в будущем времени:

Если ты придёшь, я буду рад. אם תבוא, אשמח.

Если будешь быстро бежать, упадёшь. אם תרוץ מהר, תפל.

II. Предлоги בשביל и לעד. **בשביל** означает "для", а **לעד** означает "за". Например:

Я купил поле для моего сына. קניתי שדה בשביל בני.

Я заплатил тысячу долларов } שלמתי אלף דולר לעד השדה.
за это поле. }

Я за мир и против войны. אני לעד שלום ונגד מלחמה.

III. לעד с личными суффиксами. Когда предлог **לעד** относится к личному местоимению, он изменяется по лицам и числам и приобретает личные суффиксы:

לעדי	לעדיך	לעדיה	לעדנו	לעדכם
לעדי	לעדך	לעדה	לעדנו	לעדכם

בשביל מי זורחת השמש?

אלכסנדר הגדול, מלך יוון, כבש מדינות רבות בצפון ובדרום, במזרח ובמערב. מזמן לזמן היה מבקר במדינות שכבש, כי רצה להפיר את המצב מקרוב ולראות איך מתפתחים העינים.

פעם אחת בקר אלכסנדר בארץ אחת, שהיתה ידועה במנהגיה היפים. כאשר ישב אלכסנדר בארמון המלך של הארץ הזאת, הופיעו שני אנשים לפני המלך למשפט. הסתכל בהם המלך ושאל אותם:

- מה הריב ביניכם?

ענה הראשון:

- לפני חדש קניתי שדה מהאיש הזה. כאשר התחלתי לחפור באדמה הרבה כדי לנטע עץ, פגעתי במשהו קשה מתחת. הפסקתי לרגע. כאשר המשכתי לחפור, מצאתי, להפתעתי הגדולה, אוצר של כסף וזהב, תכשיטים ואבנים יקרות. מיד הלכתי אל המוכר להגיד לו מה שקרה ולהשיב לו את האוצר. אמרתי לו: "מצאתי אוצר בשדה. שלמתי לה רק בעד השדה, ולא בעד האוצר. לפי דעתי האוצר שיה לך, כי לו ידעת שיש בו אוצר, לא היית מוכר לי את השדה". אבל, אדוני המלך, המשיך הקונה, המוכר מתנגד לדעתי ומסרב לקחת את האוצר ממני.

- מדוע אתה מסרב לקבל את האוצר ממנו? שאל המלך את המוכר.

ענה המוכר והסביר:

- נכון, לו ידעתי שיש בו אוצר, לא הייתי מוכר את השדה. אבל, לפי דעתי, כיון שהשדה נמכר בלי שום תנאי, כל מה שיש בשדה שיה לקונה.

שאל המלך את המוכר:

- האם יש לך בן?

ענה המוכר: "כן".

- שאל המלך את הקונה:
- האם יש לה בת?
  - ענה הקונה: "כן".
  - אמר המלך:
  - אם כן, יקח הבן את הבת לאשה, והאוצר ינתן לתתן ולכלה כמתנה לתתונה.
  - שני האנשים, המוכר והקונה, הודו למלך ויצאו שמחים מן הארמון.
  - אלכסנדר ישב כל הזמן בצד, ולא אמר מילה. הדבר היה לפלא בעיניו. קשה היה לו להתאמין לכל מה שעניו ראו ואזניו שמעו.
  - כאשר שניהם נשארו לבדם, שאל המלך את אלכסנדר:
  - לו אתה היית במקומי מה היית עושה?
  - יש לה לב רח. לו באו האנשים האלה לפני, הייתי מצוה להרג את שניהם, והייתי לוקח את האוצר לעצמי! ענה אלכסנדר.
  - האם השמש זורחת בארצה? שאל המלך.
  - בנדאי! ענה אלכסנדר.
  - האם יורדים גשמים בארצה? שאל שוב המלך.
  - בנדאי!
  - האם יש בהמות, חיות ועופות בארצה?
  - בנדאי!
  - אם כן, אמר המלך ברצינות, השמש זורחת והגשמים יורדים בארצה רק בזכות הבהמות, החיות והעופות!

תרגילים

א. ענו במשפטים שלמים:

1. מדוע היה מבקר אלכסנדר במדינות שכבש?
2. מדוע רצה הקונה לתת את האוצר למוכר?
3. מדוע לא רצה המוכר לקבל את האוצר?
4. למי נתן המלך את האוצר?
5. מה היה עושה אלכסנדר, לו הוא היה השופט?

ב. תרגמו:

1. Кому принадлежит это платье? 2. Наконец, появился официант с меню в руках. 3. Часто ("много раз") ссора начинается с пустяка ("простой вещи"). 4. Я приду при условии, что вы (муж.) не пригласите никого другого. 5. В Греции были хорошие обычаи и плохие обычаи. 6. Если бы ты сказал судье правду, ты бы не получил такого сурового (трудного) наказания. 7. Солнце светит в этом мире благодаря ("по праву") праведным людям. 8. Если бы он знал обычаи той страны, он не приехал бы жить там. 9. Судья сказал сердито: "Ты (муж.) не имеешь право на это наследство." 10. Рынок был полон покупателей, и все животные в течении одного часа были проданы. 11. Он отказывается получать помощь от своих друзей. 12. Если бы ты вернул мне книгу вчера, я бы гораздо лучше подготовилась к экзамену. 13. Сколько ты заплатила за билеты в театр?. 14. Так как я (муж.) знаю иврит, я время от времени помогаю ей готовить домашние задания. 15. Если ты любил бы меня, ты не относился бы ко мне так плохо. 16. Твое (жен.) описание Израиля пробуждает во мне сильное желание посетить эту страну.

שְׁעוֹר סד (64)

лакал, лизал	לָקַק (לְלַקֵּק)	любимый - ая	אֶהוּבָה, אֶהוּבָ
сок	מִיץ (מִיצִים)	колодец	בְּאֵר (בְּאֵרוֹת) נ.
над	מַעַל לְ...	кукла	בִּבְּה (בְּבוֹת)
душа	נֶפֶשׁ (נֶפְשׁוֹת) נ.	ограда, изгородь	גְּדֵר (גְּדֵרוֹת) נ.
вокруг	סָבִיב	обнял	חָבַק (לְחַבֵּק)
со всех сторон	מְסָבִיב	молоко	חָלָב
сосед	שָׁכֵן (שְׁכָנִים)	жара, жар у больного	חֶם
зуб	שֵׁן (שֵׁנִים) נ.	как будто	כְּאִלוֹ
младенец	תִּינוּקָה (תִּינוּקוֹת) נ.	пёс	כְּלָב (כְּלָבִים)
младенец	תִּינוּקָה (תִּינוּקוֹת) נ.	внизу, вниз	לְמַטָּה
		наверху, вверх	לְמַעְלָה

בְּשִׁלְשָׁה דְּבָרִים הָאֵדָם נִכְרַח (אֶפְשָׁר לְהַפִּיר) : בְּכּוֹסוֹ, בְּכִיסוֹ וּבְבִעְסוֹ.
(מִן הַתְּלִמּוּד)

דְּקָדוּק

Род имён существительных. Как вы уже знаете, существительные, оканчивающиеся на לָךְ или "ל" относятся к женскому роду. Это правило нуждается в некоторых пояснениях.

I. Существительные, оканчивающиеся на ל.
Такие существительные относятся к женскому роду только в том случае, если ל не является корневой буквой. Например:

- לָבַר - образовано от основы מְלַבְרֵת
צָלַח - образовано от основы צִלְחָה

Если Л является частью корня, то существительное относится к мужскому роду.* Например:

בית - образовано от основы - בות
 מות - образовано от основы - מות

II. לילה. לילה мужского рода, так как первоначально это слово писалось так: "ליל", нынешняя его форма, с буквой "ה" на конце, просто более поэтична. Поэтому и ударение падает на первый слог, לילה, в то время как во всех существительных женского рода, оканчивающихся на ח ударение падает на второй слог.

III. Страны и города. Все названия городов и стран и слова "город" и "страна" на иврите - женского рода:

ארץ, עיר, ישראל, ירושלים, יון, רומא

IV. Органы тела. Названия парных органов тела относятся к женскому роду:

אין, יד, רגל, עין, שפה, שן

V. Исключения. Некоторые имена существительные относятся к женскому роду в порядке исключения. Вот наиболее важные из них:

ложка	-	כף (כפות)	.8	камень	-	אבן (אבנים)	.1
язык	-	לשון (לשונות)	.9	огонь	-	אש (אשים)	.2
иголка	-	מחט (מחטים)	.10	колодец	-	באר (בארות)	.3
ботинок	-	נעל (נעלים)	.11	ограда	-	גדר (גדרות)	.4
душа	-	נפש (נפשות)	.12	меч	-	חרב (חרבות)	.5
раз	-	פעם (פעמים)	.13	двор	-	חצר (חצרות)	.6
птица	-	ציפור (ציפורים)	.14	стакан	-	כוס (כוסות)	.7

*Таких существительных не много. Вот наиболее важные из них:
 знак - חותם; оливка, маслина - זית; образец, чудо - מופת;
 команда, персонал - צוות; служба, обслуживание - שירות;
 ** Первоначальное значение слова "פעם" - "нога", а первоначальное значение слова "כף" - "ладонь", поэтому на них действует правило относительно существительных, обозначающих органы тела.

VI. Существительные общего рода. Некоторые имена существительные относятся как к женскому, так и к мужскому роду, например:

солнце - שֶׁמֶשׁ; ветер - רוּחַ; лицо - פָּנִים; дорога - דֶּרֶךְ;

Однако на практике принято относиться к ним как к существительным женского рода.

הַקֶּלֶב וְהַבֵּינָה

הַדְּבַר קָרָה בְּקִיץ לַפְּנֵי שָׁנִים רַבּוֹת, אֲבָל אֲנִי זוֹכֵר אוֹתוֹ כְּאִלוּ זֶה קָרָה רַק אֶתְמוֹל. הֵייתִי אֲזוּ יֶלֶד בֶּן תִּשְׁעַ שָׁנִים. גָּרַנוּ בְּעִירָה קְטַנָּה. הָיָה לָנוּ בַּיִת לְגֵן יִפֵּה, שֶׁעָמַד בְּתוֹךְ חֶצֶר גְּדוֹלָה. מְסַבֵּיב לְחֶצֶר הָיְתָה גֵּדֶר יִרְקָה גְבוּהָהּ. לִיד הַגֵּדֶר הָיְתָה בָּאֵר וּבָה מִים קָרִים וּמְתוּקִים.

עָרַב אֶחָד בָּאוּ אֵלֵינוּ אוֹרְחִים. הַחֶם בְּבַיִת הָיָה נוֹרָא. יָצָאנוּ עִם הָאוֹרְחִים לְחֶצֶר. אִמָּא הֵבִיאָה גְּלִידָה, מִיץ קָר, וְלִילָדִים גַּם כּוֹסוֹת גְּדוֹלוֹת וּבְהֵן חֶלֶב קָר. הַקֶּלֶב הָאֲהוּב שְׁלִי "גִּיל" שָׁכַב לְיָדִי עַל אֶבֶן אַחַת. בְּלִשׁוֹנוֹ הִאֲרָכָה וְהִאֲדַמָּה הוּא לָקַק אֶת נְעֻלֵי הַחֲדָשׁוֹת.

הַמְבְּגָרִים הָיוּ עֲסוּקִים בְּשִׂיתָהּ, וְהַקְּטַנִּים שִׁחֲקוּ בְּכַדוּר. פְּתָאֵם הִגִּיעוּ לְאֹזְנֵינוּ קוֹלוֹת מִן הַחֶצֶר שֶׁל הַשֶּׁבֶן. רָצְנוּ אֶל הַשַּׁעַר. רָאינוּ אִשׁ תּוֹקָה פּוֹרֶצֶת מִן הַבַּיִת. לַמָּטָה עָמְדוּ הַשֶּׁבֶן וְאִשְׁתּוֹ וְצָעְקוּ: "הַתִּינּוֹק שְׁלָנוּ! הַתִּינּוֹק שְׁלָנוּ!" רָצִינוּ לָעוֹר, אֲבָל לֹא יָרַעְנוּ מֶה לָּעֲשׂוֹת, כִּי הַסְּכָנָה הָיְתָה גְּדוֹלָה מְאֹד. פְּתָאֵם רָאינוּ אֶת הַקֶּלֶב קוֹפֵץ מֵעַל לַגֵּדֶר, וְרָץ לְמַעַלָּה לְתוֹךְ הַבַּיִת. אַחֲרֵי דַקּוֹת אַחְדוֹת הוֹפִיעַ הַקֶּלֶב עִם הַתִּינּוֹק. רָצִיתִי לְחַבֵּק אוֹתוֹ, אֲבָל "גִּיל" שָׁם מִהָר אֶת הַתִּינּוֹק עַל הָאָרֶץ, לֹא חָבָה אַף רֶגֶע, וּמִיָּד רָץ שׁוּב אֶל הַבַּיִת.

הַשֶּׁבֶן הִתְחִיל לָצָעֵק:

- גִּילוּ! גִּילוּ! שׁוּבוּ! שׁוּבוּ! אֵין עוֹד נֶפֶשׁ חַיָּה לַמַּעֲלָה!

הכלב לא שם לב לקריאות של השכן, וקפץ ישר אל הבית.
הקות אחרות עברו והכלב עוד לא חזר. לבי דפק מפתח. התחלתי לבכות.
הייתי בטוח שזה הסוף של הכלב האהוב שלי. פתאם הופיע "גיל" ובבה
גדולה ורקה בין שניו הלבנות. כל האנשים פרצו בצחוק. ואני רצתי
לקראתו, תפסתי אותו בשתי ידי, לתצתי אותו אל לבי, וחקקתי אותו באהבה
ובדמעות.

תרגילים

א. ענו במשפטים שלמים:

1. איפה ישבה המשפחה עם האורחים? ומדוע?
2. מה הם ראו כאשר הגיעו לשער?
3. מה עשה הכלב?
4. מה צעק השכן לכלב כאשר הוא רץ אל הבית בפעם השנייה?
5. מדוע רץ הכלב אל הבית בפעם השנייה?

ב. תרגמו:

1. Летом, когда сильная жара, приятно гулять у реки.
2. Собака разорвала платье куклы.
3. Он превосходный зубной врач, а его брат - известный детский врач.
4. Мой отец сам построил высокую ограду вокруг нашего двора.
5. Собака лакает молоко, которое было разлито младенцем на полу.
6. Мы (муж.) очень печальны, потому что наш любимый сосед внезапно умер.
7. Было темно, снаружи не было живой души.
8. Вместо стакана молока официант принес стакан сока. Как видно, он не расслышал ("не услышал хорошо") моего заказа.
9. Мальчик сломал (себе) ногу, когда прыгал через высокий забор.
10. Солдат с любовью обнял мать, когда вернулся домой из армии.
11. Мои родители и я живем в том же доме; я

живу наверху, а они живут внизу. 12. Бабушка спустилась среди ночи и накрыла младенца одеялом. 13. Вам не стыдно так нахально разговаривать с таким старым человеком, как я? 14. Раз ты (муж.) не слушаешь моего совета, я не окажу ("не дам") тебе никакой помощи в будущем. 16. Это трудно - согласиться на такие условия.

ג. בחרו את שם התאור (прилагательное) הנכון:

11. צפור (קטן, קטנה)	1. יד (חזק, חזקה)
12. אש (אדם, אדמה)	2. כוס (מלא, מלאה)
13. אבנים (יקרים, יקרות)	3. מלים (חשובים, חשובות)
14. שנים (לבנים, לבנות)	4. חלונות (סגורים, סגורות)
15. פעמים (אחדים, אחדות)	5. קולות (נעימים, נעימות)
16. שנים (טובים, טובות)	6. ערים (גדולים, גדולות)
17. שדות (ריקים, ריקות)	7. נפש (פריא, פריאה)
18. ארונות (פתוחים, פתוחות)	8. לשון (אדם, אדמה)
19. רגלים (ארכים, ארכות)	9. מות (מר, מרה)
20. כף (מלא, מלאה)	10. לילה (קר, קרה)

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

שעור סה (65)

נאפל	(נפל, להתנפל) התנפל על	яйцо	ביצה (ביצים)
знак	סימן (סימנים)	убежал	ברח (לברח)
ружьё	רובה (רובים)	сыр	גבינה (גבינות)
повесил	תלה (לתלות)	масло (сливочное)	חמאה (חמאות)
спасся (бегством)	ברח לנפשו	выстрелил в...	ירה (לירות) ב...
		верный, надежный	נאמן, נאמנה

какое тебе дело? тебе-то что?	מה אכפת לך?
Мне нет дела; мне всё равно	לא אכפת לי?
если не возражаешь; если тебе всё равно	אם לא אכפת לך?

כל הרוזף אחר הכבוד, הכבוד בורח ממנו. (על פי התלמוד)

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

דקדוק

I. סגולתניים שם-פעולה. Так называемые сеголатные представляют собой одну из самых обширных групп имён существительных (משקלים). К ним относятся двусложные существительные, у которых второй слог имеет огласовку סגול, а ударение падает на первый слог. Первый слог может иметь огласовку סגול צירה, חולם или חולם. Например:

בגד, ספר, חדש

1. Если средний корневой в сеголатном существительном-гортанный, тогда оба слога имеют огласовку פתח:

בצע, שער, פחד

Существует несколько исключений из этого правила, важнейшим из которых является слово לקח.

2. Если третий корневой в сеголатном существительном - "פ" или "צ", то лишь тогда второй слог получает огласовку פתח. Например: פָּרַח, פָּצַח.

II. Сеголатные существительные с личными окончаниями. При добавлении к сеголатным существительным окончаний личных местоимений происходит изменение внутренней огласовки. סגול второго слога всегда заменяется на אָשׁוּ (при огласовке гортанного - на פתח-תּוֹ). Огласовка первого слога претерпевает одно из следующих изменений:

1. Если огласовка первого слога סגול или צִירָה, она может измениться на קִירִי или פתח. Не существует правил, позволяющих определить, в каком именно случае огласовка первого слога становится קִירִי или פתח*.

סָפַר - סִפְרִי

דָּרַךְ - דִּרְכִי

בָּגַד - בִּגְדִי

יָלַד - יִלְדִי

Если же первый корневой - гортанный имеет огласовку סגול, то эта огласовка изменяется на פתח.

עָבַד - עִבְדִי

אָבַן - אִבְנִי

2. Если второй корневой согласный существительного - гортанный, то огласовка פתח первого слога остаётся неизменной.

פָּחַד - פִּחְדִי

נָעַר - נִעְרִי

*Из тех существительных, которые нам уже знакомы, по образцу נָעַר - נִעְרִי изменяются следующие:

גָּשָׁם, גָּשֶׁר, סָמַל, סָפַר, פָּלַא, פָּצַע, פָּרַח,

פָּסַל, צָדַק, קָמַח, רָגַע, רָשָׁת, שָׁלַג, שָׁמַשׁ, שָׁקַט, שָׁקַר.

А вот следующие существительные изменяются по образцу

דָּלַת, יָלַד, כָּלַב, כָּסַף, לָחַם, מָלַךְ, נָפַשׁ, רָגַל

דָּרַךְ - דִּרְכִי:

3. В существительных, где огласовка первого слога חוֹלם, она изменяется на קָמֶץ קָמֶץ (фонетически קָמֶץ קָמֶץ равнозначно חוֹלם).

און - אָוני   חדש - חָדשי   עשר - עָשרי

III. Сеголатные существительные в сопряженной конструкции סְמִיכוֹת. Существительные этой группы в сопряженной конструкции סְמִיכוֹת не изменяются:

הבגד של האיש = בגד האיש

Слово חָדָר является исключением, поскольку в סְמִיכוֹת оно становится חָדָר:

החדר של האכל - חָדָר האכל

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

העבד החכם

הדבר קרה לפני שנים רבות באשר לא היה בעולם לא דאר, לא טלפון ולא חשמל. בימים ההם היו שולחים מכתבים או כספים מעיר לעיר וממדינה למדינה על ידי שליחים פרטיים.

בעיר אחת גר סוחר עשיר, ולו היה עבד נאמן. פעם אחת שלח הסוחר כסף לעיר אחרת בידי עבדו הנאמן. העבד שם את הכסף בכיס בגדו ויצא לדרך.

בדרך אל העיר עבר העבד על-יד יער. היה שקט מסביב. רוח מזרחית קלה נשבה. קולות מתוקים ונעימים של צפרים הגיעו לאוזניו מתוך היער. העבד החליט להפנס ליער כדי לנות קצת מן הנסיעה הארבה. הוא ישב שם על אבן אחת תחת עץ ירק, והקשיב לקולות השונים שנשמעו מכל צד. הוא הוציא מלקוטו את האכל שהכין לדרך, לחם שחור, חמאה, גבינה וביצים קשות, והתחיל לאכל. בתאם הופיע שווד מתוך העצים הצמופים. השווד הוציא רובה מתחת מעילו, ונרש מן העבד את כספו.

- הכסף שנמצא אצלי הוא לא כספי, אמר העבד, הוא שיק לאדוני. אני רק שליח. בבקשה, עשה לי טובה, שלח בדור בבגדי. כאשר אשוב הביתה ואגיד לאדוני, ששודד התנפל עלי ולקח את כספו, הוא יאמין לי, כי תחור בבגדי יהיה סימן שאני לא משקר.

השודד לא סרב, ואמר:

- טוב, פשוט מהר את בגדי, ואעשה כבקשתך.

העבד פשט את בגדו ותלה אותו על עץ. השודד ירה ברובה ועשה חור בבגד.

העבד הודה לשודד, ושוב פנה אליו ואמר:

- בבקשה, שלח גם בדור בנעלים. או יבין אדוני שהייתי בסכנת מות. השודד הסכים לבקשתו, ואמר:

- זה רעיון מצוין. תכף ומיד אעשה גם זאת.

העבד שם את הנעלים על הארץ. השודד ירה בנעל אחת. הכדור פגע בנעל ועשה בה חור.

- אם לא אכפת לך, אמר שוב העבד, שלח בדור גם בנעלי השנייה, כדי שאדוני ידע כמה גדולה הייתה הסכנה שנמצאתי בה.

השודד הרים את הרובה ורצה לירות בנעל השנייה. אבל, להפתעתו הגדולה, אף בדור אחד לא יצא מן הרובה שלו.

- אוי, קרא השודד, לא נשארו לי עוד בדורים!

ברגע הזה קפץ העבד ממקומו, תפס את בגדו וברח לנפשו.

תרגילים

א. ענו במשפטים שלמים:

1. איך היו שולחים מכתבים בימים קשלא (באשר לא) היה עוד דאר?
2. מי התנפל על העבד בדרך, ומה הוא דרש ממנו?
3. מה בקש העבד מהשודר?
4. מדוע לא ירה השודר בנצל השגיה?
5. מה עשה העבד בסוף?

ב. תרגמו:

1. Все в моей семье любят все сорта (виды) сыра.
2. Я вошёл в дом, снял своё пальто и повесил его в шкаф.
3. Верный друг всегда готов помочь.
4. Посланец схватил ружьё и выстрелил в грабителя, который требовал у него денег.
5. Я пробуду (останусь) в этой стране всего несколько месяцев.
6. Когда человек хорошо ест, это признак (того), что он здоров.
7. Каждое утро я (муж.) съедаю кусок хлеба с маслом, маленький кусок сыра и два яйца.
8. Когда наши верные солдаты приблизились к городу, солдаты врага убежали.
9. Сиди тихо (муж.) ничего не говори. Разве ты не знаешь, что у стен есть уши?
10. Это ружьё принадлежит солдату, который посетил нас на прошлой неделе.
11. Лев напал на козу крестьянина.
12. Мне безразлично, что до конца моих каникул остаётся всего один месяц.
13. Собака смотрела на меня глазами, полными благодарности, когда я дал ей кусок мяса.
14. Это чудесно, что раб вернулся домой цел и невредим ("с миром").
15. Все дети сидели вокруг стола и прислушивались к рассказам отца.
16. Пожалуйста, скажите мне, как я могу добраться до шоссе номер девять?

ג. כתבו במלה אחת:

הכסף שלי	-	בספי
1. האבן שלך	-	
2. הארץ שלנו	-	
3. הפעל שלה	-	
4. הבגד שלהם	-	
5. הדרך שלה	-	
6. החדר שלי	-	
7. הילד שלכם	-	
8. החדש שלו	-	
9. הלחם שלי	-	
10. הענש שלה	-	
11. העצם שלהן	-	
12. הפרח שלה	-	

שעור 66

זאקוטאנניי,	} זטויף, זטויפה	покамест	בינתים
זאבערנענדיג - איה		вор	גנב (גנבים)
огорчение	זער	украл	גנב, (לגנב)
אביכניי, פריבוכניי	רגיל, רגילה	был украден	גנב, (להגנב) נגנב
אזאבליט	שארי, (להשאיר) השאיר	гардеробная	חדר הלבשה
זישיינדיי, - איה	} תלוי, תלויה	улыбнулся	חייך (לחייך)
זופענענדיי		праведник	חסיד (חסידים)
זאזיסיט	תלוי	ошибка	טעות (טעות)
		старый (о предметах)	ישן, ישנה (ישן, ישנה)
		זאבערנענדיי, } זאקוטאלע	(זעף, להזעפן) } הזעפן

במקום שאין אנשים השתדל להיות איש. (פרקי אבות)

דקדוק

I. Образование множественного числа сеголатных существительных. Множественное число сеголатного существительного имеет следующую форму:

אִיִּם | אִים

מלכה - מלכות | רגע - רגעים | עבר - עבדים

Небольшое число сеголатных существительных женского рода во множественном числе имеют окончание תִּים:

רשת - רשתות | נפש - נפשות | ארץ - ארצות

II. Множественное число сеголатных существительных в сопряжённой конструкции - סמיכות.
 סמיכות имеет следующие формы:

1. בגדי האיש - одежда ("одежды") (этого) мужчины - יִּיִּי
 2. דרכי הארץ - дороги (этой) страны - יִּיִּי
 3. רשתות הדיג - сети (этого) рыбака - יִּיִּי
 4. נפשות המתים - души усопших (мёртвых) - יִּיִּי

Какую огласовку имеет первый слог פִּיִּי или פִּתִּי, во множественном числе סמיכות определяется теми изменениями в огласовке, которые происходят в единственном числе при добавлении к существительному личных суффиксов:

- בגדי - בגדי האיש
 דרכי - דרכי הארץ

III. Формы множественного числа сеголатных существительных с личными суффиксами.

1. Сеголатные существительные, у которых сопряженная конструкция סמיכות имеет формы יִּיִּי или יִּיִּי в сочетании с личными суффиксами выглядят следующим образом:

דרכים (דרכי)		בגדים (בגדי)	
דרכי		בגדי	
דרכיה	דרכיה	בגדיה	בגדיה
דרכיה	דרכיו	בגדיה	בגדיו
דרכינו		בגדינו	
דרכינו	דרכיכם	בגדינו	בגדיכם
דרכינו	דרכיהם	בגדינו	בגדיהם

2. Сеголатные существительные, у которых сопряженная конструкция **מְּיִכּוּת** имеет формы **מִיִּכּוּת** или **מִיִּכּוּת**, в сочетании с личными суффиксами выглядят следующим образом:

נְּפִשׁוּת (נְּפִשׁוּת)		רְּשָׁתוּת (רְּשָׁתוּת)	
נְּפִשׁוּתִי		רְּשָׁתוּתִי	
נְּפִשׁוּתִיךָ	נְּפִשׁוּתִיךָ	רְּשָׁתוּתִיךָ	רְּשָׁתוּתִיךָ
נְּפִשׁוּתִיהָ	נְּפִשׁוּתִיהָ	רְּשָׁתוּתִיהָ	רְּשָׁתוּתִיהָ
נְּפִשׁוּתִינוּ		רְּשָׁתוּתִינוּ	
נְּפִשׁוּתִיכֶם	נְּפִשׁוּתִיכֶם	רְּשָׁתוּתִיכֶם	רְּשָׁתוּתִיכֶם
נְּפִשׁוּתֵיהֶם	נְּפִשׁוּתֵיהֶם	רְּשָׁתוּתֵיהֶם	רְּשָׁתוּתֵיהֶם

איש חסיד היה

איש חסיד אחד היה רגיל ללכת בכל ערב שבת לבית המרחץ להתרחץ לכבוד שבת. ערב שבת אחד הלך החסיד כדרךכו ומנהגו לבית המרחץ. הוא נכנס לחדר ההלבשה, הוריד את כבועו מעל ראשו ותלה אותו על הקיר. פשט את המעיל ואת הכתנת, הוריד את המכנסים, והשאיר את הכל על הספסל. אחרי-כן נרד למטה להתרחץ. כאשר גמר, חזר החסיד למעלה לחדר ההלבשה. כשרצה להתלבש לא מצא את בגדיו ואת כספו, שהוא שם בכיס המכנסים. - מה קרה לכבועי, שהיה תלוי על הקיר ולבגדי, שהשארתי על הספסל? שאל החסיד את שומר הבגדים בתמהון. - לא ראיתי אף אחד שנגע בהם, אמר השומר. מכה רגע ואני אחפש אותם. השומר חפש את בגדי החסיד בכל מקום ובכל פנה, אבל לא הצליח למצא אותם. הוא תזר אל החסיד ואמר לו:

- אני מצטער מאד, כנראה שבגדיה נגנבו. אבל אל תדאגו! אני מבטיח לה, שאשתדל למצוא את הגנב שגנב את בגדיה ואת כספה.
- אולי יש לה ביגמנים בגד ישן בשבילי? אמר החסיד.
- לצערי הרב, ענה השומר, אין אצלי שום בגדים ישנים. יש פה מגבת נקיה ורפה, והיא לא שיכת לשום אדם. אם לא אכפת לה, קח אותה והתעטף בה.
- בראשונה סרב החסיד, כי התבייש להופיע עטוף במגבת בחוץ. בין שלא היתה לו דרך אחרת, החליט לקחת את המגבת. למזלו הטוב הדבר קרה בקיץ. ביום שהוא מזוג האויר היה חם ונעים. הוא התעטף במגבת ותלה הביתה.
- כאשר האשה ראתה מרחוק את בעלה מטיל ברחוב עטוף במגבת, הדבר הפליא אותה. היא רצה לקראתו וקראה בקול עצוב:
- מה קרה לה? איפה בגדיה?
- ענה החסיד בשקט:
- כנראה, מישהו עשה טעות ולקח את בגדי במקום בגדיו.
- אם כן, שאלה האשה, איפה הם בגדי האישה והוא?
- החסיד חיה וענה:
- כנראה, האישה והוא שכח להשאיר את בגדיו.

תרגילים

- א. ענו במשפטים שלמים:
1. מה היה החסיד רגיל לעשות בכל ערב שבת?
  2. מה עשה החסיד כשנכנס לחדר ההלבשה?
  3. מה קרה לבגדי החסיד?
  4. איזו עצה נתן לו שומר הבגדים?
  5. איך רואים מהספור שהאישה היה חסיד?

ב. תרגמו:

1. Мой старый автомобиль был украден, но полицейский поймал вора.
2. Человеку невозможно улыбаться, когда он в беде.
3. Каждый верующий еврей молится три раза в день.
4. Она взяла мои книги по ошибке.
5. Баня находится на углу той улицы.
6. Кто-то сказал мне, что завтра у нас будет экзамен. Это правда?
7. Когда мы выходим вечером, мы обычно оставляем детей с бабушкой.
8. Мне было холодно, и я закутался тёплым одеялом.
9. Этот праведник привык поститься два дня в неделю.
10. Он забыл свою палку в гардеробной.
11. Я спал и не слышал, как воры проникли в дом.
12. От снега не осталось следа ("признака"), после того как несколько часов светило солнце.
13. Моя собака умнее твоей собаки.
14. Мы (муж.) сожалеем, что вынуждены сообщить вам, что мы не можем выполнить вашу просьбу.
15. Я подам ужин в четверть восьмого; покамест возьми (жен.) стакан сока или стакан молока.
16. Я не вижу никакого продвижения в его занятиях.

ג. כתבו במלה אחת:

הילדים שלי - ילדי

-	7. העבדים שלכם	-	1. האבנים שלך
-	8. הפרחים שלך	-	2. הרגלים שלהם
-	9. הכספים שלך	-	3. הדרכים שלנו
-	10. הסמלים שלהם	-	4. הפלבים שלי
-	11. הרגעים שלו	-	5. הנערים שלה
-	12. הארצות שלהם	-	6. הספרים שלך

שעור 67 (67)

горшок	סיר (סירים)	несчастье	אסון (אסונות)
сахар	סקר	варил	בשיל (לבשל)
помещал	פרע, להפריע (הפריע)	варка	בשול
конец	קץ (קצים)	возвратил	החזיר (להחזיר)
намёк	רמז (רמזים)	ложка	כף (כפות)
одолжил (у кого-то)	שאל (לשאל)	чайная ложка,	כפית (כפיות)
брал займы		ложечка	
одолжил (кому-то)	שאל, להשאיל	соль	מלח (מלחים)
дал займы	השאיל	смущенный,	גבוה, גבוכה
положил конец	לשים קץ	растерянный	

טוב שכן קרוב מאח רחוק. (משלי כו, 10)

דקדוק

I. **Существительные типа ХХ (חם).** Модель выглядит следующим образом:

חם (סמיכות - חם)

חָמָה	חָמוֹ,	חָמָה,	חָמָה,	חָמִי,
חָמֶן	חָמָם,	חָמָנוּ,	חָמָכֶם,	חָמָנוּ,

Обратите внимание на то, что в односложных словах полный חולם сохраняется при добавлении личных суффиксов (סופי, סופה, סופר...), в то время как неполный חולם заменяется на קבוץ, и второй корневой согласный получает שגש.

Подобным же образом изменяются существительные חק (закон) и כל (весь); только в סמיכות חולם, заменяется на קמץ קטן который произносится как כל.

כל (כל), כלי, כלה, כלו, כלה
 כלנו, כלכם, כלכן, כלם, כלן

Если второй корневой - гортанный и, следовательно, не может принять נגש, то חולם при наращивании личных окончаний сохраняется:

כח (סמיכות - ח) - сила, мощь

כחי, כחה, כחו, כחה
 כחנו, כחכם, כחכן, כחם, כחן

II. Существительные типа מִשְׁקַל - ח'י'.

בית יין ליל (לילה) צין

1. סמיכות таких существительных принимает форму ח'י':

בית יין ליל צין

הבית של השכן = בית השכן   הלילה של שבת = ליל שבת

2. Модель изменения этих существительных такова:

בית (בית), ביתי, ביתה, ביתה, ביתו, ביתה
 ביתנו, ביתכם, ביתכן, ביתם, ביתן

III. **Слово אֵין**. אֵין является и существительным, означающим "ничто", и частицей "нет", "не". В сочетании с личными окончаниями изменяется аналогично существительному בַּיִת:

אֵין (סמיכות - אֵין)

אֵינִי (אֵינְנִי), אֵינְךָ, אֵינָהּ, אֵינּוּ (אֵינְנוּ), אֵינָה (אֵינְנָה)
 אֵינְנוּ, אֵינְכֶם, אֵינְכֻן, אֵינָם, אֵינְן

ב סמיכות, и в сочетании с личным окончанием אֵין употребляется в настоящем времени для отрицания:

אֵין אֲנִי יוֹדֵעַ = אֵינִי יוֹדֵעַ (אֵינְנִי יוֹדֵעַ)
 אֵין אַתָּה יוֹדֵעַ = אֵינְךָ יוֹדֵעַ

IV. **Эмфатическая (усилительная) סמיכות**.

Существует ещё одна форма сопряжённой конструкции - סמיכות. Её употребляют для усиления в третьем лице единственного и множественного числа. Первое существительное получает личное окончание третьего лица, в роли которого выступает существительное, следующее за предлогом של.

הבֵּית שֶׁל הַמּוֹרָה = בֵּית הַמּוֹרָה אוּ בֵּיתוֹ שֶׁל הַמּוֹרָה
 הַבַּיִת שֶׁל הַמּוֹרָה = בֵּית הַמּוֹרָה אוּ בֵּיתָהּ שֶׁל הַמּוֹרָה
 הַבַּיִת שֶׁל הַמּוֹרִים = בֵּית הַמּוֹרִים אוּ בֵּיתָם שֶׁל הַמּוֹרִים
 הַבַּיִת שֶׁל הַמּוֹרוֹת = בֵּית הַמּוֹרוֹת אוּ בֵּיתָן שֶׁל הַמּוֹרוֹת

שְׁנֵי שָׁכְנִים

בְּחֶזֶר אַחַת גָּרוּ שְׁנֵי שָׁכְנִים, רְאוּבֵן וְשִׁמְעוֹן. רְאוּבֵן הָיָה רְגִיל תְּמִיד לְשָׂאֵל כָּל מֵינֵי דְבָרִים מִשָּׁכְנֵי שִׁמְעוֹן. הוּא הָיָה נֹכְנֵס לְבֵיתוֹ שֶׁל שִׁמְעוֹן בְּכָל שְׁעוֹת הַיּוֹם, בְּבֹקֶר, בְּצַהֲרָיִם וּבְעֶרֶב. כָּל פַּעַם שֶׁהָיָה צָרִיךְ לְבַשֵּׁל, וְהָיוּ תּוֹסְרִים לוֹ דְבָרִים שׁוֹנִים, הָיָה בָּא לְשָׂאֵל אוֹתָם מִשָּׁכְנֵי: פַּעַם קָצַת קֶמַח, מֶלַח אוֹ סֶבֶר, וּפַעַם בִּיצָה אוֹ כּוֹס חֶלֶב. הַדְּבָר הַזֶּה הִפְרִיעַ מְאֹד לְשִׁמְעוֹן, וְהוּא סָבַל הַרְבֵּה מִזֶּה, אֲבָל קָשָׁה הָיָה לוֹ לְסַרְבּוֹ. הוּא הִשְׁתַּדֵּל לְהִתְרַגֵּל לַמְצָב וְלֹא הָיָה יָכוֹל. לָכֵן הִחְלִיט בְּלִבּוֹ לְשִׂים קֶץ לַדְּבָר.

מָה עָשָׂה שִׁמְעוֹן? יוֹם אַחַד הֵלךְ לְבֵיתוֹ שֶׁל רְאוּבֵן וְאָמַר לוֹ:

- בְּבִקְשָׁה, הַשָּׂאֵל לִי כּוֹס אַחַת.

רְאוּבֵן הִשָּׂאִיל לְשִׁמְעוֹן כּוֹס גְּדוֹלָה.

לְמַחֲרָת בָּא שִׁמְעוֹן לְבֵיתוֹ שֶׁל רְאוּבֵן וְהִחְזִיר לוֹ שְׁתֵּי כּוֹסוֹת, אֵת הַכּוֹס

הַגְּדוֹלָה וְעוֹד כּוֹס אַחַת קְטַנָּה. רְאוּבֵן הִתְפַּלֵּא מְאֹד וְאָמַר:

- הֲלֹא שְׂאֵלְתָּ מִמֶּנִּי רַק אֵת הַכּוֹס הַגְּדוֹלָה?

- הַכּוֹס שֶׁלָּהּ יִלְדָה כּוֹס קְטַנָּה, עָנָה שִׁמְעוֹן, לְהַפְתָּעְתּוֹ הַנְּעִימָה שֶׁל רְאוּבֵן.

הַדְּבָר מָצָא חֵן בְּעֵינֵי רְאוּבֵן. הוּא הוֹדָה לְשִׁמְעוֹן וְלָקַח מִמֶּנּוּ אֵת שְׁתֵּי

תּוֹסוֹת.

אַחֲרֵי יָמִים אַחָדִים שׁוּב הֵלךְ שִׁמְעוֹן לְבֵיתוֹ שֶׁל רְאוּבֵן לְשָׂאֵל מִמֶּנּוּ כֶּף.

רְאוּבֵן הִשָּׂאִיל לוֹ אֵת הַכֶּף בְּשִׂמְחָה. לְמַחֲרָת חוֹרַר שִׁמְעוֹן עִם כֶּף וְכַפִּית בְּיָדוֹ,

וְאָמַר בְּרָצִינּוֹת כְּאִילוֹ זֶה הָיָה דְבַר רְגִיל:

- תִּכְף שֶׁלָּהּ יִלְדָה כַּפִּית.

רְאוּבֵן קִבֵּל אֵת הַכֶּף וְאֵת הַכַּפִּית, הוֹדָה לְשִׁמְעוֹן, וְלֹא שָׂאֵל שְׂאֵלוֹת.

עָבְרוּ יָמִים אַחָדִים וְשִׁמְעוֹן שׁוּב בָּא אֶל בֵּיתוֹ שֶׁל רְאוּבֵן וְאָמַר:

- הָעֶרֶב יָבֹאוּ אֲצִלֵי אוֹרְחִים, וְאֲנִי צָרִיךְ לְהַכִּיֵּן אֶרְוַחָה גְּדוֹלָה. בְּבִקְשָׁה הַשָּׂאֵל

לִי סִיר גְּדוֹל.

ראובן נתן לשמעון את הסיר ברצון רב.
עברו ימים אחדים ושמעון לא החזיר ענין את הסיר. הלך ראובן אל בית השכן ושאל:

- האם באו אליך אורחים בערב שהוא?
- כן, ענה שמעון, כלם באו.
- אם כן, אמר ראובן, מדוע לא החזרת לי את הסיר?
- לצערי הרב, ענה שמעון, בשעת הבשול קרה אסון. סירך מת! ראובן עמד כלו נבוך.
- איך יכול סיר למות? הוא שאל.
- אם כוס וכף יכולות ללדת, סיר יכול למות, הסביר שמעון.
- ראובן הבין את הרמז, ומאז הפסיק להפריע לשמעון.

תרגילים

א. ענו במשפטים שלמים:

1. במה היה ראובן מפריע לשכנו?
2. מה אמר שמעון לשכנו כאשר הוא החזיר לו שתי כוסות?
3. מה היו הדברים שראובן היה שואל משכנו?
4. מדוע השאיל ראובן בשמחה את הכף לשכנו?
5. מה היתה תשובתו של שמעון לשאלה "איך יכול סיר למות?"

ב. תרגמו:

1. Он плохой сосед, он любит брать взаймы, но не давать взаймы другим.
2. Человек, который не понимает намёка, глупец.

שְׁעוֹר סח (68)

вызвался	} (נרב, להִתְנַדֵּב) הִתְנַדֵּב	лягнул	בָּעַט (לְבַעַט)
добровольцем		пинок	בָּעִיטָה (בְּעִיטוֹת)
спас	(נצל, להִצִּיל) הִצִּיל	молния	בָּרַק (בְּרָקִים)
лошадь	סוס (סוּסִים)	Галилея	גָּלִיל
испугал	(פחד, להִפְחִיד) הִפְחִיד	чувство, } ощущение }	הִרְגָּשָׁה (הִרְגָּשׁוֹת)
раненый - ая	פָּצוּעַ, פְּצוּעָה		
простился	(פרד, להִפָּרֵד) נִפְרָד	поселение	הַתְּיִשְׁבוּת (הַתְּיִשְׁבוּתִים)
корова	פָּרָה (פָּרוֹת)	нападение	הַתְּנַפְּלוּת (הַתְּנַפְּלוּתִים)
запах	רִיחַ (רִיחוֹת)	поиск	חִפּוּשׁ (חִפּוּשִׁים)
огранил	שָׁדַד (לְשָׁדֵד)	ухаживал, } заботился }	טָפַל (לְטַפֵּל) בָּ...
охрана	שְׁמִירָה (שְׁמִירוֹת)		
ночь за ночью	לַיְלָה לַיְלָה	поселился	(ישב, להִתְיַשֵּׁב) הִתְיַשֵּׁב
лунная ночь	לַיַּל יָרַח	быстрый, скорый	מְהִיר, מְהִירָה
спокойной ночи!	לַיַּל מְנוּחָהוּ!	поселок, } колония }	מוֹשָׁבָה (מוֹשְׁבוֹת)

בְּאֵר שְׁשִׁיתָ מְמָנָה מִיָּם, אֵל תִּזְרַק בָּהּ אֶבֶן. (על פי התלמוד)

דְּקוּדָה

I. הַתְּפַעַל בַּשֵּׁם הַפְּעוּלָה

1. ל"א, פ"נ, פ"י, שְׁלֵמִים טיפוס גלגול שֵׁם הַפְּעוּלָה. מודלים שלהם כֵּן:

הַתְּרַגְּזוֹת	-	раздражение	לְהִתְרַגֵּן	-	раздражаться
הַתְּיִשְׁבוּת	-	поселение	לְהִתְיַשֵּׁב	-	поселиться
הַתְּנַפְּלוּת	-	нападение	לְהִתְנַפֵּל	-	напасть
הַתְּפַלְאוֹת	-	удивление	לְהִתְפַּלֵּא	-	удивиться
הַסְתַּכְּלוּת	-	наблюдение	לְהִסְתַּכֵּל	-	наблюдать

2. שם הפעולה שלם глаголов типа ו"ע. Модели их таковы:

пробуждение	-	התעוררות	пробудиться	-	להתעורר
подготовка	}	התכוננות	приготовиться	-	להתכונן
готовность					

II. Повторение שם הפעולה глаголов в פעל, פעל, ופעיל הפעיל.

1. שם הפעולה שלם глаголов в פעל:

A. Для глаголов типа שלמים ל"א, פ"נ, פ"י, פ"א, שלמים. Модель их такова:

שמירה	-	לשמור	(שמר)
אכילה	-	לאכול	(אכל)
יצאה	-	לצאת	(יצא)
נסיעה	-	לנסע	(נסע)
מציאה	-	למצא	(מצא)

B. Для глаголов типа ל"ה модель такова:

שתיה	-	לשתות	(שתה)
עליה	-	לעלות	(עלה)

B. Для глаголов типа ו"ע - ו"ע модель такова:

טיסה	-	לטיס	(טיס)
שירה	-	לשיר	(שיר)

2. שם הפעולה שלם глаголов в פעל:

A. Для глаголов типа שלמים, модель такова:

חפוש	-	לחפש	(חפש)
------	---	------	-------

Для глаголов, у которых второй корневой כ или ך модель такова:

תאור	-	לתאר	(תאר)
גרש	-	לגרש	(גרש)

גרנו אז במושב קטנה בגליל. החיים היו קשים ומלאי בעיות וסכנות. שוודים היו מתנפלים לעתים קרובות על המושבה והיו שוודים פרות, תרנגולות, כלי עבודה וכל מיני דברים חדשים וגם ישנים. כמעט בכל לילה היתה התנפלות עלינו. המצב הזה הפריע את החיים במושב.

התנדבתי לשמר על המושבה בלילות. הסוס שלנו היה אז צעיר, חזק ומהיר כמו ברק. כל לילה ולילה הייתי יוצא לבדי על הסוס לשמירה. לילה לילה הייתי רוכב בשדות מסביב למושב. מאז התחיל לרדת מספר ההתנפלויות.

לילה אחד אמרתי "ליל מנוחה" למשפחה ויצאתי כמנהגי לשמירה. היה ליל ירח יפה, ורוח מערבית קלה נשבה מבין ההרים. ריחות נעימים מהשדות מסביב מלאו את האויר. ואני רוכב לי לאט לאט על סוסי הנאמן בשקט הלילה. פתאם ראיתי מרחוק, מצד שמאל של הבאר, שני שוודים ואתם פרות המושבה. קראתי להם לעמד. הם לא שמו לב לקריאות שלי. יריתי באויר כדי להפחיד אותם. לאסוני הגדול השיבו השוודים אש ופגעו בי ובסוס. אני והסוס, שנינו נפלנו על הארץ. דם כסה אותי ואת הסוס. השוודים התקרבו אלי, והוציאו את הרובה ממני. ברגע הזה היתה לי הרגשה שהגיע קצי. אבל הסוס, ששכב בלי לזוז כאלו היה מת, קפץ פתאם על רגליו, והתחיל לבעט בשוודים בעיטה אחרי בעיטה. שני השוודים נפלו לארץ בלי סימן של רוח חיים.

אף-על-פי שהסוס היה פצוע קשה, הוא רץ כמו ברק ישר למושב. באשר ראו אנשי המושבה את הסוס הפצוע, הם הבינו מיד מה שקרה. כלם יצאו לתפש אותי. אחרי חפוש ארוך, מצאו אותי שוכב פצוע על העשב על יד הגופות של השוודים.

ידי נאמן ואהוב היה לי הסוס כל השנים. קשה יהיה לי להפרד ממנו!

תרגילים

א. ענו במשפטים שלמים:

1. מה שאל הבן את אביו?
2. מה היתה אחת מן הבעיות הקשות של החלוצים?
3. ממתני התחיל לרדת מספר ההתנפלויות על המושבה?
4. מתי הרגיש השומר שקצו קרוב לבוא?
5. איך הציל הסוס את חייו של השומר?

ב. תרגמו:

1. У пионеров (первых поселенцев) было много проблем, когда они поселились в Галилее.
2. Молния ударила (попала) в дерево около обувной фабрики.
3. Малыш начал плакать и стучать своими маленькими ножками по полу.
4. Мои родители плакали, когда я прощался с ними.
5. После недолгих (быстрых) поисков полицейские нашли раненную лошадь.
6. Несколько поселенцев было убито при последнем нападении на посёлок.
7. Не сердись (муж.), я обещаю, что позабочусь об этом деле.
8. Крестьянин продал свою корову, потому что она не давала достаточно молока.
9. У меня было ощущение, что сегодня пойдёт дождь.
10. Не рассказывай (жен.) ребёнку грустных рассказов, ты его напугаешь.
11. Во время войны я добровольно вызвалась работать в больнице, потому что там не хватало медсестёр.
12. Это новое лекарство спасло жизнь моему сыну.
13. Поселение было в опасности, потому что грабители нападали на него ночь за ночью.
14. Ветры доносят в деревню приятные запахи леса.
15. Ты (муж.) за меня или против меня?
16. Сторож вернулся домой усталый, голодный и "жаждущий" после ночи дежурства (охраны)

שְׁעוֹר סט (69)

был рассказан	סָפַר	был отменён	בָּטַל
спрятал, скрыл	לְסַתֵּר, לְהַסְתִּיר (הַסְתִּיר)	современник (בְּנֵי-דוֹר)	בֶּן-דוֹר
испортился	הִתְקַלְקַל (קָלַקַל, לְהִתְקַלְקַל)	был благословен	בִּדָּה
рассердил	הִרְגִּיז (רָגַז, לְהִרְגִּיז)	указ, декрет	גְּזֵרָה (גְּזֵרוֹת)
был сохранён	שָׁמַר	был почитаем	כִּבְדָּה
пользовался	{ שָׁמַשׁ, לְהִשְׁתַּמֵּשׁ } הִשְׁתַּמֵּשׁ בְּ... }	глиняная посуда	כְּלֵי חָרָס
благодаря (кому - либо, чему - либо)	{ הוֹדוֹת לְ... }	благословенный	מְבֻרָךְ, מְבֻרָכָה
всякий, кто-бы ни...	כָּל מִי שֶׁ...	уважаемый - ая	מְכֻבָּד, מְכֻבָּדָה
всё, что-бы ни...	כָּל מַה שֶׁ...	уродливый - ая	מְכַעֵר, מְכַעֵרָה
был очень знаменит	{ שְׁמוֹ הִלָּךְ } לְפָנָיו	учёный - ая	מְלֻמָּד, מְלֻמָּדָה
("его имя шло впереди него")		великолепный	מְפָאָר, מְפָאָרָה
		достойный похвалы	מְשֻׁבָּח, מְשֻׁבָּחָה
		высокого качества	מְשֻׁבָּחָה
		причина	סִבָּה (סְבוּת)

אֵל תִּסְתַּמֵּל בְּקִנְיָנוּ (פֶּד) אֵלָּא בְּמַה שֵׁיִשׁ בּוֹ. (פִּרְקֵי אָבוֹת)

דְּקוּדָה

עֵל עֵל represents собой пассивную форму биньяна עֵל.

Директор рассказал историю.	הַמְנַהֵל סָפַר סְפוּר.
История была рассказана директором.	הַסְפּוּר סָפַר עַל יְדֵי הַמְנַהֵל...
Сын почитал отца.	הַבֵּן כִּבְדָּה אֶת הָאָב.
Отец был почитаем сыном.	הָאָב כִּבְדָּה עַל יְדֵי הַבֵּן.

I. **פעל** глаголов **שְׁלֵמִים**. Модель спряжения этих глаголов такова:

(כַּבַּד)

הוה:

אני, אתה, הוא	מְכַבֵּד
אני, את, היא	מְכַבֵּדָת
אנחנו, אתם, הם	מְכַבְּדִים
אנחנו, אתן, הן	מְכַבְּדוֹת

עבר:

אני כִּבַּדְתִּי	את כִּבַּדְתָּ	אתם כִּבַּדְתֶּם	אנחנו כִּבַּדְנוּ
הוא כִּבַּד	היא כִּבְּדָה	הם, הן כִּבְּדוּ	אתן כִּבַּדְתֶּן

עתיד:

אני אֶכְבֵּד	את תִּכְבְּדִי	אתם תִּכְבְּדוּ	אנחנו נִכְבֵּד
אתה תִּכְבֵּד	היא תִּכְבְּדֵה	הם יִכְבְּדוּ	אתן תִּכְבְּדֶנָה
הוא יִכְבֵּד	היא תִּכְבְּדֵה	הם יִכְבְּדוּ	הן תִּכְבְּדֶנָה

Обратите внимание на характерные особенности **פעל**:

- А. Первый корневой согласный во всех временах имеет огласовку קָבוץ.
- Б. Все префиксы и суффиксы имеют те же огласовки, что и в биньяне **פעל**.
- В. Как и в **פעל**, второй корневой имеет שְׁגָד.
- Г. **פעל** не имеет ни инфинитива, ни повелительного наклонения.

II. **פעל** глаголов **שְׁלֵמִים**, у которых второй корневой гортанный или "ר".

Модель спряжения этих глаголов такова:

(ברך)

הוה:

אני, אתה, הוא מְבָרֵךְ   אנחנו, אתם, הם מְבָרְכִים
 אני, את, היא מְבָרְכָת   אנחנו, אתן, הן מְבָרְכוֹת

עבר:

אני בְּרַכְתִּי   אנחנו בְּרַכְנוּ
 אתה בְּרַכְתְּ   אתם בְּרַכְתֶּם   אתן בְּרַכַּתְן
 הוא בָּרַךְ   היא בָּרְכָה   הם, הן בָּרְכוּ

עתיד:

אני אֶבְרַךְ   אנחנו נְבָרֵךְ
 אתה תְּבָרַךְ   אתם תְּבָרְכוּ   אתן תְּבָרְכַנָּה
 הוא יְבָרֵךְ   היא תְּבָרֵךְ,   הם יְבָרְכוּ   הן תְּבָרְכַנָּה

Поскольку "ר" не способен принять краткий гласный רְגֵל в виде компенсации превращается в долгий гласный קְבוֹץ (X) в виде компенсации превращается в долгий гласный חֹלֵם (X):

מְבָרֵךְ   בָּרַךְ   יְבָרֵךְ

III. **פעל פ' ע"ל** глаголов типа "ל". Модель спряжения этих глаголов такова:

(כסה)

הוה:

אני, אתה, הוא מְכַסֶּה   אנחנו, אתם, הם מְכַסִּים
 אני, את, הוא מְכַסֶּה   אנחנו, אתן, הן מְכַסּוֹת

עבר:

אני כִּסִּיתִי   אנחנו כִּסִּינוּ
 אתה כִּסִּיתְּ   אתם כִּסִּיתֶם   אתן כִּסִּיתְן
 הוא כָּסָה   היא כָּסְתָה   הם, הן כָּסּוּ

עמיד:

	אני אֶכְסֶה	אנחנו נִכְסֶה		
אתה תִּכְסֶה	את תִּכְסֶה	אתם תִּכְסֶוּ	אתן תִּכְסֶינָה	
הוא יִכְסֶה	היא תִּכְסֶה	הם יִכְסֶוּ	הן תִּכְסֶינָה	

IV. Настоящее время в פֿעל. Формы настоящего времени в פֿעל могут выступать также в роли прилагательных:

Он почитаем народом. הוא מְכַבָּד על ידי כל העם.
 Он почтенный человек. הוא איש מְכַבָּד.

חֻמַּתוֹ שֶׁל רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ

רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ חָי בַּמָּאָה הַרְּאשׁוֹנָה אַחֲרֵי חֲרָבַן הַבַּיִת הַשֵּׁנִי. הוּא הָיָה בֶן-דָּוִדוֹ שֶׁל רִבּוֹן גְּמְלִיאֵל, הַנָּשִׂיא שֶׁל הַסַּנְהֶדְרִין בִּיְבֻנָּה. הוּא הָיָה אִישׁ תָּכֵס וּמְלָמֵד. בְּתַלְמוּד מְסַפֵּר הַרְּבֵה עַל חֻמַּתוֹ הַגְּדוֹלָה. הוּא הָיָה מְכַבָּד בְּעֵינֵי כָּל מִי שֶׁהִכִּיר אוֹתוֹ, וְשָׁמוֹ הִלְךְ לְפָנָיו.

בְּאַשֶׁר סֵפֶר לְמִלָּה רוֹמָא עַל רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ, הוּא רָצָה לְהַכִּיר אוֹתוֹ. הַמֶּלֶךְ הִזְמִין אֶת רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ לָבוֹא אֵלָיו. אַחֲרֵי שִׁיחָה קְצָרָה אִתּוֹ, רָאָה הַמֶּלֶךְ שֶׁאִישׁ גָּדוֹל וּמְלָמֵד עוֹמֵד לְפָנָיו. מִן הַיּוֹם הַזֶּה וְהִלָּאָה הָיָה רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ לִידִידוֹ הַקְּרוֹב שֶׁל הַמֶּלֶךְ, וְהָיָה מְבַקֵּר לְעֵתִים קְרוֹבוֹת בְּאַרְמוֹן. הוֹדוֹת לְחֻמַּתוֹ הַגְּדוֹלָה שָׁנָה הַמֶּלֶךְ לְטוֹבָה אֶת יַחְסוֹ לַיהוּדִים. הַרְּבֵה גְּזֵרוֹת רָעוֹת נִגְדוּ לַיהוּדִים בְּטָלוּ, וְשׁוֹנְאֵי יִשְׂרָאֵל פָּחְדוּ לְהָרִים רֹאשׁ.

רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ הָיָה אֲהוּב עַל עַמּוֹ בְּגִלְגַּל כָּל הַטּוֹבוֹת שֶׁעָשָׂה, וְשָׁמוֹ הָיָה מְבָרָךְ בְּפִי כָּל אֶחָד וְאַחַד.

בַּת הַמֶּלֶךְ שֶׁמְעָה עַל רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ וְהִיא רָצְתָה לְהַכִּיר אוֹתוֹ. כְּאַשֶׁר הִיא פָּגְשָׁה אוֹתוֹ, וְרָאָתָה אֶת פָּנָיו הַמְּכַעְרִים, הִיא הִשְׁתַּדְּלָה לְהַסְתִּיר אֶת תְּמִהוֹנָהּ אֲבָל לֹא יָקְלָה. הִיא פָּנְתָה אֵלָיו, וְשָׁאלָה:

- מדוע שם אלהים חכמה מפארת בכלי מכער?
השאלה הזאת הרגיזה מעט את רבי יהושע, אבל הוא שלט ברוחו, ואמר בקול שקט:
- הגירי לי, בבקשה, גברתי, באינה מין כלים משמר תיין המשבח של המלך?
בת המלך לא הבינה את הרמז שבשאלה, והיא ענתה ברצינות:
- בכלי חרס ישנים, ומיד המשיכה בתמהון:
- אבל איני רואה שום קשר בין שאלתי ובין שאלתך!
- את הקשר תראי משאלתי הבאה. התוכלי להסביר לי, המשיך רבי יהושע, מדוע לא משתמש המלך בכלי זהב או לפחות בכלי כסף?
- הסבה היא פשוטה, ענתה בת המלך. הטעם והריח יתקלקלו אם תיין ישמר בכלי כסף או בכלי זהב.
- תשמענה אגידך מה שפיה מדבר, אמר רבי יהושע בחיור. החכמה כמו תיין, היא תשמר רק בכלים פשוטים!

תרגילים

- א. ענו במשפטים שלמים:
1. מדוע היה רבי יהושע מכבד?
  2. מדוע היה שמו מברך בפני היהודים?
  3. מדוע התפלאה בת המלך כאשר פגשה בפעם הראשונה את רבי יהושע?
  4. מה קורה ליון אם שמים אותו בכלי זהב?
  5. מה היתה התשובה של רבי יהושע לתמהון של בת המלך?

ב. תרגמו:

1. Мы надеемся, что жестокий (плохой) указ короля в конце концов будет отменён. 2. Он благословен верными служащими. 3. В наши дни для готовки не пользуются глиняной посудой. 4. Всякий, кто сделает это, будет уважаем. 5. Она очень умная девушка, но не наделена ("благословенна") красотой - она уродлива. 6. Благодаря своей мудрости учёный человек всегда уважаем. 7. Он знаменитый философ, всё что он написал находится в каждой библиотеке. 8. У него великолепный дом, полный картин великих художников и книг знаменитых писателей. 9. Товары высокого качества всегда стоят дороже. 10. Если ты (муж.) положишь вино в холодное место, оно хорошо сохранится. 11. Благодаря помощи моего брата, я смог продолжить учёбу. 12. Мясо испортилось от жары ("в жару"). 13. Осёл не может спрятать свои длинные уши. 14. Я дал лошади кусок сахара, и она лизнула мою руку. 15. Каким учебником ("книгой") грамматики ты пользуешься? 16. Когда я была молода, я любила летом гулять в полях или у берега моря.

ג. הטו את הפעלים הבאים בפעל בכל הזמנים:

был разделён	-	חִלַּק
был изменён	-	שָׁנָה

עבר:

אני הכנסתי	אתה הכנסת	אנחנו הכנסנו	אתם הכנסתם
את	הכנסת	אתן	הכנסתן
היא	הכנסה	הם,	הן הכנסו

עתיד:

אני אכנס	אתה תקנס	אנחנו נכנס	אתם תקנסו
את	תקנסי	אתן	תקנסנה
היא	תקנס	הן	תקנסנה

II. Модель спряжения глаголов типа פ"נ в биньяне הפעל такова:

(נפל)

הווה:

אני, אתה, הוא	מפל	אנחנו, אתם, הם	מפלים
אני, את, היא	מפלת	אנחנו, אתן, הן	מפלות

עבר:

אני הפלתי	אתה הפלת	אנחנו הפלנו	אתם הפלתם
את	הפלת	אתן	הפלתן
היא	הפלה	הם,	הן הפלו

עתיד:

אני אפל	אתה תפל	אנחנו נפל	אתם תפלו
את	תפלי	אתן	תפלנה
היא	תפל	הן	תפלנה

הפעל: обратите внимание на особенности биньяна

А. Префиксы во всех временах те же, что и в биньяне הפעיל, но все они имеют огласовку קבוץ.

Б. הפעל не имеет ни инфинитива, ни повелительного наклонения. Обратите внимание также, что в глаголах типа פ"נ начальный "נ" выпадает во всех временах, что компенсируется появлением שג"ך во втором корневом согласном.

הנצחון

במשפחה אחת היו שני בנים. הבדל גדול היה בין שניהם. בן אחד היה מצלח, והביא הרבה אשר ושמחה להורים. הוא כבד את אביו ואת אמו, והיה תמיד שומע בקולם. מראשית ילדותו היה רגיל לעזר לכל אדם. טוב לבו היה מרגש בכל מעשיו, והיה נושא לשיחה בין כל אלה שהכירו אותו. לא כן היה הבן השני. הוא לא הקשיב להוריו, וגרם להם בעיות וכאב לב. הוא היה מתחבר עם חברים רעים והשפע מהם. ההורים השתדלו להכריח אותו להתרחק מתבריו הרעים, אבל לא הצליחו. הבן סרב להפטר מתבריו. כל הכסף שהיה מקבל היה מוציא על יין, ולעתים קרובות היה חוזר הביתה שתי ופצוע.

ההורים היו מדאגים מאד. מפעם לפעם אביו היה אומר לו: "ראה כמה מצלח אחיה. מדוע אינה הולך בדרךך? גם אתה תוכל להצלח כמוהו, אם רק תחליט לשנות את דרכך. דע לה שאין דבר העומד בפני הרצון". דברי האב היו מרגיזים את הבן, והבן המשיך במעשיו הרעים. לאט לאט התחיל להתרחק מן הבית, והתקרב עוד יותר אל חבריו הרעים. "אם לא תפסיק את הידידות עם חברך, ואם לא תשנה את דרכך, אכרח

לגרש אותה מן הבית", הנה האב אומר בכעס. אבל דברי האב לא השפיעו על הבן. ימים עברו והאב לא ראה שום שנוי לטובה. יום אחד ראה האב, ליד הגדר של ביתם, שכור שוכב על גבו על המדרכה. בגדיו ונעליו היו קרועים, פניו היו מלכלכים וכל גופו היה מכסה פצעים. הוא שכב כמו מת, בלי סימן של רוח חיים. לא רחוק ממנו הנה בקבוק ריק, שכנראה הפל על-ידי השכור בשעה שהוא נפל על המדרכה. "יש לי רעיון מצוין", אמר האב בלבבו, "אלה ואקרא את בני, ואראה לו את המראה העצוב הזה. אולי יתבייש וישפיע מזה לטובה". האב מהר וקרא לבן. הבן בא, והסתכל בשכור. התקרב אליו. הרים את הבקבוק אל אפו, וקרא: "ריח נפלא! איזה מין זין משבח הוא שתהו?" האב לא אמר דבר. דמעות מרות עלו בעיניו. אז פנה האב אל הבן בקול רך ובוכה, ואמר: "בני, שים לב למראה של השכור, ולא לטעם ולריח של זינו שבבקבוקו!" רגעים אחדים עברו בשתיקה כבדה. פתאם הרים הבן את קולו, ואמר: "אבא, אתה צודק, סלח לי".

תרגילים

- א. ענו במשפטים שלמים:
1. מה היה ההבדל בין שני הבנים?
  2. מה היה אומר האב לבן הרע?
  3. ממי השפיע הבן הרע?
  4. מה היה המראה של השכור ששכב על המדרכה?
  5. מה עשה הבן כאשר ראה את השכור?

ב. תרגמו:

1. Богатство не всегда приносит счастье. 2. Евреи победили греков и изгнали их из страны. 3. Он причинил своей семье много проблем и огорчений, потому что сдружился с плохими друзьями. 4. Часы были уронены малышом и разбились. 5. Все мы находимся под влиянием всего того, что учили в нашем детстве. 6. Мы очень редко едим в ресторане. 7. Во время войны мы были вынуждены покинуть свой город. 8. Пьяница пьёт не из стакана, а прямо из бутылки. 9. Во многих больших городах тротуары грязные. 10. Он много раз сердил меня, и поэтому я отдалился от него. 11. Мы были очень встревожены состоянием его здоровья. 12. Аромат (запах) весны уже ощущается в воздухе. 13. Я начала плакать, когда увидела страшный вид раненого. 14. Можно силой привести лошадь на водопой ("к воде"), но невозможно заставить её пить. 15. Я (ж. р.) не люблю ни запаха, ни вкуса этого сыра.

ג. השו את הפעלים הבאים והפעל בכל הזמנים:

הרגיש - ощущался

הכרח - был принуждён

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

שְׂעוֹר עֵא (71)

добавил, прибавил	{ יסר, להוסיף הוסיף	атмосфера(культурная общественная и др.)	אווירה
корреспондент	פֶּתַב (פְּתָבִים)	Австрия	אוסטריה
политический - ая	מְדִינָה, מְדִינִית	антисемитизм	אַנְטִישֵׁמִיזִם
юриспруденция	מִשְׁפָּטִים	одинокий - ая	בוֹדְדָה, בּוֹדְדִית
должность	מְשָׁרָה (מְשָׁרוֹת)	Будапешт	בּוּדָפֶשֶׁט
дополнительный - ая	נוֹסֵף, נוֹסֶפֶת	проглотил	בָּלַע (לְבַלַּע)
окружил	סָבַב (לְסַבֵּב, לְסַבֵּב)	ствол, порода	גֹּזַע (גּוֹזְעִים)
ветвь	עָנָף (עֲנָפִים)	гимназия	גִּמְנָסְיָה
журналистика	עֲתוֹנָאוֹת	защищался	{ גָּגַל, לְהִתְגַּוֵּן הִתְגַּוֵּן
разрешил (проблему)	פָּתַר (לְפָתוֹר)	похожий - ая	דּוֹמָה, דּוֹמֶה
решение (проблемы)	פְּתָרוֹן (פְּתָרוֹנוֹת)	зажег	הִדְלִיק, לְהִדְלִיק
Сион	צִיּוֹן	был зажжен	הִדְלִיק
сионизм	צִיּוֹנוּת	ассимиляция	הִתְבּוֹלְלוּת
присоединился	{ צָרַף, לְהִצְטָרֵף הִצְטָרַף	Вена	וֵינָה
возвращение	שִׁבָּה	праздновал	חָגַג, לְחַגֵּג
его собственный	מִשְׁלָל	иудаизм, еврейство	יְהוּדִיּוּת
в свете, при свете	לְאוֹר	единственный - ая	יְחִידָה, יְחִידִי

הַרְבֵּה לְמִדַּתֵי מִרְבוּתֵי (מְמוּרֵי), וּמְחַבְרֵי יוֹתֵר מִרְבוּתֵי,
וּמִתְלַמְּדֵי יוֹתֵר מִפְּלֵס. (מִן הַתְּלָמוּד)

דקדוק

פעל קפוליים (גזירה) (двойных). Этот класс глаголов имеет в биньяне **פעל** два типа спряжения - свой собственный и общий для глаголов **שלמים**.

לחג - לחג - לחג - праздновать

<u>תות:</u>	<u>תות:</u>
אני, אתה, הוא חוגג	אני, אתה, הוא חג
אני, את, היא חוגגת	אני, את, היא חגה
אנחנו, אתם, הם חוגגים	אנחנו, אתם, הם חגים
אנחנו, אתם, הן חוגגות	אנחנו, אתם, הן חגות
<u>עבר:</u>	<u>עבר:</u>
אני חגגתי	אני חגגתי
אתה חגגת את חגגת	אתה חגגת את חגגת
הוא חגג היא חגגה	הוא חגג היא חגגה
אנחנו חגגנו	אנחנו חגגנו
אתם חגגתם אתן חגגתן	אתם חגגתם אתן חגגתן
הם, הן חגגו	הם, הן חגגו
<u>עתיד:</u>	<u>עתיד:</u>
אני אֶחַג	אני אֶחַג
אתה תִּחַג את תִּחַגי	אתה תִּחַג את תִּחַגי
הוא יִחַג היא תִּחַג	הוא יִחַג היא תִּחַג

Примечание: в современном иврите существует тенденция спрягать **קפוליים** по образцу **שלמים**.

אנחנו נְחַגְג	אנחנו נְחַג
אתם תְּחַגְּגוּ אתן תְּחַגְּגְנָה	אתם תְּחַגּוּ אתן תְּחַגְּגְנָה
הם יְחַגְּגוּ הן תְּחַגְּגְנָה	הם יְחַגּוּ הן תְּחַגְּגְנָה
<u>צווי:</u>	<u>צווי:</u>
חַגְּג, חַגְּגִי,	חַג, חַגִּי,
חַגְּגוּ, חַגְּגְנָה	חַגּוּ, חַגְּנָה

II. **פעל דבויני** (פּוֹלִים). Спряжение этого класса глаголов аналогично спряжению глаголов типа 'у в биньяне глаголов (см. Урок 62). Модель спряжения двойных глаголов в биньяне **פעל דבויני** такова:

изолировать, отделять - **לבוֹדֵד**

<u>הוה:</u>	<u>הוה:</u>
אנחנו, אתם, הם מְבוֹדְדִים	אני, אתה, הוא מְבוֹדֵד
אנחנו, אתן, הן מְבוֹדְדוֹת	אני, את, היא מְבוֹדְדֶת
<u>עבר:</u>	<u>עבר:</u>
אנחנו בּוֹדְדֵנוּ	אני בּוֹדְדֵתִי
אתם בּוֹדְדֵתֶם אתן בּוֹדְדֵתֶן	אתה בּוֹדְדֵתְךָ את בּוֹדְדֵתְךָ
הם, הן בּוֹדְדוּ	הוא בּוֹדֵד היא בּוֹדְדָה
<u>עתידי:</u>	<u>עתידי:</u>
אנחנו נְבוֹדְד	אני אֶבוֹדֵד
אתם תְּבוֹדְדוּ אתן תְּבוֹדְדְנָה	אתה תְּבוֹדֵד את תְּבוֹדְדִי
הם יְבוֹדְדוּ הן תְּבוֹדְדְנָה	הוא יְבוֹדֵד היא תְּבוֹדְד
<u>צווי:</u>	
בוֹדֵד, בּוֹדְדִי, בּוֹדְדוּ, בּוֹדְדְנָה	

III. **כפולים** **התפעל** **גלגול**. Спряжение этого класса глаголов аналогично спряжению глаголов типа ו'ע в биньяне **התפעל** (см. Урок 62).

להתבודד - изолироваться, уединяться

תוח:

אני, אתה, הוא	מתבודד	אנחנו, אתם, הם	מתבודדים
אני, את, היא	מתבודדת	אנחנו, אתן, הן	מתבודדות

עבר:

אני התבודדתי	אתה התבודדת	אנחנו התבודדנו	אתן התבודדתן
את התבודדת	הוא התבודד	אתם התבודדתם	הם, הן התבודדו

עתיד:

אני אֶתְבַּדֵּד	אתה תִּתְבַּדְּד	אנחנו נִתְבַּדְּד	אתן תִּתְבַּדְּדנה
את תִּתְבַּדְּד	הוא יִתְבַּדֵּד	אתם תִּתְבַּדְּדוּ	הם יִתְבַּדְּדוּ
היא תִּתְבַּדֵּד	הוא יִתְבַּדֵּד	הן תִּתְבַּדְּדנה	

צוו:

התבודד   התבודדי   התבודדו   התבודדנה

המנוחה

תאודור (בנימין זאב) הרצל נולד בבודפשט בשנת 1860 (אָלף שְׁמוֹנֶה מאות וְשָׁשִׁים). הוא למד בבית ספר עברי עד שהיה ל"בר-מצוה". אחרי ה"בר מצוה" הוא למד בגימנסיה ולא המשיך בלמודי תיחדות. בשנת 1878 (אָלף שְׁמוֹנֶה מאות שְׁבָעִים וְשְׁמוֹנֶה) נכנס הרצל לאוניברסיטה של וינה ללמד משפטים. כְּאֶשֶׁר גָּמַר אֶת לְמוּדוֹ הוּא רָצָה לְהִיּוֹת שׁוֹפֵט. אָבֵל בְּעֵת הַהִיא הָאֲנִטִּישְׁמִיּוֹת

באוסטריה היתה גדולה, ובגלל זאת לא הצליח הרצל לקבל משרה של שופט. אן הוא פנה לעתונאות.

בעת משפט דרייפוס, בשנת 1894 (אלף שמונה מאות תשעים וארבע) היה הרצל הכתב של עתון אוסטרי חשוב. המשפט הזה השאיר רשם חזק עליו וגרם שגוי יסודי בדעותיו. הוא ראה מעקשו את הסכנה הגדולה ליהודים מן האנטישמיות. הוא הבין שההתבוללות לא תפתור את הבעיה הזאת. העם היהודי לא יוכל להתגונן מפני שונאיו הרבים הסובבים אותו אלא-אם-כן תהיה לו ארץ משלו. הרצל החליט, שהפתרון היחיד לבעיית האנטישמיות הוא השיבה לציון; וכך נולד הרעיון של הציונות המדינית.

בביתו של הרצל לא היו חוגגים את חגי ישראל. עקשו החליט הרצל להכניס לבית אוריה יהודית, ולחג את החגים.

התקרב חג החנכה. הרצל קנה מנורה. במנורה הוא ראה סמל ומשל לעם ישראל. המנורה היתה דומה בעיניו לעץ בצל ענפים רבים. הגזע הוא העץ כולו, והענפים הם הדורות בתולדות העם.

הגיץ הלילה הראשון של החג. הרצל הדליק את הנר הראשון. לאור הנר נקטן הזה ספר הרצל לילדיו על תולדות החג. הוא ספר להם על מלחמות המכבים ועל נצחונותיהם, ועל הגאולה שהביאו לעם ישראל. הילדים סבבו את אביהם ובלעו כל מלה ומלה שיצאה מפיו.

בכל לילה של שמונה ימי החנכה הדלק נר גוסף. בכל לילה ולילה, לאור הנרות הדולקים, הוסיף הרצל לספר לילדיו מתולדות עם ישראל.

הנרות הדולקים היו בעיני הרצל סמל ומשל להתעוררות העם. בראשונה נר בודד אחד דולק. בבית עוד רב החשה. כל לילה ולילה מצטרפים אליו נרות נוספים. ביום השמיני הבית מלא אור. כה תאר הרצל לעצמו את התעוררות העם. הרעיון של שיבת ציון חודר בראשונה רק ללבותיהם של מעטים. אל המעטים האלה מצטרפים במשך הזמן אנשים נוספים - אנשים שחיי העם יקרים להם. בסוף, הרעיון של שיבת ציון כובש את כל העם כולו.

תרגילים

א) ענו במשפטים שלמים:

1. מדוע פנה הרצל לעתונאות?
2. איך השפיע משפט דריפוס על הרצל?
3. למה היתה המנוחה דומה בעיני הרצל?
4. איך חגג הרצל את חג החנוכה?
5. איזה משל ראה הרצל בנרות הדולקים?

ב) תרגמו:

1. Мы будем праздновать Пасху ровно через две недели. 2. Все они окружили корреспондента и хотели услышать последние новости.
3. Когда я поступил в университет я не знал, что выбрать: журналистику или юриспруденцию. 4. Каждый должен решать свои собственные проблемы. 5. От здорового ствола отходят здоровые ветви. 6. Не давай (ж. р.) ребёнку деньги, он может их проглотить. 7. Между двумя этими вопросами (проблемами) есть большая разница, и каждый требует своего собственного решения.
8. Мы (м. р.) идем на прогулку; хочешь (ж. р.) присоединиться к нам? 9. Хочешь (м. р.) добавить несколько слов к моему письму?
10. Платье, которое я купила несколько дней назад, очень похоже на твоё. 11. Мы (м. р.) зажигаем свечи, чтобы создать ("принести") праздничную атмосферу в доме. 12. У них не было других детей, он был их единственным сыном. 13. Это единичный случай в своём роде, такой происходит очень редко. 14. Возврат к иудаизму положит конец ассимиляции и антисемитизму. 15. В свете новой ситуации мы примем ещё несколько новых учеников. 16. Пионеры должны были научиться обрабатывать землю и в то же время защищаться от нападений.

שעור עא

ג) הטו את הפעלים הבאים בכל הזמנים:

לְהִסְבֵּב - לְהִסְבֵּב - לְהִסְבֵּב - לְהִסְבֵּב - לְהִסְבֵּב
לְהִסְבֵּב - לְהִסְבֵּב - לְהִסְבֵּב - לְהִסְבֵּב - לְהִסְבֵּב
לְהִסְבֵּב - לְהִסְבֵּב - לְהִסְבֵּב - לְהִסְבֵּב - לְהִסְבֵּב

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

II. Инфинитивная конструкция с личными суффиксами. Будучи именем существительным, инфинитивная конструкция может сочетаться с личными суффиксами.

1. Инфинитивная конструкция глаголов **שָׁמַרְתִּי** и **נָפַלְתִּי** за редкими исключениями, сочетается с личными суффиксами по образцу сеголатных существительных, у которых первый корневой имеет огласовку **חֹלֵם** (см. Урок 65).

Модели этих сочетаний таковы:

שָׁמַרְתִּי	-	שָׁמַרְתִּי	שָׁמַרְתְּ	שָׁמַרְתֶּם	שָׁמַרְתֶּן
שָׁמַרְתִּי	-	שָׁמַרְתִּי	שָׁמַרְתְּ	שָׁמַרְתֶּם	שָׁמַרְתֶּן
נָפַלְתִּי	-	נָפַלְתִּי	נָפַלְתְּ	נָפַלְתֶּם	נָפַלְתֶּן
נָפַלְתִּי	-	נָפַלְתִּי	נָפַלְתְּ	נָפַלְתֶּם	נָפַלְתֶּן

2. Инфинитивная конструкция неполных глаголов типа **שָׁבַתְתִּי** сочетается с личными суффиксами по образцу сеголатных существительных (см. Урок 65).

שָׁבַתְתִּי	-	שָׁבַתְתִּי	שָׁבַתְתְּ	שָׁבַתְתֶּם	שָׁבַתְתֶּן
שָׁבַתְתִּי	-	שָׁבַתְתִּי	שָׁבַתְתְּ	שָׁבַתְתֶּם	שָׁבַתְתֶּן
דָּעַתְתִּי	-	דָּעַתְתִּי	דָּעַתְתְּ	דָּעַתְתֶּם	דָּעַתְתֶּן
דָּעַתְתִּי	-	דָּעַתְתִּי	דָּעַתְתְּ	דָּעַתְתֶּם	דָּעַתְתֶּן

Отглагольное существительное **לִכְתּוּב** является исключением; в нём начальный **ל** при наращивании личных суффиксов сохраняется.

לִכְתּוּב	-	לִכְתּוּב	לִכְתּוּבְתִּי	לִכְתּוּבְתֶּךָ	לִכְתּוּבְתֶּם
לִכְתּוּב	-	לִכְתּוּב	לִכְתּוּבְתִּי	לִכְתּוּבְתֶּךָ	לִכְתּוּבְתֶּם

3. Инфинитивная конструкция глаголов типа ל"ה ו"ו-ו"י ו"י сочетается с личными суффиксами, как односложные существительные с полным гласным (см. Урок 30).

(לְשׁוֹב) שׁוֹב - שׁוֹבִי שׁוֹבָה שׁוֹבֶה שׁוֹבֵה שׁוֹבִי
שׁוֹבְנוּ שׁוֹבְכֶם שׁוֹבְכֵן שׁוֹבְכֶם שׁוֹבְכֵן

(לְשִׁים) שִׁים - שִׁמִּי שִׁמָּה שִׁמָּה שִׁמָּה שִׁמָּה
שִׁמְנוּ שִׁמְכֶם שִׁמְכֵן שִׁמְכֶם שִׁמְכֵן

(לְרְאוֹת) רְאוֹת - רְאוֹתִי רְאוֹתְךָ רְאוֹתָהּ רְאוֹתוֹ רְאוֹתָהּ
רְאוֹתֵנוּ רְאוֹתְכֶם רְאוֹתְכֵן רְאוֹתְכֶם רְאוֹתְכֵן

III. Инфинитивная конструкция с предлогом "ב".

Она, как уже говорилось, является именем существительным, но переводиться на русский язык деепричастием:

בְּלִי יוֹם בְּשׁוֹבִי מִבֵּית הַסֵּפֶר, אֲנִי מוֹצֵא אֶת אִמִּי בְּבַיִת.
Каждый день, вернувшись из школы, я застаю ("нахожу") мою маму дома.

בְּשׁוֹבִי אֶתְמוֹל מִבֵּית הַסֵּפֶר, אֲנִי מוֹצֵא אֶת אִמִּי בְּבַיִת.
Вчера, вернувшись из школы, я застал мою маму дома.

אֲנִי מְקַוֶּה, שֶׁמָּחָר בְּשׁוֹבִי מִבֵּית הַסֵּפֶר, אֲמַצֵּא אֶת אִמִּי בְּבַיִת.
Надеюсь, что завтра, вернувшись их школы, я застаю маму дома.

בְּלֶכְתִּי בְּרְחוֹב מְצֵאתִי אֶרְנָק.
Идя по улице, я нашёл кошелек.

IV. Инфинитивная конструкция биньянов

נפעל, פעל, הפעיל, התפעל

Каждый **בנין**, за исключением **לעל** и **לפעל**, имеет инфинитивную конструкцию. Образцы сочетаний инфинитивной конструкции каждого **בנין** с личными суффиксами таковы:

בנין נפעל - להשמר

השמרה	השמרו	השמרה	השמרה	השמרי
השמרן	השמרם	השמרכו	השמרכם	השמרנו

בנין פעל - לדבר

דברה	דברו	דברה	דברה	דברי
דברן	דברם	דברכו	דברכם	דברנו

בנין הפעיל - להדליק

הדליקה	הדליקו	הדליקה	הדליקה	הדליקי
הדליקו	הדליקם	הדליקכו	הדליקכם	הדליקנו

בנין התפעל - להתישב

התישבה	התישבו	התישבה	התישבה	התישבי
התישבנו	התישבם	התישבכו	התישבכם	התישבנו

אם מן השמים לא רוצים

בעיניה אמת גרו שני אחים נאמנים. את אחד תיה סוחר עשיר והשני פועל עני. מצבו של האח העני גרם צער רב לאחיו העשיר. האח העשיר השתדל בכל מיני אמצעים לעזור לאחיו העני. יום אחד קנה האח העשיר סוס ועגלה לאחיו. האח העני התחיל להוביל משאות בעגלה, וכך תיה מוצא את פרנסתו בכבוד.

יום אחד בנסע האח העני העירה עם עגלה מלאה סחורה, התעטפו השמים עננים. ברקים הבריקו, רעמים הרעו וגשם חזק ירד. פתאם פגע ברק בסוס ובעגלה. הסוס נפל מת, והעגלה עם הסחורה נשרפה. רק בדרך גס הוא בעצמו נצל, ושב ברגל הביתה.

בשובו העירה, ספר העני לאחיו מה שקרה לו בדרך. כשמע האח העשיר על האסון שקרה לאחיו, הלך וקנה לו פרה משפחת, ושלם בעדה הרבה כסף. מעכשו היה האח העני מתפרנס ממכירת חלב. הוא היה חולב את הפרה יום יום, והיה מביא את החלב לשוק למכירה.

יום אחד בבואו לחלב את הפרה, מצא אותה שוכבת על הארץ בלי סימן של רוח חיים. בראותו את הפרה במצב זה, הבין שהפרה בלעה רצל בהיותה בשדה. כל המאמצים להציל את הפרה לא הועילו. אחרי עבר שעות אחדות הפרה מתה.

בראות האח העשיר שאין מזל לאחיו, החליט שאין פתרון אחר אלא לתת לו כסף. אבל בידעו שאחיו לא יקבל נדבות ממנו, הוא חפש עצה איה לתת את הכסף לאחיו בלי לריב אתו.

האח העשיר ידע שאחיו הולך כל בקר לבית הכנסת להתפלל. בקר אחד הוא לקח ארנק מלא כסף, והלך אל הרחוב שאחיו היה רגיל לעבר בו בדרך. אל בית הכנסת. הוא עמד מאחורי גדר בפנת הרחוב, וחיכה לאחיו שיופיע. בראותו את אחיו מרחוק, מיד הוא שם את הארנק על המדרכה, ושוב הסתתר מאחורי הגדר. הוא היה בטוח שבעברו בדרך, יראה אחיו את הארנק וירם אותו. אבל מה גדול היה תמהונו, בראותו את אחיו עובר על-יד הארנק בלי להרים אותו.

האח העשיר רץ מיד אחרי אחיו, ואמר לו:

- זה עכשו עברת על-יד הארנק הזה. אמר לי, מדוע לא הרמת אותו?

ענה האח העני:

- בצאתי הבקר מביתי חשבתי על מזלי המר ועל האסונות הרבים שקרו לי במשך הימים שעברו. אבל בלכתי בדרך אמרתי לעצמי, כל זמן שאני בריא ושלם בגופי, אני באמת עשירו יש לי, ברוך השם, עינים, שנים, זדים, רגלים. באותו הרגע שאלתי את עצמי, איך הייתי מרגיש, למשל, לו הייתי עור? עצמתי את עיני לדקות אחרות כדי לראות איך מרגיש עור. וכה המשכתי בדרךכי כאלו הייתי עור.

- הויו קרא האח העשיר, כשמעו את דברי אחיו, הכל תלוי בידי שמים. אם מן השמים לא רוצים שתהיה עשיר, שום עצה לא תועיל לך!

תרגילים

א. ענו במשמטים שלמים:

1. מה קרה לסוס ולעגלה של האח העני?
2. איך מתה פרתו?
3. מדוע לא נתן האח העשיר כסף לאחיו?
4. מדוע עצם האח העני את עיניו בעברו על-יד הארנק?
5. מדוע חשב האח העני את עצמו לעשיר?

ב. תרגמו:

1. Он не сделал никакого усилия и потому не добился успеха в учебе.
2. Он как слепой - не видит разницы между красным и синим.
3. Лекарство было бесполезным ("не полезным"), и собака сдохла.
4. Не прячься (ж. р.) за моей спиной.
5. Он слабый человек, и такой груз слишком тяжел для него.
6. Малыш по ошибке выпил яду, но был немедленно доставлен ("взят") в больницу и спасен от смерти.
7. Его магазин был сожжен, и он остался без средств к существованию.
8. Он зарабатывает на жизнь

9. Внезапно превосходная идея сверкнула у меня в голове.
 10. Твой (ж. р.) кошелек стар и порван, пора (пришло время) купить новый кошелек.
 11. У меня большая машина, и я часто использую её для перевозки разных товаров.
 12. Крестьянин должен вставать рано утром, чтобы доить своих коров.
 13. Нельзя прятаться под деревом, когда сверкают молнии и гремит гром.
 14. Я всю ночь не сомкнул глаз, потому что у меня болели зубы.
 15. Пока есть признак жизни, остается (есть) надежда.

ג. כתבו במלה אחת:

כֵּאֲשֶׁר קָמְתִי = בְּקוֹמִי

- 7. כֵּאֲשֶׁר שָׁבֹתָ	- 1. כֵּאֲשֶׁר כָּתְבֵנוּ
- 8. כֵּאֲשֶׁר יִרְצֶה	- 2. כֵּאֲשֶׁר יַעֲבֹרוּ
- 9. כֵּאֲשֶׁר עֲנִיתָ	- 3. בְּזֶמֶן שְׂדֵבֵר
- 10. כֵּאֲשֶׁר יִרְדֶּתָ	- 4. כֵּאֲשֶׁר יִשְׁמְרוּ
- 11. בְּזֶמֶן שְׂקִרְאֹתִי	- 5. בְּזֶמֶן שְׂקִנְתָּה
- 12. בְּזֶמֶן שְׂשַׁחֲקֵנוּ	- 6. כֵּאֲשֶׁר שָׂדְנוּ

שְׁעוֹר עֵג (73)

ступенька; } уровень	מְדֻרְגָה (מְדֻרְגוֹת)	потерялся палец	אָבַד (לְאָבֵד) אֶצְבַּע (אֶצְבְּעוֹת) נ.
мораль, этика	מוֹסָר	преодоле(л) (גִּבֵּר, לְהַתְגַּבֵּר)	עָלָה עַל הַתְּגַבֵּר
моральный, } этичный	מוֹסְרִי, מוֹסְרִית	спор	יָבִיחַ (וּפְּוָחִים)
находка; } нахождение	מְצִיָּאָה (מְצִיאוֹת)	оправдание двор	הַצְדָּקָה (הַצְדָּקוֹת) חֲצַר (חֲצֵרוֹת) נ.
низкий (не высокий)	נְמוּדָה, נְמוּדָה (נְמוּדָה)	доказал	יָכַח, לְהוֹכִיחַ (הוֹכִיחַת)
опыт; попытка	נְסִיּוֹן (נְסִיּוֹנוֹת)	спорил	יָכַח, לְהִתְפַּחַח (הִתְפַּחַחַת)
злодей	רָשָׁע (רָשָׁעִים)	инстинкт, склонность	יִצְרָיִם (יִצְרָיִם)

אִין חֶכֶם כִּבְעַל הַנְּסִיּוֹן (מִסְמָרוֹת יו"ב)

דְּקָדוּקָה

I. **Местоименные глагольные суффиксы.** Обычный способ формирования местоименного прямого дополнения связан с употреблением частицы **לְאֵל**.

Ты встретил меня.   אַתָּה פָּגַשְׁתָּ אוֹתִי.

Я встретил тебя.   אֲנִי פָּגַשְׁתִּי אוֹתְךָ.

Существует, однако, возможность обойтись без прямого дополнения - путем прибавления к глаголу местоименных суффиксов.

Ты встретил меня.   אַתָּה פָּגַשְׁתָּנִי.

Я встретил тебя.   אֲנִי פָּגַשְׁתִּיהָ.

Само собой разумеется, что это касается только переходных глаголов - ведь только при них может быть прямое дополнение. Местоименные суффиксы могут сочетаться только с глаголами активных **בְּנִינִים** - פָּעַל, פָּעַל, הִמְעִיל.

В повседневной разговорной речи глагольные местоименные суффиксы употребляются изредка и, главным образом, в простейших конструкциях. Таблица глаголов **שָׁלְמִים** в биньяне פָּעַל с местоименными суффиксами:

	א'ת"א	ב'ת"ב	ג'ת"ג	ד'ת"ד	ה'ת"ה	ו'ת"ו	ז'ת"ז	ח'ת"ח	ט'ת"ט	י'ת"י
<p>א'ת"א</p> <p>א'ת"ב</p> <p>א'ת"ג</p> <p>א'ת"ד</p> <p>א'ת"ה</p> <p>א'ת"ו</p> <p>א'ת"ז</p> <p>א'ת"ח</p> <p>א'ת"ט</p> <p>א'ת"י</p>	א'ת"א	א'ת"ב	א'ת"ג	א'ת"ד	א'ת"ה	א'ת"ו	א'ת"ז	א'ת"ח	א'ת"ט	א'ת"י
	א'ת"ב	א'ת"ג	א'ת"ד	א'ת"ה	א'ת"ו	א'ת"ז	א'ת"ח	א'ת"ט	א'ת"י	א'ת"י
<p>ב'ת"ב</p> <p>ב'ת"ג</p> <p>ב'ת"ד</p> <p>ב'ת"ה</p> <p>ב'ת"ו</p> <p>ב'ת"ז</p> <p>ב'ת"ח</p> <p>ב'ת"ט</p> <p>ב'ת"י</p>	א'ת"א	א'ת"ב	א'ת"ג	א'ת"ד	א'ת"ה	א'ת"ו	א'ת"ז	א'ת"ח	א'ת"ט	א'ת"י
	א'ת"ב	א'ת"ג	א'ת"ד	א'ת"ה	א'ת"ו	א'ת"ז	א'ת"ח	א'ת"ט	א'ת"י	א'ת"י
<p>ג'ת"ג</p> <p>ג'ת"ד</p> <p>ג'ת"ה</p> <p>ג'ת"ו</p> <p>ג'ת"ז</p> <p>ג'ת"ח</p> <p>ג'ת"ט</p> <p>ג'ת"י</p>	א'ת"א	א'ת"ב	א'ת"ג	א'ת"ד	א'ת"ה	א'ת"ו	א'ת"ז	א'ת"ח	א'ת"ט	א'ת"י
	א'ת"ב	א'ת"ג	א'ת"ד	א'ת"ה	א'ת"ו	א'ת"ז	א'ת"ח	א'ת"ט	א'ת"י	א'ת"י
<p>ד'ת"ד</p> <p>ד'ת"ה</p> <p>ד'ת"ו</p> <p>ד'ת"ז</p> <p>ד'ת"ח</p> <p>ד'ת"ט</p> <p>ד'ת"י</p>	א'ת"א	א'ת"ב	א'ת"ג	א'ת"ד	א'ת"ה	א'ת"ו	א'ת"ז	א'ת"ח	א'ת"ט	א'ת"י
	א'ת"ב	א'ת"ג	א'ת"ד	א'ת"ה	א'ת"ו	א'ת"ז	א'ת"ח	א'ת"ט	א'ת"י	א'ת"י
<p>ה'ת"ה</p> <p>ה'ת"ו</p> <p>ה'ת"ז</p> <p>ה'ת"ח</p> <p>ה'ת"ט</p> <p>ה'ת"י</p>	א'ת"א	א'ת"ב	א'ת"ג	א'ת"ד	א'ת"ה	א'ת"ו	א'ת"ז	א'ת"ח	א'ת"ט	א'ת"י
	א'ת"ב	א'ת"ג	א'ת"ד	א'ת"ה	א'ת"ו	א'ת"ז	א'ת"ח	א'ת"ט	א'ת"י	א'ת"י
<p>ו'ת"ו</p> <p>ו'ת"ז</p> <p>ו'ת"ח</p> <p>ו'ת"ט</p> <p>ו'ת"י</p>	א'ת"א	א'ת"ב	א'ת"ג	א'ת"ד	א'ת"ה	א'ת"ו	א'ת"ז	א'ת"ח	א'ת"ט	א'ת"י
	א'ת"ב	א'ת"ג	א'ת"ד	א'ת"ה	א'ת"ו	א'ת"ז	א'ת"ח	א'ת"ט	א'ת"י	א'ת"י
<p>ז'ת"ז</p> <p>ז'ת"ח</p> <p>ז'ת"ט</p> <p>ז'ת"י</p>	א'ת"א	א'ת"ב	א'ת"ג	א'ת"ד	א'ת"ה	א'ת"ו	א'ת"ז	א'ת"ח	א'ת"ט	א'ת"י
	א'ת"ב	א'ת"ג	א'ת"ד	א'ת"ה	א'ת"ו	א'ת"ז	א'ת"ח	א'ת"ט	א'ת"י	א'ת"י
<p>ח'ת"ח</p> <p>ח'ת"ט</p> <p>ח'ת"י</p>	א'ת"א	א'ת"ב	א'ת"ג	א'ת"ד	א'ת"ה	א'ת"ו	א'ת"ז	א'ת"ח	א'ת"ט	א'ת"י
	א'ת"ב	א'ת"ג	א'ת"ד	א'ת"ה	א'ת"ו	א'ת"ז	א'ת"ח	א'ת"ט	א'ת"י	א'ת"י
<p>ט'ת"ט</p> <p>ט'ת"י</p>	א'ת"א	א'ת"ב	א'ת"ג	א'ת"ד	א'ת"ה	א'ת"ו	א'ת"ז	א'ת"ח	א'ת"ט	א'ת"י
	א'ת"ב	א'ת"ג	א'ת"ד	א'ת"ה	א'ת"ו	א'ת"ז	א'ת"ח	א'ת"ט	א'ת"י	א'ת"י
<p>י'ת"י</p>	א'ת"א	א'ת"ב	א'ת"ג	א'ת"ד	א'ת"ה	א'ת"ו	א'ת"ז	א'ת"ח	א'ת"ט	א'ת"י
	א'ת"ב	א'ת"ג	א'ת"ד	א'ת"ה	א'ת"ו	א'ת"ז	א'ת"ח	א'ת"ט	א'ת"י	א'ת"י

II. Глагол אבד. Понятие потери предмета передается безличным путем:

Я потерял карандаш = } אבד לי עפרון.
 у меня потерялся карандаш.
 Она потеряла свои очки = } אבדו לה המשקפים שלה.
 у нее потерялись очки.

Сравните с другими безличными выражениями в Уроке 60.
 В повседневной разговорной речи о потере предмета можно говорить и в прямой форме, используя глагол אבד в биньяне פעל.

Я потерял карандаш. אבדתי עפרון.
 Она потеряла свои очки. היא אבדה את המשקפים שלה.

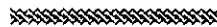
איזהו חכם

במצרו של רבי אחד ישבו חסידים אחדים והתנבחו ביניהם על השאלה: מי נקרא איש חכם, ומי נקרא איש טפש? כל אחד מהם השתדל להוכיח שהוא צודק. הרבי ישב מן הצד ליד החלון ולא הרים אצבע. הוא הקשיב לופות בלי לומר מלה. פתאם הכריק רעיון בראשו של הרבי. הוא הפסיק את הופות של החסידים, ואמר לאחד מהם:
 - הגה עובר איש ברחוב, לה וקרא אותו לבוא הנה.
 החסיד הלך וקראו.
 - קראתיה, אמר הרבי לאיש, כי יש לי שאלה לשאלה. לו מצאת ברחוב ארנק מלא כסף, מה היית עושה?
 האיך חשב רגע וענה:

- הייתי לוקחו לעצמי, כי מציאה היא כמתנה מהשמים, ומתר לכל מי שמוצאה לקחת אותה.
- הרבי הודה לו, והאיש יצא מהחדר.
- הרבי פנה שנית אל אחד מהחסידים ואמר:
- הנה עובר איש שני ברחוב, לך וקראהו.
- כאשר האיש השני נכנס לחדר, אמר לו הרבי:
- קראתה כי יש לי שאלה לשאלה. לו מצאת ברחוב ארנק מלא כסף מה היית עושה?
- האיש לא פקפק אפילו רגע וענה:
- לו מצאתי ברחוב ארנק מלא כסף, הייתי מחפש את האיש שאבד לו הארנק, והייתי מחזירו לו.
- תודה רבה, אמר לו הרבי, והאיש יצא מן החדר.
- שוב פנה הרבי אל אחד מהחסידים ואמר:
- הנה עובר איש שלישי ברחוב, לך וקראהו.
- האיש השלישי נכנס לחדר ואמר:
- רבי, למה קראתני לבוא אליך?
- קראתה, אמר לו הרבי, כי יש לי שאלה לשאלה. לו מצאת ברחוב ארנק מלא כסף, מה היית עושה?
- האיש חשב רגעים אחדים, ואז אמר בקול רך ונמוך:
- שאלה קשה שאלתני, רבי. מעולם לא קרה לי דבר כזה. איך אני יכול לדעת מראש מה שאעשה בעתיד. אי אפשר לי לדעת עכשו אם אצליח לכבש את יצר הרע שלי ואחזיר את הארנק, או אולי יתגבר עלי יצר הרע, ואקחהו לעצמי. הכל תלוי באיזו מדרגה מוסרית אהיה באותו הזמן.
- הרבי אמר לו:
- אני מודה לך על שבאת הנה, ועכשו, בני, לך לדרךך בשלום.
- כאשר יצא האיש מהחדר, פנה הרבי אל החסידים והסביר להם:

- האיש הראשון הוא רשע, כי הוא מצא הצדקה כדי לקחת לעצמו בסוף שלא שיך לו. השני הוא טפוש, כי אין בן-אדם יכול לדעת מראש מה שייעשה בתנאים שאין לו נסיון בהם. השלישי הוא חכם, כי הוא יודע מה קשה היא המלחמה בין יצר הרע ובין יצר הטוב בתוך לבו של האדם.

תרגילים

א. ענו במשפטים שלמים:

1. על מה התוכחו החסידים?
2. מדוע שלח הרבי לקרא את האנשים?
3. איזו הצדקה מצא לעצמו האיש הראשון?
4. מדוע אמר הרבי שהאיש השני הוא טפוש?
5. מה היה עושה האיש השלישי לו מצא את הארנק?

ב. תרגמו:

1. У него нет никакого опыта, поэтому ему будет трудно найти должность ("у него будут трудности в нахождении должности").
2. Что ты ищешь? Что ты потеряла?
3. Малыш упал с лестницы ("со ступенек"), но с ним ничего не случилось.
4. Мораль - это основа общества.
5. Я (м. р.) заранее извещаю вас (м. р., мн. ч.) что не буду преподавать здесь в будущем году.
6. Не спорь (ж. р.) с ним. У него больше опыта в этом вопросе, чем у тебя.
7. Солдат отказался есть некошерную пищу.
8. Их (м. р.) поступкам не существует оправдания.
9. Я (ж. р.) не хочу спорить с тобой (м. р.).
10. По моему мнению, то, что ты сделал, - неэтично.
11. Я (м. р.) очень сожалею, что не могу одолжить тебе (м. р.) свои записи.

12. Не трогай еду пальцем ! 13. Мальчик преодолел искушение ("дурную склонность") и решил вернуть свою находку. 14 Мы повесили в столовой картину, которую ты нам подарил (дал в подарок). 15. Мне безразлично, кто победит в этом споре. 16. Мы поели при свечах ("при свете свечей"), потому что электричество испортилось.

ג. כתבו במלה אחת:

- אָגַמְד אֹתָם .6	- שָׁלַחְתִּי אוֹתוֹ .1
- מָצַאתִי אוֹתְךָ .7	- רָאִיתִי אוֹתְךָ .2
- לָקַח אֹתִי .8	- שָׁאַלְתִּי אוֹתָהּ .3
- עָזַב אֹתִי .9	- תּוֹדַקְתִּי אוֹתָם .4
- יָכַתְבִּי אוֹתָם .10	- יִפְגַּשׁ אוֹתְנוּ .5

שְׁעוֹר עַד (74)

и вот, (они) } околожили }	וְהָיָה תְּסָבִינָה	вязать снопы	אֲלֵם (לְאֵלֵם)
полоса	פֶּס (פְּסִים)	сноп	אֲלֵמָה (אֲלֵמוֹת אֲלֵמִים)
библейский стих	פָּסוּק (פְּסוּקִים)	упрекал	גָּעַר (לְגַעַר)
глава (в книге)	פָּרָק (פְּרָקִים)	старость	זְקִנִים
завидовал; ревновал	קָנָא (לְקָנָא)	пестрый хитон (библ.)	כְּתוֹנֶת פְּסִים }
поклонился	{ שָׁחָ, לְהִשְׁתַּחֲוֹת	жилые; жилище	מְגוּרִים
запомнил	הִשְׁתַּחֲוָה	пожалуйста	נָא = בְּבִקְשָׁה
ненавидел	שָׂמַר (לְשָׂמַר)	встал	(יָצַב) נָצַב
	שָׂנָא (לְשָׂנָא)	окужают	תְּסָבִינָה = תְּסָבְנָה

דְּקָדוּקָה

I. "Превратный" "ו" - הַהֲפּוּיָהּ - "ו"

1. В библейском иврите при описании событий прошлого используется особая форма повествовательного прошедшего времени. Она образуется путем прибавления "ו" к формам будущего времени и помещения וְגִיף в их префиксы. Когда превратный "ו" приставляется к форме первого лица, он получает огласовку וְקָמַי, поскольку в префикс "א" нельзя поместить וְגִיף.

Я написал - וְאָכַתְבִּי = כְּתַבְתִּי - Я напишу - אֶכְתֹּב

Он написал - וְיִכְתֹּב = כְּתַב - Он напишет - יִכְתֹּב

2. Превратный "ו" может быть приставлен к любому слову, которое предшествует глаголу в будущем времени. В этом случае "ו" огласуется точно так же, как и в тех случаях, когда является союзом.

Они окружают - תִּסְבִּינָה
 И вот, они окружили - וְהִנֵּה תִסְבִּינָה

3. Когда будущее время, посредством превратного "ו", превращается в прошедшее, ударение смещается на первый слог. При этом долгий гласный второго слога часто становится кратким, чтобы сделать ударение более отчетливым.

Он сел; поселился - וַיֵּשֶׁב   Он сядет; поселится - יֵשֶׁב
 Он сказал - וַיֹּאמֶר   Он скажет - יֹאמֶר

II. Употребление абсолютного инфинитива.

Абсолютный инфинитив употребляется вместе с глаголом для усиления.

1. Абсолютный инфинитив биньяна לַעֲשֶׂה состоит из трех корневых согласных, первый из которых имеет огласовку עֲשֶׂה, а второй - עֲשֶׂה (XXX).

Ты (несомненно) будешь править. - מְשַׁלְּתָהּ תִּמְשַׁלְּתָהּ.

Ты действительно будешь править? - הֲמְשַׁלְּתָהּ תִּמְשַׁלְּתָהּ?

Каждый בְּנֵי־אָדָם имеет собственный абсолютный инфинитив.

2. Для לַעֲשֶׂה он совпадает с инфинитивной конструкцией.

Он наверняка заговорит. הִבְרִיחַ יְהִבְרִיחַ (XXX).

3. Для לַעֲשֶׂה он совпадает с инфинитивной конструкцией.

Он наверняка будет сломан.. הִשָּׁבַר יִשָּׁבַר (XXXX).

4. Для הִפְעִיל абсолютный инфинитив таков:

Он действительно } הִזְמִין יִזְמִין אוֹתָהּ. (XXXX)
 пригласит тебя. }

5. Для **התפעל** он совпадает с инфинитивной конструкцией.
 Он действительно оденется. **(התאפש יתלבש)**.

חלומות יוסף

וישב יעקב בארץ מגורי אביו, בארץ כנען.
 וישראל אהב את יוסף מפל בניו, כי בן זקנים הוא לו, ועשה לו כתנת
 פסים.

ויראו אחיו כי אותו אהב אביהם מפל אחיו, וישנאו אותו, ולא יכלו דברו
 לשלום.

ויחלם יוסף חלום, ויגד לאחיו, ויוסיפו עוד שנא אותו.
 ויאמר אליהם, שמעו נא החלום הזה אשר חלמתי. והנה אנחנו מאלמים
 אלמים בתוך השדה, והנה קמה אלמתי וגם נצבה, והנה תסבינה אלמתיכם,
 ותשתחוינה לאלמתי.

ויאמרו לו אחיו, המלה תמלה עלינו? אם משול תמשל בנו? ויוסיפו עוד
 שנא אותו, על חלומותיו ועל דבריו.

ויחלם עוד חלום אחר, ויספר אותו לאחיו, ויאמר, הנה חלמתי חלום עוד,
 והנה השמש והירח ואחד עשר בוכבים, משתחוים לי.

ויספר אל אביו ואל אחיו, ויגער בו אביו, ויאמר לו, מה החלום הזה אשר
 חלמתי? הבוא נבוא אני ואמה ואחיה, להשתחוות לך ארצה?
 ויקנאו בו אחיו, ואביו שמר את הדבר.

בראשית, פרק לו, פסוקים 1, 3-11

תרגילים

א. ענו במשפטים שלמים:

1. מדוע אהב יעקב את יוסף יותר מכל בניו?
  2. איך הראה יעקב את אהבתו ליוסף?
  3. מה היה חלומו הראשון של יוסף?
  4. מה היה חלומו השני של יוסף?
  5. מדוע גער יעקב ביוסף כאשר שמע את חלומו השני?
- ב. שנו את הפעלים עם ו' ההפוך (превратный "ו") לעבר פשוט:
1. ויברך אלהים את יום השביעי, ויקדש אותו. (בראשית ב, 3)
  2. ואשאל אותה ואמר, בת מי את? ותאמר בת בתואל בן נתור.
(בראשית כד, 47)
  3. ויספר העבד ליצחק את כל הדברים אשר עשה. (בראשית כד, 66)
  4. ויחפרו עבדי יצחק, וימצאו שם באר מים חיים. (בראשית כו, 19)
  5. ותרעב כל ארץ מצרים, ויצעק העם אל פרעה ללחם. (בראשית מא, 55)
  6. ויזכר יוסף את החלומות אשר חלם. (בראשית מב, 9)
  7. ויצא משה וידבר אל העם את דברי ה'. ויאספו שבעים איש מוקני העם.
(במדבר יא, 24)
  8. ותאכלנה הפרות, רעות המראה ונדקות הבשר, את שבע הפרות יפת המראה והבריאות. (בראשית מא, 4)
  9. ויבוא עמלק, וילחם עם ישראל ברפידים. (שמות יז, 8)
  10. ויתפלל משה בעד העם. (במדבר כא, 7)
  11. ונסע מתרב, ונלקח את כל המדבר הגדול והגורא שהוא, אשר ראיתם.
(דברים א, 19)
  12. ויאמר שמואל אל כל ישראל, הנה שמעתי בקולכם, ואמליה עליכם מלה.
(שמואל א, יב, 1)

אַחֲרֵית הַיָּמִים

הַדְּבָר אֲשֶׁר תִּזְכֹּר יִשְׁעֵיהוּ בֶן-אָמוֹן עַל יְהוּדָה וִירוּשָׁלַיִם.

וְתִיָּה בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים

בְּרֹאשׁ הַהָרִים וְנִשָּׂא מִגְּבְעוֹת	נִכּוֹן יִהְיֶה הַר בֵּית ה'
וְהִלְכוּ עַמִּים רַבִּים וְאָמְרוּ	וְנִהְרֹו אֱלֹוֵי כָּל הַגּוֹיִם.
אֶל-בֵּית אֱלֹהֵי יַעֲקֹב	לָכוּ וְנַעֲלָה אֶל הַר ה'
וְנִלְכָּה בְּאַרְחוֹתָיו	וַיִּזְנֶנוּ מִדְּרָכָיו
וְדַבֵּר ה' מִירוּשָׁלַיִם.	כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תוֹרָה
וְהוֹכִיחַ לְעַמִּים רַבִּים	וְשֹׁפֵט בֵּין הַגּוֹיִם
וְחַנְיָתוֹתֵיהֶם לְמִזְמוֹרוֹת	וְכִתְבוּתוֹת תְּרַבּוּתָם לְאִתִּים
וְלֹא יִלְמְדוּ עוֹד מִלְחָמָה.	לֹא יִשָּׂא גּוֹי אֶל גּוֹי חֶרֶב

ישעיה, פרק ב, פסוקים 2-5

א. לְמַדּוּ עַל פֶּה אֶת הַנְּבוּאָה שֶׁלְמַעֲלָה.

ב. שֶׁנּוּ אֶת הַפְּעֻלִים עִם ו' הַהֶפְוֶה לְעֵתִיד פְּשׁוּט:

1. וְאִכְלֹתֶם אֶת טוֹב הָאָרֶץ. (עזרא, ט, 12)
2. שְׂרֵי אֲשֶׁתָּה לֹא תִקְרָא אֶת שְׁמָה שְׂרֵי, כִּי שָׂרָה שְׁמָה. וּבִרְכָתֵי אוֹתָהּ, וְגַם נִתְּתִי מִמֶּנֶּה לָּהּ בֶּן. (בראשית יז, 15)
3. וְדַבַּרְתָּ אֱלֹוֵי, וְשִׁמְתָּ אֶת הַדְּבָרִים בְּפִיו. (שמות ד, 15)
4. וְהִגַּדְתֶּם לְאָבִי אֶת כָּל כְּבוֹדֵי בְּמִצְרַיִם, וְאֶת כָּל אֲשֶׁר רָאִיתֶם, וּמִהֲרַתֶּם וְהוֹרְדַתֶּם אֶת אָבִי הַנֶּה. (בראשית מה, 13)

לוחות

שמות החודשים - Месяцы еврейского календаря

1. תשרי	3. כסלו	5. שבט	7. ניסן	9. סיון	11. אב
2. חשוון	4. טבת	6. אדר	8. אייר	10. תמוז	12. אלול

החגים - Праздники

- א', ב' תשרי	ראש השנה
- י' תשרי	יום כפור
- ט"ו תשרי - כ"ב תשרי	סוכות
- כ"ג תשרי	שמחת תורה
- כ"ה כסלו - ב' טבת	תנופה
- ט"ו שבט	ראש השנה לאילנות
- י"ד אדר	פורים
- ט"ו ניסן - כ"ב ניסן	פסח
- ה' אייר	יום העצמאות
- ו' סיון - ז' סיון	שבועות

הצומות - Посты

שבועה עשר בתמוז - י"ז תמוז	צום גדליה	- ג' תשרי
תשעה באב - ט' אב	עשרה בטבת	- י" טבת
	תענית אסתר	- י"ג אדר

Названия месяцев гражданского календаря.

январь	ינואר	июль	יולי
февраль	פברואר	август	אוגוסט
март	מרס (מרץ)	сентябрь	ספטמבר
апрель	אפריל	октябрь	אוקטובר
май	מאי	ноябрь	נובמבר
июнь	יוני	декабрь	דצמבר

Имена существительные с притяжательными суффиксами.

דודות	דודה	דודים	דוד	
דודותי	דודתי	דודי	דודי	שלי
דודותיה	דודתה	דודיה	דודה	שלך
דודותיהן	דודתהן	דודיהן	דודן	שלך
דודותיו	דודתו	דודיו	דודו	שלו
דודותיה	דודתה	דודיה	דודה	שלם
דודותינו	דודתנו	דודינו	דודנו	שלנו
דודותיכם	דודתכם	דודיכם	דודכם	שלכם
דודותיכן	דודתכן	דודיכן	דודכן	שלכן
דודותיהם	דודתם	דודיהם	דודם	שלם
דודותיהן	דודתן	דודיהן	דודן	שלם

Сеголатные существительные с притяжательными суффиксами.

בגדים	בגד	ילדים	ילד	
בגדי	בגדי	ילדי	ילדי	שלי
בגדיה	בגדה	ילדיה	ילדה	שלך
בגדיהן	בגדהן	ילדיהן	ילדן	שלך
בגדיו	בגדו	ילדיו	ילדו	שלו
בגדיה	בגדה	ילדיה	ילדה	שלם
בגדינו	בגדנו	ילדינו	ילדנו	שלנו
בגדיכם	בגדכם	ילדיכם	ילדכם	שלכם
בגדיכן	בגדכן	ילדיכן	ילדכן	שלכן
בגדיהם	בגדם	ילדיהם	ילדם	שלם
בגדיהן	בגדן	ילדיהן	ילדן	שלם

שלי	נערי	נערים	חדש	חדשים
שלך	נעריך	נעריה	חדשי	חדשי
שלך	נעריך	נעריה	חדשיה	חדשיה
שלו	נערו	נעריהו	חדשיו	חדשיו
שלה	נערה	נעריה	חדשיה	חדשיה
שלנו	נערינו	נערינו	חדשינו	חדשינו
שלכם	נערכם	נעריכם	חדשיכם	חדשיכם
שלכן	נערכן	נעריכן	חדשיכן	חדשיכן
שלחם	נעריהם	נעריהם	חדשיהם	חדשיהם
שלחן	נעריהן	נעריהן	חדשיהן	חדשיהן

Предлоги в сочетании с личными местоимениями.

אתרי	אתרינו,	אתריהם,	אתריהן,	אתריהו,	אתריה
אין	איננו,	אינכם,	אינך,	אינך,	אינך (אינך), איננו (אינו), איננה (אינה)
אל	אלינו,	אליכם,	אליה,	אליה,	אליה
אצל	אצלנו,	אצלכם,	אצלה,	אצלה,	אצלה
את (= עם)	אתנו,	אתכם,	אתה,	אתה,	אתה
את	אותנו,	אתכם,	אותך,	אותך,	אותך

בָּ	בֵּי,	בָּה,	בְּה,	בּוּ,	בָּה
	בָּנוּ,	בָּכֶם,	בָּכֶן,	בָּהֶם(בָּם),	בָּהֶן(בָּן)
בֵּין	בֵּינִי,	בֵּינֶה,	בֵּינָה,	בֵּינוּ,	בֵּינָה
	בֵּינֵנוּ,	בֵּינֵכֶם,	בֵּינֵכֶן,	בֵּינֵהֶם,	בֵּינֵהֶן
בָּעַד	בָּעָדִי,	בָּעֲדָה,	בָּעֲדָה,	בָּעָדוּ,	בָּעֲדָה
	בָּעָדֵינוּ,	בָּעֲדֵכֶם,	בָּעֲדֵכֶן,	בָּעֲדֵהֶם,	בָּעֲדֵהֶן
בָּעֲצָם	בָּעֲצָמִי,	בָּעֲצָמָה,	בָּעֲצָמָה,	בָּעֲצָמוּ,	בָּעֲצָמָה
	בָּעֲצָמֵנוּ,	בָּעֲצָמְכֶם,	בָּעֲצָמְכֶן,	בָּעֲצָמֵהֶם,	בָּעֲצָמֵהֶן
בְּשָׂבִיל	בְּשָׂבִילִי,	בְּשָׂבִילָהּ,	בְּשָׂבִילָהּ,	בְּשָׂבִילוֹ,	בְּשָׂבִילָהּ
	בְּשָׂבִילֵנוּ,	בְּשָׂבִילְכֶם,	בְּשָׂבִילְכֶן,	בְּשָׂבִילֵהֶם,	בְּשָׂבִילֵהֶן
כְּמוֹ	כְּמוֹנִי,	כְּמוֹהֶ,	כְּמוֹהֶ,	כְּמוֹהוּ,	כְּמוֹהֶ
	כְּמוֹנוּ,	כְּמוֹכֶם,	כְּמוֹכֶן,	כְּמוֹהֶם,	כְּמוֹהֶן
לָ	לִי,	לָהּ,	לָהּ,	לוֹ,	לָהּ
	לָנוּ,	לָכֶם,	לָכֶן,	לָהֶם,	לָהֶן
לְבַד	לְבַדִּי,	לְבַדָּהּ,	לְבַדָּהּ,	לְבַדוֹ,	לְבַדָּהּ
	לְבַדֵּנוּ,	לְבַדְכֶם,	לְבַדְכֶן,	לְבַדֵּהֶם,	לְבַדֵּהֶן
לִפְנֵי	לִפְנֵי,	לִפְנֵיהֶ,	לִפְנֵיהֶ,	לִפְנֵיו,	לִפְנֵיהֶ
	לִפְנֵינוּ,	לִפְנֵיכֶם,	לִפְנֵיכֶן,	לִפְנֵיהֶם,	לִפְנֵיהֶן
לִקְרֹאת	לִקְרֹאתִי,	לִקְרֹאתָהּ,	לִקְרֹאתָהּ,	לִקְרֹאתוֹ,	לִקְרֹאתָהּ
	לִקְרֹאתֵנוּ,	לִקְרֹאתְכֶם,	לִקְרֹאתְכֶן,	לִקְרֹאתֵהֶם,	לִקְרֹאתֵהֶן
לְתוֹךְ	לְתוֹכִי,	לְתוֹכָהּ,	לְתוֹכָהּ,	לְתוֹכוֹ,	לְתוֹכָהּ
	לְתוֹכֵנוּ,	לְתוֹכְכֶם,	לְתוֹכְכֶן,	לְתוֹכֵהֶם,	לְתוֹכֵהֶן

מַמְנֵה	מִמְנוֹ,	מִמֶּה,	מִמָּה,	מִמְנֵי,	מִן
מִמֶּנּוּ	מִמֵּם,	מִמֶּנּוּ,	מִמָּכֶם,	מִמְנֵנוּ,	
מֵאֲחֻרְיָהּ	מֵאֲחֻרָיו,	מֵאֲחֻרְיָהּ,	מֵאֲחֻרְיָהּ,	מֵאֲחֻרֵי,	מֵאֲחֻרֵי
מֵאֲחֻרְיָהֶן	מֵאֲחֻרְיָהֶם,	מֵאֲחֻרְיָכֶן,	מֵאֲחֻרְיָכֶם,	מֵאֲחֻרֵינוּ,	
נִגְדָה	נִגְדוּ,	נִגְדָה,	נִגְדָה,	נִגְדֵי,	נִגְד
נִגְדוּן	נִגְדָם,	נִגְדְכוּ,	נִגְדְכֶם,	נִגְדֵנוּ,	
עוֹדָה(עוֹדָה)	עוֹדָנוּ(עוֹדוּ),	עוֹדָה,	עוֹדָה,	עוֹדָי,	עוֹד
עוֹדָן	עוֹדָם,	עוֹדְכוּ,	עוֹדְכֶם,	עוֹדָנוּ,	
עָלֶיהָ	עָלָיו,	עָלֶיהָ,	עָלֶיהָ,	עָלֵי,	עַל
עָלֶיהֶן	עָלֵיהֶם,	עָלֵיכֶן,	עָלֵיכֶם,	עָלֵינוּ,	
עַל-יָדָה	עַל-יָדוּ,	עַל-יָדָה,	עַל-יָדָה,	עַל-יָדֵי,	עַל-יָד
עַל-יָדָן	עַל-יָדָם,	עַל-יָדְכוּ,	עַל-יָדְכֶם,	עַל-יָדֵנוּ,	

פועל

גזירה	ל"א	פ"א (י"א - נחה)	פ"ב (מסדרים)	פ"ב (נחום)	כפולים
שם הפועל	למעא	למעל	לעלת	לעסד	לעסב
הו"ה	מוצא מוצאים מוצאת מוצאים	אכל אוכלים אוכלת אוכלת	ילך יולכים ילכת יולכות	יוסר יוסרים יוסרת יוסרות	סב סבים סבת סבות
עבר	קמצא קמצאת קמצאו קמצאת קמצאת קמצאת	אכלת אכלת אכלת אכלת אכלת אכלת	ילכת ילכת ילכת ילכת ילכת ילכת	יוסרת יוסרת יוסרת יוסרת יוסרת יוסרת	סבתו סבתו סבתו סבתו סבתו סבתו
עתיד	קמצא קמצאי קמצא קמצאי קמצא קמצאי	אכל אכל אכל אכל אכל אכל	אעל אעל אעל אעל אעל אעל	איעסד איעסדי איעסד איעסדי איעסד איעסדי	אעסב אעסבי אעסב אעסבי אעסב אעסבי
צוי	קמצא קמצא קמצא קמצא	אכל אכל אכלת אכלת	ילך ילך ילכת ילכת	יוסד יוסד יוסרת יוסרת	סב סב סבת סבת

נפציל

נזרה	ל"א	פ"א (א"א נחה)	פ"י (מסורים)	פ"י (נחיים)	כפול'ים	נזרה
שם הפעיל	להטאא	להאכל	להולד	להוצד	להשב	שם הפעיל
הו"ה	נמצאא נמצאא נמצאא	נאכל נאכל נאכל	נולד נולד נולד	נולד נולד נולד	נשב נשב נשב	הו"ה
עבר	נמצאא נמצאא נמצאא	נאכל נאכל נאכל	נולד נולד נולד	נולד נולד נולד	נשב נשב נשב	עבר
צורת	אמצא אמצא אמצא	אאכל אאכל אאכל	אולד אולד אולד	אולד אולד אולד	אשב אשב אשב	צורת
	אמצא אמצא אמצא	אאכל אאכל אאכל	אולד אולד אולד	אולד אולד אולד	אשב אשב אשב	
	אמצא אמצא אמצא	אאכל אאכל אאכל	אולד אולד אולד	אולד אולד אולד	אשב אשב אשב	
	אמצא אמצא אמצא	אאכל אאכל אאכל	אולד אולד אולד	אולד אולד אולד	אשב אשב אשב	
	אמצא אמצא אמצא	אאכל אאכל אאכל	אולד אולד אולד	אולד אולד אולד	אשב אשב אשב	

שאלה	תשובה	מיקום	תאריך	סוג	מצב	הערות
שאלה 1	שאלה 1	תשובה 1	תאריך 1	סוג 1	מצב 1	הערות 1
	שאלה 2	תשובה 2	תאריך 2	סוג 2	מצב 2	הערות 2
	שאלה 3	תשובה 3	תאריך 3	סוג 3	מצב 3	הערות 3
שאלה 2	שאלה 4	תשובה 4	תאריך 4	סוג 4	מצב 4	הערות 4
	שאלה 5	תשובה 5	תאריך 5	סוג 5	מצב 5	הערות 5
	שאלה 6	תשובה 6	תאריך 6	סוג 6	מצב 6	הערות 6
שאלה 3	שאלה 7	תשובה 7	תאריך 7	סוג 7	מצב 7	הערות 7
	שאלה 8	תשובה 8	תאריך 8	סוג 8	מצב 8	הערות 8
	שאלה 9	תשובה 9	תאריך 9	סוג 9	מצב 9	הערות 9
שאלה 4	שאלה 10	תשובה 10	תאריך 10	סוג 10	מצב 10	הערות 10
	שאלה 11	תשובה 11	תאריך 11	סוג 11	מצב 11	הערות 11
	שאלה 12	תשובה 12	תאריך 12	סוג 12	מצב 12	הערות 12
שאלה 5	שאלה 13	תשובה 13	תאריך 13	סוג 13	מצב 13	הערות 13
שאלה 6	שאלה 14	תשובה 14	תאריך 14	סוג 14	מצב 14	הערות 14
שאלה 7	שאלה 15	תשובה 15	תאריך 15	סוג 15	מצב 15	הערות 15
שאלה 8	שאלה 16	תשובה 16	תאריך 16	סוג 16	מצב 16	הערות 16
שאלה 9	שאלה 17	תשובה 17	תאריך 17	סוג 17	מצב 17	הערות 17
שאלה 10	שאלה 18	תשובה 18	תאריך 18	סוג 18	מצב 18	הערות 18
שאלה 11	שאלה 19	תשובה 19	תאריך 19	סוג 19	מצב 19	הערות 19
שאלה 12	שאלה 20	תשובה 20	תאריך 20	סוג 20	מצב 20	הערות 20

שאלה 20 (תאריך תשובה)

תפעיל

גזרה	ל"ה	ל"א	פ"י	פ"י - ל"א	ע"י - ל"א	שם תפעיל
ה"ה	מפגה מפגה	מפגה מפגה	מוריד מוריד	מוציא מוציא	מביא מביא	מביאים מביאות
	מפגה מפגה	מפגה מפגה	מוריד מוריד	מוציא מוציא	מביא מביא	מביאים מביאות
צ"ה	מפגה מפגה	מפגה מפגה	מוריד מוריד	מוציא מוציא	מביא מביא	מביאים מביאות
	מפגה מפגה	מפגה מפגה	מוריד מוריד	מוציא מוציא	מביא מביא	מביאים מביאות
צ"ה	מפגה מפגה	מפגה מפגה	מוריד מוריד	מוציא מוציא	מביא מביא	מביאים מביאות
	מפגה מפגה	מפגה מפגה	מוריד מוריד	מוציא מוציא	מביא מביא	מביאים מביאות
צ"ה	מפגה מפגה	מפגה מפגה	מוריד מוריד	מוציא מוציא	מביא מביא	מביאים מביאות
	מפגה מפגה	מפגה מפגה	מוריד מוריד	מוציא מוציא	מביא מביא	מביאים מביאות
צ"ה	מפגה מפגה	מפגה מפגה	מוריד מוריד	מוציא מוציא	מביא מביא	מביאים מביאות
	מפגה מפגה	מפגה מפגה	מוריד מוריד	מוציא מוציא	מביא מביא	מביאים מביאות

הפעיל

גזרת	ל"ה	ל"א	פ"י	פ"י - ל"א	ע"ן - ל"א	גזרת
שם הפעיל	אין (פנה)	אין (פלא)	אין (ירד)	אין (יצא)	אין (בוא)	
ה"ה	הפענ	הפעלא	הפענ	הפענ	הפענ	
עבר	הפענתי הפענתי הפענתי הפענתי הפענתי	הפעלתי הפעלתי הפעלתי הפעלתי הפעלתי	הפענתי הפענתי הפענתי הפענתי הפענתי	הפענתי הפענתי הפענתי הפענתי הפענתי	הפענתי הפענתי הפענתי הפענתי הפענתי	
צורת	אפנה הפענה הפענה הפענה הפענה	אפלא הפעלא הפעלא הפעלא הפעלא	אפנה הפענה הפענה הפענה הפענה	אפנה הפענה הפענה הפענה הפענה	אפנה הפענה הפענה הפענה הפענה	

רשימת המלים (לפי השעורים)

אנו = אנתנו	61	אל	2	אז	22	א	
אנטישמיות	71	אל	21	אז	6	אב	9,47
אני	1	אלא	33	אזן	61	אבא	9
אניה	55	אלא-אם-בן	34	אח	9	אבד	73
אסון	67	אלה	6	אחז, אחת	16	אביב	42
אסור	51	אלהים	28	אחזים	20	אבל	5
אסר	22	אלו = לו	63	אחורי, מאחורי	72	אבן	17
אף	51	אלשה	74	אחות	9,46	אדון	3
אף	29	אלף	40	אחר	34	אדם	37
אף אחד לא	29	אלפים	53	אחר	39	אדם	54
אף פעם לא	30	אם	9	אחרון	34	האדים	54
אף-צל-פי ש..	60	אם	4	אחרי	5	אדמה	57
אפילו	19	אם בן	4	אחרי-בן	6	אהב	5
אפס	37	אמא	9	איה	6	אהבה	18
אפשר	24	אמן	51	איד	8	אהוב	64
אי-אפשר	24	האמין	55	אימתי	62	אהל	28
אפשר	45	אמנם	43	אין	5,37	או	6
אצל	17	אמצע	45	איפה	2	אוטובוס	32
אצבע	73	אמצעי	53	אירופה	46	אוי ואבוי	49
ארבעה	38	אמר	2	איש	5	אזיר	23
ארבעים	40	אמריקני	8	אכל	9	אזירה	71
ארוחה	36	אמת	25	אבל	12	אולי	13
ארוחת בקר	36	אנגלי	6	האכיל	54	אוצר	33
ארוחת צהרים	36	אנגליה	13	אכפת	65	אור	35
ארוחת ערב	36	אנגלית	10	אכר	23	אורח	24

רשימת מילים

בָּרַח 65	בָּכַל וְאֵת 14	בְּהֵמָה 63	אָרוֹן 3,53
בָּרִיא 23	בָּלִי 8	בְּדַאִי 9	אֲרִיָּה 46
בְּרִיאָה 41	בָּלַע 71	בְּדוֹר 71	אָרֶז 27
בְּרִיאוֹת 62	בְּמִקּוֹם 31	בּוֹל 18	אֲרִמוֹן 31
בְּרִית 47	בְּמִשְׁקָה 29	בּוֹשָׁה 54	אֲרִמִית 47
בְּרֵךְ 32	בֵּן 18	בְּחַץ 11	אֲרִזָּק 72
בְּרֵךְ 69	בֵּן-אָדָם 62	בְּחֹר 8	אָרֶץ 27
בְּרִכָּה 25	בֵּן-דָּוִד 69	בְּחֹן 50	אֲרָצוֹת הַבְּרִית 32
בְּרִיץ 68	בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל 47	בְּחַר 22	אֵשׁ 37
הַבְּרִיק 72	בְּנֵה 26	בְּטַח (בטח) הַבְּטִיחַ 53	אֵשָׁה 5
בְּשָׂבִיל 21	בָּעַד 63	בְּטוֹחַ 51	אֲשֶׁר 16
בְּשׁוּל 67	בָּעֵט 68	בְּטַל 69	אֶבֶד 4646
בְּשֵׁל 67	בָּעִיָּה 40	בֵּין (בין) הַבֵּין 56	אֵת 1
בְּשִׁעַת 39	בָּעִיָּטָה 68	בֵּין 15	אֵתָה 1
בְּשָׂר 12	בָּעַל 21,24	בֵּינָתַיִם 66	אֵתָם 1
בְּשָׂר וָדָם 60	בָּעַל-בַּיִת 54	בֵּינָה 65	אֵתְמוּל 3
בַּת 20,27	בָּעַל-חַיִּים 51	הַתְּבִישׁ 59	אֵת מִי 7
	בָּעֲרֹךְ 40	בַּיִת 3	אֵתָן 1
ג	בַּקְּבוּק 54	הַבַּיִת הָרֵאשׁוֹן 48	
גָּאֵל (גאל) נִגְאָל 48	בַּשָּׂר 32	בַּיִת חוֹלִים 36	ב 6
גְּאוּלָּה 48	בַּשָּׂר 32	בַּיִת חֲרָשֶׁת 61	בָּא 12
גָּב 42	בַּשָּׂר 4	בַּיִת כְּנָסֶת 13	בָּאָר 64
גְּבוּהָ 29	בַּשָּׂר 32	בַּיִת מְדֻרָשׁ 44	הַבִּיא 57
גְּבוּר 52	בַּשָּׂשָׂה 10	בַּיִת הַמְּקַדָּשׁ 45	גְּבִיהָ 64
גְּבִינָה 65	בַּבְּשָׂשָׂה 10	בַּיִת מְרוֹחֵץ 62	גְּנֹד 9
גְּבִיעָה 75	בָּרָא 28	בַּיִת סֹהַר 44	בְּגִלְל 38
הַתְּגַבֵּר (גבר) הַתְּגַבֵּר 73	בְּרֵאשׁוֹנָה 34	בַּיִת סֶפֶר 3	בְּרִיזָק 39
גְּבִרַת 3	בְּרוּךְ 28	בַּיִת שְׂמוּשׁ 35	בְּרִיץ 23
גָּב 40	בְּרוּךְ הַבָּא 51	בְּרִיָּה 34	בְּרִיזָק 46

הצדקה	73	כרום	55	ד		גדול	5
הצלחה	56	דרישת שלום	32	דאר	18	גדל	27
הר	11	דרך	9	דאג	29	גדל	32
הרבה	5	דרך	35	הדאיג	53	גדר	64
הרג	21	דרש	48	דבור	33	גוי	75
נהרג	46	דת	48	דבורה	51	גוף	53
הרגשה	68	דתי	48	דבר	6	גוע	71
התבוללות	71			דבר	32	גזרה	69
התלשבות	68	ה		דג	12	גיר	2
התנפלות	68	הכדל	38	הגש) הרגיש	54	גל	23
התפתחות	61	הר	34	דור	30	גלידה	9
התקדמות	61	הוא	1	דודה	30	גם	1
		הוא,ההיא	43	דומה	71	גמל	27
		ההם,ההן	43	דור	43	גמר	15
		הודות ל...	69	דחף	29	נגמר	46
		הזה	22	די	22	גן	7
		הורים	24	דיג	23	גן-ילדים	9
		הזמנה	57,49	דיו	35	גנב	66
זאב	52	החלטה	57	דלק	54	גנב	66
זאת	6	היא	1	הדליק	71	נגנב	66
זה	6	היה	17	הדלק	71	(גנן)התגונן	71
זהב	14	הפל	8	דלת	16	גער	74
זו	19	הלאה	14	דם	46	גר	24
זו	25	הלך	3,19	דמעה	31	גרים	70
זכות	63	הלל	55	דעת	56	גרש	50
זכר	20	הם, הן	1	דפק	21	גשם	33
גזפר	57	הנה	9	דק	57	גשר	15
זמן	13,22	הנה	28	דקדוק	22		
(ומן)הזמין	57,53	הסמעה	61	דקה	36		

רשימת מילים

חֶשֶׁךְ 25	חֶלֶק 45	חֹלָה 5	זָקַן 7,62
חֶשְׁמֵל 61	חֶלֶק 33	חֹמֶשׁ 47	זָקַן (זָקוּ) הַיְדֻקָּן 60
חֲתוּנָה 49	חֶחֶלֶק 47	חוֹף 55	זָר 26
חֲתִיכָה 24	חֶלֶשׁ 24	חוּץ מִן 47	זָרַח 39
חֲתָךְ 31	חָם 14	חוֹר 19	זָרַע 33
חֲתָן 52	חָם 64	חֲוִית 46	זָרַק 14
	חֲמָצָה 65	חֲזָק 23	
ט	חֲמֹר 21	חֲזָר 30	ח
טָבַע 23	חֲמִישָׁה 38	חֲזִיר 67	חָבַר 22
טוֹב 5	חֲמִשִּׁים 40	חָטָא 37	חָבִית 60
טוֹב 54	חֵן 42	חָטָא 37	חָבֵל 36
טוֹבָה 28	חֵן חֵן 51	חֵי 4	חָבַק 64
טוֹדֵל 43	חֲנוּת 10	חֵיה 41	חָבַר 8
טוֹל 43	חֲסִיד 66	חֲדָד 36	חֲתָמָר 70
טִיסָה 61	חֲסִר 60	חֲיַט 30	חֲבָרָה 48
טִלְפָן 49	חֲפֹשׁ 68	חֲיִים 4	חֲבָרְתִי 48
טָס 61	חֲפָר 33	חֲדָד 66	חָבַשׁ 17
טָעָה 25	חֲפֵשׁ 33	חֲלֵל 46	חָג 16
טָעוּת 66	חֲפִשָׁה 32	חֲבָה 33	חָגַג 71
טָעִים 57	חֲצִי 39	חֲכָם 5	חָגִיגָה 61
טָעַם 54	חֲצִפָּה 44	חֲכָמָה 33	חָדָר 20
טָפָה 19	חֲצָר 73,31	חֲלָב 64	חָדָר 15
טָפֵל 68	חֶזֶק 47	חֲלָב 72	חָדָר אֲבָל 35
טָפַשׁ 34	חֲרַב 53	חֲלָה 54	חָדַשׁ 46
	חֲרָבָן 48	חֲלֹם 15	חָדַשׁ 13
י	חֲרָף 40	חֲלוּן 11	חָדָשׁוֹת 39
יִבֵּל (יִבֵּל) הוֹבִיל 72	חָשָׁב 2	חֲלוּץ 32	חָדַט 30
יָד 7	חָשׁוֹב 9	חֲלֵט (חֲלֵט) הַחֲלִיט 57	חָטָא 48
יָדָה (יָדָה) הוֹדָה 55	חֲשִׁיבוֹת 33	חָלָם 15	חָוֵל 14

44 יְרוּעַ	11 יָם	20 יְשִׁיבָה	27 כְּדִי
31 יָרִיד	58 יָמִין	66 יָשָׁן	41 כּוֹכַב
44 יְרִידוֹת	47 יְסוֹד	21 יָשָׁן	58 (כוון) הַכִּיץ
58 יְרִיעָה	58 יְסוּדִי	31 יָשָׁר	62 הַתְּכוּנָן
3 יָרַע	71 (יסף) הוֹסִיף	48 יָשָׁר	54 כּוֹס
49 נוֹדַע	72 (יעל) הוֹעִיל	8 יִשְׂרָאֵל	22 כְּזֹאת, כְּזֶה
56 הוֹדִיעַ	15 יָעַר	8 יִשְׂרָאֵלִי	26 כּוֹחַ
71 יְהִדוֹת	32 יָעַר		50 כְּחַל
31 יְהוּדִי	5 יָמָה	כ	2, 11 כִּי
3 יוֹם	11 יָמִי	50 כָּאֵב	63 כִּיּוֹן
3 הַיּוֹם	63 (יפעאהוֹסִיעַ	50 כָּאֵב	30 כִּיס
30 יוֹם הַלְּדוֹת	11 יָצָא	23 כָּאֵלֶּה	8 כֶּד
60 יוֹן	55 הוֹצִיא	64 כָּאֵלֹו	2 כֶּל
52 יוֹצֵא מִן הַקֶּלֶל	29 יָצִיֵּא	4 כָּאֲשֶׁר	11 כֶּל כֶּד
9 יוֹתֵר	47 יָצִיֵּאת מִצְרַיִם	30 כְּבֹד	64 כְּלָב
38 יוֹתֵר מְצִי	73 יָצַר	33 כְּבֹד	52 כְּלָה
12 יוֹחַד	17 יָצַר	69 כְּבֹד	33 כְּלוּם
71, 62 יוֹחִיד	19 יָרַד	21 כְּבֵה	24 כְּלִי
60 יָמַס	55 הוֹרִיד	37 כְּבֵה	69 כְּלִי תָרַס
62 הַתִּיחַס	65 יָרָה	44 כְּבוֹד	52 כְּלָל
7 יוֹן	45 יְרוּשָׁה	48 כְּבוֹשׁ	10 כְּפָה
73 (יכתאהוֹכִיחַ	8 יְרוּשָׁלַיִם	61 כְּבִישׁ	5 כְּמוֹ
19 יָכַל	41 יָרַח	17 כְּבָע	8 כְּמַעֲט
7 יָלַד	43 יָרַק	8 כְּבָר	1, 26 כֵּן
26 יָלַד	54 יָרַק	46 כְּבֹשׁ	52 כְּזוֹר
49 נוֹלַד	5 יֵשׁ	50 גְּבִישׁ	46 (כנס) גְּכַנַּס
7 יָלְדָה	2 יָשַׁב	14 כֶּד	53 הַכְּנִיס
70 יָלְדוֹת	56 הוֹשִׁיב	57 כְּנָאִי	27 כְּנָצֵן
16 יָלַקַט	68 הַתִּישַׁב	34, 46 כְּדוֹר	50 כְּנֹרְאָה

רשימת מילים

מוסלמי 50	נלקח 46	לב 14	פסא 6
מוסר 73	לקק 64	לבד 41	פסה 60
מוסרי 73	לקראת 51	לבן 25	התבקשה 61
מורה 1	לשון 31	לבש 16	פקסו 10
מושקה 68		התלבש 58	קעס 20
מושג 47	מ	לו 63	קעס 31
מות 20	מאד 6	לוח 2	קף 67
מת 21	מאה 40,62	לחם 12	קפית 67
מזג אויר 23	מאז 20	לחם (לחם) נלחם 46	קפר 42
מזכיר 49	מאזר 19	לחיצה 36	70 (כרח) הכריח
מזל 10	מאזן 13	לחיצת יד 36	70 הכרח
מזלג 57	מאפץ 72	לחץ 36	36 ברטיס
מזרח 43	מבגר 42	לילה 15	13 קשר
מחברת 2	מבחן 6	ליל שבת 54	50 גת
מחט 30	מבקר 69	לידה 10	2 כתב
מחיר 25	מגבת 58	לבן 17	46 נכתב
מתלה 50	מךר 12	למד 2	17 כתב
מתנה 53	מדוע 2	למד 33	32 מתכת
מחר 22	מדינה 60	למודים 35	2 פתה
מטבח 24	מדיני 71	לטה 9	51 כתוב
משה 15	מדרגה 73	לחקרת 22	47 כתובים
מטוס 61	מדרכה 13	למשה 64	61 פתל
מי 1	מה 1	למעלה 64	61 הפתל הפערבי
מיד 8	מחיר 68	למשל 9	58 פתנת
מים 12	מהר 16	לפתוח 40	
מין 35	מהר 57	לפי 39	ל
מיץ 64	מוכן 20	לפני 2	1 לא
מישהו, מישהי 49	מוכר 63	לפעמים 25	27 לאט
מקבד 69	מונית 13	לקח 3	30 לאן

מכונית	13	מעבדה	4	מקץ	54	נגד	31
מכירה	29	מצט	8	משא	72	הגיד	56
מכנסים	58	מצטפה	18	משבח	69	התנגד	69
מכער	69	מעיל	3	משהו	29	נגן	52
מבר	17	מצץ	27	משורר	11	נגע	24
גמבר	63	מצל	42	(משך) המשיך	57	הגיצ	55
מכתב	18	מצגין	15	משפחת	38	נגש	51
מלא	12	מצרב	43	משל	9	הגיש	54
מלא	52	מצשה	35	משפחה	24	התנדב	68
מלה	19	מסאר	69	משפט	37,22	נדבה	36
מלון	6	מפה	54	משפטים	71	נדד	50
מלון	21	מפני ש...	21	משקמים	57	נהג	24
מלח	67	מצא	17	משרד	38	נהג	13
מלחמה	46	גמצא	47	משה	71	נהר	15
מלה	10	מצב	43	מתוק	52	נהר	75
המליך	53	מצנה	47	מתי	4	נה (נוח)	26
מלכה	51	מצחיק	57	מתנה	27	נוסע	55
מלכה	70	מציא	29	מתר	60	נוסף	71
מלמד	59	מצין	22			נוצרי	48
מלמד	69	מצלח	70	נ		נורא	17
מלצר	12	מצרים	47	נא	74	נושא	22
מן	4	מקדם	16	נאמן	65	נטע	43
מן	12	מקדש	62	נבא	52	גיר	22
מנהג	63	מקום	12	נבואה	48	גבון	6
מנהל	49	מקל	52	גבון	67	(נכר) הפיר	60
מנוחה	26	מקרה	31	(נבט) הביט	54	גמוה	73
מנוחה	26	מר	37	גביא	15	נס	8
מסערה	12	מראה	29	נגב	58	נסיון	73
מספר	38	מראש	73	התנגב	58	נסיצה	29

רשימת מילים

צד 4	סליחה 13	ס	נסע 18
צדון 39	סמל 47	סב, סבא 23	נעים 31
עונה 9	סנהדרין 62	סבב 71	נצל 40
עוד 11	סעודה 28	סבה 69	נעם) הנעים 54
עולה 13	ספור 16	סביב 64	נער 27
עולם 5	סמסל 7	סבל 28	נערה 27
מעולם לא 20	ססר 2	סבר) הסביר 56	נמל 11
לעולם לא 26	ססר 30	סבתא 23	נפיל 54
עולמי 52	ססר 32	סגור 16	נפל 70
עוף 41	ססר 69	סגר 7	התנפל 65
עור 72	ססרד 31	סדור 58	נמלא 30
עורר 62	ססרות 16	סדר 40	נפש 64
התעורר 62	ססריה 10	סדר 49	נצח 70
עצ 59	סרב 63	סותר 38	נצחון 37
עצב 20	סרט 63	סוס 68	נצל) נצל 72
עצור 17	סתו 23	סוף 22	נציל 68
עודה 62	סתראהסתיר 69	סופר 16	נקה 22
עט 2	הסתתר 72	סחונה 55	נקה 57
עטוף 66		סימן 65	נצי 54
התעטף) התעטף 66	ע	סיני 12	נציון 62
עין 13	עבד 27	סיר 67	נר 21
עין 12	עבד 4, 37	סירה 55	נשא 37
עיר 7	עבודה 4	ספין 24	נשב 52
עירה 59	עבר 11	סכל) הסתכל 59	נשיא 62
עקשו 4	העביר 54	סכום) הסכים 53	נשיקה 18
על 2	עבר 22	ספנה 53	נשק 31
על-יד 7	עברי 6	ספר 67	נתן 6
על ידי 46	עברית 2	סלח 28	נתן 63
על פה 15	עגלה 38	נסלח 48	

פָּרָק 74	פָּנָה 28	עָשָׂר 17	עָלָה 10,11
פָּרָשׁ 62	הַפָּנָה 55	עָשָׂרָה 38	עַם 8
פָּשָׁט 20	פָּנָה 36	עָשָׂרַת הַדְּבָרוֹת 47	עַם 20
פָּשֵׁט 58	פָּנִים 28	עָשָׂרִים 40	עָמַד 2
הַתְּפִשֵׁט 58	פָּס 74	עַת 42	עַמּוּד 39
פָּתָאם 3	פָּסַח 32	לְעֵתִים קְרוּבוֹת 42	עָנָה 7
פָּתַח 7	פָּסַל 25	לְעֵתִים רְחוֹקוֹת 42	עָנִי 17
הַתְּפַתַח 61	פָּסוּק 74	עַתּוֹן 3	עָנִין 49
פָּתַר 71	(פִּסְקָא)פִּסְקָא 49	עַתּוֹנָאוֹת 71	עָנָן 23
פָּתְרוֹן 71	הַפִּסְקָא 56	עַתִּיד 22	עָנָף 71
	פָּצַל 40		עָנַשׁ 37
צ	פָּצַל 22	פ	עָסוּק 32
צָאן 19	פָּעַם 20	פָּגִישָׁה 49	עָרִי 46
צָבָא 46	פָּצוּעַ 68	פָּגַע 46	עָרְוֹן 8
צְבוּר 62	פָּצַע 36	פָּגַשׁ 12	עַץ 7,24
צָבַע 51	פָּקֻדָה 31	פָּה 2	עָצָה 33
צָד 41	פָּקִיד 49	פָּה 15	עָצוּב 19
צָדִיק 28	פָּקֻק 45	פָּה אֶחָד 22	עָצַל 22
צָדֵק 15	(פָּרַד) נָפַרַד 68	פּוֹעֵל 17	עָצַם 72
צָדֵק 38	פָּרָה 68	פָּאָר 37	עָצַם 34
צָדָקָה 17	פָּרַח 35	פָּחַד 23	עָצְמָאוֹת 13
צָהָרִים 5	פָּרַט 49	פָּחַד 23	עָר 62
צָוָה 44	פָּרְטִי 49	הַפָּחִיד 68	עָרַב 4
צָחֻק 29	פָּרִי 32	פָּחוֹת 38	עָרְבִי 31
צָחַק 3	פָּרְנָם 45	פִּילוֹסוֹף 60	עָשָׁב 41
הַצָּחִיק 53	הַתְּפָרְנָם 72	פָּלָא 59	עָשָׂה 9
צִיּוֹנוֹת 71	פָּרְנָסָה 72	הַפְּלִיא 57	עָשָׂה אֶת עַצְמוֹ 53
הַצִּיּוֹן 60	(פָּרַע)פָּרַע 67	הַתְּפִלָּא 59	עָשׂוּי 51
צִיּוֹר 35,48	פָּרַץ 29	הַתְּפִלָּל 58	עָשִׂיד 17

רשימת מילים

45	בִּזְק	49	קָשֶׁר	7	קָסוֹן	35	צִיד
50	בְּזָה			30	קָסוֹן	24	צִלְחַת
4	בְּחֹב		ר	35	קִיר	55	צִלְחָה (הַצְלִיחַ)
18	בְּחֹק	30	רֹאשׁ	40	קֵל	49	צִלְצֵל
36	בְּחֵם	44	מֵרֹאשׁ	69	הַתְּקַלְקֵל	50	צָם
48	בְּחֻמִּים	34	רֹאשׁוֹן	11	קָם	12	צָמָא
28	בְּחֻץ	61	רֹאשִׁית כָּל	25	קָמַח	42	צָעִיר
58	הַתְּרוֹחֵץ	7	רָאָה	74	קָמָא	15	צָעֵק
70	(רַחֵק) הַתְּרוֹחֵק	50	נִרְאָה	50	קָמָאִי	21	צָעֵקָה
41	רִיב	55	הִרְאָה	9	קָנָה	66	צָעַר
14	רֵב	61	הַתְּרָאָה	29	קָסִיפָה	60	צַעַר (הַצְטַעַר)
68	רֵית	26	רֵב	15	קָסוֹן	50	צָמוֹן
29	רִיפָה	55	רֵב חֹבֵל	67	קָץ	59	צָפוּף
14	רִיק	39	רֵבֵעַ	47	קָצוּר	11	צָפוּר
62	רִד	69	(רִגוֹן) הַרְגִּיז	45	קָצִיר	59	צָפִיפוֹת
31	רִכָּב	59	הַתְּרַגֵּז	45	קָצַר	48	צָרָה
34	רָם	66	רִגִּיל	18	קָצַר	71	(צָרִף) הַצְטַרְף
67	רָמֵן	62	רִגִּישׁ	60	קָצַח	10	צָרִיד
15	רַע	59	(רִגַּל) הַתְּרַגֵּל	36	קָר	45	צָרָה
46	רַע	14	רִגַּל	3	קָרָא		ק
12	רַעֲב	16	רִגַּע	47	קָרָא		
53	רַעֲב	53	(רִגַּשׁ) הַרְגִּישׁ	60	(קָרַב) הַתְּקַרֵּב	32	קָרָוֶן
14	רַעֲד	60	רִדָּף	17	קָרָה	32	קָבַל
56	רַעֲיוֹן	65	רֹבָה	18	קָרֹב	26	קָדוֹשׁ
72	רַעַל	14, 37	רוֹחַן	29	קָרִיָּאָה	49	קָדַשׁ
72	רַעֲם	56	(רוֹם) הָרִים	35	קָרַע	33	קָהָה
72	וְרַעֲמִים	53	רוֹמָאִי	56	(קָשַׁב) הַקְשִׁיב	15	קָל
7	רַעֲשׂ	19	רוֹעָה	19	קָשָׁה	36	קָלְנוֹץ
55	רַעֲשׂ	5	רוֹפֵא	56	קָשִׁי	63	קָוָה